

SÉANCES DU MERCREDI 16 DÉCEMBRE 1998 VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 16 DECEMBER 1998

MATIN

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 6737.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi relative aux organisations criminelles (Évocation).

Discussion générale, p. 6737.

Projet de loi relative à la réforme des cantons judiciaires.

Discussion générale. — *Orateurs: MM. Bourgeois, rapporteur, De Decker, Mme Jeanmoye, M. Desmedt*, p. 6737.

Discussion des articles, p. 6741.

Projet de loi modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats.

Discussion générale. — *Orateurs: MM. Desmedt, rapporteur, Bourgeois, Nothomb*, p. 6774.

Discussion des articles, p. 6777.

Projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 499 du 31 décembre 1986 portant réglementation de la sécurité sociale de certains jeunes défavorisés (Évocation).

Discussion générale. — *Oratrices: Mmes Cantillon, rapporteuse, Delcourt-Pêtre, Mme Smet*, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 6814.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 6737.

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTEL (Bespreking):

Wetsontwerp betreffende criminale organisaties (Evocatie).

Algemene bespreking, blz. 6737.

Wetsontwerp betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons.

Algemene bespreking. — *Sprekers: de heren Bourgeois, rapporteur, De Decker, mevrouw Jeanmoye, de heer Desmedt*, blz. 6737.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6741.

Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem voor magistraten.

Algemene bespreking. — *Sprekers: de heren Desmedt, rapporteur, Bourgeois, Nothomb*, blz. 6774.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6777.

Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 499 van 31 december 1986 tot regeling van de sociale zekerheid van sommige kansarme jongeren (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers: de dames Cantillon, rapporteur, Delcourt-Pêtre, mevrouw Smet*, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 6814.

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 34 du 20 juillet 1967 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Olivier, rapporteur, Hostekint, p. 6816.

Discussion des articles, p. 6817.

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van de werknemers van vreemde nationaliteit.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Olivier, rapporteur, Hostekint, blz. 6816.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6817.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 6819.

DÉCÈS D'UN ANCIEN SÉNATEUR:

Page 6819.

COMMISSION PARLEMENTAIRE CHARGÉE D'ENQUËTER SUR LA CRIMINALITÉ ORGANISÉE EN BELGIQUE:

Discussion du rapport. — *Orateurs*: MM. Desmedt, Coveliers, rapporteurs, Vandenberghe, Erdman, Mme Jeanmoye, MM. Lallemand, Verreycken, Mme Dardenne, MM. Loones, Boutmans, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 6819.

Dépôt d'une motion, p. 6840.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 6819.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR:

Bladzijde 6819.

PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK NAAR DE GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT IN BELGIË:

Bespreking van het verslag. — *Sprekers*: de heren Desmedt, Coveliers, rapporteurs, Vandenberghe, Erdman, mevrouw Jeanmoye, de heren Lallemand, Verreycken, mevrouw Dardenne, de heren Loones, Boutmans, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 6819.

Indiening van een motie, blz. 6840.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05.
De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mmes Mayence-Goossens, pour raisons personnelles; Milquet, pour raisons familiales; Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Urbain, pour raison de santé; Foret et Hazette, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung: de dames Mayence-Goossens, om persoonlijke reden; Milquet, om familiale redenen. Nelis-Van Liedekerke, de heren Poty, Urbain, om gezondheidsredenen; Foret en Hazette, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

WETSONTWERP BETREFFENDE CRIMINELE ORGANISATIES (ARTIKEL 79, EERSTE LID, VAN DE GRONDWET) (EVOCATIE)

Algemene bespreking
(Artikel 61 van het Reglement)

PROJET DE LOI RELATIVE AUX ORGANISATIONS CRIMINELLES (ARTICLE 79, ALINEA 1er, DE LA CONSTITUTION) (ÉVOCATION)

Discussion générale
(Article 61 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-662/9 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Réglement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-662/9 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Vandenberghe, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE HERVORMING VAN DE GERECHTELIJKE KANTONS

Algemene besprekking
Artikelsgewijze besprekking

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RÉFORME DES CANTONS JUDICIAIRES

Discussion générale
Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1139/5 van de commissie voor de Justitie van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1139/5 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.
 La discussion générale est ouverte.
 Het woord is aan de rapporteur.

De heer Bourgeois (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het voorliggend wetsontwerp regelt een aangelegenheid van bicamerale aard en werd door de regering op 6 november 1998 in de Senaat ingediend. De bedoeling van het ontwerp is, zoals het opschrift aangeeft, de gerechtelijke kantons te hervormen.

De minister van Justitie wees erop dat de indeling van de gerechtelijke kantons sedert de fusies van gemeenten, vastgelegd in de wet van 30 december 1975, niet meer parallel loopt met de bestuurlijke indeling van de gemeenten. Sindsdien zijn, tot op heden vruchtelos, talloze pogingen ondernomen om daarin verandering te brengen. De aanpassing van de grenzen van de gerechtelijke kantons was dan ook opgenomen in het regeerakkoord.

De minister vestigde er de aandacht op dat van meer dan 50 gefuseerde gemeenten het grondgebied verspreid ligt over twee of zelfs drie gerechtelijke kantons. Dit is een moeilijke situatie, niet alleen voor de rechtsonderhorigen, maar ook voor de jonge gerechtsdeurwaarders, die het moeilijk hebben om de grenzen van de oude gemeenten te situeren. Ook met het oog op de politiehervervorming, waarin een belangrijke plaats wordt toegezweven aan de interpolitiezones, is dit een problematisch gegeven. Voor de goede werking van de interpolitiezones is het immers belangrijk dat er een efficiënte samenwerking met de procureur des Konings tot stand komt. Wanneer nu ingevolge de aangepaste gerechtelijke indeling twee procureurs bevoegd zijn voor dezelfde interpolitiezone, leidt dit uiteraard tot moeilijkheden.

Volgens de minister is door een toename van de bevolking de werklast in een aantal gerechtelijke kantons te zwaar geworden. Hoewel dit probleem al deels is verholpen door de aanstelling van toegevoegde vrederechters, achitte de minister het noodzakelijk om, naar aanleiding van de grenscorrecties, opnieuw te proberen de werklast in de diverse kantons gelijk te verdelen. Waar dit niet mogelijk was, is naar een andere oplossing gezocht. Zo komt er in Dendermonde en Mechelen een toegevoegd vrederechter omdat het niet wenselijk is deze steden artificieel op te splitsen in twee kantons. In Brussel-19 komt er een «pool» van toegevoegde vrederechters, die bijstand kunnen verlenen in een aantal kantons die beter niet worden opgesplitst, maar die toch te zwaar zijn voor één vrederechter.

Het resultaat van de voorgestelde herschikking is dat het totale aantal vrederechters-titularis daalt met één tot 188 en dat het aantal toegevoegde vrederechters stijgt van vijf naar zeven. Het eindresultaat is bijgevolg een formatie-uitbreiding met één vrederechter.

Het ontwerp stapt verder ook af van de notie van het dubbel kanton dat door één vrederechter wordt bediend. Dergelijke kantons smelten samen tot één kanton met twee of drie vestigingsplaatsen. Het behoud van deze vestigingsplaatsen komt voort uit de filosofie dat het vrederecht een rechtsmacht moet blijven die overal in het land dicht bij de burger staat.

Het ontwerp is voorbereid in samenwerking met de vrederechters zelf. Dit was ongetwijfeld een goed initiatief van de minister van Justitie. Vroegere pogingen om de gouverneurs en politieke mandatarissen uit bepaalde arrondissementen erbij te betrekken, waren immers steeds stuk gelopen op particuliere belangen. Deze keer had de Koninklijke Bond voor de vrederechters per rechtsgebied een coördinator aangewezen, die samen met medewerkers van het ministerie en de betrokken vrederechters probeerde een consensus over de nieuwe verdeling te bereiken. Het gehanteerde criterium is dat van 50 à 60 000 inwoners per kanton. Gelet op de specifieke bevoegdheden van de vrederechter ten aanzien van geesteszieken kan het eventueel worden aangepast wanneer er een psychiatrische instelling in het kanton is.

De minister gaf nog aan dat de overgangsbepalingen voldoende waarborgen bieden om de rechten van de huidige vrederechters en hun personeelsleden niet in het gedrang te brengen. Hij voegde eraan toe dat de evolutie van de werklast in de eerstkomende jaren van heel nabij zal worden gevuld, zodat de personeelsformatie desgewenst kan worden aangepast.

Van belang is ook dat de overgangsbepalingen stipuleren dat de wijzigingen aan de grenzen van de gerechtelijke kantons niet raken aan de taakomschriving van de notarissen en de gerechtsdeurwaarders die op het ogenblik van de inwerkingstreding van de wet in functie zijn. Zij mogen in hun vroegere ambstgebied actief blijven.

De minister verklaarde ten slotte te hopen dat het ontwerp op 1 september 2000 van kracht kan worden.

In de commissie voor de Justitie kwamen bij de besprekking van dit ontwerp vanzelfsprekend ook allerlei plaatselijke toestanden ter sprake. Ik ga daar vandaag niet dieper op in, maar verwijst daarvoor naar het verslag.

Ik wil het wel even hebben over Brussel, waar vijf kantons wegvalen. De minister verantwoordde dit door de daling van de werklast van de vrederechters ten gevolge van de hervorming van de politierechtbanken. Wel worden er in Brussel, zoals reeds aangegeven, toegevoegde rechters benoemd teneinde de totale werklast beter te spreiden. Er wordt een pool van magistraten gevormd, die steeds kan worden ingezet op plaatsen waar de werklast tijdelijk of langdurig verhoogt.

Het ontwerp is in grote lijnen ongewijzigd goedgekeurd. Toch zijn er enkele amendementen aangenomen, met name op artikel 4, dat handelt over de wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek en waarin dus de nieuwe indeling van de gerechtelijke kantons wordt vastgelegd.

Alvorens deze amendementen te bespreken, wijs ik de Senaat op twee fouten in de tekst van het ontwerp die door de commissie is aangenomen.

Op pagina 8 bovenaan is door een technische fout het kanton Sint-Truiden weggevallen. Daarom dient na het gerechtelijk kanton Neerpelt-Lommel de volgende tekst te worden ingevoegd: «De stad: Sint-Truiden en de gemeenten Gingelom, Nieuwkerken vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Truiden.»

Op pagina 15 wordt in de Franse tekst ten onrechte Koekelberg vermeld in plaats van Kortenberg. De Nederlandse tekst is correct. Deze twee technische fouten zullen worden verbeterd in de tekst die naar de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt overgezonden.

Nu kom ik tot de amendementen die zijn aangenomen. Een amendement van mevrouw Thijs en de heer Erdman herschikt de gerechtelijke kantons in Limburg met de bedoeling de kwaliteit van de rechtspleging ten behoeve van de inwoners van deze provincie te verbeteren. Zo wordt naast de kantons Beringen, Hasselt I en Hasselt II een nieuw kanton met twee vestigingsplaatsen ingesteld, namelijk Houthalen-Helchteren. Dit kanton omvat de gemeenten Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder en Zonhoven, die uit de kantons Beringen en Hasselt worden overgebracht. Het gerechtelijk kanton Neerpelt krijgt een tweede vestigingsplaats te Lommel met het oog op een betere bereikbaarheid voor de inwoners van de regio Noord-Limburg. Dit amendement is aangenomen met acht stemmen tegen één.

Er is een amendement van de heer Vandenberghe aangenomen dat het territorium van de drie gerechtelijke kantons in Leuven herschikt. Dit gebeurde vooral naar aanleiding van een herindeling van de stad Leuven zelf.

Ook een amendement en een sub-amendement van de heer Goris zijn eenparig aangenomen. Hierdoor ligt de gemeente Zwalm niet langer in het kanton Geraardsbergen, maar wel in het kanton Kruishoutem, dat twee vestigingsplaatsen krijgt; Oude-naarde en Kruishoutem.

Een amendement van mevrouw Jeanmoye en mevrouw Delcourt-Pêtre is met zeven stemmen bij twee onthoudingen aangenomen. Hierdoor krijgt het gerechtelijk kanton Hoei twee vestigingsplaatsen; Hannuit en Hoei.

Ten slotte hebben de heer Erdman en ikzelf een amendement ingediend om in Roeselare een nieuwe politierechtbank of ten minste een afdeling van de politierechtbank van Kortrijk op te richten. De minister stelde dat in het kader van het koninklijk besluit van 20 juli 1970 de tweede optie zijn voorkeur geniet. Hij bevestigde dat hij op 20 november 1998 zijn administratie de opdracht heeft gegeven om een koninklijk besluit in die zin op te

stellen. Het zal na de goedkeuring van dit ontwerp verder worden uitgewerkt. Hij streeft ernaar om het op dezelfde datum als het ontwerp in werking te laten treden.

De commissie voor de Justitie heeft het geamendeerde ontwerp aangenomen met acht stemmen bij één onthouding. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie M. le vice-premier ministre Van Rompuy de représenter le ministre de la Justice parmi nous. J'aurais cependant aimé échanger quelques points de vue avec le responsable du projet relatif à la restructuration des cantons judiciaires, projet qui ne manquera pas de poser de grands problèmes dans sa partie relative à Bruxelles.

Le gouvernement veut modifier les cantons judiciaires des justices de paix estimant que ceux-ci ne correspondent plus aux réalités communales depuis la fusion des communes adoptée en 1975.

Toutefois, cette volonté de mettre en adéquation le découpage administratif avec la réalité du terrain pose certains problèmes puisque des cantons sont effacés de la carte au profit d'autres qui naissent avec le désir, semble-t-il, de s'en tenir à l'option «zéro», c'est-à-dire sans augmenter le nombre de juges de paix et en analysant la problématique en fonction non pas du nombre de dossiers traités mais de simples données démographiques et géographiques.

Selon les auteurs du projet, le chiffre de la population doit être l'indicateur de l'activité d'une justice de paix. Si un canton judiciaire doit regrouper en moyenne 51 000 habitants, je regrette qu'il ne soit fait aucune différence entre le type d'affaires que l'on peut trouver dans les prétoires en fonction de la sociologie et du profil économique de ce canton.

À l'occasion de ce débat, il faut également souligner le manque de concertation avec les milieux concernés. En effet, les juges de paix n'ont pas été consultés et ont souvent dû glaner des informations en interrogeant par des voies indirectes le service ad hoc auprès du ministre de la Justice. Aucun dialogue n'a été noué avec les autres acteurs judiciaires, en particulier les avocats et les associations représentant les justiciables souvent confrontés à la réalité cantonale. Je pense par exemple aux associations de locataires qui abordent, dans une grande ville comme Bruxelles, des problèmes souvent criants pour la vie quotidienne des gens. Même les greffiers et le personnel des greffes directement visés par le projet, en particulier lorsque leur justice de paix est amenée à disparaître, n'ont pas été consultés.

J'en arrive à la situation particulière des cantons bruxellois. La technique choisie par le gouvernement est particulièrement préjudiciable pour la Région de Bruxelles qui se voit amputée, dans le projet, de cinq cantons de justice de paix, soit trois des neuf cantons de Bruxelles-Ville, un des deux d'Ixelles et un des trois de Schaerbeek. La capitale est la seule partie du pays à subir pareil dégraissage sans aucun respect de la réalité de terrain.

Ces coupes sombres ont été réalisées sans véritable analyse de la situation puisque le troisième canton de Schaerbeek, par exemple, qui devrait être rayé de la carte comporte, le centre psychiatrique Titeca, lequel nécessite un travail important depuis la nouvelle loi sur la protection des malades mentaux. Le gouvernement n'en tient nullement compte et souhaite répartir la compétence de cette juridiction entre les deux autres cantons de Schaerbeek déjà surchargés. Je vous rappelle que Schaerbeek qui compte 140 000 habitants passera de trois à deux cantons judiciaires.

De même, sur les neuf justices de paix actuellement en fonction à Bruxelles-Ville, un tiers risque d'être rayé de la carte judiciaire au motif fallacieux que peu d'habitants y résident. Le projet ne tient pas compte du grand nombre d'entreprises qui posent leurs conditions à l'installation de leur siège social, pas plus qu'il ne se préoccupe de la compétence particulière des juges de paix en matière de baux à loyer et de baux commerciaux.

Certes, le centre de Bruxelles ne compte pas beaucoup d'habitants. Il n'en reste pas moins que ces cantons doivent faire face à un énorme contentieux judiciaire en matière de baux, de conditions générales et en ce qui concerne toutes les compétences spécifiques des juges de paix dans le domaine commercial.

Enfin, le canton d'Ixelles se voit réduit de moitié alors qu'actuellement déjà, les magistrats ont un rôle d'audience particulièrement lourd eu égard, d'une part, aux entreprises qui se trouvent sur leur territoire et, d'autre part, à une population cosmopolite qui se défend souvent en personne, ce qui entraîne également des retards si les magistrats veulent faire droit aux demandes qui leur sont présentées, dans de bonnes conditions et dans le respect du justiciable. À l'origine, Ixelles n'était pas visée par ce projet, mais il semble qu'au tout dernier moment, il fut décidé d'ajouter la suppression d'un de ses deux cantons.

En compensation de la perte de ces cinq cantons, le projet prévoit qu'il «devient possible de mettre un juge de complément à la disposition des cantons d'Ixelles, de Schaerbeek et d'Uccle, de sorte que la charge du travail sera mieux répartie entre les juges de paix concernés». Cette analyse est totalement erronée car les magistrats cantonaux bruxellois sont, dans le cadre actuel, déjà demandeurs de juges de complément, en particulier à Uccle ou à Woluwé où un dédoubllement s'imposerait. Plutôt que de tenter de rencontrer le souhait des justiciables qui doivent attendre parfois six mois avant d'obtenir un jugement pour une expertise des lieux, il faudrait rajouter des juges de complément sans toucher à la situation actuelle eu égard au profil tout à fait particulier des cantons concernés.

En outre, depuis la réforme de la loi sur les malades mentaux de 1993, le juge de paix compétent est celui où est situé l'institution et non plus celui du domicile du patient. Vu le nombre d'infrastructures psychiatriques et de soins sur Bruxelles, plus de la moitié du contentieux national est reporté à Bruxelles.

Parallèlement, on crée des cantons judiciaires ailleurs et en particulier dans la périphérie bruxelloise où la justice de paix de Wolvertem est dédoublée et où un canton de Herne est créé. Il ne s'agit pas de nier les besoins éventuels de certains arrondissements judiciaires, mais de critiquer la politique des vases communicants où Bruxelles serait, une fois de plus, la victime d'un projet du gouvernement fédéral.

Une fois encore, le gouvernement reprend de la main gauche ce qu'il donne de la main droite. Les efforts de modernisation de la justice et les moyens mis en œuvre pour la rendre plus humaine — je pense, par exemple, à la loi Franchimont — sont abîmés et anéantis par des décisions qui frapperont directement le justiciable au degré qui lui est pourtant le plus familier lorsqu'il a un premier contact avec la justice, à savoir au niveau des magistrats cantonaux. Ce mépris pour les juridictions de base où, en pratique, les parties peuvent parfois défendre leurs intérêts sans juridisme risque d'être fatal à l'image déjà fort dégradée de l'institution judiciaire dans ce pays.

C'est pourquoi, monsieur le vice-premier ministre, je vous demanderai d'inviter le ministre de la Justice, avant de poursuivre l'examen de ce projet, à réfléchir davantage. Je comprends parfaitement les besoins de certaines parties du pays en matière de justice de paix. Mais je sais que les deux cantons d'Ixelles sont aujourd'hui surchargés, que depuis des dizaines d'années, le canton d'Uccle demande d'être dédoublé. Le canton de Woluwé, qui est énorme, devrait également l'être. Or, on ne fait rien de tout cela, on supprime trois des neufs cantons de Bruxelles, un des trois cantons de Schaerbeek et un des deux cantons d'Ixelles.

Au niveau d'une bonne administration de la Justice, cela n'a strictement aucun sens. Comme M. Desmedt, j'ai pratiqué ces justices de paix pendant des années et je puis vous dire que ce projet concernant les arrondissements bruxellois ne tient pas compte des réalités. Il en résultera des arriérés judiciaires et une justice bâclée, soit le contraire du but poursuivi par le gouvernement et la majorité — avec notre appui d'ailleurs — dans le domaine judiciaire.

Dès lors, monsieur le vice-premier ministre, je vous demande, instamment, d'envisager une réflexion commune avec votre collègue de la Justice. Dans la plupart des cantons que j'ai évoqués, la moindre des choses serait, je le répète, de ne pas toucher à la situation actuelle et de nommer quelques juges de complément.

Dans ce projet, sur la base d'une théorie arithmétique de population, nous courrons à la catastrophe. Certains cantons semblent avoir été particulièrement visés, et ce pour pénaliser des magistrats qui s'étaient montrés solidaires : certains juges de paix de

Bruxelles, bien que surchargés de travail, avaient accepté d'être juges de complément auprès d'autres justices de paix surchargées. On en a déduit qu'ils en avaient le temps; or, ce n'était pas le cas: ils l'ont fait par solidarité.

Les cantons où les juges de paix n'ont pas accepté de devenir juges de complément dans un autre canton ne sont pas visés. C'est une mauvaise analyse de la situation sur le terrain et je pense, dans l'intérêt de la justice et dans l'esprit des réformes judiciaires actuellement en cours, que l'aspect du projet qui concerne les cinq cantons bruxellois devrait, absolument, être reconstruit par le gouvernement. Je vous le demande avec beaucoup de conviction car je suis persuadé que le texte, tel qu'il risque d'être adopté, serait catastrophique pour la justice dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Bourgeois.

De heer Bourgeois (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer De Decker erop wijzen dat de toestand in Brussel grondig is besproken in de commissie. De heer Desmedt, die daarbij aanwezig was, kan daarvan getuigen. U vindt de neerslag daarvan op de pagina's 11 en 12 van het verslag.

De minister verklaarde dat de vrederechters in Brussel-Hoofdstad hebben ingestemd met de oprichting van een pool. Er komt een pool van drie toegevoegde vrederechters, die specifiek belast worden met de psychiatrische ziekenhuizen en de geesteszieken. Bovendien krijgen drie kantons een toegevoegde vrederechter, namelijk Elsene, Ukkel en Sint-Pieters-Woluwe/Sint-Lambrechts-Woluwe. Dat nuanceert toch enigszins het standpunt van de heer Desmedt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer De Decker.

De heer De Decker (PRL-FDF). — Er zijn drie vrederechters afgeschafft en er komen er twee of drie bij om een handje toe te steken. Het zou beter zijn om de bestaande vrederechters te behouden en er bijkomende aan te werven.

M. le président. — La parole est à Mme Jeanmoye.

Mme Jeanmoye (PSC). — Monsieur le président, l'objectif général du projet qui sera soumis demain à notre vote est louable puisqu'il va d'abord et avant tout permettre de faire enfin correspondre les cantons judiciaires aux limites communales.

Jusqu'à présent, les cantons étaient déterminés selon les anciennes limites communales et ne tenaient donc pas compte de la fusion des communes telle qu'intervenue en 1975. Cela posait problème en ce qui concerne tant les missions des huissiers de justice que la collaboration des polices avec les parquets.

Par ailleurs, on a essayé par ce projet de faire en sorte que chaque canton judiciaire regroupe désormais un nombre d'habitants plus ou moins équivalent, de manière à réduire la disproportion existante aujourd'hui dans la charge de travail de certains magistrats cantonaux.

Après une lecture attentive du projet déposé par le gouvernement, nous avons été plusieurs, au sein de la commission de la Justice, à constater que certaines modifications devaient encore avoir lieu. Si le ministre de la Justice avait bien pris en considération l'avis des juges de paix, il demeurait cependant des lacunes lorsque l'on se plaçait du côté de l'intérêt des justiciables.

Ainsi, en supprimant l'un des deux cantons de Huy, le projet répartissait les communes relevant actuellement de ce canton entre les cantons judiciaires de Hamoir, Hannut et Huy. Les conséquences de changement de canton pour les habitants de plusieurs de ces communes auraient été particulièrement regrettables. Il faut en effet savoir que les habitants d'une commune comme Saint-Georges auraient dû se déplacer jusqu'à Hannut, alors qu'il n'existe aucun moyen de transport entre les deux lieux, et qu'en outre, ils auraient dû continuer à se déplacer à Huy pour toutes les autres formalités administratives: Finances, FOREM, ONEM, etc. D'autres communes telles celles de Villers-le-Bouillet, Verlaine, Héron et Burdinne se trouvaient dans des conditions semblables.

Je remercie le ministre d'avoir été à l'écoute des sénateurs quant à ces diverses modifications et j'ai été heureuse de constater que le nécessaire ait été fait pour que les effets néfastes soient réduits au maximum.

De fait, nous ne devons pas perdre de vue que la justice de paix doit rester un service proche et aisément accessible par les justiciables.

J'apprécie qu'il ait été décidé que ce soit le juge de paix qui se déplace et se rapproche des justiciables plutôt que l'inverse. C'est ainsi que les habitants des communes de Burdinne, Héron, Saint-Georges, Verlaine et Villers-le-Bouillet pourront se rendre au siège de leur choix dans leur canton judiciaire, soit à Huy, soit à Hannut. Il paraît en effet logique d'envisager plutôt le déplacement du magistrat cantonal, que celui de plusieurs milliers de personnes.

Le caractère de proximité des justices de paix étant sauvegardé et l'intérêt des justiciables pris en compte, le PSC votera en faveur du texte tel qu'il a été amendé. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je tiens à intervenir brièvement pour appuyer totalement l'intervention de M. De Decker à propos de la situation des cantons judiciaires de la Région de Bruxelles-Capitale.

J'ai déjà soulevé le problème en commission puisqu'il est prévu de supprimer cinq des vingt-cinq cantons judiciaires de Bruxelles: trois à Bruxelles-Ville, un à Schaerbeek et un à Ixelles. Le ministre m'a répondu que le critère d'application retenu était un juge de paix par 50 000 habitants, moyennant éventuellement certains rectificatifs.

Pour compenser la suppression de cinq cantons judiciaires à Bruxelles, il est prévu de créer trois juges de complément «itinérants» qui pourraient être affectés à l'un ou l'autre canton, selon les besoins du service, notamment en raison de la présence dans certaines communes d'institutions psychiatriques.

Le ministre nous a également dit que les magistrats avaient marqué leur accord sur cette façon de procéder.

Je me suis abstenu lors du vote sur l'ensemble du projet en commission, estimant que je n'avais pas reçu de réponse suffisante du ministre. J'avais en effet demandé une documentation plus précise sur la charge et les arriérés pouvant exister dans les cantons. Je n'ai reçu aucun document complémentaire.

Qui plus est, je suis un peu inquiet parce que nous avons été interpellés, à mon regret un peu tardivement, par une série de juges de paix de Bruxelles qui ne sont pas du tout d'accord avec ce projet qui ne tient pas compte d'un certain nombre de caractères spécifiques.

Si, en certaines matières, on parle de discrimination positive, cette notion devrait, à Bruxelles, trouver à s'appliquer en matière de justice pour deux motifs essentiels.

Le premier est lié au nombre d'institutions psychiatriques. Six cantons du territoire de Bruxelles-Capitale ont des institutions hospitalières dans leur ressort. Il faut savoir que la charge de travail qui en résulte pour ces six cantons est la même que celle amenée par l'ensemble des institutions hospitalières dans les deux autres régions du pays. Ainsi, à Bruxelles, il existe une concentration si importante qu'elle représente à elle seule l'ensemble de la Flandre ou de la Wallonie, ce qui est tout de même particulier.

Le deuxième motif concerne un point perdu de vue: le contentieux locatif, une des principales compétences des juges de paix, est plus présent à Bruxelles qu'ailleurs puisque les statistiques prouvent que deux tiers de ses habitants sont locataires contre un tiers pour le reste du pays. Au surplus, il faut tenir compte de la grande concentration, à Bruxelles, des sociétés commerciales, et vous savez que les contentieux commerciaux sont, jusqu'à 75 000 francs, du ressort du juge de paix.

Sur la base de ces considérations, les juges de paix estiment qu'il aurait fallu adopter pour Bruxelles le critère de 35 000 habitants par canton, ce qui aurait permis le maintien des 25 cantons, ou du moins de 23 ou 24 d'entre eux.

J'ignore s'il existe une bonne raison justifiant l'absence du ministre de la Justice, mais je regrette que ce dernier ne soit pas présent pour répondre en connaissance de cause aux questions dans le cadre d'un projet comme celui-ci.

En conséquence, et je partage en cela le sentiment de M. De Decker, estimant ne pas avoir tous nos apaisements pour Bruxelles, nous souhaitons que ce point soit revu. En tout cas, en l'état actuel du projet et au vu de cette situation, il nous sera difficile d'approuver l'ensemble du projet. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre I. — Modification du Code judiciaire

Art. 2. L'article 63, 1er alinéa, du Code judiciaire, remplacé par la loi du 15 juillet 1970, est abrogé.

Hoofdstuk I. — Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 2. Artikel 63, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen door de wet van 15 juli 1970, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. L'article 305, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 23 mai 1975 et modifié par les lois des 11 juillet 1994 et 17 février 1997, est modifié comme suit: «Les juges de paix, les juges de paix de complément et les greffiers en chef sont tenus de résider dans l'arrondissement dont font partie les cantons qu'ils desservent.»

Art. 3. Artikel 305, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 23 mei 1975 en gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1994 en 17 februari 1997, wordt gewijzigd als volgt: «De vrederechters, de toegevoegde vrederechters en hoofdgriffiers moeten verblijven in het gerechtelijk arrondissement waarvan het kanton dat zij bedienen deel uitmaakt.»

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — L'article 4 est ainsi rédigé:

Chapitre II. — Modification de l'annexe au Code judiciaire

Art. 4. L'article 1er de l'annexe au Code judiciaire récemment modifié par la loi du 23 septembre 1985 est remplacé par la disposition suivante:

«Article 1er.

Section Ire:

Province d'Anvers

La partie du territoire de la ville d'Anvers, délimitée par les lignes médiennes des Plantin et Moretuslei, Loosplaats, Van Eycklei, Maria-Henriëttalei, Frankrijklei, Italiëlei, Vondelstraat, Sint-Gummarusstraat, Diepestraat, Korte-Zavelstraat, Handelstraat, Onderwijsstraat et Schijnpoortweg, forme le premier canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

La partie du territoire de la ville d'Anvers délimitée par les lignes médiennes des Blauwmoezelstraat, Lijnwaadmarkt, Korte Nieuwstraat, Lange Nieuwstraat, Kipdorpbrug, Frankrijklei, Mechelsesteenweg, Aarschotstraat, Teichmannstraat, Isabella Brantstraat, Ballaertstraat, Pyckestraat, Oude-Kerkstraat, Lange Elzenstraat, Kielsevest, Hobokensevest, une ligne prolongeant la ligne médiane du Hobokensevest entre les numéros 9 et 10 des quais de l'Escaut, les quais de l'Escaut, une ligne prolongeant la ligne médiane de la Van der Sweepstraat, entre les numéros 13a et 13b des quais de l'Escaut, la ligne médiane des Van der Sweepstraat, Vlaamse Kaai, Kronenburgstraat, Begijnenvest, Bredestraat, Kleine-Markt, Kammenstraat, Oude Koornmarkt, Quinten Matsijsdoorgang et une ligne reliant la ligne médiane du Quinten Matsijsdoorgang à la ligne médiane de la Blauwmoezelstraat, forment le deuxième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Hoboken de la ville d'Anvers et la partie du territoire de la ville d'Anvers délimitée par une ligne partant des quais de l'Escaut entre les numéros 9 et 10 et prolongeant la ligne médiane du Hobokensevest, la ligne médiane des Hobokensevest, Kielsevest, Desguinlei, Jan Van Rijswijcklaan et la ligne de séparation des anciennes communes de Wilrijk et Hoboken de la ville d'Anvers jusqu'aux quais de l'Escaut, forment le troisième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

La partie du territoire de la ville d'Anvers située sur la rive droite de l'Escaut au nord d'une ligne partant des quais de l'Escaut et prolongeant la ligne médiane du Brouwersvliet, et de la ligne médiane des Brouwersvliet, Oude-Leeuwenrui, Ankerrui, Zwedenstraat, Italiëlei, Vondelstraat, Sint-Gummarusstraat, Diepestraat, Korte-Zavelstraat, Handelstraat, Onderwijsstraat et Schijnpoortweg, forme le quatrième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

La commune de Zwijndrecht et la partie du territoire de la ville d'Anvers située sur la rive gauche de l'Escaut et la partie du territoire de la ville d'Anvers (rive droite) délimitée par une ligne partant des quais de l'Escaut et prolongeant la ligne médiane du Brouwersvliet, la ligne médiane des Brouwersvliet, Oude-Leeuwenrui, Ankerrui, Zwedenstraat, Italiëlei, Kipdorpbrug, Lange Nieuwstraat, Korte Nieuwstraat, Lijnwaadmarkt, Blauwmoezelstraat, une ligne reliant la ligne médiane de la Blauwmoezelstraat à la ligne médiane des Quinten Matsijsdoorgang, la ligne médiane du Quinten Matsijsdoorgang, Oude-Koornmarkt, Kammenstraat, Kleine-Markt, Bredestraat, Begijnenvest, Kronenburgstraat, Vlaamsekaai, Van der Sweepstraat, une ligne prolongeant la ligne médiane de la Van der Sweepstraat entre les numéros 13a et 13b des quais de l'Escaut et les numéros 13b à 25 des quais de l'Escaut, forment le cinquième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

La partie du territoire de la ville d'Anvers délimitée par la ligne médiane de la Desguinlei sur toute sa longueur et par la ligne médiane des Lange Elzenstraat, Oude Kerkstraat, Pyckestraat, Ballaertstraat, Isabella Brantstraat, Teichmannstraat, Aarschotstraat, Mechelsesteenweg, Frankrijklei, Marie-Henriëttalei, Van Eycklei, Loosplaats et Plantin et Moretuslei, forme le sixième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Wilrijk de la ville d'Anvers et la partie du territoire de la ville d'Anvers délimitée au nord-ouest par la ligne médiane de la Jan Van Rijswijcklaan et ensuite par la ligne médiane de la Desguinlei comprise entre la Jan Van Rijswijcklaan et la limite de l'ancienne commune de Berchem de la ville d'Anvers, forment le septième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Berchem de la ville d'Anvers et la commune de Mortsel, forment le huitième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Borgerhout de la ville d'Anvers, forme le neuvième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Merksem de la ville d'Anvers et la commune de Schoten, forment le dixième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

La commune de Stabroek et les anciennes communes de Berendrecht, Ekeren et Zandvliet de la ville d'Anvers, forment le onzième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

L'ancienne commune de Deurne de la ville d'Anvers, forme le douzième canton judiciaire d'Anvers; le siège en est établi à Anvers.

Les communes de :

Aartselaar,
 Boom,
 Hemiksem,
 Niel,
 Rumst,
 Schelle,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Boom.

Les communes de :

Brasschaat,
 Brecht,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Brasschaat.

Les communes de :

Essen,
 Kalmthout,
 Kapellen,
 Wuustwezel,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Kapellen.

Les communes de :

Boechout,
 Edegem,
 Hove,
 Kontich,
 Lint,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Kontich.

Les communes de :

Borsbeek,
 Schilde,
 Wijnegem,
 Wommelgem,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Schilde.

Les communes de :

Malle,
 Ranst,
 Zandhoven,
 Zoersel,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Zandhoven.

Les communes de :

Berlaar,
 Heist-op-Berg,
 Putte,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Heist-op-den-Berg.

La ville de :

Lierre,
 et les communes de :
 Duffel,
 Nijlen,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Lierre.

La ville de :

Malines,
 et les communes de :
 Bonheiden,

Sint-Katelijne-Waver,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Malines.
 Les communes de :

Bornem,
 Puurs,
 Sint-Amants,
 Willebroek,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Willebroek.

Les communes de :

Arendonk,
 Baerle-Duc,
 Dessel,
 Oud-Turnhout,
 Ravels,
 Retie,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Arendonk.

La ville de :

Geel,
 et la commune de de :
 Kasterlee,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Geel.

La ville de :

Herentals,
 et les communes de :
 Grobbendonk,
 Herenthout,
 Olen,
 Vorselaar,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Herentals.

La ville de :

Hoogstraten,
 et les communes de :
 Beerse,
 Lille,
 Rijkevorsel,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Hoogstraten.

Les communes de :

Balen,
 Meerhout,
 Mol,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Mol.

La ville de :

Turnhout,
 et les communes de :
 Merksplas,
 Vosselaar,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Turnhout.

Les communes de :

Herselt,
 Hulshout,
 Laakdal,
 Westerlo,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Westerlo.

Section 2:	Bocholt, Meeuwen-Gruitrode, Opglabbeek, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Bree.
Province du Limbourg	La commune de :
La ville de :	Genk, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Genk.
Beringen,	Les villes de :
et les communes de :	Dilsen-Stokkem,
Ham,	Maaseik,
Bourg-Leopold,	et la commune de :
Tessenderlo,	Kinrooi, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Maaseik.
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Beringen.	Les communes de :
La commune de Diepenbeek ainsi que la partie de la ville de Hasselt située à l'est de la ligne médiane des Kempische Steenweg, Herckenrodesingel, Hendrik Van Veldekesingel, Boerenkrijgsingel et Sint-Truidersteenweg, forment le premier canton judiciaire de Hasselt; le siège en est établi à Hasselt.	Lanaken, Maasmechelen, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Maasmechelen.
Les villes de Herck-la-Ville, Halen, la commune de Lummen et la partie de la ville de Hasselt située à l'ouest de la ligne médiane des Kempische Steenweg, Herckenrodesingel, Hendrik Van Veldekesingel, Boerenkrijgsingel et Sint-Truidersteenweg, forment le second canton judiciaire de Hasselt; le siège en est établi à Hasselt.	La ville de :
Les communes de Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder et Zonhoven forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Houthalen-Helchteren.	Tongres, et les communes de :
Les villes de :	Herstappe,
Hamont-Achel,	Riemst,
Lommel,	Fourons, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Tongres et à Fourons.
Peer,	Section 3:
et les communes de :	Province du Brabant wallon
Hechtel-Eksel,	Les communes de :
Neerpelt,	Braine-l'Alleud,
Overpelt,	Waterloo, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Braine-l'Alleud.
forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Neerpelt et à Lommel.	La ville de :
La ville de :	Jodoigne,
Saint-Trond,	et les communes de :
et les communes de :	Beauvechain,
Gingelom,	Grez-Doiceau,
Nieuwerkerken,	Hélecine,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Saint-Trond.	Incourt,
La ville de :	Orp-Jauche,
Bilzen,	Perwez,
et les communes de :	Ramillies,
Hoeselt,	forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Jodoigne et à Perwez.
Zutendaal,	Les villes de :
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Bilzen.	Genappe,
La ville de :	Nivelles,
Looz,	et les communes de :
et les communes de :	Lasne,
Alken,	Villers-la-Ville,
Heers,	forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Nivelles.
Kortessem,	Les communes de :
Wellen,	Ittre,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Looz.	Braine-le-Château,
La ville de :	Rebecq,
Bree,	
et les communes de :	
As,	

Tubize,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Tubize.

La ville de :
 Wavre,
 et les communes de:
 Rixensart,
 La Hulpe,
 forment le premier canton judiciaire de Wavre dont le siège est établi à Wavre.

La ville de :
 Ottignies-Louvain-La-Neuve,
 et les communes de:
 Chastre,
 Chaumont-Gistoux,
 Court-Saint-Etienne,
 Mont-Saint-Guibert,
 Walhain,
 forment le deuxième canton judiciaire de Wavre dont le siège est établi à Wavre.

Section 4:
 Bruxelles-Capitale

La partie du territoire de la commune d'Anderlecht située à l'est de la ligne médiane des boulevard Louis Mettewie, boulevard Prince de Liège, rue Cyriel Buysse, rue Edmond Delcourt, square Jef Dillen, rue de Formanoir, rue Veeweyde et chaussée de Mons, forme le premier canton judiciaire d'Anderlecht; le siège en est établi à Anderlecht.

La commune de Berchem-Sainte-Agathe et la partie du territoire de la commune d'Anderlecht située à l'ouest de la ligne médiane des boulevard Louis Mettewie, boulevard Prince de Liège, rue Cyriel Buysse, rue Edmond Delcourt, square Jef Dillen, rue de Formanoir, rue Veeweyde et chaussée de Mons, forment le second canton judiciaire d'Anderlecht; le siège en est établi à Anderlecht.

Les communes de:
 Auderghem,
 Watermael-Boitsfort,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Auderghem.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée par les lignes médiennes des boulevard Maurice Lemonnier, place Fontainas, boulevard Anspach, rue Marché-aux-Poulets, rue du Marché-aux-Herbes, rue Montagne, boulevard Berlaimont, rue Collégiale, rue du Bois Sauvage, Treurenberg, rue Jonckers, rue des Colonies, rue Marché-au-Bois, Cantersteen, boulevard de l'Empereur, rue Haute et la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune de Saint-Gilles, forme le premier canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée par les lignes médiennes des rue Haute, boulevard de l'Empereur, Cantersteen, rue Marché au Bois, rue des Colonies, rue Jonckers, Treurenberg, rue de la Loi, boulevard du Régent, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune d'Ixelles, l'ensemble du territoire de la ville de Bruxelles situé au sud-est de la place Louise, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune de Saint-Gilles jusqu'à la ligne médiane de la rue Haute, forme le deuxième canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée par les lignes médiennes des place Sainctelette, square Sainctelette, place de l'Yser et la ligne qui sépare le boulevard d'Anvers du boulevard Baudouin jusqu'à la ligne médiane du boulevard Adolphe Max, la ligne médiane des boulevard Adolphe Max, place de Brouckère, boulevard Anspach, boulevard Maurice Lemonnier jusqu'aux limites de la ville de Bruxelles, forme le troisième canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée par les lignes médiennes des boulevard Anspach, place de Brouckère, boulevard Adolphe Max, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune de Saint-Josse-ten-Noode, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune de Schaerbeek, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune d'Etterbeek, la ligne de séparation entre la ville de Bruxelles et la commune d'Ixelles et les lignes médiennes du boulevard du Régent, de la rue de la Loi, de la partie de la rue Royale jusqu'au Treurenberg, les Treurenberg, rue du Bois Sauvage, rue Collégiale, avenue Berlaimont, rue Montagne, rue du Marché-aux-Herbes, rue du Marché-aux-Poulets, forme le quatrième canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée à l'est par la ligne médiane de la place Sainctelette, du canal de Willebroek, du pont van Praet, de l'avenue Jules van Praet et de l'avenue de Meysse, forme le cinquième canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La partie du territoire de la ville de Bruxelles délimitée à l'ouest par la ligne médiane de la place Sainctelette, du canal de Willebroek, du pont van Praet, de l'avenue Jules van Praet et de l'avenue de Meysse, au sud par la ligne médiane de la place Sainctelette, du square Sainctelette, de la place de l'Yser et par la ligne de séparation entre le boulevard d'Anvers et le boulevard Baudouin, forme le sixième canton judiciaire de Bruxelles; le siège en est établi à Bruxelles.

La commune d':

Etterbeek,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Etterbeek.

La commune de:

Forest,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Forest.

La commune d':

Ixelles,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Ixelles.

Les communes de:

Ganshoren,
 Jette,
 Koekelberg,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Jette.

La commune de:

Molenbeek-Saint-Jean,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Molenbeek-Saint-Jean.

La commune de:

Saint-Gilles,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Saint-Gilles.

Les communes de:

Evere,
 Saint-Josse-ten-Noode,
 forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Saint-Josse-ten-Noode.

La partie du territoire de la commune de Schaerbeek situé à gauche des lignes médiennes des rue du Pavillon, rue des Ailes, rue de Jérusalem, avenue Louis Bertrand, avenue Voltaire, avenue des Azalées, avenue Ernest Cambier, chaussée de Louvain, de la place Général Meiser jusqu'à la frontière avec la commune de Saint-Josse-ten-Noode, forme le premier canton judiciaire de Schaerbeek; le siège en est établi à Schaerbeek.

La partie du territoire de la commune de Schaerbeek située à droite des lignes médiennes des rue du Pavillon, rue des Ailes, rue de Jérusalem, avenue Louis Bertrand, avenue Voltaire, avenue des Azalées, avenue Ernest Cambier, chaussée de Louvain, de la place Général Meiser jusqu'à la frontière avec la commune de Saint-Josse-ten-Noode, forme le deuxième canton judiciaire de Schaerbeek; le siège en est établi à Schaerbeek.

La commune d' :	Steenokkerzeel,
Uccle,	Zaventem,
forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Uccle.	forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Overijse et à Zaventem.
Les communes de :	La ville de :
Woluwe-Saint-Lambert,	Vilvorde,
Woluwe-Saint-Pierre,	et les communes de :
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Woluwe-Saint-Pierre.	Kampenhout,
Section 5:	Machelen,
Province du Brabant flamand	forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Vilvorde.
Les communes de :	La ville de :
Affligem,	Aarschot,
Asse,	et les communes de :
Opwijk,	Begijnendijk,
Ternat,	Holsbeek,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Asse.	Tielt-Winge;
Les communes de :	forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Aarschot.
Grimbergen,	Les villes de :
Kapelle-op-den-Bos,	Diest,
Zemst,	Montaigu-Zichem,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Grimbergen.	et la commune de de :
La ville de :	Bekkevoort,
Hal,	forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Diest.
et la commune de de :	Les communes de :
Beersel,	Boortmeerbeek,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Hal.	Haacht,
Les communes de :	Keerbergen,
Biévène,	Rotselaar,
Gammerages,	Tremelo,
Gooik,	forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Haacht.
Herne,	Les villes de :
Pepingen,	Landen,
Sint-Pieters-Leeuw,	Léau,
forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Herne et à Sint-Pieters-Leeuw.	et les communes de :
Les communes de :	Geetbets,
Drogenbos,	Kortenaken,
Kraainem,	Linter,
Linkebeek,	forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Landen et à Léau.
Rhode-Saint-Genèse,	Les communes de Herent, Kortenberg et la partie du territoire de la ville de Louvain située au nord de la ligne qui constitue le prolongement de la médiane de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, jusqu'à la limite de la ville de Louvain; de la médiane de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, une ligne qui forme la jonction entre la médiane de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, jusqu'à la médiane du Grote Markt, les médianes du Grote Markt, de la Brusselsestraat et de la Brusselsesteenweg jusqu'à la limite de la ville de Louvain, forment le premier canton judiciaire de Louvain; le siège en est établi à Louvain.
Wezembeek-Oppem,	Les communes de Bierbeek, Lubbeek, Oud-Heverlee, et la partie du territoire de la ville de Louvain située au sud des lignes médianes de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, jusqu'à la limite de la ville de Louvain; de la médiane de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, une ligne qui forme la jonction entre la médiane de la Diestsestraat et de la Dieststeenweg, jusqu'à la médiane du Grote Markt et de la Naamsestraat à l'est du Grote Markt, et de la Naamsesteenweg, jusqu'à la limite de ville de Louvain, forment le deuxième canton judiciaire de Louvain; le siège en est établi à Louvain.
forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Kraainem et à Rhode-Saint-Genèse.	Les communes de Bertem, Huldenberg, Tervuren, et la partie du territoire de la ville de Louvain située au sud de la ligne qui forme la jonction de la ligne qui constitue le prolongement de la médiane de la Brusselsestraat et de la Brusselsesteenweg jusqu'à la
Les communes de :	
Dilbeek,	
Lennik,	
Liedekerke,	
Roosdaal,	
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Lennik.	
Les communes de :	
Londerzeel,	
Merchtem,	
Meise,	
Wemmel,	
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Meise.	
Les communes de :	
Hoeilaart,	
Overijse,	

limite de la ville de Louvain et à l'ouest des médianes de la Naamsestraat et de la Naamsesteenweg et des médianes du Grote Markt jusqu'à la limite de la ville de Louvain, forment le troisième canton judiciaire de Louvain le siège en est établi à Louvain.

La ville de :

Tirlemont:

et les communes de:

Boutersem,

Glabbeek,

Hoegaarden,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Tirlemont.

Section 6:

Province de la Flandre orientale

Les communes d'Erpe-Mere et de Lede, la partie de la ville d'Alost située à l'est de la Dendre et la commune de Nieuwerkerken de la ville d'Alost, forment le premier canton judiciaire d'Alost; le siège en est établi à Alost.

La commune de Haaltert et les anciennes communes de Baardgem, Erembodegem, Gijzegem, Herdersem, Hofstade, Meldert et Moorsel de la ville d'Alost et la partie de la ville d'Alost située à l'ouest de la Dendre, forment le second canton judiciaire d'Alost; le siège en est établi à Alost.

Les communes de:

Beveren,

Kruibeke,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Beveren.

La ville de :

Termonde,

et les communes de:

Buggenhout,

Hamme,

Lebbeke,

Waasmunster,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Termonde et Hamme.

La ville de :

Lokeren,

et les communes de:

Berlare,

Laarne,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Lokeren.

La ville de :

Ninove,

et la commune de de:

Denderleeuw,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi Ninove.

La commune de Tamise et la partie de la ville de Saint-Nicolas délimitée au nord par la ligne de chemin de fer Gand-Anvers à partir de la Westerplein jusqu'à la ligne de chemin de fer Tamise-Malines, à l'est par la ligne de chemin de fer Tamise-Malines jusqu'à la Prins Boudewijnlaan incluse, au sud par la N 70 à partir de la Prins Boudewijnlaan et de la Koningin Astridlaan jusqu'à la Princes Josefine Charlottelaan incluse et à l'ouest, par la Driegaaistenstraat, la Hazewindstraat et la Dalstraat jusqu'au croisement entre la Aerschotstraat et la Kroonmolenstraat jusqu'à la Westerplein incluse, forment le premier canton judiciaire de Saint-Nicolas; le siège en est établi à Saint-Nicolas.

Les communes de Sint-Gillis-Waas et de Stekene et la partie de la ville de Saint-Nicolas qui ne figure pas dans la description précitée, forment le second canton judiciaire de Saint-Nicolas; le siège en est établi à Saint-Nicolas.

Les communes de:

Wetteren,

Wichelen,

Zele,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis Wetteren et à Zele.

La ville de :

Deinze,

et les communes de:

De Pinte,

Nazareth,

Zulte,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi Deinze.

La ville d' :

Eeklo,

et les communes de:

Kaprijke,

Maldegem,

Sint-Laureins,

Waarschoot,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi Eeklo.

La partie de la ville de Gand débutant sous les tours du Rabot, de Lieve langs Bachtenwalle et le Sint-Antoniusskaai et le Lievekaai jusqu'au Lievebrug, la Lievestraat, la Lange Steenstraat, la Grauwoort jusqu'au Sluizeken, la Lys le long de l'Achterleie, le Huidenvetterskaai, le Baudelokaai, le Voorhoutkaai, à partir de Slachtbrug, le Koepoortkaai jusqu'à la Sint-Annapelein, la Zuidstationstraat, la Woodrow Wilsonplein et la Frankrijkplein, l'Escaut en direction du sud le long du Muinkkaai, Ter Platen, Toemaattragel, Warmoezeniersweg jusqu'au canal, du canal en direction du nord-ouest jusqu'à la Lys à hauteur du Afsneese dijkweg, la Lys en direction du nord le long du Snepkaai, Aan de Bocht, le Belvédèreweg, le Constant Dosscheweg, l'Overzet, la Nieuwe Wandeling, la Contributiestraat et la Begijnhoflaan jusqu'aux tours du Rabot, forme le premier canton judiciaire de Gand; le siège en est établi à Gand.

La commune de Sint-Martens-Latem et la partie de la ville de Gand débutant à la limite de la commune de Lovendegem au canal de Gand-Ostende, ce canal jusqu'au Contributiestraat, la Nieuwe Wandeling, l'Overzet, le Constant Dosscheweg, le Belvédèreweg, Aan de Bocht, la Lys en direction du sud le long du Snepkaai jusqu'au canal à hauteur du Afsneesdijkweg, le canal en direction du sud-est jusqu'à la limite de la commune de Merelbeke, forment le deuxième canton judiciaire de Gand; le siège en est établi à Gand.

La commune d'Evergem et la partie de la ville de Gand débutant au canal de Gand-Ostende à hauteur de la limite de la commune d'Evergem, ce canal jusqu'au De Smetbrug, puis le Nieuwe Vaart jusqu'au Gasmeterbrug, ensuite le Gaardeniersweg et la ligne de chemin de fer qui longe le Buitensingel en direction du nord et le Buitensingel, et puis cette ligne de chemin de fer en direction du nord jusqu'à la limite de la commune d'Evergem à la hauteur de Kluizensesteenweg, forment le troisième canton judiciaire de Gand dont le siège est établi à Gand.

La partie de la ville de Gand débutant à la limite des communes de Zelzate et d'Evergem, à l'ouest du canal de Gand-Terneuzen, le long de la ligne de chemin de fer jusqu'au Buitensingel puis le Gardeniersweg jusqu'au Gasmeterbrug, le Nieuwe Vaart jusqu'à De Smetbrug, le canal Gand-Ostende le long des Elyzeese Velden et le Bargiekkaai et le Waldamkaai jusqu'à Contributiestraat, la Begijnhoflaan jusqu'aux tours du Rabot, le Lieve langs Bachtenwalle et le Sint-Antoniusskaai et le Lievekaai jusqu'au Lievebrug, puis la Lievestraat, la Lange Steenstraat, la Grauwoort jusqu'au Sluizeken, la Lys le long de l'Achterleie, le Huidenvetterskaai, le Baudelokaai, le Voorhoutkaai, le Lousberskaai jusqu'au Lousbersbrug, ensuite, la Kasteellaan jusqu'au Dampoortbrug, à travers l'Antwerpenplein, et la Dendermondesteenweg jusqu'à la limite de la commune de Destelbergen et au-delà de la limite des communes de Lochristi, de Wachtebeke et de Zelzate, forme le quatrième canton judiciaire de Gand; le siège en est établi à Gand.

La commune de Destelbergen et la partie de la ville de Gand débutant à la limite de la commune de Destelbergen, la Dendermondsesteenweg jusqu'à l'Antwerpenplein, le Dampoortbrug, la Kasteellaan jusqu'au Lousbersbrug, la Lousberskaai en direction du nord jusqu'au Slachthuisbrug, le Koepoortkai et la Filip van Arteveldestraat jusqu'à la Sint-Annaplein, la Zuidstationstraat, la Woodrow Wilsonplein et la Frankrijkplein, l'Escaut en direction du sud le long du Muinkkaai, Ter Platen, Toemaattragel, Warmoezeniersweg jusqu'à la limite de la commune de Merelbeke et au-delà de la limite de la commune de Melle, forme le cinquième canton judiciaire de Gand; le siège en est établi à Gand.

Les communes de :

Gavere,

Melle,

Merelbeke,

Oosterzele,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Merelbeke.

Les communes de :

Assenede,

Lochristi,

Moerbeke,

Wachtebeke,

Zelzate,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Zelzate.

Les communes de :

Aalter,

Knesselare,

Lovendegem,

Nevele,

Zomergem,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Zomergem.

La ville de :

Grammont,

et les communes de :

Brakel,

Lierde,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Grammont et à Brakel.

La ville de :

Audenarde,

et les communes de :

Kruishoutem,

Wortegem-Petegem,

Zingem,

Zwalm,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Audenarde et à Kruishoutem.

La ville de :

Renaix,

et les communes de :

Horebeke,

Kluisbergen,

Maarkedal,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Renaix.

La ville de :

Zottegem,

et les communes de :

Herzele,

Sint-Lievens-Houtem,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Zottegem et à Herzele.

Section 7:

Province de la Flandre occidentale

Les communes de Beernem, d'Oostkamp et la partie du territoire de la ville de Bruges délimitée par la ligne médiane du canal Gand-Bruges-Ostende et la ligne médiane du canal Bruges-Damme, forment le premier canton judiciaire de Bruges; le siège en est établi à Bruges.

La ville de Blankenberge, les communes de De Haan, de Jabbeke et de Zuienkerke et une partie du territoire de la ville de Bruges délimitée par la ligne médiane du canal Baudouin et la ligne médiane du canal Gand-Bruges-Ostende, forment le deuxième canton judiciaire de Bruges; le siège en est établi à Bruges.

La ville de Damme, la commune de Knokke-Heist et la partie du territoire de la ville de Bruges délimitée par la ligne médiane du canal de Bruges-Damme, la ligne médiane du canal de Gand-Bruges-Ostende et la ligne médiane du canal Baudouin, forment le troisième canton judiciaire de Bruges; le siège en est établi à Bruges.

La partie de la ville de Bruges délimitée au nord et à l'est par la ligne du canal Gand-Bruges-Ostende, forme le quatrième canton judiciaire de Bruges; le siège en est établi à Bruges.

La commune de Bredene et la partie de la ville d'Ostende située à l'est de la ligne médiane de la Koninginnelaan de la digue jusqu'au Torhoutsesteenweg et au sud de la ligne médiane de la Torhoutsesteenweg depuis le Koninginnelaan jusqu'à la limite de la ville, forment le premier canton judiciaire d'Ostende; le siège en est établi à Ostende.

Les villes de Oudenburg, de Gistel, la commune de Middelkerke et une partie de la ville d'Ostende située à l'ouest de la ligne médiane de la Koninginnelaan, de la digue jusqu'à la Torhoutsesteenweg, et au nord de la ligne médiane de la Torhoutsesteenweg à partir de la Koninginnelaan jusqu'à la limite de la ville, forment le second canton judiciaire d'Ostende; le siège en est établi à Ostende.

La ville de :

Tielt,

et les communes de :

Ardoorie,

Pittem,

Ruiselede,

Wingene,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Tielt.

La ville de :

Torhout,

et les communes de :

Ichtegem,

Lichtervelde,

Zedelgem,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Torhout.

Les communes de Langemark-Poelkapelle et de Staden et une partie du territoire de la ville d'Ypres située à l'est de la ligne de chemin de fer et les anciennes communes de Boezinge et de Zillebeke de la commune d'Ypres, forment le premier canton judiciaire d'Ypres; le siège en est établi à Ypres.

Les villes de Poperinge, de Messines, les communes de Vleteren, de Heuvelland, et la partie du territoire de la ville d'Ypres située à l'ouest de la ligne de chemin de fer et les anciennes communes de Dikkebus, d'Elverdinge et de Vlamertinge de la commune d'Ypres, forment le second canton judiciaire d'Ypres; les sièges en sont établis à Ypres et à Poperinge.

La ville de :

Wervik,

et les communes de :

Moorslede,

Zonnebeke,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Wervik.
 La ville de :
 Harelbeke,
 et les communes de :
 Deerlijk,
 Kuurne,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Harelbeke.
 La ville de :
 Izegem,
 et les communes de :
 Ingelmunster,
 Ledegem,
 Lendelede,
 Meulebeke,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Izegem.
 La partie de la ville de Courtrai située au-delà de la E17, forme le premier canton judiciaire de Courtrai; le siège en est établi à Courtrai.
 Les communes d'Anzegem, d'Avelgem, d'Espierres-Helchin, de Zwevegem et la partie de la ville de Courtrai en-deçà de la E17, forment le second canton judiciaire de Courtrai; le siège en est établi à Courtrai.
 La ville de :
 Menin,
 et la commune de de :
 Wevelgem,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Menin.
 La ville de :
 Roulers,
 et la commune de de :
 Hooglede,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Roulers.
 Les communes de :
 Dentergem,
 Oostrozebeke,
 Waregem,
 Wielsbeke,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Waregem.
 Les villes de :
 Dixmude,
 Lo-Reninge,
 et les communes de :
 Houthulst,
 Koekelare,
 Kortemark,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Dixmude.
 Les villes de :
 Nieuport,
 Furnes,
 et les communes de :
 Alveringem,
 La Panne,
 Coxyde,
 forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Furnes et à Nieuport.

Section 8:
 Province de Liège
 La ville d' :
 Eupen,
 et les communes de :
 La Calamine,
 Lontzen,
 Raeren,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Eupen.
 La ville de :
 Saint-Vith,
 et les communes de :
 Amblève,
 Bullange,
 Burg-Reuland,
 Butgenbach,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Saint-Vith.
 Les communes de :
 Anthisnes,
 Clavier,
 Comblain-Au-Pont,
 Ferrières,
 Hamoir,
 Modave,
 Nandrin,
 Ouffet,
 Tinlot,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Hamoir.
 La ville de :
 Hannut,
 et les communes de :
 Braives,
 Burdinne,
 Héron,
 Lincent,
 Saint-Georges-Sur-Meuse,
 Villers-Le-Bouillet,
 Verlaine,
 Wasseiges,
 forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Hannut et à Huy.
 La ville de :
 Huy,
 et les communes de :
 Amay,
 Engis,
 Marchin,
 Wanze,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Huy.
 Les communes de :
 Beyne-Heusay,
 Chaudfontaine,
 Fléron,
 Soumagne,
 forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Fléron.
 Les communes de :
 Awans,

Flémalle,
Grâce-Hollogne,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Grâce-Hollogne.

Les communes de :

Herstal,
Oupeye,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Herstal.

La partie du territoire de la ville de Liège située à l'est de la ligne médiane de la Meuse (rive droite) et au nord des lignes médianes du pont Kennedy, de la rue Grétry, de la dérivation de la Meuse jusqu'au pont d'Amercœur, des rue d'Amercœur, rue de Robermont et rue de Herve, forme le premier canton judiciaire de Liège; le siège en est établi à Liège.

La partie du territoire de la ville de Liège délimitée par les lignes médianes des rue Saint-Gilles, rue Saint-Laurent, rue Mont Saint-Martin, rue Saint-Hubert, rue Sainte-Croix, une ligne reliant la ligne médiane de la rue Sainte-Croix à la ligne médiane de la rue du Palais, rue des Mineurs, rue du Pont, une ligne reliant la ligne médiane de la rue du Pont à la ligne médiane de la Meuse (rive gauche) jusqu'à la limite sud de la ville de Liège ainsi que la partie du territoire de la ville de Liège délimitée par les lignes médianes des rue de la Tonne, rue des XIV Verges, rue Visé Voie jusqu'à la limite nord de la ville de Liège, forment le second canton judiciaire de Liège; le siège en est établi à Liège.

La partie du territoire de la ville de Liège délimitée au nord par les lignes médianes des rues de la Tonne, rue des XIV Verges, rue Visé Voie et la commune de Herstal, à l'est par la ligne médiane de la Meuse, au sud par les lignes médianes des rue Saint-Gilles, rue Saint-Laurent, rue Mont Saint-Martin, rue Saint-Hubert, rue Sainte-Croix, une ligne reliant la ligne médiane de la rue Sainte-Croix à la ligne médiane de la rue du Palais, rue des Mineurs, rue du Pont, une ligne reliant la ligne médiane de la rue du Pont à la ligne médiane de la Meuse (rive gauche), forme le troisième canton judiciaire de Liège; le siège en est établi à Liège.

La partie du territoire de la ville de Liège située à l'est de la ligne médiane de la Meuse (rive droite) et au sud de la ligne médiane du pont Kennedy, de la rue Grétry, de la dérivation de la Meuse jusqu'au pont d'Amercœur, des rues de Robermont et de Herve, forme le quatrième canton judiciaire de Liège dont le siège est établi à Liège.

Les communes de :

Ans,
Saint-Nicolas,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Saint-Nicolas.

La commune de :

Seraing,

forme un canton judiciaire dont le siège est établi à Seraing.

Les communes de :

Aywaille,
Esneux,
Neupré,
Sprimont,
Trooz,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Sprimont.

La ville de :

Visé,

et les communes de :

Bassenge,
Blégny,
Dalhem,
Juprelle,
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Visé.

La ville de :
Waremmé,
et les communes de :

Berloz,
Crisnée,
Donceel,
Faimes,
Fexhe-Le-Haut-Clocher,
Geer,
Oreye,
Remicourt,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Waremmé.

La ville de :

Limbourg,
et les communes de :
Aubel,
Baelen,
Plombières,
Thimister-Clermont,
Welkenraedt,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Limbourg et à Aubel.

Les villes de :

Malmédy,
Stavelot,
et les communes de :
Lierneux,
Spa,
Stoumont,
Trois-Ponts,
Waimes,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Malmédy, à Spa et à Stavelot.

La ville de Herve, les communes de Dison, Olne, Pepinster et la partie de la ville de Verviers située au nord de la Vesdre, forment le premier canton judiciaire de Verviers dont les sièges sont établis à Verviers et à Herve.

Les communes de Jalhay et Theux et la partie de la ville de Verviers située au sud de la Vesdre forment le second canton judiciaire de Verviers; le siège en est établi à Verviers.

Section 9:

Province de Luxembourg

La ville d':

Arlon,
et les communes de :
Attert,
Aubange,
Martelange,
Messancy,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Arlon et à Messancy.

Les villes de :

Chiny,
Florenville,
Virton
et les communes de :
Etalle,
Habay,
Meix-devant-Virton,

Musson, Rouvroy, Saint-Léger, Tintigny, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Virton, Florenville et Etalle. Les villes de : Durbuy, Marche-en-Famenne, et les communes de : Erezée, Hotton, Nassogne, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Marche-en-Famenne et à Durbuy. Les villes de : Houffalize, La Roche-en-Ardenne, et les communes de : Gouvy, Manhay, Rendeux, Tenneville, Vielsalm, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Vielsalm, La Roche-en-Ardenne et Houffalize. Les villes de : Bastogne, Neufchâteau, et les communes de : Bertogne, Fauvillers, Léglise, Libramont-Chevigny, Sainte-Ode, Vaux-sur-Sûre, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Bastogne et à Neufchâteau. Les villes de : Bouillon, Saint-Hubert, et les communes de : Bertrix, Daverdisse, Herbeumont, Libin, Paliseul, Tellin, Wellin, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Saint-Hubert, Bouillon et Paliseul.	Section 10: Province de Namur Les villes de : Beauraing, Dinant, et les communes de : Anhée, Bièvre,	Gedinne, Houyet, Vresse-sur-Semois, Yvoir, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Beauraing, à Dinant et à Gedinne. Les villes de : Ciney, Rochefort, et les communes de : Hamois, Havelange, Somme-Leuze, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Ciney et à Rochefort. Les villes de : Couvin, Philippeville, et les communes de : Cerfontaine, Doische, Viroinval, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Couvin et à Philippeville. La ville de : Walcourt, et les communes de : Florennes, Hastière, Onhaye, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Florennes et à Walcourt. La ville d' : Andenne, et les communes de : Assesse, Fernelmont, Gesves, Ohey, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Andenne. La ville de : Fosses-la-Ville, et les communes de : Floreffe, Mettet, Sambreville, forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Fosses-la-Ville. La ville de : Gembloux, et les communes de : Eghezée, Jemeppe-sur-Sambre, La Bruyère, Sombreffe, forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Gembloux et à Eghezée. Les anciennes communes de Beez, Belgrade, Boninne, Bouge, Champion, Cognelée, Daussoulx, Flawinne, Gelbressée, Marche-les-Dames, Saint-Marc, Saint-Servais, Suarlée, Temploux et
---	---	--

Vedrin de la ville de Namur et la partie du territoire de la ville de Namur située au nord de la ligne médiane de la Sambre et de la Meuse (rives gauches), forment le premier canton judiciaire de Namur; le siège en est établi à Namur.

La commune de Profondeville, les anciennes communes de Dave, Erpent, Jambes, Lives-sur-Meuse, Loyers, Malonne, Naninne, Wépion et Wierde de la ville de Namur et la partie du territoire de la ville de Namur située au sud de la ligne médiane de la Sambre (rive droite), forment le second canton judiciaire de Namur; le siège en est établi à Namur.

Section 11:

Province du Hainaut

Les villes de :

Beaumont,

Chimay,

et les communes de :

Erquelinnes,

Froidchapelle,

Merbes-le-Château,

Momignies,

Sivry-Rance,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Beaumont, à Chimay et à Merbes-le-Château.

La ville de :

Binche,

et les communes de :

Estinnes,

Morlanwelz,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Binche.

Les anciennes communes de Dampremy et Gilly de la ville de Charleroi et le territoire de l'ancienne ville de Charleroi, forment le premier canton judiciaire de Charleroi; le siège en est établi à Charleroi.

Les anciennes communes de Couillet, Marcinelle et Montignies-sur-Sambre de la ville de Charleroi, forment le second canton judiciaire de Charleroi; le siège en est établi à Charleroi.

La ville de Fleurus, la commune de Les Bons Villers et les anciennes communes de Gosselies et Ransart de la ville de Charleroi, forment le troisième canton judiciaire de Charleroi; le siège en est établi à Charleroi.

Les anciennes communes de Jumet, Lodelinsart et Roux de la ville de Charleroi, forment le quatrième canton judiciaire de Charleroi; le siège en est établi à Charleroi.

La commune de Montigny-le-Tilleul et les anciennes communes de Goutroux, Marchienne-au-Pont, Monceau-sur-Sambre, Mont-sur-Marchienne de la ville de Charleroi, forment le cinquième canton judiciaire de Charleroi; le siège en est établi à Charleroi.

La ville de :

Châtelet,

et les communes de :

Aiseau-Presles,

Farceniennes,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Châtelet.

La ville de :

Fontaine-l'Evêque,

et les communes de :

Anderlues,

Courcelles,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Fontaine-l'Evêque.

Les communes de :

Chapelle-lez-Herlaimont,

Manage,

Pont-à-Celles,

Seneffe,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Seneffe.

La ville de :

Thuin,

et les communes de :

Gerpинnes,

Ham-sur-Heure-Nalinnes,

Lobbes,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Thuin.

Les communes de :

Boussu,

Hensies,

Honnelles,

Quaregnon,

Quiévrain,

forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Boussu.

Les communes de :

Colfontaine,

Dour,

Frameries,

Quévy,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Dour et à Colfontaine.

Les villes de :

Chièvres,

Enghien,

Saint-Ghislain,

et les communes de :

Brugelette,

Jurbise,

Lens,

Silly,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Enghien et à Lens.

La ville de :

La Louvière,

forme un canton judiciaire dont le siège est établi à La Louvière.

La partie du territoire de la ville de Mons située au nord de la limite de l'ancienne commune d'Havré de la ville de Mons jusqu'au lieu dit «La Clé du Bois» et ensuite au nord de la ligne médiane de la chaussée du Roeulx jusqu'à sa jonction avec l'avenue Reine Astrid au lieu dit «Carrefour Saint-Fiacre» puis au nord de la ligne médiane de l'avenue Reine Astrid, de la place des Flandres, de la rue Baudouin de Constantinople, de la rue d'Havré, de la rue du Hautbois, de la rue de Houdain et la rue des Fripiers et ensuite l'ouest de la ligne médiane de la Grand'Rue, de la rue de Bertaimont et de l'avenue Jean d'Avesnes puis au nord de la ligne médiane de la place des Chasseurs, du boulevard Saintelette, de la place des Alliés et de la route Nationale 22 jusqu'à sa jonction avec la bretelle de l'autoroute E10-E41, à l'est de la ligne médiane de cette bretelle jusqu'à sa jonction avec l'autoroute, puis au nord de l'ancienne limite des anciennes communes de Ghlin et de Jemappes de la ville de Mons, forme le premier canton judiciaire de Mons; le siège en est établi à Mons.

La partie du territoire de la ville de Mons située au sud de la ligne médiane de la limite de l'ancienne commune d'Havré de la ville de Mons jusqu'au lieu dit «La Clé du Bois» et ensuite au sud

de la ligne médiane de la chaussée du Rœulx jusqu'à sa jonction avec l'avenue Reine Astrid au lieu dit «Carrefour Saint-Fiacre» puis au sud de la ligne médiane de l'avenue Reine Astrid, de la place des Flandres, de la rue Baudouin de Constantinople, de la rue d'Havré, de la rue du Hautbois, de la rue de Houdain et la rue des Fripiers et ensuite à l'est de la ligne médiane de la Grand'Rue, de la rue de Bertaimont et de l'avenue Jean d'Avesnes puis au sud de la ligne médiane de la place des Chasseurs, du boulevard Sainctelette, de la place des Alliés et de la route Nationale 22 jusqu'à sa jonction avec la bretelle de l'autoroute E10-E41, à l'ouest de la ligne médiane de cette bretelle jusqu'à sa jonction avec l'autoroute, puis au sud de l'ancienne limite des anciennes communes de Ghlin et de Jemappes de la ville de Mons, forme le premier canton judiciaire de Mons; le siège en est établi à Mons.

Les villes de :

Le Rœulx,
 Braine-le-Comte,
 Soignies,

et la commune de de :

Ecaussinnes,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Soignies et à Le Rœulx.

Les villes de :

Ath,
 Lessines,
 et les communes de :
 Ellezelles,
 Frasnes-lez-Anvaing,
 Flobecq,

forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Ath et à Lessines.

Les villes de :

Comines-Warneton,
 Mouscron,
 forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Mouscron et à Comines-Warneton.

Les villes de :

Leuze-en-Hainaut,
 Péruwelz,
 et les communes de :
 Belœil,
 Bernissart,
 forment un canton judiciaire dont les sièges sont établis à Péruwelz et à Leuze-en-Hainaut.

La ville d'Antoing, les communes de Celles, de Mont-de-l'Enclus et la partie du territoire de la ville de Tournai située sur la rive droite de l'Escaut, forment le premier canton judiciaire de Tournai; le siège en est établi à Tournai.

Les communes de Brunehaut, Estaimpuis, Pecq, Rumes et la partie du territoire de la ville de Tournai située sur la rive gauche de l'Escaut, forment le second canton judiciaire de Tournai; le siège en est établi à Tournai.»

Hoofdstuk II. — Wijziging van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek

Art. 4. Artikel 1 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek laatst gewijzigd door de wet van 23 september 1985 wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Artikel 1.

Afdeling 1:

Provincie Antwerpen

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen begrensd door de middellijn van de Plantijn en Moretuslei, de Loosplaats, de Van Eycklei, de Maria-Henriëttalei, de Frankrij-

lei, de Italiëlei, de Vondelstraat, de Sint-Gummarusstraat, de Diepestraat, de Korte-Zavelstraat, de Handelstraat, de Onderwijsstraat en de Schijnpoortweg, vormt het eerste gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen begrensd door de middellijn van de Blauwmoezelstraat, de Lijnwaadmarkt, de Korte Nieuwstraat, de Lange Nieuwstraat, Kipdorpbrug, de Frankrijklei, de Mechelsesteenweg, de Aarschotstraat, de Teichmannstraat, de Isabella Brantstraat, de Ballaertstraat, de Pyckestraat, de Oude-Kerkstraat, de Lange Elzenstraat, de Kielsevest, de Hobokensevest, een lijn die het verlengde vormt van de middellijn van de Hobokensevest tussen nrs. 9 en 10 van de Scheldekaaien, de Scheldekaaien, een lijn die het verlengde vormt van de middellijn van de Van der Sweepstraat tussen nrs. 13a en 13b van de Scheldekaaien, de middellijn van de Van der Sweepstraat, de Vlaamse Kaai, de Kronenburgstraat, de Begijnenstraat, de Bredestraat, de Kleine-Markt, de Kammenstraat, de Oude Koornmarkt, de Quinten Matsijsdoorgang en de lijn die de verbinding vormt van de middellijn van de Quinten Matsijsdoorgang tot de middellijn van de Blauwmoezelstraat, vormt het tweede gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Hoboken van de stad Antwerpen en het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen begrensd door een lijn die loopt vanaf de Scheldekaaien tussen nrs. 9 en 10 en het verlengde vormt van de middellijn van de Hobokensevest, en door de middellijn van de Hobokensevest, de Kielsevest, de Desguinlei, de Jan Van Rijswijcklaan, en de scheidingslijn van de voormalige gemeenten Wilrijk en Hoboken van de stad Antwerpen tot de Scheldekaaien, vormen het derde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen gelegen op de rechteroever van de Schelde ten noorden van een lijn die loopt vanaf de Scheldekaaien en het verlengde vormt van de middellijn van Brouwersvliet, en van de middellijn van Brouwersvliet, de Oude-Leeuwenvliet, de Ankerrui, de Zwedenstraat, de Italiëlei, de Vondelstraat, de Sint-Gummarusstraat, de Diepestraat, de Korte-Zavelstraat, de Handelstraat, de Onderwijsstraat en de Schijnpoortweg, vormt het vierde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De gemeente Zwijndrecht en het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen gelegen op de linkeroever van de Schelde en het deel van het grondgebied van de stad Antwerpen (rechteroever) begrensd door een lijn die loopt vanaf de Scheldekaaien en die het verlengde vormt van de middellijn van de Brouwersvliet, de middellijn van de Brouwersvliet, de Oude-Leeuwenvliet, de Ankerrui, de Zwedenstraat, de Italiëlei, Kipdorpbrug, de Lange Nieuwstraat, de Korte Nieuwstraat, de Lijnwaadmarkt, de Blauwmoezelstraat, een lijn die de verbinding vormt van de middellijn van de Blauwmoezelstraat tot de middellijn van de Quinten Matsijsdoorgang, de middellijn van de Quinten Matsijsdoorgang, de Oude-Koornmarkt, de Kammenstraat, de Kleine-Markt, de Bredestraat, de Begijnenstraat, de Kronenburgstraat, de Vlaamsekaai, de Van der Sweepstraat, een lijn die het verlengde vormt van de Van der Sweepstraat tussen nrs. 13a en 13b van de Scheldekaaien en de nrs. 13b tot 25 van de Scheldekaaien, vormen het vijfde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen begrensd door de Desguinlei op haar volle lengte en door de middellijn van de Lange Elzenstraat, de Oude Kerkstraat, de Pyckestraat, de Ballaertstraat, de Isabella Brantstraat, de Teichmannstraat, de Aarschotstraat, de Mechelsesteenweg, de Frankrijklei, de Marie-Henriëttalei, de Van Eycklei, de Loosplaats en de Plantijn en Moretuslei, vormt het zesde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Wilrijk van de stad Antwerpen en het gedeelte van het grondgebied van de stad Antwerpen begrensd in het noordwesten door de middellijn van de Jan Van Rijswijcklaan en verder door de middellijn van de Desguinlei tussen de Jan Van

Rijswijcklaan en de grens van de voormalige gemeente Berchem van de stad Antwerpen, vormen het zevende gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Berchem van de stad Antwerpen en de gemeente Mortsel, vormen het achtste gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Borgerhout van de stad Antwerpen, vormt het negende gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Merksem van de stad Antwerpen en de gemeente Schoten vormen het tiende gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De gemeente Stabroek en de voormalige gemeenten Berendrecht, Ekeren en Zandvliet van de stad Antwerpen, vormen het elfde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De voormalige gemeente Deurne van de stad Antwerpen, vormt het twaalfde gerechtelijk kanton Antwerpen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Antwerpen.

De gemeenten:

Aartselaar,

Boom,

Hemiksem,

Niel,

Rumst,

Schelle,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Boom.

De gemeenten:

Brasschaat,

Brecht,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brasschaat.

De gemeenten:

Essen,

Kalmthout,

Kapellen,

Wuustwezel,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Kapellen.

De gemeenten:

Boechout,

Edegem,

Hove,

Kontich,

Lint,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Kontich.

De gemeenten:

Borsbeek,

Schilder,

Wijnegem,

Wommelgem,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Schilder.

De gemeenten:

Malle,

Ranst,

Zandhoven,

Zoersel,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Zandhoven.

De gemeenten:

Berlaar,

Heist-op-den-Berg,

Putte,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Heist-op-den-Berg.

De stad:

Lier,

en de gemeenten:

Duffel,

Nijlen,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Lier.

De stad:

Mechelen,

en de gemeenten:

Bonheiden,

Sint-Katelijne-Waver,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Mechelen.

De gemeenten:

Bornem,

Puurs,

Sint-Amants,

Willebroek,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Willebroek.

De gemeenten:

Arendonk,

Baarle-Hertog,

Dessel,

Oud-Turnhout,

Ravels,

Retie,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Arendonk.

De stad:

Geel,

en de gemeente:

Kasterlee,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Geel.

De stad:

Herentals,

en de gemeenten:

Grobendonk,

Herenthout,

Olen,

Vorselaar,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Herentals.

De stad:

Hoogstraten,

en de gemeenten:

Beerse,

Lille,

Rijkevorsel,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Hoogstraten.

<p>De gemeenten: Balen, Meerhout, Mol, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Mol.</p> <p>De stad: Turnhout en de gemeenten: Merksplas, Vosselaar, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Turnhout.</p> <p>De gemeenten: Herselt, Hulshout, Laakdal, Westerlo, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Westerlo.</p> <p>Afdeling 2: Provincie Limburg</p> <p>De stad: Beringen, en de gemeenten: Ham, Leopoldsburg, Tessenderlo, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Beringen.</p> <p>De gemeente Diepenbeek en het gedeelte van de stad Hasselt dat gelegen is ten oosten van de middellijn van de Kempische Steenweg, Herckenrodesingel, Hendrik Van Veldekesingel, Boerenkrijgsingel en de Sint-Truidersteenweg vormen het eerste gerechtelijk kanton Hasselt; een zetel van het gerecht is gevestigd te Hasselt.</p> <p>De steden Herk-de-Stad, Halen, de gemeente Lummen en het gedeelte van de stad Hasselt dat ligt ten westen van de middellijn van de Kempische Steenweg, de Herckenrodesingel, Hendrik Van Veldekesingel, Boerenkrijgsingel en de Sint-Truidersteenweg, vormen het tweede gerechtelijk kanton Hasselt; de zetel van het gerecht is gevestigd te Hasselt.</p> <p>De gemeenten Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder en Zonhoven vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Houthalen-Helchteren.</p> <p>De steden: Hamont-Achel, Lommel, Peer, en de gemeenten: Hechtel-Eksel, Neerpelt, Overpelt, vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Neerpelt en te Lommel.</p> <p>De stad: Sint-Truiden, en de gemeenten: Gingelom, Nieuwerkerken, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Truiden.</p>	<p>De stad: Bilzen, en de gemeenten: Hoeselt, Zutendaal, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Bilzen.</p> <p>De stad: Borgloon, en de gemeenten: Alken, Heers, Kortessem, Wellen, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Borgloon.</p> <p>De stad: Bree, en de gemeenten: As, Bocholt, Meeuwen-Gruitrode, Opglabbeek, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Bree.</p> <p>De gemeente: Genk, vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Genk.</p> <p>De steden: Dilsen-Stokkem, Maaseik en de gemeente: Kinrooi, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Maaseik.</p> <p>De gemeenten: Lanaken, Maasmechelen, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Maasmechelen.</p> <p>De stad: Tongeren, en de gemeenten: Herstappe, Riemst, Voeren, vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Tongeren en te Voeren.</p> <p>Afdeling 3: Provincie Waals-Brabant</p> <p>De gemeenten: Eigenbrakel, Waterloo, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Eigenbrakel.</p> <p>De stad: Geldenaken, en de gemeenten: Bevekom,</p>
--	--

Graven,
Hélecine,
Incourt,
Orp-Jauche,
Perwijs,
Ramillies,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Gedenaken en te Perwijs.

De steden:

Genepiën,
Nijvel,
en de gemeenten:

Lasne,
Villers-la-Ville,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Nijvel.

De gemeenten:

Itter,
Kasteelbrakel,
Roosbeek,
Tubeke,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Tubeke.

De stad:

Waver,

en de gemeenten:

Rixensart,
Terhulpen,

vormen het eerste gerechtelijk kanton Waver; de zetel van het gerecht is gevestigd te Waver.

De stad:

Ottignies-Louvain-La-Neuve,

en de gemeenten:

Chastre,
Chaumont-Gistoux,
Court-Saint-Etienne,
Mont-Saint-Guibert,
Walhain,

vormen het tweede kanton Waver; de zetel van het gerecht is gevestigd te Waver.

Afdeling 4:

Brussel-Hoofdstad

Het gedeelte van het grondgebied van de gemeente Anderlecht gelegen ten oosten van de middellijn van de Louis Mettewielalaan, de Prins van Luiklaan, de Cyriel Buyssestraat, de Edmond Delcourtstraat, de Jef Dillensquare, de Formatiestraat, de Veeweidestraat en de Bergensesteenweg, vormt het eerste gerechtelijk kanton Anderlecht; de zetel van het gerecht is gevestigd te Anderlecht.

De gemeente Sint-Agatha-Berchem en het gedeelte van het grondgebied van de gemeente Anderlecht gelegen ten westen van de middellijn van de Louis Mettewielalaan, de Prins van Luiklaan, de Cyriel Buyssestraat, de Edmond Delcourtstraat, de Jef Dillensquare, de Formatiestraat, de Veeweidestraat en de Bergensesteenweg vormen het tweede gerechtelijk kanton Anderlecht; de zetel van het gerecht is gevestigd te Anderlecht.

De gemeenten:

Oudergem,
Watermaal-Bosvoorde,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Oudergem.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd door de middellijnen van de Maurice Lemonnierlaan, het Fontainasplein, de Anspachlaan, de Kiekenmarkt, de Grasmarkt, de Bergstraat, de Berlaimontlaan, de Collegialestraat, de Wilde Woudstraat, Treurenberg, Jonkerstraat, Koloniënstraat, de Houtmarkt, Kantersteen, Keizerslaan, Hoogstraat en de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Sint-Gillis, vormt het eerste gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd door de middellijnen van de Hoogstraat, de Keizerslaan, Kantersteen, de Houtmarkt, de Koloniënstraat, de Jonkerstraat, Treurenberg, de Wetstraat, de Regentlaan, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Elsene, het gehele grondgebied van de stad Brussel gelegen ten zuid-oosten van het Louizaplein, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Sint-Gillis tot de middellijn van de Hoogstraat, vormt het tweede gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd door de middellijnen van het Saincteletteplein, Sainctelettesquare, het IJzerplein, en de lijn die de Antwerpseelaan van de Boudewijnlaan scheidt tot de middellijn van de Adolphe Maxlaan, de middellijn van Adolphe Maxlaan, het De Brouckèreplein, de Anspachlaan, de Maurice Lemonnierlaan tot de grens van de stad Brussel, vormt het derde gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd door de middellijnen van de Anspachlaan, het De Brouckèreplein, de Adolphe Maxlaan, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Sint-Joost-ten-Node, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Schaarbeek, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Etterbeek, de scheidingslijn tussen de stad Brussel en de gemeente Elsene, en de middellijnen van de Regentlaan, de Wetstraat, van het gedeelte van de Koningstraat tot aan Treurenberg, Treurenberg, de Wilde Woudstraat, de Collegialestraat, de Berlaimontlaan, de Bergstraat, de Grasmarkt, de Kiekenmarkt, vormt het vierde gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd ten oosten door de middellijn van het Saincteletteplein, de Willebroekse vaart, de van Praetbrug, de Jules van Praetlaan en de Meiselaan, vormt het vijfde gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Brussel begrensd ten westen door de middellijn van het Saincteletteplein, de Willebroekse vaart, de van Praetbrug, de Jules van Praetlaan en de Meiselaan, ten zuiden door de middellijn van het Saincteletteplein, Sainctelettesquare, IJzerplein en door de lijn die de scheiding vormt tussen de Antwerpseelaan en de Boudewijnlaan, vormt het zesde gerechtelijk kanton Brussel; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brussel.

De gemeente:

Etterbeek,

vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Etterbeek.

De gemeente:

Vorst,

vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Vorst.

De gemeente:

Elsene,

vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het kanton is gevestigd te Elsene.

De gemeenten:

Ganshoren,

Jette,

Koekelberg,

vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Jette.

<p>De gemeente: Sint-Jans-Molenbeek, vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Jans-Molenbeek.</p> <p>De gemeente: Sint-Gillis, vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Gillis.</p> <p>De gemeenten: Evere, Sint-Joost-ten-Node, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Joost-ten-Node.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de gemeente Schaarbeek gelegen links van de middellijn van de Paviljoenstraat, de Vleugelsstraat, de Jeruzalemstraat, de Louis Bertrandlaan, de Voltairelaan, de Azalealaan, de Ernest Cambierlaan, de Leuvense Steenweg, van het Generaal Meiserplein tot aan de grens met de gemeente Sint-Joost-ten-Node, vormt het eerste gerechtelijk kanton Schaarbeek; de zetel van het gerecht is gevestigd te Schaarbeek.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de gemeente Schaarbeek gelegen rechts van de middellijn van de Paviljoenstraat, de Vleugelsstraat, de Jeruzalemstraat, de Louis Bertrandlaan, de Voltairelaan, de Azalealaan, de Ernest Cambierlaan, de Leuvense Steenweg, van het Generaal Meiserplein tot aan de grens met de gemeente Sint-Joost-ten-Node, vormt het tweede gerechtelijk kanton Schaarbeek; de zetel van het gerecht is gevestigd te Schaarbeek.</p> <p>De gemeente: Ukkel, vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Ukkel.</p> <p>De gemeenten: Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Pieters-Woluwe.</p> <p>Afdeling 5: Provincie Vlaams-Brabant</p> <p>De gemeenten: Affligem, Asse, Opwijk, Ternat, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Asse.</p> <p>De gemeenten: Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Zemst, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Grimbergen.</p> <p>De stad: Halle, en de gemeente: Beersel, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Halle.</p> <p>De gemeenten: Bever, Galmaarden, Gooik,</p>	<p>Herne, Pepingen, Sint-Pieters-Leeuw, vormen het gerechtelijk kanton met zetel te Herne en te Sint-Pieters-Leeuw.</p> <p>De gemeenten: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem, vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Kraainem en te Sint-Genesius-Rode.</p> <p>De gemeenten: Dilbeek, Lennik, Liedekerke, Roosdaal, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Lennik.</p> <p>De gemeenten: Londerzeel, Merchtem, Meise, Wemmel, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Meise.</p> <p>De gemeenten: Hoeilaart, Overijse, Steenokkerzeel, Zaventem, vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Overijse en te Zaventem.</p> <p>De stad: Vilvoorde, en de gemeenten: Kampenhout, Machelen, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Vilvoorde.</p> <p>De stad: Aarschot, en de gemeenten: Begijnendijk, Holsbeek, Tielt-Winge, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Aarschot.</p> <p>De steden: Diest, Scherpenheuvel-Zichem, en de gemeente: Bekkevoort, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Diest.</p> <p>De gemeenten: Boortmeerbeek, Haacht, Keerbergen,</p>
--	--

Rotselaar,
Tremelo,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Haacht.

De steden:
Landen,
Zoutleeuw,
en de gemeenten:
Geetbets,
Kortenaken,
Linter,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Landen en te Zoutleeuw.

De gemeenten Herent, Kortenberg, en het gedeelte van het grondgebied van de stad Leuven gelegen ten noorden van de lijn die het verlengde vormt van de middellijn van de Diestsestraat, Dieststeenweg tot de grens van de stad Leuven; van de middellijn van de Diestsestraat, Dieststeenweg een lijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de Diestsestraat, Dieststeenweg tot de middellijn van de Grote Markt, de middellijnen van de Grote markt, Brusselsestraat, Brusselsesteenweg tot de grens van de stad Leuven vormen het eerste kanton Leuven; de zetel van het gerecht is gevestigd te Leuven.

De gemeenten Bierbeek, Lubbeek, Oud-Heverlee, en het gedeelte van het grondgebied van de stad Leuven gelegen ten zuiden van de lijn die het verlengde vormt van de middellijnen van de Diestsestraat, Dieststeenweg tot de grens van de stad Leuven; van de middellijn van de Diestsestraat, Dieststeenweg een lijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de Diestsestraat, Dieststeenweg tot de middellijn van de Grote Markt, Naamsestraat ten oosten van de Grote Markt, Naamsesteenweg tot de grens van de stad Leuven vormen het tweede kanton Leuven; de zetel van het gerecht is gevestigd te Leuven.

De gemeenten Bertem, Huldenberg, Tervuren, en het gedeelte van het grondgebied van de stad Leuven gelegen ten zuiden van de lijn die de verbinding vormt van de lijn die het verlengde vormt van de middellijn van de Brusselsestraat, Brusselsesteenweg tot de grens van de stad Leuven ten westen van de middellijnen van de Naamsestraat, Naamsesteenweg en de middellijnen van de Grote Markt tot aan de grens van de stad Leuven vormen het derde kanton Leuven. De zetel van het gerecht is gevestigd te Leuven.

De stad:
Tienen:
en de gemeenten:
Boutersem,
Glabbeek,
Hoegaarden,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Tienen.

Afdeling 6:
Provincie Oost-Vlaanderen
De gemeenten Erpe-Mere en Lede, het gedeelte van de stad Aalst ten oosten van de Dender en de voormalige gemeente Nieuwerkerken van de stad Aalst, vormen het eerste gerechtelijk kanton Aalst; de zetel van het gerecht is gevestigd te Aalst.
De gemeente Haaltert en de voormalige gemeenten Baardgem, Erembodegem, Gijzegem, Herdersem, Hofstade, Meldert en Moorsel van de stad Aalst en het gedeelte van de stad Aalst ten westen van de Dender vormen het tweede gerechtelijk kanton Aalst; de zetel van het gerecht is gevestigd te Aalst.

De gemeenten:
Beveren,
Kruibeke,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Beveren.

De stad:
Dendermonde,
en de gemeenten:
Buggenhout,
Hamme,
Lebbeke,
Waasmunster,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Dendermonde en te Hamme.

De stad:
Lokeren,
en de gemeenten:
Berlare,
Laarne,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Lokeren.
De stad:
Ninove,
en de gemeente:
Denderleeuw,
vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Ninove.

De gemeente Temse en het gedeelte van de stad Sint-Niklaas begrensd door ten noorden de spoorlijn Gent-Antwerpen vanaf het Westerplein tot aan de spoorlijn Temse-Mechelen, ten oosten de spoorlijn Temse-Mechelen tot en met de Prins Boudewijnlaan, ten zuiden de N 70 vanaf de Prins Boudewijnlaan en de Koningin Astridlaan tot en met de Prinses Josefine Charlottelaan en ten westen de Driegaienstraat, de Hazewindstraat en de Dalstraat tot aan de kruising van de Aerschotstraat met de Kroonmolenstraat tot en met het Westerplein, vormen het eerste gerechtelijk kanton Sint-Niklaas; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Niklaas.

De gemeenten Sint-Gillis-Waas en Stekene en het gedeelte van de stad Sint-Niklaas dat niet valt onder de hierboven vermelde omschrijving, vormen het tweede gerechtelijk kanton Sint-Niklaas; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sint-Niklaas.

De gemeenten:
Wetteren,
Wichelen,
Zele,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Wetteren en te Zele.

De stad:
Deinze,
en de gemeenten:
De Pinte,
Nazareth,
Zulte,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Deinze.

De stad:
Eeklo,
en de gemeenten:
Kaprijke,
Maldegem,
Sint-Laureins,
Waarschoot,
vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Eeklo.

Het gedeelte van de stad Gent beginnend onder de torens van het Rabot, de Lieve langs Bachtenwalle en de Sint-Antoniuskaai en Lievekaai tot aan de Lievebrug, de Lievestraat, de Lange Steenstraat, de Grauwpoort tot aan het Sluizeken, de Leie langs de

Achterleie, de Huiddevetterskaai, de Baudelokaai, de Voorhoutkaai, vanaf de Slachtbrug, de Koepoortkaai tot aan het Sint-Annaplein, de Zuidstationstraat, het Woodrow Wilsonplein en Frankrijklein, de Schelde in zuidelijke richting langs de Muinkkaai, Ter Platen, Toemaattragel, Warmoezeniersweg tot aan de Ringvaart, dan van de Ringvaart in noordwestelijke richting tot aan de Leie ter hoogte van de Afsneese dijkweg, de Leie in noordelijke richting, langs de Snepkaai, Aan de Bocht, de Belvédèreweg, de Constant Dosscheweg, de Overzet, de Nieuwe Wandeling, de Contributiestraat, en de Begijnhoflaan tot aan de torens aan het Rabot, vormt het eerste gerechtelijk kanton Gent; de zetel van het gerecht is gevestigd te Gent.

De gemeente Sint-Martens-Latem en het gedeelte van de stad Gent beginnend aan de grens met de gemeente Lovendegem aan het kanaal Gent-Oostende, dit kanaal tot aan de Contributiebrug, de Nieuwe Wandeling, Overzet, de Constant Dosscheweg, de Belvédèreweg, Aan de Bocht, de Leie in zuidelijke richting langs de Snepkaai tot aan de Ringvaart ter hoogte van de Afsneese dijkweg, de Ringvaart in zuidoostelijke richting, tot aan de grens met de gemeente Merelbeke, vormen het tweede gerechtelijk kanton Gent; de zetel van het gerecht is gevestigd te Gent.

De gemeente Evergem en het gedeelte van de stad Gent beginnend aan het kanaal Gent-Oostende ter hoogte van de grens met de gemeente Evergem, dit kanaal tot aan de De Smetbrug, dan de Nieuwe Vaart tot aan de Gasmeterbrug, dan de Gaardeniersweg en de spoorweg langs de Buitensingel in noordelijke richting en de Buitensingel, en verder deze spoorweg in noordelijke richting tot aan de grens met de gemeente Evergem ter hoogte van de Kluijzensteenweg, vormt het derde gerechtelijk kanton Gent; de zetel van het gerecht is gevestigd te Gent.

Het gedeelte van de stad Gent beginnend aan de grens met de gemeenten Zelzate en Evergem, ten westen van het kanaal Gent-Terneuzen, langs de spoorweg tot aan de Buitensingel dan de Gardeniersweg tot aan de Gasmeterbrug, de Nieuwe Vaart tot aan de De Smetbrug, het kanaal Gent-Oostende langs de Elyzeese Velden en de Bargiekaai en de Waldamkaai tot aan de Contributiebrug, de Begijnhoflaan tot aan de torens van het Rabot, de Lieve langs Bachtenwalle en de Sint-Antoniuskaai en Lievekaai tot aan de Lievebrug, dan de Lievestraat, de Lange Steenstraat, de Grauwpoort tot aan het Sluizeken, dan de Leie langs de Achterleie, de Huiddevetterskaai, de Baudelokaai, Voorhoutkaai, de Lousberskaai tot aan de Lousbersbrug, dan de Kasteelaan tot aan de Dampoortbrug, dwars door het Antwerpenplein, en de Dendermondsesteenweg tot aan de grens met de gemeente Destelbergen en verder de grens met de gemeenten Lochristi, Wachtebeke en Zelzate, vormt het vierde gerechtelijk kanton Gent; de zetel van het gerecht is gevestigd te Gent.

De gemeente Destelbergen en het gedeelte van de stad Gent beginnend aan de grens met de gemeente Destelbergen, de Dendermondsesteenweg tot aan het Antwerpenplein, de Dampoortbrug, de Kasteelaan tot aan de Lousbersbrug, de Lousberskaai in noordelijke richting tot aan de Slachthuisbrug, de Koepoortkaai en de Filip van Arteveldestraat tot aan het Sint-Annaplein, de Zuidstationstraat, het Woodrow Wilsonplein en het Frankrijklein, dan de Schelde in zuidelijke richting langs de Muinkkaai, Ter Platen, Toemaattragel, Warmoezeniersweg tot aan de grens met de gemeente Merelbeke en verder de grens met de gemeente Melle, vormt het vijfde gerechtelijk kanton Gent; de zetel van het gerecht is gevestigd te Gent.

De gemeenten:

Gavere,

Melle,

Merelbeke,

Oosterzele,

vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Merelbeke.

De gemeenten:

Assenede,

Lochristi,

Moerbeke,

Wachtebeke,

Zelzate,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Zelzate.

De gemeenten:

Aalter,

Knesselare,

Lovendegem,

Nevele,

Zomergem,

vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Zomergem.

De stad:

Geraardsbergen,

en de gemeenten:

Brakel,

Lierde,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Geraardsbergen en te Brakel.

De stad:

Oudenaarde,

en de gemeenten:

Kruishoutem,

Wortegem-Petegem,

Zingem,

Zwalm,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Oudenaarde en te Kruishoutem.

De stad:

Ronse,

en de gemeenten:

Horebeke,

Kluisbergen,

Maarkedal,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Ronse.

De stad:

Zottegem,

en de gemeenten:

Herzele,

Sint-Lievens-Houtem,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Zottegem en te Herzele.

Afdeling 7:

Provincie West-Vlaanderen

De gemeenten Beernem, Oostkamp en het gedeelte van de stad Brugge begrensd door de middellijn van het kanaal Gent-Brugge-Oostende en de middellijn van het kanaal Brugge-Damme vormen het eerste gerechtelijk kanton Brugge; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brugge.

De stad Blankenberge, de gemeenten De Haan, Jabbeke en Zuienkerke en het gedeelte van de stad Brugge begrensd door de middellijn van het Boudeijnkanaal en de middellijn van het kanaal Gent-Brugge-Oostende, vormen het tweede gerechtelijk kanton Brugge; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brugge.

De stad Damme, de gemeente Knokke-Heist en het gedeelte van de stad Brugge begrensd door de middellijn van het kanaal Brugge-Damme, de middellijn van het kanaal Gent-Brugge-Oostende en de middellijn van het Boudeijnkanaal, vormen het derde gerechtelijk kanton Brugge. De zetel van het gerecht is gevestigd te Brugge.

Het deel van de stad Brugge ten noorden en ten oosten begrensd door de middellijn van het kanaal Gent-Brugge-Oostende, vormt het vierde gerechtelijk kanton Brugge; de zetel van het gerecht is gevestigd te Brugge.

De gemeente Bredene en het gedeelte van de stad Oostende gelegen ten oosten van de middellijn van de Koninginnelaan van de dijk tot aan de Torhoutsesteenweg en ten zuiden van de middellijn van de Torhoutsesteenweg vanaf de Koninginnelaan tot aan de grens van de stad vormen het eerste gerechtelijk kanton van Oostende; de zetel van het gerecht is gevestigd te Oostende.

De steden Oudenburg, Gistel, de gemeente Middelkerke en het gedeelte van de stad Oostende gelegen ten westen van de middellijn van de Koninginnelaan, van de dijk tot aan de Torhoutsesteenweg, en ten noorden van de middellijn van de Torhoutsesteenweg vanaf de Koninginnelaan tot aan de grens van de stad, vormen het tweede gerechtelijk kanton Oostende; de zetel van het gerecht is gevestigd te Oostende.

De stad:

Tielt,

en de gemeenten:

Ardooie,

Pittem,

Ruiselede,

Wingene,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Tielt.

De stad:

Torhout,

en de gemeenten:

Ichtegem,

Lichtervelde,

Zedelgem,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Torhout.

De gemeenten Langemark-Poelkapelle en Staden en het gedeelte van het grondgebied van de stad Ieper gelegen ten oosten van de spoorweg en de voormalige gemeenten Boezinge en Zillebeke van de gemeente Ieper, vormen het eerste gerechtelijk kanton Ieper; de zetel van het gerecht is gevestigd te Ieper.

De steden Poperinge, Mesen, de gemeenten Vleteren, Heuvelland en het gedeelte van het grondgebied van de stad Ieper, gelegen ten westen van de spoorweg en de voormalige gemeenten Dikkebus, Elverdinge en Vlamertinge van de gemeente Ieper, vormen het tweede gerechtelijk kanton Ieper met zetel te Ieper en te Poperinge.

De stad:

Wervik,

en de gemeenten:

Moorslede,

Zonnebeke,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Wervik.

De stad:

Harelbeke,

en de gemeenten:

Deerlijk,

Kuurne,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Harelbeke.

De stad:

Izegem,

en de gemeenten:

Ingelmunster,

Leedegem,

Lendelede,

Meulebeke,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Izegem.

Het gedeelte van de stad Kortrijk boven de E17, vormt het eerste gerechtelijk kanton Kortrijk; de zetel van het gerecht is gevestigd te Kortrijk.

De gemeenten Anzegem, Avelgem, Spiere-Helkijn, Zwevegem en het gedeelte van de stad Kortrijk onder de E17, vormen het tweede gerechtelijk kanton Kortrijk; de zetel van het gerecht is gevestigd te Kortrijk.

De stad:

Menen,

en de gemeente:

Wevelgem,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Menen.

De stad:

Roeselare,

en de gemeente:

Hooglede,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Roeselare.

De gemeenten:

Dentergem,

Oostrozebeke,

Waregem,

Wielsbeke,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Waregem.

De steden:

Diksmuide,

Lo-Reninge,

en de gemeenten:

Houthulst,

Koekelare,

Kortemark,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Diksmuide.

De steden:

Nieuwpoort,

Veurne,

en de gemeenten:

Alveringem,

De Panne,

Koksijde,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Veurne en te Nieuwpoort.

Afdeling 8:

Provincie Luik

De stad:

Eupen,

en de gemeenten:

Kelmis,

Lontzen,

Raeren,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Eupen.

<p>De stad: Sankt-Vith, en de gemeenten: Amel, Büllingen, Burg-Reuland, Bütgenbach, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sankt-Vith.</p> <p>De gemeenten: Anthisnes, Clavier, Comblain-Au-Pont, Ferrières, Hamoir, Modave, Nandrin, Ouffet, Tinlot, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Hamoir.</p> <p>De stad: Hannuit, en de gemeenten: Braives, Burdinne, Héron, Lijsem, Saint-Georges-Sur-Meuse, Villers-Le-Bouillet, Verlaine, Wasseiges, vormen een gerechtelijk kanton met zetels te Hannuit en te Hoei.</p> <p>De stad: Hoei, en de gemeenten: Amay, Engis, Marchin, Wanze, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Hoei.</p> <p>De gemeenten: Beyne-Heusay, Chaudfontaine, Fléron, Soumagne, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Fléron.</p> <p>De gemeenten: Awans, Flémalle, Grâce-Hollogne, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Grâce-Hollogne.</p> <p>De gemeenten: Herstal, Oupeye,</p>	<p>vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Herstal.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de stad Luik gelegen ten oosten van de middellijn van de Maas (rechteroever) en ten noorden van de middellijnen van de pont Kennedy, de rue Grétry, de afleiding van de Maas tot de pont d'Américœur, de rue d'Américœur, de rue de Robermont en de rue de Herve, vormt het eerste gerechtelijk kanton Luik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Luik.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de stad Luik begrensd door de middellijnen van de rue Saint-Gilles, de rue Saint-Laurent, de rue Mont Saint-Martin, de rue Saint-Hubert, de rue Sainte-Croix, een lijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de rue Sainte-Croix en de middellijn van de rue du Palais, de rue des Mineurs, de rue du Pont, een lijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de rue du Pont en de middellijn van de Maas (linkeroever) tot de zuidgrens van de stad Luik, evenals het gedeelte van het grondgebied van de stad Luik begrensd door de middellijn van de rue de la Tonne, de rue des XIV Verges, de rue de Visé Voie tot de noordgrens van de stad Luik, vormen het tweede gerechtelijk kanton Luik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Luik.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de stad Luik begrensd ten noorden door de middellijnen van de rue de la Tonne, de rue des XIV Verges, de rue Visé Voie en de gemeente Herstal, ten oosten door de middellijn van de Maas, ten zuiden door de middellijnen van de rue Saint-Gilles, de rue Saint-Laurent, de rue Mont Saint-Martin, de rue Saint-Hubert, de rue Sainte-Croix, een lijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de rue Sainte-Croix en de middellijn van de rue du Palais, de rue des Mineurs, de rue du Pont, een middellijn die de verbinding vormt tussen de middellijn van de rue du Pont en de middellijn van de Maas (linkeroever), vormt het derde gerechtelijk kanton Luik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Luik.</p> <p>Het gedeelte van het grondgebied van de stad Luik gelegen ten oosten van de middellijn van de Maas (rechteroever) en ten zuiden van de middellijn van de pont Kennedy, de rue Grétry, de afleiding van de Maas tot de pont d'Américœur, de rue de Robermont en de rue de Herve, vormt het vierde gerechtelijk kanton Luik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Luik.</p> <p>De gemeenten: Ans, Saint-Nicolas, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Saint-Nicolas.</p> <p>De gemeente: Seraing, vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Seraing.</p> <p>De gemeenten: Aywaille, Esneux, Neupré, Sprimont, Trooz, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sprimont.</p> <p>De stad: Wezet, en de gemeenten: Bitsingen, Blégny, Dalhem, Juprelle, vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Wezet.</p>
---	--

De stad:	Meix-devant-Virton,
Borgworm,	Musson,
en de gemeenten:	Rouvroy,
Berloz,	Saint-Léger,
Crisnée,	Tintigny,
Onceel,	vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Virton, Florenville
Faimes,	en Etalle.
Fexhe-Le-Haut-Clocher,	De steden:
Geer,	Durbuy,
Oerle,	Marche-en-Famenne,
Remicourt,	en de gemeenten:
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is	Erezée,
gevestigd te Borgworm.	Hotton,
De stad:	Nassogne,
Limburg,	vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Marche-en-
en de gemeenten:	Famenne en te Durbuy.
Aubel,	De steden:
Baelen,	Houffalize,
Plombières,	La Roche-en-Ardenne,
Thimister-Clermont,	en de gemeenten:
Welkenraedt,	Gouvy,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Limburg en te	Manhay,
Aubel.	Rendeux,
De steden:	Tenneville,
Malmedy,	Vielsalm,
Stavelot,	vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Vielsalm, La
en de gemeenten:	Roche-en-Ardenne en Houffalize.
Lierneux,	De steden:
Spa,	Bastenaken,
Stoumont,	Neufchâteau,
Trois-Ponts,	en de gemeenten:
Weismes,	Bertogne,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Malmedy, te Spa en	Fauvillers,
te Stavelot.	Léglise,
De stad Herve, de gemeenten Dison, Olne, Pepinster en het	Libramont-Chevigny,
gedeelte van de stad Verviers gelegen ten noorden van de Vesder,	Sainte-Ode,
vormen het eerste gerechtelijk kanton Verviers met zetel te	Vaux-sur-Sûre,
Verviers en te Herve.	vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Bastenaken en
De gemeenten Jalhay en Theux en het gedeelte van de stad	Neufchâteau.
Verviers gelegen ten zuiden van de Vesder vormen het tweede	De steden:
gerechtelijk kanton Verviers; de zetel van het gerecht is gevestigd	Bouillon,
te Verviers.	Saint-Hubert,
Afdeling 9:	en de gemeenten:
Provincie Luxemburg	Bertrix,
De stad:	Daverdisse,
Aarlen,	Herbeumont,
en de gemeenten:	Libin,
Attert,	Paliseul,
Aubange,	Tellin,
Martelange,	Wellin,
Messancy,	vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Saint-Hubert,
vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Aarlen en te	Bouillon en Paliseul
Messancy.	Afdeling 10:
De steden:	Provincie Namen
Chiny,	De steden:
Florenville,	Beauraing,
Virton	Dinant,
en de gemeenten:	en de gemeenten:
Etalle,	Anhée,
Habay,	

Bièvre,
 Gedinne,
 Houyet,
 Vresse-sur-Semois,
 Yvoir,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Beauraing, te Dinant en te Gedinne.

De steden:
 Ciney,
 Rochefort,
 en de gemeenten:
 Hamois,
 Havelange,
 Somme-Leuze,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Ciney en te Rochefort.

De steden:
 Couvin,
 Philippeville,
 en de gemeenten:
 Cerfontaine,
 Doische,
 Viroinval,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Couvin en te Philippeville.

De stad:
 Walcourt,
 en de gemeenten:
 Florennes,
 Hastière,
 Onhaye,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Florennes en te Walcourt.

De stad:
 Andenne,
 en de gemeenten:
 Assesse,
 Fernelmont,
 Gesves,
 Ohey,
 vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Andenne.

De stad:
 Fosses-la-Ville,
 en de gemeenten:
 Floreffe,
 Mettet,
 Sambreville,
 vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Fosses-la-Ville.

De stad:
 Gembloux,
 en de gemeenten:
 Eghezée,
 Jemeppe-sur-Sambre,
 La Bruyère,
 Sombreffe,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Gembloux en te Eghezée.

De voormalige gemeenten Beez, Belgrade, Boninne, Bouge, Champion, Cognelée, Daussoulx, Flawinne, Gelbressée, Marche-les-Dames, Saint-Marc, Saint-Servais, Suarlée, Temploux en Vedrin van de stad Namen en het gedeelte van het grondgebied van de stad Namen gelegen ten noorden van de middellijn van de Samber en de Maas (linkeroever), vormen het eerste gerechtelijk kanton Namen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Namen.

De gemeente Profondeville, de voormalige gemeenten Dave, Erpent, Jambes, Lives-sur-Meuse, Loyers, Malonne, Naninne, Wépion en Wierde van de stad Namen en het gedeelte van het grondgebied van de stad Namen gelegen ten zuiden van de middellijn van de Samber (rechteroever), vormen het tweede gerechtelijk kanton Namen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Namen.

Section 11:
 Provincie Henegouwen

De steden:
 Beaumont,
 Chimay,
 en de gemeenten:
 Erquelinnes,
 Froidchapelle,
 Merbes-le-Château,
 Momignies,
 Sivry-Rance,
 vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Beaumont, te Chimay en te Merbes-le-Château.

De stad:
 Binche,
 en de gemeenten:
 Estinnes,
 Morlanwelz,
 vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Binche.

De voormalige gemeenten Dampremy en Gilly van de stad Charleroi alsook het grondgebied van de vroegere stad Charleroi, vormen het eerste gerechtelijk kanton Charleroi; de zetel van het gerecht is gevestigd te Charleroi.

De voormalige gemeenten Couillet, Marcinelle en Montignies-sur-Sambre van de stad Charleroi, vormen het tweede gerechtelijk kanton Charleroi; de zetel van het gerecht is gevestigd te Charleroi.

De stad Fleurus, de gemeente Les Bons Villers en de voormalige gemeenten Gosselies en Ransart van de stad Charleroi, vormen het derde gerechtelijk kanton Charleroi; de zetel van het gerecht is gevestigd te Charleroi.

De voormalige gemeenten Jumet, Lodelinsart en Roux van de stad Charleroi, vormen het vierde gerechtelijk kanton Charleroi; de zetel van het gerecht is gevestigd te Charleroi.

De gemeente Montigny-le-Tilleul en de voormalige gemeenten Goutroux, Marchienne-au-Pont, Monceau-sur-Sambre, Mont-sur-Marchienne van de stad Charleroi, vormen het vijfde gerechtelijk kanton Charleroi; de zetel van het gerecht is gevestigd te Charleroi.

De stad:
 Châtellet,
 en de gemeenten:
 Aiseau-Presles,
 Farceniennes,
 vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Châtellet.

De stad:
 Fontaine-l'Evêque,
 en de gemeenten:
 Anderlues,

Courcelles,
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Fontaine-l'Evêque.

De gemeenten:
Chapelle-lez-Herlaimont,
Manage,
Pont-à-Celles,
Seneffe,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Seneffe.

De stad:
Thuin,
en de gemeenten:
Gerpинnes,
Ham-sur-Heure-Nalinnes,
Lobbes,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Thuin.

De gemeenten:
Boussu,
Hensies,
Honnelles,
Quaregnon,
Quiévrain,

vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Boussu.

De gemeenten:
Colfontaine,
Dour,
Frameries,
Quévy,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Dour en te Colfontaine.

De steden:
Chièvres,
Edingen,
Saint-Ghislain,
en de gemeenten:
Brugelette,
Jurbekе,
Lens,
Opzullik,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Edingen en te Lens.

De stad:
La Louvière,
vormt een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te La Louvière.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Bergen ten noorden van de grens van de voormalige gemeente Havré van de stad Bergen tot aan de plaats met de naam «La Clé du Bois», ten noorden van de middellijn van de chaussée du Rœulx tot aan het kruispunt met de avenue Reine Astrid op de plaats met de naam «Carrefour Saint-Fiacre», ten noorden van de middellijn van de avenue Reine Astrid, de place des Flandres, de rue Baudouin de Constantinople, de rue d'Havré, de rue du Hautbois, de rue de Houdain en de rue des Fripiers en ten westen van de middellijn van de Grand'Rue, de rue de Bertaimont en de avenue Jean d'Avesnes, verder ten zuiden van de middellijn van de place des Chasseurs, de boulevard Sainctelette, de place des Alliés en van de N 22 tot aan het kruispunt met de oprit van de autosnelweg E10-E41, ten westen van de middellijn van die oprit tot aan het kruispunt ervan met de autosnelweg, ten zuiden van de vroegere grens van de voormalige gemeenten Ghlin en Jemappes van de stad Bergen, vormt het eerste gerechtelijk kanton Bergen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Bergen.

grens van de voormalige gemeenten Ghlin en Jemappes van de stad Bergen, vormt het eerste gerechtelijk kanton Bergen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Bergen.

Het gedeelte van het grondgebied van de stad Bergen ten zuiden van de middellijn van de grens van de voormalige gemeente Havré van de stad Bergen tot aan de plaats met de naam «La Clé du Bois», ten zuiden van de middellijn van de chaussée du Rœulx tot aan het kruispunt met de avenue Reine Astrid op de plaats met de naam «Carrefour Saint-Fiacre», ten zuiden van de middellijn van de avenue Reine Astrid, de place des Flandres, de rue Baudouin de Constantinople, de rue d'Havré, de rue du Hautbois, de rue de Houdain en de rue des Fripiers en ten oosten van de middellijn van de Grand'Rue, de rue de Bertaimont en de avenue Jean d'Avesnes, verder ten zuiden van de middellijn van de place des Chasseurs, de boulevard Sainctelette, de place des Alliés en van de N 22 tot aan het kruispunt met de oprit van de autosnelweg E10-E41, ten westen van de middellijn van die oprit tot aan het kruispunt ervan met de autosnelweg, ten zuiden van de vroegere grens van de voormalige gemeenten Ghlin en Jemappes van de stad Bergen, vormt het eerste gerechtelijk kanton Bergen; de zetel van het gerecht is gevestigd te Bergen.

De steden:
Le Rœulx,
's Gravenbrakel,
Zinnik,
en de gemeente:
Ecaussinnes,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Zinnik en te Le Rœulx.

De steden:
Aat,
Lessen,
en de gemeenten:
Elzele,
Frasnes-lez-Anvaing,
Vloesberg,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Aat en te Lessen.

De steden:
Komen-Waasten,
Moeskroen,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Moeskroen en te Komen-Waasten.

De steden:
Leuze-en-Hainaut,
Péruwelz,
en de gemeenten:
Belœil,
Bernissart,

vormen een gerechtelijk kanton met zetel te Péruwelz en te Leuze-en-Hainaut.

De stad Antoing, de gemeenten Celles, Mont-de-l'Enclus en het gedeelte van het grondgebied van de stad Doornik gelegen op de rechteroever van de Schelde, vormen het eerste gerechtelijk kanton Doornik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Doornik.

De gemeenten Brunehaut, Estaimpuis, Pecq, Rumes en het gedeelte van het grondgebied van de stad Doornik gelegen op de linkeroever van de Schelde, vormen het tweede gerechtelijk kanton Doornik; de zetel van het gerecht is gevestigd te Doornik.»

M. Desmedt propose l'amendement que voici :

«À l'article 1er proposé de l'annexe au Code judiciaire apporter les modifications suivantes :

A. À la section 3, alinéa 3, remplacer les mots «et les communes de : Lasne, Villers-la-Ville,» par les mots «et la commune de Villers-la-Ville,».

B. À la même section, alinéa 5, insérer le mot « Lasne », en dessous des mots « La Hulpe ».

« In het voorgestelde artikel 1 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In afdeling 3, derde lid, de woorden « en de gemeenten : Lasne, Villers-la-Ville, » vervangen door de woorden « en de gemeente Villers-la-Ville, ».

B. In dezelfde afdeling, vijfde lid, onder het woord « Terhulpen, » invoegen het woord « Lasne, ».

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, comme il n'y a, dans cette assemblée, aucun sénateur du Brabant wallon, on m'a demandé de défendre un amendement qui concerne cette province et que j'avais déjà évoqué en commission. Il concerne le sort de la commune de Lasne.

Celle-ci fait actuellement partie du canton de Wavre. Or, le projet la transfère au canton de Nivelles. J'avais joint à mon amendement une carte de la région — je comprends qu'il était techniquement difficile de la reproduire — montrant que Lasne occupe une position tout à fait excentrique par rapport à Nivelles. Le seul argument avancé en faveur de ce transfert, qui n'est demandé par personne, est d'obtenir un équilibre du nombre d'habitants de chaque canton.

En d'autres termes, on distrait la commune de Lasne du canton de Wavre, dont elle fait partie depuis toujours et dont elle est proche, pour la transférer au très lointain canton de Nivelles, et ce uniquement pour que chacun de ces deux cantons ait à peu près une population de 50 000 habitants.

Les habitants de Lasne, relayés par les autorités communales, souhaitent le maintien de leur commune dans le canton de Wavre, d'autant plus qu'aucun transport public ne relie Lasne à Nivelles. Mon amendement vise donc à ce maintien.

De voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 4 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 4 sont réservés.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je regrette que le ministre de la Justice ne soit pas là pour répondre à nos arguments. Sans doute existe-t-il une bonne raison à son absence, mais ce n'est tout de même pas normal.

M. le président. — On me signale que le ministre de la Justice est retenu à la Chambre des représentants, mais il est très valablement représenté ici par un vice-premier ministre du gouvernement.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, le gouvernement est très valablement représenté mais qu'un ministre en remplace un autre n'a jamais été une bonne méthode de discussion.

M. le président. — Le ministre n'a pas encore le don d'ubiquité.

Art. 5. L'article 2 de la même annexe est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 2. Un seul juge de paix et un seul greffier en chef sont nommés pour les cantons désignés ci-dessous. »

Art. 5. Artikel 2 van hetzelfde bijvoegsel wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 2. Een enkele vrederechter en een enkele hoofdgreffier worden benoemd voor de hierboven vermelde kantons. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. À l'article 3 de la même annexe, sont apportées les modifications suivantes :

1° Le point 2 est remplacé par la disposition suivante :

« 2. À Malines.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Malines. »

2° Le point 3 est supprimé.

3° Au point 7, les mots « neuf cantons de Bruxelles » sont remplacés par les mots « six cantons de Bruxelles », les mots « deux cantons d'Ixelles » sont remplacés par les mots « le canton d'Ixelles » et les mots « trois cantons de Schaerbeek » sont remplacés par les mots « deux cantons de Schaerbeek ».

4° Le point 8 est remplacé par la disposition suivante :

« 8. À Vilvorde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Asse, Grimbergen, Meise, Overijse-Zaventem et Vilvorde. »

5° Le point 9 est remplacé par la disposition suivante :

« 9. À Hal.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Hal, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et Lennik. »

6° Le point 19 est remplacé par la disposition suivante :

« 19. À Termonde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Termonde-Hamme et de Wetteren-Zele. »

Art. 6. In artikel 3 van hetzelfde bijvoegsel worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het punt 2 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 2. te Mechelen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Mechelen. »

2° Het punt 3 wordt opgeheven.

3° In punt 7 worden de woorden « neven kantons Brussel » vervangen door de woorden « zes kantons Brussel », de woorden « twee kantons Elsene » vervangen door de woorden « het kanton Elsene » en de woorden « drie kantons Schaerbeek » door de woorden « twee kantons Schaerbeek ».

4° Het punt 8 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 8. te Vilvoorde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Asse, Grimbergen, Meise, Overijse-Zaventem en Vilvoorde. »

5° Het punt 9 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 9. te Halle.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Halle, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Lennik. »

6° Het punt 19 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 19. te Dendermonde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Dendermonde-Hamme en Wetteren-Zele. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 4 de la même annexe est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 4.

1. Les douze cantons d'Anvers et les cantons de Boom, de Brasschaat, de Kapellen, de Kontich, de Schilde et de Zandhoven forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Anvers.

2. Les cantons de Heist-op-den-Berg, de Lierre, de Malines et de Willebroek forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Malines.

3. Les cantons d'Arendonk, de Geel, d'Herentals, d'Hoogstraten, de Mol, de Turnhout et de Westerlo forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Turnhout.

4. Le canton de Beringen, les deux cantons d'Hasselt, les cantons de Houthalen-Helchteren, de Neerpelt-Lommel et de Saint-Trond forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Hasselt.

5. Les cantons de Bilzen, de Looz, de Bree, de Genk, de Maaseik, de Maasmechelen et de Tongres-Fourons forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Tongres.

6. Les cantons de Braine-l'Alleud, de Jodoigne-Perwez, de Nivelles, de Tubize et les deux cantons de Wavre forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Nivelles.

7. Les deux cantons d'Anderlecht, les cantons d'Asse et d'Auderghem, les six cantons de Bruxelles, les cantons d'Etterbeek, de Forest, de Grimbergen, de Hal, de Herne-Sint-Pieters-Leeuw, le canton d'Ixelles, les cantons de Jette, de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse, de Lennik, de Meise, de Molenbeek-Saint-Jean, d'Overijse-Zaventem, de Saint-Gilles, de Saint-Josse-ten-Noode, les deux cantons de Schaerbeek, les cantons d'Uccle, de Vilvorde et de Woluwe-Saint-Pierre forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Bruxelles.

8. Les cantons d'Aarschot, de Diest, d'Haacht, de Landen-Léau, les trois cantons de Louvain et le canton de Tirlemont forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Louvain.

9. Les deux cantons d'Alost, les cantons de Beveren, de Lokeren, de Ninove, les deux cantons de Saint-Nicolas et les cantons de Termonde-Hamme et de Wetteren-Zele forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Termonde.

10. Les cantons de Deinze et d'Eeklo, les cinq cantons de Gand et les cantons de Merelbeke, de Zelzate et de Zomergem forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Gand.

11. Les cantons d'Audenarde-Kruishoutem, de Grammont-Brakel, de Renaix et de Zottegem-Herzele forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Audenarde.

12. Les quatre cantons de Bruges, les deux cantons d'Ostende, les cantons de Tielt et de Torhout forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Bruges.

13. Le premier canton d'Ypres, le second canton d'Ypres-Poperinge et le canton de Wervik forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Ypres.

14. Les deux cantons de Courtrai, les cantons d'Harelbeke, d'Izegem, de Menin, de Roulers et de Waregem forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Courtrai.

15. Les cantons de Dixmude et de Furnes-Nieuport forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Furnes.

16. Les cantons d'Eupen et de Saint-Vith forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Eupen.

17. Les cantons de Hamoir, de Huy-Hannut et de Huy forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Huy.

18. Les cantons de Fléron, de Grâce-Hollogne, de Herstal, les quatre cantons de Liège, les cantons de Saint-Nicolas, de Seraing, de Sprimont, de Visé et de Waremme forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Liège.

19. Les cantons de Limbourg-Aubel, de Malmedy-Spa-Stavelot, le premier canton de Verviers-Herve et le second canton de Verviers forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Verviers.

20. Les cantons d'Arlon-Messancy et de Virton-Florenville-Etalle forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Arlon.

21. Les cantons de Marche-en-Famenne-Durbuy et de Vielsalm-La-Roche-en-Ardenne-Houffalize forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Marche-en-Famenne.

22. Les cantons de Bastogne-Neufchâteau et de Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Neufchâteau.

23. Les cantons de Beauraing-Dinant-Gedinne, Ciney-Rochefort, de Couvin-Philippeville et Florennes-Walcourt forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Dinant.

24. Les cantons d'Andenne, de Fosses-la-Ville, de Gembloux-Eghezée et les deux cantons de Namur forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Namur.

25. Les cantons de Beaumont-Chimay-Merbes-le-Château, de Binche, les cinq cantons de Charleroi, les cantons de Châtelet, de Fontaine-l'Evêque, de Seneffe et de Thuin forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Charleroi.

26. Les cantons de Boussu, de Dour-Colfontaine, d'Enghien-Lens, de La Louvière, les deux cantons de Mons et le canton de Soignies-Le Rœulx forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Mons.

27. Les cantons d'Ath-Lessines, Mouscron-Comines-Warneton, de Péruwelz-Leuze-en-Hainaut et les deux cantons de Tournai forment un arrondissement judiciaire.

Le siège du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce est établi à Tournai.»

Art. 7. Artikel 4 van hetzelfde bijvoegsel wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4.

1. De twaalf kantons Antwerpen en de kantons Boom, Brasschaat, Kapellen, Kontich, Schilde en Zandhoven vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van koophandel is gevestigd te Antwerpen.

2. De kantons Heist-op-den-Berg, Lier, Mechelen en Willebroek vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Mechelen.

3. De kantons Arendonk, Geel, Herentals, Hoogstraten, Mol, Turnhout en Westerlo vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Turnhout.

4. Het kanton Beringen, de twee kantons Hasselt, de kantons Houthalen-Helchteren, Neerpelt-Lommel en Sint-Truiden vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Hasselt.

5. De kantons Bilzen, Borgloon, Bree, Genk, Maaseik, Maasmechelen en Tongeren-Voeren vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Tongeren.

6. De kantons Eigenbrakel, Geldenaken-Perwijs, Nijvel, Tubeke en de twee kantons Waver vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Nijvel.

7. De twee kantons Anderlecht, het kanton Asse, de zes kantons Brussel, het kanton Elseone, de kantons Etterbeek, Grimbergen, Halle, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Jette, Kraainem-Sint-Genesius-Rode, Lennik, Meise, Oudergem en Overijse-Zaventem, de twee kantons Schaarbeek, de kantons Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-Ten-Noode, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vilvoorde, Vorst vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Brussel.

8. De kantons Aarschot, Diest, Haacht, Landen-Zoutleeuw, de drie kantons Leuven en het kanton Tienen vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Leuven.

9. De twee kantons Aalst, de kantons Beveren, Dendermonde-Hamme, Lokeren, Ninove, de twee kantons Sint-Niklaas en het kanton Wetteren-Zele vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Dendermonde.

10. De kantons Deinze, Eeklo, de vijf kantons Gent, de kantons Merelbeke, Zelzate en Zomergem vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Gent.

11. De kantons Geraardsbergen-Brakel, Oudenaarde-Kruishoutem, Ronse en Zottegem-Herzele vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Oudenaarde.

12. De vier kantons Brugge, de twee kantons Oostende, de kantons Tielt en Torhout vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Brugge.

13. Het eerste kanton Ieper, het tweede kanton Ieper-Poperinge en het kanton Wervik vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Ieper.

14. De kantons Harelbeke, Izegem, de twee kantons Kortrijk, de kantons Menen, Roeselare en Waregem vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Kortrijk.

15. De kantons Diksmuide en Veurne-Nieuwpoort vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Veurne.

16. De kantons Eupen en Sankt-Vith vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Eupen.

17. De kantons Hamoir, Hoei-Hannuit en Hoei vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Hoei.

18. De kantons Borgworm, Fléron, Grâce-Hollogne, Herstal, de vier kantons Luik, de kantons Saint-Nicolas, Seraing, Sprimont en Wezet vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Luik.

19. De kantons Limburg-Aubel, Malmedy-Spa-Stavelot, het eerste kanton Verviers-Herve en het tweede kanton Verviers vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Verviers.

20. De kantons Aarlen-Messancy en Virton-Florenville-Etalle vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Aarlen.

21. De kantons Marche-en-Famenne-Durbuy en Vielsalm-La-Roche-en-Ardenne-Houffalize vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Marche-en-Famenne.

22. De kantons Bastenaken-Neufchâteau en Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Neufchâteau.

23. De kantons Beauraing-Dinant-Gedinne, Ciney-Rochefort, Couvin-Philippeville en Florennes-Walcourt vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Dinant.

24. De kantons Andenne, Fosses-la-Ville, Gembloux-Eghezée en de twee kantons Namen vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtsbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtsbank en van de rechtsbank van koophandel is gevestigd te Namen.

25. De kantons Beaumont-Chimay-Merbes-le-Château, Binche, de vijf kantons van Charleroi, de kantons Châtelet, Fontaine-l'Evêque, Seneffe en Thuin vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van koophandel is gevestigd te Charleroi.

26. De twee kantons Bergen, de kantons Boussu, Dour-Colfontaine, Edingen-Lens, La Louvière en Zinnik-Le Rœulx, vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van koophandel is gevestigd te Bergen.

27. De kantons Aat-Lessen, Moeskroen-Komen-Waasten, Péruwelz-Leuze-en-Hainaut en de twee kantons Doornik vormen een gerechtelijk arrondissement.

De zetel van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van koophandel is gevestigd te Doornik.».

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modification de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Art. 8. Dans l'article 7bis, § 1, de la loi du 15 juin 1935, insérée par la loi du 9 août 1963 et modifiée par la loi du 11 juin 1994, les mots «à Kraainem, Rhode-Saint-Genèse et Wolvertem» sont remplacés par les mots «à Kraainem, Rhode-Saint-Genèse et Meise».

Hoofdstuk III. — Wijziging van de wet van 15 juni 1935 houdende het gebruik der talen in gerechtszaken

Art. 8. In artikel 7bis, § 1 van de wet van 15 juni 1935, ingevoegd bij wet van 9 augustus 1963 en gewijzigd bij wet van 11 juli 1994, worden de woorden «te Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Wolvertem» vervangen door de woorden «van Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Meise».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. L'article 46 de la loi précitée, modifiée par les lois du 9 août 1963 et 23 septembre 1985, est remplacé par la disposition suivante:

«Dans les cantons d'Ath-Lessines et d'Enghien-Lens, un juge de paix ou un juge de paix suppléant et, dans le canton de Mouscron-Comines-Warneton, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue néerlandaise; dans le deuxième canton de Courtrai, le deuxième canton d'Ypres-Poperinge et dans le canton de Renaix ainsi que dans les cantons de Herne-Leeuw-Saint-Pierre et de Tongres-Fourons, un juge de paix ou un juge de paix suppléant et, dans les cantons de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et de Meise, le juge de paix et un juge de paix suppléant doivent justifier de la connaissance de la langue française.»

Art. 9. Artikel 46 van voormalde wet, gewijzigd bij wetten van 9 augustus 1963 en 23 september 1985, wordt vervangen door volgende bepaling:

«In de kantons Aat-Lessen en Edingen-Lens moet een vrederechter of een plaatsvervangend vrederechter en in het kanton Moeskroen-Komen-Waasten moet de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Nederlandse taal te kennen; in het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge en in het kanton Ronse, in de kantons Herne-Sint-Pieters-Leeuw en Tongeren-Voeren, moet een vrederechter of een plaatsver-

vangend vrederechter en in de kantons Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten de vrederechter en een plaatsvervangend vrederechter bewijzen de Franse taal te kennen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. L'article 53, § 5, de la loi précitée, modifié par la loi du 9 août 1963, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 5. Les greffiers en chef des justices de paix de Mouscron-Comines-Warneton, d'Ath-Lessines et d'Enghien-Lens doivent justifier de la connaissance de la langue néerlandaise; les greffiers en chef des justices de paix du deuxième canton de Courtrai, du deuxième canton d'Ypres-Poperinge, des cantons de Renaix, de Herne-Leeuw-Saint-Pierre, de Tongres-Fourons, de Kraainem-Rhode-Saint-Genèse et de Meise doivent justifier de la connaissance de la langue française.»

Art. 10. Artikel 53, § 5, van voormalde wet, vervangen bij wet van 9 augustus 1963, wordt vervangen door volgende bepaling:

«§ 5. De hoofdgriffiers van de vrederechten van de kantons Moeskroen-Komen-Waasten, Aat-Lessen en Edingen-Lens moeten bewijzen de Nederlandse taal te kennen; de hoofdgriffiers van de vrederechten van het tweede kanton Kortrijk, het tweede kanton Ieper-Poperinge, de kantons Ronse, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Tongeren-Voeren, Kraainem-Sint-Genesius-Rode en Meise moeten bewijzen de Franse taal te kennen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Modification de la loi du 16 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de police

Art. 11. Dans le tableau figurant à l'article unique de la loi du 16 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de police, remplacé par la loi du 11 juillet 1994 et modifié par la loi du 17 février 1997, sont apportées les modifications suivantes:

1° l'intitulé de la colonne «commis-greffiers» est remplacé par l'intitulé «greffiers-adjoints»;

2° dans la colonne «juges» le chiffre «2» en regard du siège de Malines est remplacé par le chiffre «3»;

3° dans la colonne «greffiers-adjoints» le chiffre «1» en regard du siège de Malines est remplacé par le chiffre «2»;

4° la rubrique Lierre est supprimée.

Hoofdstuk IV. — Wijziging van de wet van 16 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de politierechtbanken

Art. 11. In de tabel die voorkomt in het enig artikel van de wet van 16 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de politierechtbanken, vervangen bij de wet van 11 juli 1994 en gewijzigd bij de wet van 17 februari 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van de kolom «klerk-griffiers» wordt vervangen door het opschrift «adjunct-griffiers»;

2° in de kolom «rechters» wordt het cijfer «2» dat voorkomt tegenover de zetel Mechelen vervangen door het cijfer «3»;

3° in de kolom «adjunct-griffiers» wordt het cijfer «1» dat voorkomt tegenover de zetel Mechelen vervangen door het cijfer «2»;

4° de rubriek Lier wordt geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Dans le tableau figurant à l'article 1er de l'arrêté royal du 6 décembre 1972 déterminant le cadre du personnel des greffes des tribunaux de police, remplacé par l'arrêté royal du 15 juillet 1994, sont, sans préjudice des compétences du Roi, apportées les modifications suivantes:

1° dans la colonne « employés » le chiffre « 2 » en regard du siège de Malines est remplacé par le chiffre « 3 »;

2° la rubrique Lierre est supprimée.

Art. 12. In de tabel die voorkomt in artikel 1 van het koninklijk besluit van 6 december 1972 houdende vaststelling van de personeelsformatie van de griffies van de politierechtbanken, vervangen bij het koninklijk besluit van 15 juli 1994, worden, onvermindert de bevoegdheid van de Koning terzake, de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de kolom « beambten » wordt het cijfer « 2 » dat voorkomt tegenover de zetel Mechelen vervangen door het cijfer « 3 »;

2° de rubriek Lierre wordt geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre V. — Modification de la loi du 20 juillet 1971 déterminant le cadre du personnel des justices de paix

Art. 13. Le tableau qui figure à l'article unique de la loi du 20 juillet 1971, déterminant le cadre du personnel des justices de paix, modifié par les lois des 20 février 1980 et 17 février 1997, est remplacé par le tableau suivant:

Canton	Greffier	Greffier adjoint
Anvers I	1	1
Anvers II	1	1
Anvers III	1	1
Anvers IV	1	1
Anvers V	1	1
Anvers VI	1	1
Anvers VII	1	2
Anvers VIII	1	1
Anvers IX	1	1
Anvers X	1	1
Anvers XI	0	2
Anvers XII	1	1
Boom	1	1
Brasschaat	1	1
Kapellen	1	1
Kontich	1	1
Schilde	0	2
Zandhoven	1	1
Heist-op-den-Berg	1	1
Lierre	1	1
Malines	1	2
Willebroek	1	1
Arendonk	1	1
Geel	1	1
Herentals	1	1
Hoogstraten	1	1
Mol	1	1
Turnhout	1	1
Westerlo	1	1
Beringen	1	2
Hasselt I	1	2
Hasselt II	1	1
Houthalen-Helchteren	1	1
Neerpelt	1	2
Saint-Trond	1	1
Bilzen	0	2
Looz	0	0
Bree	0	1
Genk	1	1
Maaseik	0	1
Maasmechelen	1	1

Canton	Greffier	Greffier adjoint
Tongres-Fourons	0	2
Braine-l'Alleud	1	1
Jodoigne-Perwez	1	1
Nivelles	1	1
Tubize	0	1
Wavre I	1	1
Wavre II	1	1
Anderlecht I	1	1
Anderlecht II	1	1
Auderghem	1	1
Bruxelles I	1	2
Bruxelles II	1	2
Bruxelles III	1	1
Bruxelles IV	1	1
Bruxelles V	1	1
Bruxelles VI	1	1
Etterbeek	1	1
Forest	1	1
Ixelles	1	2
Jette	1	1
Molenbeek-Saint-Jean	1	1
Saint-Gilles	1	1
Saint-Josse-ten-Noode	1	1
Schaerbeek I	1	1
Schaerbeek II	1	1
Uccle	1	1
Woluwe-Saint-Pierre	1	1
Asse	1	1
Grimbergen	1	1
Hal	1	1
Herne-Sint-Pieters-Leeuw	1	1
Kraainem-Rhode-Saint-Genèse	1	1
Lennik	1	1
Meise	1	1
Overijse-Zaventem	1	1
Vilvorde	1	1
Aarschot	1	1
Diest	1	1
Haacht	1	1
Landen-Léau	0	1
Louvain I	1	1
Louvain II	1	1
Louvain III	1	1
Tirlemont	1	1
Alost I	1	1
Alost II	1	1
Beveren	1	1
Termonde-Hamme	1	2
Lokeren	1	1
Ninove	1	1
Saint-Nicolas I	1	1
Saint-Nicolas II	1	1
Wetteren-Zele	1	1
Deinze	1	1
Eeklo	1	1
Gand I	1	1
Gand II	1	1
Gand III	1	1
Gand IV	1	1
Gand V	1	1
Merelbeke	1	1
Zelzate	1	1
Zomergem	1	1
Grammont-Brakel	1	1
Audenarde-Kruishoutem	0	2
Renaix	0	1

Canton	Greffier	Greffier adjoint	Canton	Greffier	Greffier adjoint
Zottegem-Herzele	0	2	Châtelet	1	1
Bruges I	1	1	Fontaine-l'Évêque	1	1
Bruges II	1	1	Seneffe	1	1
Bruges III	1	1	Thuin	0	2
Bruges IV	1	1	Boussu	1	1
Ostende I	1	1	Dour-Colfontaine	1	1
Ostende II	1	1	Enghien-Lens	1	1
Tielt	1	1	La Louvière	1	1
Torhout	1	1	Mons I	1	1
Ypres I	0	1	Mons II	1	1
Ypres II-Poperinge	0	2	Soignies-Le Roeulx	1	1
Wervik	0	0	Ath-Lessines	1	1
Harelbeke	1	1	Mouscron-Comines-Warneton	1	1
Izegem	1	1	Péruwelz-Leuze-en-Hainaut	1	1
Courtrai I	1	1	Tournai I	1	1
Courtrai II	1	1	Tournai II	1	1
Menin	1	1			
Roulers	1	1			
Waregem	1	1			
Dixmude	0	1			
Furnes-Nieuport	1	1			
Eupen	0	1			
Saint-Vith	0	0			
Hamoir	0	1			
Huy-Hannut	0	1			
Huy	1	1			
Fléron	1	1			
Grâce-Hollogne	1	1			
Herstal	1	1			
Liège I	1	2			
Liège II	1	2			
Liège III	1	2			
Liège IV	1	2			
Saint-Nicolas	1	1			
Seraing	1	1			
Sprimont	1	1			
Visé	1	1			
Waremme	0	1			
Limbourg-Aubel	0	1			
Malmedy-Spa-Stavelot	0	2			
Verviers I-Herve	1	1			
Verviers II	1	1			
Arlon-Messancy	1	1			
Virton-Florenville-Étalle	0	1			
Marche-en-Famenne-Durbuy	0	2			
Vielsalm-La Roche-en-Ardennes-Houffalize	0	1			
Bastogne-Neufchâteau	0	1			
Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul	0	1			
Beauraing-Dinant-Gedinne	0	2			
Ciney-Rochefort	0	2			
Couvin-Philippeville	0	1			
Florennes-Walcourt	0	1			
Andenne	0	1			
Fosses-la-Ville	1	1			
Gembloux-Eghezée	1	1			
Namur I	1	1			
Namur II	1	1			
Beaumont-Chimay-Merbes-le-Château	0	2			
Binche	1	1			
Charleroi I	1	1			
Charleroi II	1	1			
Charleroi III	1	1			
Charleroi IV	0	2			
Charleroi V	1	1			

Hoofdstuk V. — Wijziging van de wet van 20 juli 1971 tot vaststelling van de personeelsformatie van de vrederechten

Art. 13. De tabel die voorkomt in het enige artikel van de wet van 20 juli 1971, tot vaststelling van de personeelsformatie van de vrederechten, gewijzigd bij de wetten van 20 februari 1980 en 17 februari 1997, wordt door de volgende tabel vervangen:

Kanton	Griffier	Adjunct-griffier
Antwerpen I	1	1
Antwerpen II	1	1
Antwerpen III	1	1
Antwerpen IV	1	1
Antwerpen V	1	1
Antwerpen VI	1	1
Antwerpen VII	1	2
Antwerpen VIII	1	1
Antwerpen IX	1	1
Antwerpen X	1	1
Antwerpen XI	0	2
Antwerpen XII	1	1
Boom	1	1
Brasschaat	1	1
Kapellen	1	1
Kontich	1	1
Schilde	0	2
Zandhoven	1	1
Heist-op-den-Berg	1	1
Lier	1	1
Mechelen	1	2
Willebroek	1	1
Arendonk	1	1
Geel	1	1
Herentals	1	1
Hoogstraten	1	1
Mol	1	1
Turnhout	1	1
Westerlo	1	1
Beringen	1	2
Hasselt I	1	2
Hasselt II	1	1
Houthalen-Helchteren	1	1
Neerpelt	1	2
Sint-Truiden	1	1
Bilzen	0	2
Borgloon	0	0
Bree	0	1

Kanton	Griffier	Adjunct-griffier	Kanton	Griffier	Adjunct-griffier
Genk	1	1	Geraardsbergen-Brakel . . .	1	1
Maaseik	0	1	Oudenaarde-Kruishoutem . . .	0	2
Maasmechelen	1	1	Ronse	0	1
Tongeren-Voeren	0	2	Zottegem-Herzele	0	2
Eigenbrakel	1	1	Brugge I	1	1
Geldenaken-Perwijs	1	1	Brugge II	1	1
Nijvel	1	1	Brugge III	1	1
Tubeke	0	1	Brugge IV	1	1
Waver I	1	1	Oostende I	1	1
Waver II	1	1	Oostende II	1	1
Anderlecht I	1	1	Tielt	1	1
Anderlecht II	1	1	Torhout	1	1
Oudergem	1	1	Ieper I	0	1
Brussel I	1	2	Ieper II-Poperinge	0	2
Brussel II	1	2	Wervik	0	0
Brussel III	1	1	Harelbeke	1	1
Brussel IV	1	1	Izegem	1	1
Brussel V	1	1	Kortrijk I	1	1
Brussel VI	1	1	Kortrijk II	1	1
Etterbeek	1	1	Menen	1	1
Vorst	1	1	Roeselare	1	1
Elsene	1	2	Waregem	1	1
Jette	1	1	Diksmuide	0	1
Sint-Jans-Molenbeek	1	1	Veurne-Nieuwpoort	1	1
Sint-Gillis	1	1	Eupen	0	1
Sint-Joost-ten-Node	1	1	Sankt-Vith	0	0
Schaarbeek I	1	1	Hamoir	0	1
Schaarbeek II	1	1	Hoei-Hannuit	0	1
Ukkel	1	1	Hoei	1	1
Sint-Pieters-Woluwe	1	1	Fléron	1	1
Asse	1	1	Grâce-Hollogne	1	1
Grimbergen	1	1	Herstal	1	1
Halle	1	1	Luik I	1	2
Herne-Sint-Pieters-Leeuw . . .	1	1	Luik II	1	2
Kraainem-Sint-Genesius-Rode .	1	1	Luik III	1	2
Lennik	1	1	Luik IV	1	2
Meise	1	1	Saint-Nicolas	1	1
Overijse-Zaventem	1	1	Seraing	1	1
Vilvoorde	1	1	Sprimont	1	1
Aarschot	1	1	Wezet	1	1
Diest	1	1	Borgworm	0	1
Haacht	1	1	Limburg-Aubel	0	1
Landen-Zoutleeuw	0	1	Malmedy-Spa-Stavelot	0	2
Leuven I	1	1	Verviers I-Herve	1	1
Leuven II	1	1	Verviers II	1	1
Leuven III	1	1	Aarlen-Messancy	1	1
Tienen	1	1	Virton-Florenville-Étalle . .	0	1
Aalst I	1	1	Marche-en-Famenne-Durbuy .	0	2
Aalst II	1	1	Vielsalm-La Roche-en-Ardennes-Houffalize	0	1
Beveren	1	1	Bastenaken-Neufchâteau . . .	0	1
Dendermonde-Hamme	1	2	Saint-Hubert-Bouillon-Paliseul .	0	1
Lokeren	1	1	Beauraing-Dinant-Gedinne . .	0	2
Ninove	1	1	Ciney-Rochefort	0	2
Sint-Niklaas I	1	1	Couvin-Philippeville	0	1
Sint-Niklaas II	1	1	Florennes-Walcourt	0	1
Wetteren-Zele	1	1	Andenne	0	1
Deinze	1	1	Fosses-la-Ville	1	1
Eeklo	1	1	Gembloux-Eghezée	1	1
Gent I	1	1	Namen I	1	1
Gent II	1	1	Namen II	1	1
Gent III	1	1	Beaumont-Chimay-Merbes-le-		
Gent IV	1	1	Château	0	2
Gent V	1	1	Binche	1	1
Merelbeke	1	1	Charleroi I	1	1
Zelzate	1	1	Charleroi II	1	1
Zomergem	1	1			

Kanton	Griffier	Adjunct-griffier
Charleroi III	1	1
Charleroi IV	0	2
Charleroi V	1	1
Châtelet	1	1
Fontaine-l'Évêque	1	1
Seneffe	1	1
Thuin	0	2
Boussu	1	1
Dour-Colfontaine	1	1
Edingen-Lens	1	1
La Louvière	1	1
Bergen I	1	1
Bergen II	1	1
Zinnik-Le Roeulx	1	1
Aat-Lessen	1	1
Moeskroen-Komen-Waasten	1	1
Péruwelz-Leuze-en-Hainaut	1	1
Doornik I	1	1
Doornik II	1	1

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VI. — Disposition abrogatoire

Art. 14. La loi du 6 juillet 1976 relative à l'annexe au Code judiciaire est abrogée.

Hoofdstuk VI. — Opheffingsbepaling

Art. 14. De wet van 6 juli 1976 betreffende het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VII. — Dispositions transitoires

Section I^e. — Dispositions générales

Art. 15. Par dérogation à l'article 305 du Code judiciaire, les juges de paix et les greffiers en chef peuvent continuer à résider à titre personnel dans la résidence qu'ils occupaient effectivement au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Hoofdstuk VII. — Overgangsbepalingen

Afdeling I. — Algemene bepalingen

Art. 15. Bij afwijking van artikel 305 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de vrederechters en de hoofdgriffiers ten persoonlijke titel verder verblijven in de werkelijke verblijfplaats die zij hadden op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. L'application de la présente loi ne peut porter atteinte aux traitements, augmentations de traitement, suppléments de traitement autres que celui visé à l'article 369, 5°, du Code judiciaire et pensions des juges de paix, des greffiers en chef, des greffiers, des greffiers adjoints et des membres du personnel des greffes en fonction au moment de son entrée en vigueur.

Art. 16. De toepassing van deze wet mag geen afbreuk doen aan de wedden, de weddeverhogingen, de weddebijslagen met uitzondering van artikel 369, 5°, van het Gerechtelijk Wetboek en

pensioenen van de vrederechters, de hoofdgriffiers, de griffiers, de adjunctgriffiers en de personeelsleden van de griffies, die op het ogenblik van haar inwerkingtreding in functie zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. § 1er. Le Roi détermine les conditions auxquelles les archives des juridictions supprimées sont confiées aux juridictions qu'il détermine et par lesquelles Il peut en être délivré des expéditions, copies et extraits.

§ 2. Les archives du tribunal de police de Lierre sont confiées au greffier en chef du tribunal de police de Malines.

Art. 17. § 1. De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de archieven van de opgeheven gerechten worden toevertrouwd aan de gerechten die Hij aanwijst, en die daarvan uitgiften, afschriften en uittreksels kunnen afleveren.

§ 2. Het archief van de politierechtbank te Lier wordt toevertrouwd aan de hoofdgriffier van de politierechtbank te Mechelen.

— Adopté.

Aangenomen.

Section II. — Compétences

Art. 18. Les juridictions dont cette loi modifie le ressort territorial restent saisies de toutes les affaires portées devant elles, même si le lieu qui a déterminé leur compétence territoriale appartient désormais au ressort d'une autre juridiction.

Afdeling II. — Bevoegdheid

Art. 18. Voor de gerechten waarvan het rechtsgebied wordt gewijzigd door deze wet, blijven alle zaken aanhangig die er aangebracht zijn, zelfs indien de plaats waardoor hun territoriale bevoegdheid was bepaald voortaan tot het rechtsgebied van een ander gerecht behoort.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. § 1er. Les causes dont est saisie la justice de paix dont le siège est supprimé en vertu de l'article 4 de la présente loi sont mises d'office et sans frais au rôle général ou au registre des nouvelles justices de paix, conformément aux modalités fixées par le Roi. Les dossiers sont transmis aux greffes des nouvelles justices de paix compétentes par le greffier de la justice de paix supprimée. Les justices de paix supprimées restent en fonction pour les causes dont les débats sont en cours ou en délibéré.

L'appel des décisions rendues par une justice de paix supprimée est porté devant la juridiction qui connaît de l'appel des décisions de la nouvelle justice de paix.

L'opposition contre les décisions rendues par la justice de paix supprimée est portée devant la nouvelle justice de paix compétente.

§ 2. Les causes dont est saisi le tribunal de police de Lierre, sont d'office et sans frais mises au rôle général du tribunal de police de Malines.

Les causes dont les débats sont en cours devant le tribunal de police de Lierre au moment de sa suppression, sont traitées par le tribunal de police de Malines. Pour les causes en délibéré, le tribunal de police de Lierre reste compétent.

La déclaration d'appeler des décisions rendues par le tribunal de police de Lierre en matière pénale a lieu, après la suppression de celui-ci, au greffe du tribunal de police de Malines. L'opposition contre les décisions rendues par le tribunal de police de Lierre sera, après la suppression de celui-ci, portée devant le tribunal de police de Malines.

Art. 19. § 1. Zaken die aanhangig zijn bij een vrederecht dat krachtens artikel 4 van deze wet is opgeheven, worden ambts-halve en zonder kosten ingeschreven, op de algemene rol of het

register van het nieuwe vrederecht. Dit gebeurt overeenkomstig de regels bepaald door de Koning. De dossiers worden aan de griffies van het nieuwe vrederecht toegezonden door de griffier van het opgeheven vrederecht. Opgeheven vrederechten blijven in werking voor zaken waarvoor de debatten aan de gang zijn of die in beraad genomen zijn.

Hoger beroep tegen beslissingen van een opgeheven vrederecht wordt ingediend voor het gerecht dat in hoger beroep kennis neemt van de beslissingen van het nieuwe vrederecht.

Verzet tegen de beslissingen van het opgeheven vrederecht wordt ingediend bij het nieuwe bevoegde vrederecht.

§ 2. Zaken die aanhangig zijn bij de politierechtbank van Lier, worden ambtshalve en zonder kosten ingeschreven op de algemene rol van de politierechtbank te Mechelen.

Zaken waarvoor de debatten aan de gang zijn voor de politierechtbank te Lier op het ogenblik van haar opheffing, worden behandeld door de politierechtbank te Mechelen. Voor de zaken die in beraad zijn, blijft de politierechtbank te Lier in werking.

De verklaring van hoger beroep tegen beslissingen van de politierechtbank te Lier in strafzaken geschieft na haar opheffing op de griffie van de politierechtbank te Mechelen. Verzet tegen beslissingen van de politierechtbank te Lier wordt na haar opheffing ingediend voor de politierechtbank te Mechelen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. Le Roi détermine la date à laquelle le siège du canton de Waregem sera transféré effectivement à la commune de Waregem. Jusqu'à ce moment, le siège du canton judiciaire se situe effectivement à Oostrozebeke.

Art. 20. De Koning bepaalt de datum waarop de zetel van het kanton Waregem effectief wordt gevestigd in de gemeente Waregem. Tot dat ogenblik blijft de zetel van het gerechtelijk kanton gevestigd te Oostrozebeke.

— Adopté.

Aangenomen.

Section III. — Magistrats

Art. 21. § 1er. Le juge de paix qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, est titulaire d'un canton judiciaire maintenu, devient juge de ce canton, même si le ressort de celui-ci est modifié, si son siège est déplacé ou si sa dénomination est changée.

L'alinéa précédent est également applicable aux juges de paix qui desservent plusieurs cantons réunis en un seul canton aux termes de la présente loi.

§ 2. Lorsque conformément aux dispositions de la présente loi, plusieurs juges de paix deviennent titulaires d'un même canton en raison de la fusion des cantons et indépendamment d'éventuels changements de ressort, ces juges de paix sont compétents pour la totalité du territoire du canton. La répartition du service et la direction incombent à celui qui possède la plus grande ancienneté de nomination. Lorsque suite à des cessations de fonction, un seul juge de paix reste, il devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire pour l'ensemble du canton sans devoir prêter serment à nouveau.

§ 3. Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, deviennent ou restent des cantons autonomes conformément aux dispositions de la présente loi et indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce juge de paix communique dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi via le ministre de la Justice au Roi quel canton il préfère. Il est nommé, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, dans le canton de son choix sans devoir prêter serment à nouveau.

Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont scindés conformément aux dispositions de la présente loi, de sorte qu'un canton devient autonome et le ou les autres sont rattachés à

des cantons existants, indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce juge de paix devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire du canton autonome, et ce sans devoir prêter serment à nouveau.

Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi sont scindés conformément à ses dispositions, de sorte que ces cantons ou des parties de ces cantons sont fusionnés avec d'autres cantons ou parties de cantons, indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce juge de paix devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire du nouveau canton si aucun titulaire n'est disponible à cette fin, et ce sans devoir prêter serment à nouveau.

S'il y a un titulaire, le juge de paix visé à l'alinéa précédent devient à titre personnel juge de complément des cantons concernés. En cas de cessation de fonctions d'un titulaire visé à l'alinéa précédent, le juge de complément devient, sans application de l'article 287 du Code judiciaire, titulaire du canton sans devoir à nouveau prêter serment.

Lorsqu'un canton est scindé conformément aux dispositions de la présente loi, de sorte que des parties de ce canton sont fusionnées avec d'autres cantons ou parties de canton, indépendamment d'éventuels changements de ressort, le juge de paix de ce canton devient, sans application de l'article 287 du Code judiciaire, titulaire du canton pour lequel aucun titulaire n'est disponible, ce sans devoir à nouveau prêter serment.

S'il y a un titulaire disponible, le juge de paix visé à l'alinéa précédent devient à titre personnel juge de paix de complément des cantons concernés. En cas de cessation de fonctions d'un titulaire visé à l'alinéa précédent, le juge de complément devient, sans application de l'article 287 du Code judiciaire, titulaire du canton sans devoir à nouveau prêter serment.

§ 4. En ce qui concerne l'application de la présente loi, les cantons de Bruxelles sont renommés comme suit:

1° Bruxelles 1 comprend l'ancien canton de Bruxelles 1 et une partie de l'ancien canton de Bruxelles 3;

2° Bruxelles 2 comprend l'ancien canton de Bruxelles 2 et une partie de l'ancien canton de Bruxelles 3;

3° Bruxelles 3 comprend les anciens cantons de Bruxelles 5 et Bruxelles 6;

4° Bruxelles 4 comprend les anciens cantons de Bruxelles 4 et Bruxelles 7 et une partie de l'ancien canton de Bruxelles 3;

5° Bruxelles 5 comprend l'ancien canton de Bruxelles 8;

6° Bruxelles 6 comprend l'ancien canton de Bruxelles 9.

En ce qui concerne l'application de la présente loi, les cantons de Schaerbeek sont renommés comme suit:

1° Schaerbeek 1 comprend l'ancien canton de Schaerbeek 1 et une partie de l'ancien canton de Schaerbeek 3;

2° Schaerbeek 2 comprend l'ancien canton de Schaerbeek 2 et une partie de l'ancien canton de Schaerbeek 3.

§ 5. Les dispositions des §§ 1er et 3 sont d'application pour les juges de paix suppléants, à l'exception des prescriptions relatives à la répartition du service.

Les juges de paix suppléants attachés aux cantons visés au § 2 deviennent suppléants de tous les juges de paix du nouveau canton.

Afdeling III. — Magistraten

Art. 21. § 1. De vrederechter die, op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, titularis is van een gerechtelijk kanton dat wordt gehandhaafd, wordt rechter van dit kanton, zelfs indien het rechtsgebied ervan is gewijzigd, de zetel ervan wordt verplaatst of de benaming ervan wordt gewijzigd.

Het vorige lid is ook van toepassing op de vrederechters die meerdere kantons bedienen die ingevolge deze wet worden samengevoegd tot een kanton.

§ 2. Wanneer ingevolge de bepalingen van deze wet, door de samenvoeging van de kantons, en ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, meerdere vrederechters titularis worden

van éénzelfde kanton, dan zijn deze vrederechters bevoegd voor het volledige rechtsgebied van dit kanton. De verdeling van de dienst en de leiding berust bij de oudstbenoemde. Wanneer ingevolge ambtsbeëindiging een vrederechter overblijft wordt deze, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van dit kanton zonder nieuwe eedaflegging.

§ 3. Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, autonome kantons worden of blijven, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, laat deze vrederechter binnen zes maand na de inwerkingtreding van deze wet via de minister van Justitie aan de Koning weten welk kanton hij verkiest. Hij wordt, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, in het kanton van zijn keuze benoemd zonder nieuwe eedaflegging.

Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, worden gesplitst waarbij één kanton autonoom wordt en de andere eventueel worden toegevoegd aan bestaande kantons, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, wordt deze vrederechter zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van het kanton dat autonoom wordt en dit zonder nieuwe eedaflegging.

Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, worden gesplitst waarbij deze kantons of gedeelten ervan met andere kantons of gedeelten ervan worden samengesmolten, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, wordt deze vrederechter zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van het kanton waarvoor geen titularis beschikbaar is en dit zonder nieuwe eedaflegging.

Indien er een titularis is, wordt de in het vorige lid bedoelde vrederechter ten persoonlijken titel toegevoegd vrederechter bij de betrokken kantons. Bij ambtsbeëindiging van een in het vorige lid bedoelde titularis, wordt de toegevoegde rechter, zonder toepassing van artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek, titularis van het kanton zonder nieuwe eedaflegging.

Wanneer een kanton, ingevolge de bepalingen van deze wet, wordt gesplitst waarbij gedeelten van dit kanton worden samengesmolten met andere kantons of gedeelten ervan, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, wordt de vrederechter van dit kanton zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van het kanton waarvoor geen titularis beschikbaar is en dit zonder nieuwe eedaflegging.

Indien er een titularis beschikbaar is, wordt de in het vorige lid bedoelde vrederechter ten persoonlijken titel toegevoegd vrederechter bij de betrokken kantons. Bij ambtsbeëindiging van een in het vorige lid bedoelde titularis, wordt de toegevoegde rechter, zonder toepassing van artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek, titularis van het kanton zonder nieuwe eedaflegging.

§ 4. Voor wat betreft de toepassing van deze wet worden de kantons in Brussel als volgt hernummerd:

1° Brussel 1 omvat het voormalige kanton Brussel 1 en een deel van het voormalige kanton Brussel 3;

2° Brussel 2 omvat het voormalige kanton Brussel 2 en een deel van het voormalige kanton Brussel 3;

3° Brussel 3 omvat de voormalige kantons Brussel 5 en Brussel 6;

4° Brussel 4 omvat de voormalige kantons Brussel 4 en Brussel 7 en een deel van het voormalige kanton Brussel 3;

5° Brussel 5 omvat het voormalige kanton Brussel 8;

6° Brussel 6 omvat het voormalige kanton Brussel 9.

Voor wat betreft de toepassing van deze wet worden de kantons in Schaarbeek als volgt hernummerd:

1° Schaarbeek 1 omvat het voormalige kanton Schaarbeek 1 en een deel van het voormalige kanton Schaarbeek 3;

2° Schaarbeek 2 omvat het voormalige kanton Schaarbeek 2 en een deel van het voormalige kanton Schaarbeek 3.

§ 5. De bepalingen van § 1 en § 3 zijn van toepassing op de plaatsvervangende vrederechters, uitgezonderd het bepaalde inzake de verdeling van de dienst.

De plaatsvervangende vrederechters verbonden aan de kantons bedoeld in § 2 worden plaatsvervangers voor alle vrederechters van het nieuwe kanton.

— Adopté.

Aangenomen.

Section IV. — Greffiers et personnel du greffe

Art. 22. § 1er. Le greffier en chef qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, est titulaire du greffe d'un canton judiciaire maintenu, devient greffier en chef de ce canton, même si le ressort de celui-ci est modifié, si son siège est déplacé ou si sa dénomination est changée.

L'alinéa précédent est également applicable au greffier en chef qui dessert plusieurs cantons réunis en un seul canton aux termes de la présente loi.

§ 2. Lorsque conformément aux dispositions de la présente loi, plusieurs greffiers en chef deviennent titulaires d'un même canton en raison de la fusion des cantons et indépendamment d'éventuels changements de ressort, ces greffiers en chef sont compétents pour la totalité du territoire du canton. La répartition du service et la direction incombe à celui qui possède la plus grande ancienneté de nomination. Lorsque suite à des cessations de fonction, un seul greffier en chef reste, il devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire pour l'ensemble du canton sans devoir prêter serment à nouveau.

§ 3. Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, deviennent ou restent des cantons autonomes conformément aux dispositions de la présente loi et indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce greffier en chef communique dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi via le ministre de la Justice au Roi quel canton il préfère. Il est nommé, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire pour l'ensemble du canton de son choix sans devoir prêter serment à nouveau. À défaut d'un choix, il devient titulaire du canton que lui attribue le Roi.

Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont scindés conformément aux dispositions de la présente loi, de sorte qu'un canton devient autonome et le ou les autres sont rattachés à des cantons existants, indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce greffier en chef devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire du canton autonome, et ce sans devoir prêter serment à nouveau.

Lorsque deux cantons ou plus desservis par un seul titulaire au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi sont scindés, conformément à ses dispositions, de sorte que ces cantons ou des parties de ces cantons sont fusionnés avec d'autres cantons ou parties de cantons, indépendamment d'éventuels changements de ressort, ce greffier en chef devient, sans que l'article 287 du Code judiciaire soit d'application, titulaire du nouveau canton si aucun titulaire n'est disponible à cette fin et ce sans devoir prêter serment à nouveau.

S'il y a un titulaire, le greffier en chef communique au Roi par l'intermédiaire du ministre de la Justice, dans un délai de six mois à dater de la publication de la présente loi, quel canton il préfère. Il est nommé en surnombre dans le canton de son choix, sans application de l'article 287 du Code judiciaire, et sans devoir à nouveau prêter serment. À défaut, il est nommé dans le canton que lui attribue le Roi. Le titulaire qui possède la plus grande ancienneté de nomination organise le service. En cas de cessation de fonctions d'un des deux, le greffier en chef restant devient titulaire pour l'ensemble du canton, sans application de l'article 287 du Code judiciaire et sans devoir à nouveau prêter serment.

Afdeling IV. — Griffiers en griffiepersoneel

Art. 22. § 1. De hoofdgriffier die, op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, titularis is van de griffie van een gerechtelijk kanton dat wordt gehandhaafd, wordt hoofdgriffier

van dit kanton, zelfs indien het rechtsgebied ervan is gewijzigd, de zetel ervan wordt verplaatst of de benaming ervan wordt gewijzigd.

Het vorige lid is ook van toepassing op de hoofdgriffier die meerdere kantons bedient die ingevolge deze wet worden samengevoegd tot een kanton.

§ 2. Wanneer ingevolge de bepalingen van deze wet, door de samenvoeging van de kantons, en ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, meerdere hoofdgriffiers titularis worden van éénzelfde kanton, dan zijn deze hoofdgriffiers bevoegd voor het volledige rechtsgebied van dit kanton. De verdeling van de dienst en de leiding berust bij de oudstbenoemde. Wanneer ingevolge ambtsbeëindigingen één hoofdgriffier overblijft wordt deze, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van dit kanton zonder nieuwe eedaflegging.

§ 3. Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, autonome kantons worden of blijven, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, laat deze hoofdgriffier binnen zes maand na de inwerkingtreding van deze wet via de minister van Justitie aan de Koning weten welk kanton hij verkiest. Hij wordt, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, in het kanton van zijn keuze benoemd zonder nieuwe eedaflegging. Bij gebreke aan een keuze wordt hij titularis van het kanton dat de Koning hem toewijst.

Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, worden gesplitst waarbij één kanton autonoom wordt en de andere eventueel worden toegevoegd aan bestaande kantons, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, wordt deze hoofdgriffier zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van het kanton dat autonoom wordt en dit zonder nieuwe eedaflegging.

Wanneer twee of meerdere kantons die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden bediend door éénzelfde titularis, ingevolge de bepalingen ervan, worden gesplitst waarbij deze kantons of gedeelten ervan met andere kantons of gedeelten ervan worden samengesmolten, ongeacht eventuele wijzigingen van hun rechtsgebied, wordt deze hoofdgriffier, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van het kanton waarvoor geen titularis beschikbaar is en dit zonder nieuwe eedaflegging.

Indien er wel een titularis is, laat de hoofdgriffier, binnen de zes maanden na de bekendmaking van deze wet via de minister van Justitie aan de Koning weten welk kanton hij verkiest. Hij wordt, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, in bovental benoemd in het kanton van zijn keuze zonder nieuwe eedaflegging. Bij gebrek aan keuze wordt hij benoemd in het kanton dat de Koning hem toewijst. De verdeling van de dienst en de leiding berust bij de oudstbenoemde. Wanneer ingevolge ambtsbeëindiging één hoofdgriffier overblijft wordt deze, zonder dat artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is, titularis van dit kanton zonder nieuwe eedaflegging.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. Les greffiers et les greffiers adjoints des cantons où interviennent des changements à la suite de l'entrée en vigueur de la présente loi sont, même en surnombre, rattachés au greffe du canton déterminé par le ministre de la Justice. Dans les six mois à dater de la publication de la présente loi, ils communiquent via le ministre de la Justice au Roi quel canton ils préfèrent. Les arrêtés de nomination seront adaptés conformément à leur choix. À défaut ou si les nécessités du service l'exigent, ils deviennent titulaires du canton que leur attribue le Roi.

Le personnel des greffes des cantons où interviennent des changements à la suite de l'entrée en vigueur de la présente loi est, même en surnombre, rattaché au greffe du canton déterminé par le Roi.

Art. 23. De griffiers en de adjunct-griffiers van de kantons waaraan ten gevolge van de inwerkingtreding van deze wet wijzigingen worden aangebracht, worden, zelfs in bovental, verbonden aan de griffie van het kanton dat de minister van Justitie bepaalt. Binnen zes maand na de bekendmaking van deze wet laten zij via de minister van Justitie aan de Koning weten welk kanton zij verkiezen. De benoemingsbesluiten zullen overeenkomstig hun keuze worden aangepast. Bij gebreke hieraan of indien de noodwendigheden van de dienst het vereisen, worden zij titularis van het kanton dat de Koning hen toewijst.

Het griffiepersoneel van de kantons waarvan ten gevolge van de inwerkingtreding van deze wet wijzigingen worden aangebracht, wordt, zelfs in bovental, verbonden aan de griffie van het kanton dat de Koning bepaalt.

— Adopté.

Aangenomen.

Section V. — Notaires — Huissiers de justice

Art. 24. Nonobstant les changements apportés par la présente loi aux limites des cantons judiciaires, les notaires et les huissiers de justice en fonction, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, peuvent continuer à exercer dans leur ancien ressort.

Notarissen — Gerechtsdeurwaarders

Art. 24. Niettegenstaande de wijzigingen die aan de grenzen van de gerechtelijke kantons door deze wet worden aangebracht, mogen de notarissen en gerechtsdeurwaarders die, op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, in functie zijn in hun vroeger ambtsgebied blijven instrumenteren.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VIII. — Entrée en vigueur

Art. 25. La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard dix-huit mois après sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception des articles 6, 1°, et 11, 2°, qui entrent en vigueur le jour de la publication au *Moniteur belge*.

Hoofdstuk VIII. — Inwerkingtreding

Art. 25. De bepalingen van deze wet, met uitzondering van artikelen 6, 1°, en 11, 2°, die in werking treden de dag waarop de wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, treden in werking op de datum bepaald door de Koning en uiterlijk achttien maanden na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

PROJET DE LOI MODIFIANT CERTAINES DISPOSITIONS DE LA DEUXIÈME PARTIE DU CODE JUDICIAIRE CONCERNANT LE CONSEIL SUPÉRIEUR DE LA JUSTICE, LA NOMINATION ET LA DÉSIGNATION DE MAGISTRATS ET INSTAURANT UN SYSTÈME D'ÉVALUATION POUR LES MAGISTRATS

Discussion générale

Discussion des articles

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN SOMMIGE BEPALINGEN VAN DEEL II VAN HET GERECHTELJK WETBOEK MET BETREKKING TOT DE HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE, DE BENOEMING EN AANWIJZING VAN MAGISTRATEN EN TOT INVOERING VAN EEN EVALUATIESYSTEEM VOOR MAGISTRATEN

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° I-1169/3 de la commission des Affaires institutionnelles du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. I-1169/3 van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Desmedt (PRL-FDF), rapporteur. — Monsieur le président, le projet que nous sommes amenés à examiner aujourd'hui modifie certaines dispositions du Code judiciaire, porte création du Conseil supérieur de la justice, modifie le mode de nomination et de désignation des magistrats et crée leur système d'évaluation. Il s'agit en réalité du projet concrétisant le nouvel article 151 de la Constitution adopté il y a quelques semaines par les Chambres.

En commission, les débats relatifs à cet important projet ont été fort succincts; ils le seront vraisemblablement aussi en séance publique et cela, pour un triple motif. Tout d'abord, la création du Conseil supérieur de la justice est en chantier depuis plusieurs mois et a fait l'objet de débats approfondis à la commission de la Chambre. Ensuite, dans le cadre des accords conclus entre huit partis pour la réforme de la justice et de la police, les discussions se sont prolongées et ont finalement abouti à un accord. Enfin, c'est la Chambre qui a examiné le projet en premier lieu, de sorte qu'il nous arrive à l'état fini, bien ficelé et qu'il ne nous reste que peu d'observations à formuler.

Les débats en commission du Sénat se sont essentiellement résumés à un exposé introductif du premier ministre et à quelques détails techniques. Le premier ministre a rappelé que le premier avant-projet créant le Conseil supérieur de la justice a été élaboré après diverses auditions. Le projet a ensuite été discuté en commission de la Justice de la Chambre durant la session précédente, avant d'être repris dans les négociations octopartites.

Le projet est fondamental en ce sens qu'il constitue un des trois piliers de la réforme de la justice et de la police, le premier étant le projet réformant la police, le deuxième la révision de l'article 151 et le troisième, le projet que nous examinons aujourd'hui. Le premier ministre a expliqué que le projet crée le Conseil supérieur de la justice, prévoit de nouvelles procédures de désignation et de nomination des magistrats, établit le système des mandats à temps et l'évaluation des magistrats. Il a été tenu compte de l'avis du Conseil d'État et des implications de la loi sur l'intégration verticale du ministère public que nous avons récemment approuvée.

Le Conseil supérieur de la justice sera un organe *sui generis* qui ne sera rattaché à aucun des trois pouvoirs. Il s'agira d'une instance autonome, à la fois sur les plans interne et externe, appelée à contrôler l'appareil judiciaire. Elle devra veiller au bon fonctionnement du pouvoir judiciaire tout en préservant son indépendance. La composition du conseil est fixée selon ses différentes fonctions. Il comprendra 44 membres, avec une parité linguistique et une parité interne. Il sera composé pour une moitié de magistrats élus par leurs pairs et pour l'autre moitié d'experts extérieurs élus par le Sénat. Le conseil sera divisé en deux collèges, un francophone et un néerlandophone, avec une parité interne entre magistrats et non-magistrats.

L'élection des magistrats se fera par l'ensemble de leurs pairs, répartis en deux collèges, un francophone et un néerlandophone. Chaque magistrat disposera de trois voix; il devra obligatoirement donner une voix à un magistrat du siège, une voix à un magistrat du parquet et une voix, libre celle-là, à un candidat de chaque sexe. Le groupe des non-magistrats devra obligatoirement comprendre, au sein de chaque collège, quatre avocats, trois professeurs et quatre membres qui ne seront pas nécessairement

des juristes mais qui auront une expérience personnelle appropriée aux points de vue économique, administratif, social ou scientifique, la présence de ces personnes devant permettre qu'un regard extérieur soit porté sur le monde judiciaire. Les membres de ce conseil auront un mandat de quatre ans, non renouvelable dans l'immédiat. Après le premier mandat, d'ailleurs, une rotation de 50% par tirage au sort est prévue, afin d'éviter une composition du conseil identique pendant les huit premières années de son existence.

Chaque collège est subdivisé en deux commissions: une commission de nomination et de désignation, composée de quatorze membres, et une commission d'avis et d'enquête, composée de huit membres. En principe, les nominations et promotions sont examinées par le collège linguistique dont relève le candidat. Toutefois, pour des fonctions obligatoirement bilingues, à Bruxelles, la commission réunie statuera.

Enfin, les membres ne siégeront pas à temps plein: seuls les quatre membres du bureau seront intégralement détachés à ce conseil et cesseront leurs autres activités durant l'exercice de leur mandat.

En réalité, deux types de compétences sont données au Conseil supérieur de la justice: d'une part, examiner l'accès à la fonction, à la formation et donner des avis sur les nominations et promotions et, d'autre part, contrôler le fonctionnement de l'appareil judiciaire.

Les compétences du premier type seront exercées par collège linguistique, sauf pour les magistrats légalement bilingues, à Bruxelles, où la commission réunie sera saisie. Par ailleurs, cette dernière pourra également décréter des critères uniformes pour les examens à organiser.

Les compétences du deuxième type concernent les plaintes individuelles qui seront adressées au Conseil supérieur de la justice et traitées par les commissions d'avis et d'enquête. Ces commissions pourront également donner des avis, formuler des propositions en ce qui concerne le fonctionnement général de l'organisation judiciaire, y compris sur les propositions et projets de loi déposés en la matière. Elles devront également établir des profils-types pour ce qui concerne les mandats des chefs de corps et effectuer des enquêtes particulières sur des dysfonctionnements, mais sans disposer d'aucune compétence disciplinaire, bien entendu.

Enfin, l'assemblée générale recevra les rapports des juridictions et approuvera les rapports rédigés par les commissions.

En ce qui concerne la procédure de nomination et de désignation, un élément essentiel est l'instauration du système à temps pour les chefs de corps où l'on a opté pour un mandat de sept ans. Le but de cette mesure, qui constitue une révolution dans notre conception des chefs de corps, est de donner une nouvelle dimension, une nouvelle force à ces mandats, de revaloriser la fonction des chefs de corps en lui conférant un contenu spécifique de vérité «management» de la juridiction.

C'est le Roi qui nommera les chefs de corps et les magistrats mais sur avis motivé de la commission compétente du Comité supérieur de la justice et après évaluation des aptitudes des candidats.

Les nominations dites «de base», c'est-à-dire des juges de paix, des juges aux tribunaux et des substituts du procureur du Roi, seront accessibles moyennant réussite soit d'un examen d'aptitude professionnelle soit d'un concours donnant accès au stage judiciaire, et donc après exercice du stage. Cependant, pour toutes les promotions, seuls les magistrats seront pris en considération. Donc, un chef de corps ne pourra plus être nommé s'il n'a pas déjà exercé antérieurement une fonction judiciaire.

Il existe également des mandats adjoints, par exemple, pour les premiers substituts et les vice-présidents. Un premier mandat sera accordé pour trois ans; il sera renouvelable trois fois, après quoi il deviendra définitif.

Enfin, le projet instaure également un système d'évaluation pour les magistrats: d'abord, une évaluation périodique pour l'ensemble des magistrats et, ensuite, une évaluation ponctuelle

pour le renouvellement des mandats adjoints et spécifiques. En commission, le premier ministre a déclaré que le Conseil supérieur de la justice devra avoir une image globale du fonctionnement de l'appareil judiciaire et veiller à améliorer ce fonctionnement. Il a ajouté que la réussite de la mission de ce conseil nécessitera un changement de mentalité mais que cette réforme constituera une pierre d'angle pour une justice moderne, efficace et transparente.

Les débats ont été brefs et n'ont pratiquement porté que sur des points techniques.

Un sénateur a cependant regretté que, pour l'élection des membres du Conseil supérieur de la justice, des collèges distincts n'aient pas été créés pour les magistrats du siège et du parquet car, à ses yeux, les magistrats du siège n'ont pas à donner une sorte d'avis sur les magistrats du parquet par leur vote ni vice versa; par ailleurs, un corps risque d'être mis en minorité par rapport à un autre.

Il lui a été répondu que le Collège unique était préférable et que, de toute façon, en obligeant chaque magistrat électeur à donner une voix pour un magistrat du siège et une pour un magistrat du parquet, on devrait globalement aboutir à un équilibre.

Deux autres remarques techniques ont été faites sur des discordances entre le texte français et le texte néerlandais mais elles ne portaient en rien sur le fond; elles ont été gommées par la commission qui a mis les deux textes sur le même pied. Il s'agit de corrections techniques qui ne nécessiteront pas de renvoi à la Chambre. Cette dernière a admis ce point de vue. Pour plus de détails, je vous renvoie au rapport écrit.

Tel est le résumé du contenu du rapport et des très brefs débats qui ont eu lieu en commission. À titre personnel et au nom de mon groupe, je puis dire qu'il s'agit d'un excellent projet, qui a été longuement travaillé et préparé. Il constitue un des trois piliers de la réforme de la justice et de la police sur laquelle un accord a été conclu entre un certain nombre de formations politiques. Nous pouvons espérer que, bien reçu par la magistrature, ce projet contribuera à donner une vision plus moderne et plus efficace de notre justice. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Bourgeois.

De heer Bourgeois (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank ik de heer Desmedt voor zijn schriftelijk en mondeling verslag en voor zijn inzet bij de besprekking van dit belangrijk ontwerp in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

Ik begin mijn uiteenzetting met een citaat: «On aurait économisé des réformes si l'on avait décidé de laisser le politique à l'écart des procédures de nomination et de promotion dans la magistrature. La Belgique était, jusqu'ici, le seul pays où le ministre de la Justice désigne lui-même les juges. Heureusement, Melchior Wathelet a soumis l'entrée dans la magistrature à la réussite d'un examen d'aptitude et à un stage obligatoire. La création du conseil supérieur de la justice me paraît par ailleurs une bonne chose tant qu'il peut donner des avis au ministre avant toute nomination. Je me réjouis aussi que cela permette de se passer des avis du Conseil provincial... On pourrait voir s'installer dans la magistrature un virus qui n'existe pas.»

Eigenaardige zin: «Quant au recrutement des membres 'externes' du CSJ, désignés pour les deux tiers par le Sénat, je suis assez sceptique. De toute manière, l'apparition d'un organe de dialogue entre le pouvoir judiciaire et la société civile est un événement heureux.»

Deze woorden zijn een deel van het interview met de nieuwe procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, de heer Jean-Marie Piret, dat op maandag 14 december 1998 in *La Libre Belgique* verscheen.

Deze uitspraak kan als symptomatisch worden beschouwd voor de nieuwe opvattingen binnen het gerecht. Het gaat alleszins om een genuanceerde tekst, veel genuanceerder dan de uitspraken die we van de magistratuur en in het bijzonder van het Hof van Cassatie tot hiertoe hebben gehoord. De appreciaties die erin voorkomen zijn zowel positief als negatief. Anderzijds stellen we vast dat de hervorming die we vandaag bespreken, nog steeds op scepticisme, kritiek en onbegrip stuit. Men begrijpt deze hervor-

ming blijkbaar niet en koestert een zeker wantrouwen ten opzichte van de Senaat en van de magistraten. We meenden dat magistraten door magistraten moesten worden benoemd. Thans lees ik echter: «On pourrait voir s'installer dans la magistrature un virus qui n'existe pas.»

Het doorbreken van gebruiken en gewoonten roept steeds vragen en reacties op. Het stellen van kritische vragen is vanzelfsprekend en is trouwens inherent aan elke democratische samenleving. Ik zal vandaag niet ingaan op de geformuleerde bezwaren aangezien ze reeds werden behandeld bij de besprekking van de wijziging van artikel 151 van de Grondwet.

Namens onze fractie vestig ik de aandacht op enkele specifieke elementen.

Het wetsvoorstel dat de Senaat vandaag behandelt, heeft tot doel uitvoering te geven aan het nieuwe grondwettelijke kader dat werd gecreëerd voor de oprichting van een Hoge Raad voor de Justitie en voor de invoering van een mandatensysteem, zoals vastgelegd in het gewijzigde artikel 151 van de Grondwet. Dit gewijzigde grondwetsartikel bevat de basisbeginselen inzake de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de samenstelling en de bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Justitie, de benoemings- en aanwijzingsprocedures voor magistraten, het mandatensysteem en de evaluatie. Het moet dan ook samen met het wetsontwerp worden gelezen. Thans wordt gerealiseerd wat al jaren wordt gevraagd.

Er kan niet voldoende worden benadrukt dat het wetsontwerp het resultaat is van een belangrijke consensus over de nood aan de oprichting van een representatief, consultatief orgaan van de rechterlijke macht. Het stemt me tevreden dat de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie de oprichting van de Hoge Raad naar waarde lijkt te schatten.

Het ontwerp kadert in een reeks wetgevende initiatieven die gestalte geven aan een onderdeel van de door de Octopuspartners overeengekomen voorstellen tot hervorming van politie en justitie. De andere belangrijke pijlers van deze hervormingsvoorstellen zijn de reorganisatie van de politiediensten en de hervorming van het openbaar ministerie, wat in de Senaat reeds werd goedgekeurd. Het geheel moet een belangrijke aanzet zijn voor een meer efficiënte en transparante justitie.

Het wetsontwerp strekt ertoe de werking van het justitieel apparaat, geconcretiseerd op drie specifieke terreinen, te optimaliseren.

Ten eerste, de wijze van benoeming en bevordering van magistraten wordt voor alle magistraten van de zetel en het openbaar ministerie geobjectiveerd en afgestemd op de voor de uitoefening van een rechterlijk ambt vereiste bekwaamheid en geschiktheid.

Ten tweede, de efficiëntie en de effectiviteit van de werking van de rechterlijke macht worden bijgestuurd. Hiertoe worden vormen van externe controle in het leven geroepen, die vereigbaar zijn met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

Ten derde, de duur van bepaalde sleutelfuncties in de magistratuur wordt beperkt. Aan het beginsel van de benoeming tot rechter voor het leven wordt echter niet geraakt. De aanwijzing voor bepaalde functies in de magistratuur met betrekking tot de organisatie en het management van hoven en rechtbanken daarentegen, wordt in de tijd beperkt. Beide principes zijn noodzakelijk voor het goed functioneren van de hoven en rechtbanken. Door zijn betrokkenheid bij de benoemingen en de aanwijzingen, zal de Hoge Raad voor de Justitie onmiskenbaar kunnen bijdragen tot de kwaliteit van de rechterlijke macht. Dankzij zijn advies- en onderzoeksbevoegdheid zal de Hoge Raad bovendien een stimulerende vorm van controle kunnen uitoefenen op de rechterlijke macht.

Daarenboven beweegt de Hoge Raad zich binnen de bestaande structuren van de rechterlijke organisatie. Gezien zijn samenstelling en takenpakket maakt de Hoge Raad zelf evenwel geen deel uit van de rechterlijke macht. Evenmin behoort hij tot de wetgevende of de uitvoerende macht. De premier omschreef dit als volgt: «De Hoge Raad moet worden beschouwd als een autonome instantie, een instantie *sui generis*, een zowel intern als extern orgaan, dat in de uitoefening van zijn bevoegdheden moet toezien op de goede werking van de rechterlijke macht enerzijds en van de wetgevende en de uitvoerende macht anderzijds.»

Zodoende moet de Hoge Raad in staat zijn een globaal beeld te krijgen van de werking van de rechterlijke organisatie en de beleidsverantwoordelijken hierover kunnen inlichten en advise ren. In een nabije toekomst wordt dat een bijzonder belangrijke functie.

Dit wetsontwerp is een belangrijk element in de vernieuwing van de fundamenteen waarop de goede werking van de rechtsstaat steunt. Om het vertrouwen te kunnen terugwinnen, moet de justicie in de praktijk en op het terrein een kwaliteitsvolle en burgervriendelijke werking van haar hoven en rechtsbanken weten te realiseren. De hervorming die vandaag wordt besproken, heeft haar plaats in een ruimere beweging, waarin ook andere initiatieven passen, zoals deze genomen ter bestrijding van de gerechte lijk achterstand, ter bevordering en verbetering van de strafrechts procedure, de slachtofferhulp, de rechtsbijstand en de materiële en personeelskadering van de rechterlijke macht.

Met de goedkeuring van dit wetsvoorstel zal de Senaat de eerste fase van het Octopusakkoord afronden. De CVP-fractie zal deze hervorming met het volste vertrouwen goedkeuren.

M. le président. — La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le président, le groupe PSC s'est déjà prononcé clairement en faveur de la création du Conseil supérieur de la justice lors du vote de l'article 151 de la Constitution. J'ai moi-même souligné en séance plénière que la création de ce conseil visait à renforcer l'indépendance du pouvoir judiciaire, non seulement parce que cette indépendance est consacrée constitutionnellement mais aussi parce que les procédures d'objectivation des nominations et des promotions ont pour but de dépolitisier la magistrature et parce qu'un contrôle externe doit permettre un meilleur fonctionnement de la justice.

Aujourd'hui, nous discutons de la proposition de loi visant à mettre en œuvre l'article 151 en déterminant la composition du Conseil supérieur de la justice et en précisant ses missions. Le moment est ainsi venu de rendre hommage à M. Desmedt pour son excellent rapport.

L'une de ces missions est la présentation des candidats à une nomination de juge et à une promotion à la fonction de chef de corps. La procédure prévue par la proposition de loi envisage différentes hypothèses. Lorsque le Conseil supérieur de la justice ou plutôt la Commission de nomination et de désignation créée en son sein, a, à la majorité des deux tiers, procédé à la présentation motivée d'un candidat, le Roi peut soit nommer le candidat présenté, soit refuser la présentation, son refus devant alors être motivé. Dans un tel cas, la commission doit procéder à une nouvelle présentation, mais peut représenter le même candidat.

Si le pouvoir exécutif refuse à nouveau cette présentation, la place est déclarée vacante et la procédure recommence. Il faut espérer qu'une telle situation qui traduit une opposition, un conflit entre le pouvoir exécutif et le Conseil supérieur de la justice et qui ralentit les procédures de nomination ne se produise qu'exceptionnellement.

Il est préférable, voire indispensable, qu'un dialogue s'instaure entre le Conseil supérieur de la justice et le pouvoir exécutif.

La motivation de la présentation, et celle du refus du gouvernement, sont des incitants au dialogue. Chacun pourra ainsi répondre aux arguments de l'autre et tenter de rechercher un consensus.

La proposition de loi vise également à responsabiliser la magistrature en instaurant les mandats temporaires pour les chefs de corps et en créant un système d'évaluation individuelle des magistrats assorti de sanctions. Mais cette responsabilisation ne sera pleinement efficace que si elle s'accompagne d'une réforme de la procédure disciplinaire. Le PSC insiste pour que cette réforme ait lieu rapidement dans le respect du principe constitutionnel d'indépendance du pouvoir judiciaire.

Enfin, la proposition de loi précise le rôle du Conseil supérieur de la justice comme organe de contrôle externe sur le fonctionnement de la justice et sa fonction dans le cadre de la promotion du contrôle interne au sein de l'ordre judiciaire.

Par conséquent, les missions du Conseil supérieur de la justice sont nombreuses et importantes. Pour s'acquitter de celles-ci, le conseil est composé de 44 membres — on a souligné l'importance

des différentes parités dans la répartition de ceux-ci — mais seuls quatre d'entre eux sont nommés à temps plein et constituent le bureau.

Ce nombre paraît assez faible à certains eu égard à l'ampleur des tâches revenant au Conseil supérieur de la justice. Il faudra à terme, mais sans trop tarder, procéder à une évaluation pour voir si ce nombre est réellement suffisant ou s'il doit être étendu par arrêté royal comme le permet la proposition. Le Conseil supérieur de la justice étant une pièce maîtresse des réformes relatives à la justice; il est indispensable qu'il ait les moyens d'accomplir ses missions.

Enfin, je tiens à exprimer ma satisfaction concernant l'article 108 de la proposition qui confie au Roi le pouvoir de modifier la forme, notamment la syntaxe, le vocabulaire, la présentation, l'ordre et la numérotation des dispositions de la proposition de loi, de les grouper, d'adapter leur rédaction afin de les harmoniser et d'uniformiser la terminologie, d'adapter les références à d'autres articles, en vue d'en faciliter la compréhension et, bien évidemment, sans en changer le fond.

En commission, le premier ministre s'est engagé à ce que cette coordination ait lieu rapidement. Elle est d'autant plus importante que la terminologie utilisée par cette proposition ne correspond pas totalement à celle qui est retenue dans la proposition de loi sur l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le Conseil des procureurs du Roi.

En conclusion, le groupe PSC votera avec conviction cette proposition de loi qui doit contribuer à offrir aux citoyens une justice non seulement rapide, indépendante, efficace, de qualité, mais aussi proche des justiciables.

Nous faisons confiance aux magistrats pour qu'ils la mettent en œuvre en ce sens. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre Ier. — Disposition générale

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Hoofdstuk I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modifications au Code judiciaire

Art. 2. Dans la deuxième partie, livre Ier, du Code judiciaire, est inséré un article 58bis rédigé comme suit:

«Art. 58bis. Dans le présent code, on entend par:

1° nominations : la nomination de juge de paix, juge au tribunal de police, juge de paix de complément, juge de complément au tribunal de police, juge suppléant à une justice de paix ou à un tribunal de police, juge et juge de complément au tribunal de première instance, au tribunal du travail et au tribunal de commerce, juge suppléant, substitut du procureur du Roi, substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale, substitut du procureur du Roi spécialisé en matière commerciale, substitut du procureur du Roi de complément, substitut de l'auditeur du travail et substitut de l'auditeur du travail de complément, substitut de l'auditeur militaire, conseiller à la cour d'appel et à la cour du travail, conseiller suppléant à la cour d'appel visé à l'article 207bis, § 1er, substitut du procureur général près la cour d'appel,

substitut général près la cour du travail, substitut de l'auditeur général près la Cour militaire, conseiller à la Cour de cassation et avocat général près la Cour de cassation;

2e chef de corps : le titulaire des mandats de président du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce, procureur du Roi, auditeur du travail, auditeur militaire, premier président de la cour d'appel et de la cour du travail et président de la cour militaire, procureur général près la cour d'appel et la cour du travail, auditeur général près la Cour militaire, procureur général fédéral, premier président de la Cour de cassation et procureur général près la Cour de cassation;

3e mandat adjoint : les mandats de vice-président au tribunal de première instance, au tribunal du travail et au tribunal de commerce, premier substitut du procureur du Roi, premier substitut de l'auditeur du travail, premier substitut de l'auditeur militaire, président de chambre à la cour d'appel et à la cour du travail, premier avocat général et avocat général près la cour d'appel et la cour du travail, premier avocat général et avocat général près la Cour militaire, président et président de section à la Cour de cassation et premier avocat général près la Cour de cassation;

4e mandat spécifique : les mandats de juge d'instruction, juge au tribunal de la jeunesse, juge des saisies, juge d'appel de la jeunesse, magistrat d'assistance et magistrat fédéral. »

Hoofdstuk II. — Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek

Art. 2. In deel II, boek I, van het Gerechtelijk Wetboek wordt een artikel 58bis ingevoegd, luidende :

«Art. 58bis. In dit wetboek wordt verstaan onder:

1e benoemingen : de benoeming tot vrederechter, rechter in de politierechbank, toegevoegd vrederechter, toegevoegd rechter in de politierechbank, plaatsvervangend rechter in een vredegerecht of in een politierechbank, rechter en toegevoegd rechter in de rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel, plaatsvervangend rechter, substituut-procureur des Konings, substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden, substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in handelszaken, toegevoegd substituut-procureur des Konings, substituut-arbeidsauditeur en toegevoegd substituut-arbeidsauditeur, substituut-krijgsauditeur, raadsheer in het hof van beroep en in het arbeidshof, plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep bedoeld in artikel 207bis, § 1, substituut-procureur-generaal bij het hof van beroep, substituut-generaal bij het arbeidshof, substituut-auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof, raadsheer in het Hof van Cassatie en advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie;

2^e korpschef : de titularis van de mandaten van voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel, procureur des Konings, arbeidsauditeur, krijgsauditeur, eerste voorzitter van het hof van beroep en van het arbeidshof en voorzitter van het Militair Gerechtshof, procureur-generaal bij het hof van beroep en het arbeidshof, auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof, federale procureur-generaal, eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, procureur-generaal bij het Hof van Cassatie;

3^e adjunct-mandaat : de mandaten van ondervoorzitter in de rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel, eerste substituut-procureur des Konings, eerste substituut-arbeidsauditeur, eerste substituut-krijgsauditeur, kamer-voorzitter in het hof van beroep en in het arbeidshof, eerste advocaat-generaal en advocaat-generaal bij het hof van beroep en bij het arbeidshof, eerste advocaat-generaal en advocaat-generaal bij het Militair Gerechtshof, voorzitter en afdelingsvoorzitter in het Hof van Cassatie en eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie;

4e bijzonder mandaat : de mandaten van onderzoeksrechter, rechter in de jeugdrechtbank, beslagrechter, jeugdrechter in hoger beroep, bijstandsmagistraat en federal magistraat. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. À l'article 79 du Code judiciaire, modifié par les lois des 18 juillet 1991, 21 janvier 1997 et 10 mars 1997, les alinéas 2, 3 et 4 sont abrogés.

Art. 3. In artikel 79 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991, 21 januari 1997 en 10 maart 1997 worden het tweede, het derde en het vierde lid opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 80 du même Code, modifié par les lois des 18 juillet 1991 et 10 mars 1997, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 80. En cas d'empêchement d'un juge d'instruction, d'un juge des saisies ou d'un juge au tribunal de la jeunesse, le président du tribunal désigne un juge effectif pour le remplacer.

En outre, si les nécessités du service le justifient, le président du tribunal peut, à titre exceptionnel, et après avoir recueilli l'avis du procureur du Roi, désigner un juge effectif pour remplir les fonctions précitées pour un terme d'un an au plus, renouvelable deux fois. Pour pouvoir être désigné juge d'instruction, le juge effectif doit avoir suivi la formation prévue à l'article 259sexies, § 1er, 1°, alinéa 3.

La mission s'achève lorsqu'elle n'a plus de raison d'être; concernant les affaires pour lesquelles les débats sont en cours ou qui sont en délibéré auprès du juge du tribunal de la jeunesse ou du juge des saisies, la mission se poursuit néanmoins jusqu'au jugement définitif. »

Art. 4. Artikel 80 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991 en 10 maart 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 80. Bij verhindering van een onderzoeksrechter, een beslagrechter of een rechter in de jeugdrechtbank, wijst de voorzitter van de rechtbank een werkend rechter aan om hem te vervangen.

Bovendien kan de voorzitter van de rechtbank, indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, bij wijze van uitzondering en na het advies van de procureur des Konings te hebben ingewonnen, een werkend rechter aanwijzen om de voornoemde ambten gedurende een termijn van ten hoogste een jaar waar te nemen, die tweemaal kan worden hernieuwd. Om te kunnen worden aangewezen als onderzoeksrechter, moet de werkende rechter de opleiding hebben gevolgd, bedoeld in artikel 259sexies, § 1, 1°, derde lid.

De opdracht eindigt wanneer de reden ervan vervalt; voor zaken waarover de debatten aan de gang zijn of die in beraad zijn bij de rechter in de jeugdrechtbank of de beslagrechter, blijft de opdracht gelden tot aan het eindvonnis. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Dans l'article 90 du même Code, l'alinéa suivant est inséré avant l'alinéa unique :

«Le président est chargé de l'organisation des activités et de la répartition des affaires conformément au règlement du tribunal. Il peut désigner un ou plusieurs vice-présidents pour l'assister. »

Art. 5. In artikel 90 van hetzelfde Wetboek wordt voor het enige lid een nieuw lid ingevoegd, luidend als volgt :

«De voorzitter is belast met de organisatie van de werkzaamheden en de verdeling van de zaken overeenkomstig het reglement van de rechtbank. Hij kan een of meer ondervoorzitters aanwijzen om hem bij te staan. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. À l'article 100 du même Code, modifié par la loi du 15 juillet 1970, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante: «Les juges aux tribunaux de première instance et les substituts près ces tribunaux peuvent, selon le cas, être nommés simultanément dans ou près différents tribunaux de première instance du ressort de la cour d'appel.»;

2° l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante: «L'alinéa 1er est également d'application dans les tribunaux du travail, aux juges et aux substituts de l'auditeur du travail, ainsi que dans les tribunaux de commerce, aux juges.»

Art. 6. In artikel 100 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 15 juli 1970, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «De rechters in en de substituten bij de rechtbanken van eerste aanleg kunnen, al naargelang het geval, gelijktijdig benoemd worden in of bij verschillende rechtbanken van eerste aanleg van het rechtsgebied van het hof van beroep.»;

2° het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «Het eerste lid is eveneens van toepassing in de arbeidsrechtbanken, voor de rechters en de substituten-arbeidsauditeur, alsmede in de rechtbanken van koophandel voor de rechters.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Dans l'article 101 du même Code, les alinéas 3, 4 et 5, insérés par la loi du 9 juillet 1997, sont abrogés.

Art. 7. In artikel 101 van hetzelfde Wetboek worden het derde, het vierde en het vijfde lid, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997, opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. À l'article 106 du même Code, modifié par les lois des 19 juillet 1985 et 1er décembre 1994, l'alinéa 4 est remplacé par la disposition suivante:

«Les règlements de la cour d'appel et de la cour du travail dont le siège est établi à Liège déterminent les chambres qui connaissent des affaires en allemand ainsi que leur composition.»

Art. 8. In artikel 106 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 19 juli 1985 en 1 decembre 1994, wordt het vierde lid vervangen door de volgende bepaling:

«De reglementen van het hof van beroep en van het arbeidshof gevestigd te Luik bepalen welke kamers kennis nemen van zaken in het Duits alsook hun samenstelling.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. À l'article 106bis, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 9 juillet 1997, la dernière phrase est remplacée par le texte suivant:

«Après délibération des Chambres législatives sur les rapports du premier président, visés à l'article 112, alinéa 1er, la durée peut être prorogée par le Roi, si cette prorogation s'avère indispensable.»

Art. 9. In artikel 106bis, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997, wordt de laatste volzin vervangen als volgt:

«Na beraadslaging door de Wetgevende Kamers over de verslagen van de eerste voorzitter, zoals bedoeld in artikel 112, eerste lid, kan de duur door de Koning worden verlengd wanneer de noodzaak daartoe blijkt.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. L'article 109, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 9 juillet 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Le premier président est chargé de l'organisation des activités et de la répartition des affaires conformément au règlement de la cour. Il peut désigner un ou plusieurs présidents de chambre pour l'assister.»

Art. 10. Artikel 109, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De eerste voorzitter is belast met de organisatie van de werkzaamheden en de verdeling van de zaken overeenkomstig het reglement van het hof. Hij kan een of meer kamervoorzitters aanwijzen om hem bij te staan.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. L'article 112 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 112. Le premier président est chargé de publier un rapport d'activités. Ce rapport d'activités doit notamment analyser l'effet des mesures prises pour résorber l'arrière judiciaire. Ce rapport est communiqué au ministre de la Justice, qui le transmet aux Chambres législatives.

Sauf dispositions contraires, le premier président préside les chambres réunies et les audiences solennelles. Selon les nécessités du service, il siège dans les chambres ordinaires qu'il préside dans ce cas.»

Art. 11. Artikel 112 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 112. De eerste voorzitter is belast met het opmaken van een activiteitenverslag. Dit activiteitenverslag dient onder meer na te gaan wat het effect is van de maatregelen die zijn genomen om de gerechtelijke achterstand weg te werken. Dit verslag wordt meegedeeld aan de minister van Justitie, die het aan de Wetgevende Kamers overzendt.

Behoudens andersluidende bepalingen zit de eerste voorzitter de verenigde kamers en de plechtige zittingen voor. Hij houdt volgens de behoeften van de dienst zitting in de gewone kamers in welk geval hij deze voorzit.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. À l'alinéa 1er de l'article 121 du même Code, les mots «les vice-présidents et les juges les plus anciens» sont remplacés par les mots «les vice-présidents et les juges les plus anciens en rang».

Art. 12. In artikel 121, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden in het eerste lid de woorden «oudstbenoemde ondervoorzitters en rechters» vervangen door de woorden «oudste ondervoorzitters en rechters in rang».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 129, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 3 janvier 1980, est remplacé par la disposition suivante:

«Quatre présidents de section sont désignés parmi les conseillers.»

Art. 13. In artikel 129 van hetzelfde Wetboek wordt het tweede lid, toegevoegd bij de wet van 3 januari 1980, vervangen door de volgende bepaling:

«Onder de raadsherren worden vier afdelingsvoorzitters aangezeten.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Les articles 136bis et 136ter du même Code, insérés par la loi du 6 mai 1997, sont abrogés.

Art. 14. De artikelen 136bis en 136ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 mei 1997, worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. À l'article 142 du même Code, les alinéas 2 et 3 sont remplacés par la disposition suivante :

«Le procureur général est assisté par un premier avocat général et des avocats généraux qui exercent leurs fonctions sous sa surveillance et sa direction.»

Art. 15. In artikel 142 van hetzelfde Wetboek worden het tweede en het derde lid vervangen door de volgende bepaling :

«De procureur-generaal wordt bijgestaan door een eerste advocaat-generaal en door advocaten-generaal, die onder zijn toezicht en leiding hun ambt uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. L'article 144 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 144. Le procureur général près la cour d'appel est assisté par un premier avocat général, des avocats généraux et des substituts du procureur général qui exercent leurs fonctions sous sa surveillance et sa direction.»

Art. 16. Artikel 144 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 144. De procureur-generaal bij het hof van beroep wordt bijgestaan door een eerste advocaat-generaal, advocaten-generaal en substituut-procureurs-generaal, die onder zijn toezicht en leiding hun ambt uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. À l'article 144bis du même Code, inséré par la loi du 4 mars 1997, sont apportées les modifications suivantes :

1° le § 2 est abrogé;

2° le § 3 devient le § 2.

Art. 17. In artikel 144bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 4 maart 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 2 wordt opgeheven;

2° § 3 wordt § 2.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. L'article 145 du même Code, modifié par la loi du 7 juillet 1975, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 145. Il y a un auditorat général du travail au siège de chaque cour du travail. Il est composé d'un premier avocat général, d'un ou plusieurs avocats généraux et d'un ou plusieurs substituts généraux qui y exercent, sous la surveillance et la direction du procureur général, les fonctions du ministère public.»

Art. 18. Artikel 145 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij wet van 7 juli 1975, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 145. Er is een arbeidsauditoraat-generaal bij ieder arbeidshof. Dit bestaat uit een eerste advocaat-generaal, een of meer advocaten-generaal en een of meer substituten-generaal die er, onder het toezicht en de leiding van de procureur-generaal, het ambt van openbaar ministerie uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. À l'article 151 du même Code, modifié par les lois des 4 août 1986, 28 décembre 1990 et 17 juillet 1997, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Le procureur du Roi est assisté par un ou plusieurs substituts dont un ou plusieurs sont spécialisés en matière commerciale. Il peut être assisté par un ou plusieurs substituts spécialisés en matière fiscale et par un ou plusieurs substituts de complément délégués conformément à l'article 326, alinéa 1er. Ils sont placés sous sa surveillance et sa direction.»;

2° l'alinéa 3 est abrogé;

3° le dernier alinéa est abrogé.

Art. 19. In artikel 151 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 4 augustus 1986, 28 december 1990 en 17 juli 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«De procureur des Konings wordt bijgestaan door een of meer substituten waarvan een of meer gespecialiseerd zijn in handelszaken. Hij kan worden bijgestaan door een of meer substituten gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden en door een of meer toegevoegde substituten aan wie opdracht is gegeven overeenkomstig artikel 326, eerste lid. Zij staan onder zijn toezicht en leiding.»;

2° het derde lid wordt opgeheven;

3° het laatste lid wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. À l'article 153 du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1990, le dernier alinéa est abrogé.

Art. 20. In artikel 153 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1990, wordt het laatste lid opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. À l'alinéa 1er de l'article 156bis du même Code, inséré par la loi du 17 juillet 1984 et modifié par la loi du 10 février 1998, les mots «conformément à l'article 383, § 1er» sont insérés après les mots «en raison de leur âge».

Art. 21. In het artikel 156bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 juli 1984 en gewijzigd bij de wet van 10 februari 1998, worden in het eerste lid tussen de woorden «leeftijd» en «op rust» de woorden «overeenkomstig artikel 383, § 1» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, il est inséré sous le chapitre premier un article 186bis rédigé comme suit :

«Art. 186bis. Pour l'application du présent titre :

— le président du tribunal de première instance agit en qualité de chef de corps des juges de paix et des juges au tribunal de police de son arrondissement judiciaire;

— pour le calcul des délais, les dispositions des articles 50, alinéa 1er, 52, alinéa 1er, 53 et 54 sont d'application.»

Art. 22. In deel II, boek I, titel VI, wordt onder hoofdstuk I, van hetzelfde Wetboek een artikel 186bis ingevoegd, luidende :

«Art. 186bis. Voor de toepassing van deze titel :

— treedt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg op als korpschef van de vrederechters en de rechters in de politie-rechtbank van zijn gerechtelijk arrondissement;

— zijn voor de berekening van de termijnen de bepalingen van de artikelen 50, eerste lid, 52, eerste lid, 53 en 54 van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 23. À l'article 187 du même Code, modifié par les lois des 18 juillet 1991 et 6 mai 1997, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «article 259bis» sont remplacés par les mots «article 259bis-9, § 1er» et les mots «article 259quater» sont remplacés par les mots «article 259octies»;

2° au § 2, alinéa 1er, le 1° est complété comme suit:

«ou avoir exercé des fonctions juridiques pendant douze années dont au moins trois années dans une fonction judiciaire.»;

3° au § 2, alinéa 1er, le 3° est abrogé;

4° au § 2, alinéa 3, les mots «visés au 1°, 2° et 3° du présent paragraphe» sont remplacés par les mots «visés au 1° et 2° du présent paragraphe».

Art. 23. In artikel 187 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991 en 6 mei 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden «artikel 259bis» vervangen door de woorden «artikel 259bis-9, § 1» en de woorden «artikel 259quater» vervangen door de woorden «artikel 259octies»;

2° in § 2, eerste lid word het 1° aangevuld als volgt:

«of gedurende twaalf jaar juridische functies hebben uitgeoefend, waarvan tenminste drie jaar in een gerechtelijk ambt.»;

3° in § 2, eerste lid, wordt het 3° opgeheven;

4° in § 2, derde lid, worden de woorden «bedoeld in het 1°, 2° en 3° van deze paragraaf» vervangen door de woorden «bedoeld in het 1° en 2° van deze paragraaf».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. L'article 189 du même Code, modifié par les lois des 18 juillet 1991 et 6 mai 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 189. § 1er. Pour pouvoir être désigné président du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, le candidat doit:

1° soit, exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les cinq dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public;

2° soit, avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies et exercer depuis au moins sept années les fonctions de magistrat du siège ou du ministère public.

§ 2. Pour pouvoir être désigné vice-président au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit exercer depuis au moins trois années les fonctions de juge dans la même juridiction.»

Art. 24. Artikel 189 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991 en 6 mei 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 189. § 1. Om tot voorzitter van de rechbank van eerste aanleg, de arbeidsrechbank of de rechbank van koophandel te worden aangewezen moet de kandidaat:

1° hetzij sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie;

2° hetzij de bij artikel 259octies voorgeschreven gerechtelijke stage hebben doorgemaakt en sedert ten minste zeven jaar het ambt van lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie uitoefenen.

§ 2. Om tot ondervoorzitter van de rechbank van eerste aanleg, de arbeidsrechbank of de rechbank van koophandel te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar het ambt van rechter in hetzelfde rechtscollege uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. L'article 190 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est abrogé.

Art. 25. Artikel 190 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. À l'article 191 du même Code, modifié par les lois des 18 juillet 1991, 1er décembre 1994, 6 mai 1997 et 10 février 1998, qui devient l'article 190, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «article 259bis» sont remplacés par les mots «article 259bis-9, § 1er» et les mots «article 259quater, § 2» sont remplacés par les mots «article 259octies, § 2»;

2° au § 2, 3°, du texte néerlandais, les mots «een juridisch ambt hebben vervuld in een openbare of private dienst» sont remplacés par les mots «juridische functies hebben uitgeoefend in een openbare of private dienst».

Art. 26. In artikel 191 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991, 1 december 1994, 6 mei 1997 en 10 februari 1998, dat artikel 190 wordt, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden «artikel 259bis» vervangen door de woorden «artikel 259bis-9, § 1» en de woorden «artikel 259quater, § 2» vervangen door de woorden «artikel 259octies, § 2»;

2° in § 2, 3°, worden de woorden «een juridisch ambt hebben vervuld in een openbare of private dienst» vervangen door de woorden «juridische functies hebben uitgeoefend in een openbare of private dienst».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. À l'article 191bis du même Code, inséré par les lois des 1er décembre 1994 et 10 février 1998, qui devient l'article 191, les mots «article 259quater, § 3» sont remplacés par les mots «article 259octies, § 3».

Art. 27. In artikel 191bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wetten van 1 december 1994 en 10 februari 1998, dat artikel 191 wordt, worden de woorden «artikel 259quater, § 3» vervangen door de woorden «artikel 259octies, § 3».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. L'article 193 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 193. § 1er. Pour pouvoir être désigné procureur du Roi ou auditeur du travail, le candidat doit:

1° soit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les cinq dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public;

2° soit avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies et exercer depuis au moins sept années les fonctions de magistrat du siège ou du ministère public.

§ 2. Pour pouvoir être désigné premier substitut du procureur du Roi ou premier substitut de l'auditeur du travail, le candidat doit exercer, depuis au moins trois années, les fonctions de substitut du procureur du Roi ou de substitut de l'auditeur du travail près la même juridiction.»

Art. 28. Artikel 193 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 193. § 1. Om tot procureur des Konings of tot arbeidsauditeur te worden aangewezen, moet de kandidaat:

1° hetzij sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie;

2° hetzij de bij artikel 259octies voorgeschreven gerechtelijke stage hebben doorgemaakt en sedert ten minste zeven jaar het ambt van lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie uitoefenen.

§ 2. Om tot eerste substituut-procureur des Konings of eerste substituut-arbeidsauditeur te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar het ambt van substituut-procureur des Konings of substituut-arbeidsauditeur bij hetzelfde rechtscollege uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. À l'article 194 du même Code, modifié par les lois des 18 juillet 1991, 1er décembre 1994 et 6 mai 1997, sont apportées les modifications suivantes :

1° le § 1er est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Pour pouvoir être nommé substitut du procureur du Roi, substitut du procureur du Roi de complément, substitut de l'auditeur du travail ou substitut de l'auditeur du travail de complément, le candidat doit être docteur ou licencié en droit et avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis-9, § 1er, ou avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies.»;

2° au § 2, 1°, du texte néerlandais, les mots «een juridisch ambt hebben vervuld in een openbare of private dienst» sont remplacés par les mots «juridische functies hebben uitgeoefend in een openbare of private dienst»;

3° au § 4, alinéa 1er, les mots «ou avoir exercé dans le domaine fiscal les fonctions juridiques visées par le § 2, 1°,» sont remplacés par les mots «ou avoir exercé les fonctions juridiques visées par le § 2, 1°, pour autant qu'il s'agisse de fonctions utiles en matière fiscale.».

Art. 29. In artikel 194 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 18 juli 1991, 1 december 1994 en 6 mei 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 1. Om tot substituut-procureur des Konings, toegevoegd substituut-procureur des Konings, substituut-arbeidsauditeur of toegevoegd substituut-arbeidsauditeur te worden benoemd moet de kandidaat doctor of licentiaat in de rechten zijn en voor het bij artikel 259bis-9, § 1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid geslaagd zijn of de bij artikel 259octies voorgeschreven gerechtelijke stage hebben doorgemaakt.»;

2° in § 2, 1°, worden de woorden «een juridisch ambt hebben vervuld in een openbare of private dienst» vervangen door de woorden «juridische functies hebben uitgeoefend in een openbare of private dienst»;

3° in § 4 worden in het eerste lid de woorden «een in § 2, 1°, bedoeld juridisch ambt hebben vervuld voor zover dit een ambt in fiscale zaken betreft» vervangen door de woorden «juridische functies bedoeld in § 2, 1°, hebben vervuld, voor zover het voor fiscale zaken relevante functies betreft».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. L'article 196 du même Code, modifié par les lois des 16 juillet 1993 et 17 janvier 1995 est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 196. Au tribunal de première instance de Bruxelles, onze titulaires du mandat de vice-président sont désignés par le groupe linguistique français de l'assemblée générale et neuf titulaires par le groupe linguistique néerlandais de l'assemblée générale lorsque le président est francophone.

Au tribunal de première instance de Bruxelles, douze titulaires du mandat de vice-président sont désignés par le groupe linguistique français de l'assemblée générale et huit titulaires par le groupe linguistique néerlandais de l'assemblée générale lorsque le président est néerlandophone.

Lorsque la désignation d'un président au tribunal de première instance de Bruxelles entraîne une modification de la répartition du nombre de mandats adjoints par rôle linguistique, un titulaire d'un mandat adjoint demeure en surnombre jusqu'à la première vacance utile.»

Art. 30. Artikel 196 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 16 juli 1993 en 17 januari 1995, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 196. In de rechtbank van eerste aanleg te Brussel worden elf titularissen van het mandaat van ondervoorzitter aangewezen door de Franse taalgroep van de algemene vergadering en negen titularissen door de Nederlandse taalgroep van de algemene vergadering als voorzitter Franstalig is.

In de rechtbank van eerste aanleg te Brussel worden twaalf titularissen van het mandaat van ondervoorzitter aangewezen door de Franse taalgroep van de algemene vergadering en acht titularissen door de Nederlandse taalgroep van de algemene vergadering als voorzitter Nederlandstalig is.

Wanneer in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel de aanwijzing van een voorzitter leidt tot de wijziging in de verhouding van het aantal adjunct-mandaten per taalrol, blijft een titularis van een adjunct-mandaat in overval tot aan de eerste nuttige vacature.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. À l'article 197 du même Code, les mots «sont nommés par le Roi» sont remplacés par les mots «sont, selon le cas, nommés ou désignés par le Roi».

Art. 31. In artikel 197 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «door de Koning benoemd» vervangen door de woorden «, al naar gelang, door de Koning benoemd of aangewezen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 32. À l'article 203 du même Code, l'alinéa 2 est complété par les mots «, conformément à l'article 287, alinéa 1er».

Art. 32. In artikel 203 van hetzelfde Wetboek wordt het tweede lid aangevuld met woorden «, overeenkomstig artikel 287, eerste lid».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. L'article 207 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 207. § 1er. Pour pouvoir être désigné premier président de la cour d'appel ou de la cour du travail, le candidat doit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les sept dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public.

§ 2. Pour pouvoir être désigné président de chambre à la cour d'appel ou à la cour du travail, le candidat doit exercer, depuis au moins trois années, les fonctions de conseiller à la même cour.

§ 3. Pour pouvoir être nommé conseiller à la cour d'appel ou à la cour du travail, le candidat doit être docteur ou licencié en droit et :

1° soit, exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les cinq dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public;

2° soit, avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis-9, § 1er, et exercer la profession d'avocat depuis au moins quinze années sans interruption;

3° soit, avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies et exercer depuis au moins sept années les fonctions de magistrat du siège ou du ministère public.»

Art. 33. Artikel 207 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 207. § 1. Om tot eerste voorzitter van het hof van beroep of van het arbeidshof te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste zeven jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie.

§ 2. Om tot kamervoorzitter in het hof van beroep of in het arbeidshof te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar het ambt van raadsheer in hetzelfde hof uitoefenen.

§ 3. Om tot raadsheer in het hof van beroep of in het arbeidshof te worden benoemd moet de kandidaat doctor of licentiaat in de rechten zijn en:

1° hetzij sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie;

2° hetzij voor het bij artikel 259bis-9, § 1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid geslaagd zijn en sedert ten minste vijftien jaar ononderbroken werkzaam zijn als advocaat;

3° hetzij de bij artikel 259octies voorgeschreven gerechtelijke stage hebben doorgemaakt en sedert ten minste zeven jaar het ambt van lid van de zittende magistratuur of van het openbaar ministerie uitoefenen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 34. À l'article 207bis du même Code, inséré par la loi du 9 juillet 1997, le § 3 est abrogé.

Art. 34. Paragraaf 3 van artikel 207bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. L'article 208 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 208. Pour pouvoir être désigné procureur général près la cour d'appel ou procureur général fédéral près le parquet fédéral, le candidat doit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les sept dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public.»

Art. 35. Artikel 208 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 208. Om tot procureur-generaal bij het hof van beroep of federale procureur-generaal bij het federaal parket te worden aangewezen moet de kandidaat sedert tenminste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste zeven jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. L'article 209 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 209. § 1er. Pour pouvoir être désigné premier avocat général près la cour d'appel ou près la cour du travail, le candidat doit avoir exercé, pendant au moins trois années, les fonctions d'avocat général respectivement près la même cour d'appel ou près la même cour du travail.

Pour pouvoir être désigné avocat général près la cour d'appel ou près la cour du travail, le candidat doit avoir exercé, pendant trois années au moins, respectivement les fonctions de substitut du procureur général près la même cour d'appel ou de substitut général près la même cour du travail.

§ 2. Pour pouvoir être nommé substitut du procureur général près la cour d'appel ou substitut général près la cour du travail, le candidat doit satisfaire aux conditions visées à l'article 207, § 3.»

Art. 36. Artikel 209 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling:

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

«Art. 209. § 1. Om tot eerste advocaat-generaal bij het hof van beroep of bij het arbeidshof te worden aangewezen, moet de kandidaat gedurende ten minste drie jaar de functie van advocaat-generaal respectievelijk bij hetzelfde hof van beroep of bij hetzelfde arbeidshof hebben uitgeoefend.

Om tot advocaat-generaal bij het hof van beroep of bij het arbeidshof te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar respectievelijk het ambt van substituut-procureur-generaal bij hetzelfde hof van beroep of substituut-generaal bij hetzelfde arbeidshof hebben uitgeoefend.

§ 2. Om tot substituut-procureur-generaal bij het hof van beroep of substituut-generaal bij het arbeidshof te worden benoemd moet de kandidaat voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 207, § 3.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 37. L'article 210 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 210. Le président et les conseillers siégeant seuls dans les cas visés à l'article 109bis, § 1er, 2° et 3°, et § 2, sont choisis par le premier président de la cour d'appel, sur l'avis écrit et motivé du procureur général, parmi les conseillers qui sont nommés depuis trois ans au moins et, à défaut, parmi les conseillers qui sont nommés depuis un an au moins.

Les magistrats visés à l'alinéa précédent ainsi que le juge d'appel de la jeunesse peuvent aussi siéger à leur rang dans les autres chambres de la cour.»

Art. 37. Artikel 210 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 210. De voorzitter en de raadheren die alleen zitting houden in de gevallen bedoeld in artikel 109bis, § 1, 2° en 3°, en § 2, worden door de eerste voorzitter van het hof van beroep, op schriftelijk en met redenen omkleed advies van de procureur-generaal, gekozen uit de raadheren die sedert ten minste drie jaar zijn benoemd en, bij gebreke daarvan, uit de raadheren die sedert ten minste een jaar zijn benoemd.

De magistraten bedoeld in het vorige lid en de jeugdrechter in hoger beroep kunnen ook volgens hun rang zitting nemen in de andere kamers van het hof.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. Sont abrogés dans le même Code :

1° l'article 210bis, inséré par la loi du 19 juillet 1985 et modifié par la loi du 18 juillet 1991;

2° l'article 210ter, inséré par la loi du 9 juillet 1997.

Art. 38. Worden opgeheven in hetzelfde Wetboek:

1° artikel 210bis, ingevoegd bij de wet van 19 juli 1985 en gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991;

2° artikel 210ter, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 39. L'article 211 du même Code, modifié par les lois des 17 janvier 1995 et 9 juillet 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 211. Pour la cour d'appel de Bruxelles, un nombre égal de présidents de chambre est désigné par chaque groupe linguistique de l'assemblée générale.

Pour la cour d'appel de Bruxelles, vingt-neuf conseillers et vingt et un conseillers suppléants sont présentés par la commission de nomination francophone et vingt-sept conseillers et vingt et un conseillers suppléants sont présentés par la commission de nomination néerlandophone.

La présentation à une place vacante de conseiller ou de conseiller suppléant se fait par la commission de nomination qui a présenté le magistrat dont le départ a entraîné la vacance de la place.»

Art. 39. Artikel 211 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 januari 1995 en 9 juli 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 211. Voor het hof van beroep te Brussel worden door elke taalgroep van de algemene vergadering evenveel kamervoorzitters aangewezen.

Voor het hof van beroep te Brussel worden negentewintig raadsheren en eenentwintig plaatsvervangende raadsheren voorgedragen door de Franstalige benoemingscommissie en zevenentwintig raadsheren en eenentwintig plaatsvervangende raads-heren door de Nederlandstalige benoemingscommissie.

De voordracht van een openstaande plaats van raadsheer of plaatsvervarend raadsheer geschiedt door de benoemings-commissie die de magistraat heeft voorgedragen ten gevolge van wiens vertrek de plaats is opengevallen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 40. Sont abrogés dans le même Code :

- 1° l'article 212, modifié par la loi du 17 janvier 1995;
- 2° l'article 213, modifié par les lois des 28 décembre 1990, 16 juillet 1993, 9 juillet 1997 et 20 juillet 1998;
- 3° l'article 213bis, inséré par la loi du 9 juillet 1997;
- 4° l'article 214, modifié par la loi du 17 janvier 1995.

Art. 40. Worden opgeheven in hetzelfde Wetboek :

- 1° artikel 212, gewijzigd bij de wet van 17 januari 1995;
- 2° artikel 213, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1990, 16 juli 1993, 9 juli 1997 en 20 juli 1998;
- 3° artikel 213bis, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997;
- 4° artikel 214, gewijzigd bij de wet van 17 januari 1995.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. L'article 215 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 215. Sans préjudice des dispositions concernant la nomination des conseillers sociaux effectifs et suppléants, le premier président, les présidents de chambre, les conseillers à la cour du travail et le premier avocat général, les avocats généraux, et les substituts généraux près cette cour sont, selon le cas, désignés ou nommés par le Roi sur proposition conjointe des ministres ayant le Travail et la Justice dans leurs attributions.»

Art. 41. Artikel 215 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 215. Onverminderd de bepalingen betreffende de benoeming van de werkende en de plaatsvervangende raadsheren in sociale zaken worden de eerste voorzitter, de kamervoorzitters, de raadsheren in het arbeidshof en de eerste advocaat-generaal, de advocaten-generaal en de substituten-generaal bij dit hof, al naar gelang, aangewezen of benoemd door de Koning op gezamenlijke voordracht van de ministers tot wier bevoegdheid Arbeid en Justitie behoort.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. L'article 254 du même Code, remplacé par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 254. § 1er. Pour pouvoir être désigné premier président de la Cour de cassation, le candidat doit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les cinq dernières en qualité de conseiller à la Cour de cassation.

§ 2. Pour pouvoir être désigné président à la Cour de cassation, le candidat doit exercer depuis au moins quinze années des fonctions juridiques, dont les cinq dernières en qualité de conseiller à la Cour de cassation.

Pour pouvoir être désigné président de section à la Cour de cassation, le candidat doit avoir exercé les fonctions de conseiller à la Cour de cassation pendant au moins trois années.

§ 3. Pour pouvoir être nommé conseiller à la Cour de cassation, le candidat doit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les dix dernières en tant que magistrat du siège ou du ministère public.»

Art. 42. Artikel 254 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 254. § 1. Om tot eerste voorzitter van het Hof van Cassatie te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar in het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie.

§ 2. Om tot voorzitter, in het Hof van Cassatie te worden aangewezen moet de kandidaat sedert tenminste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar in het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie.

Om tot afdelingsvoorzitter in het Hof van Cassatie te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar het ambt van raadsheer in het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend.

§ 3. Om tot raadsheer in het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste tien jaar als lid van de zittende magistratuur of magistraat van het openbaar ministerie.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 43. Les articles 255 à 257 du même Code, modifiés par la loi du 17 janvier 1995, sont abrogés.

Art. 43. De artikelen 255 tot 257 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 januari 1995, worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 44. L'article 258 du même Code, modifié par la loi du 18 juillet 1991, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 258. § 1er. Pour pouvoir être désigné procureur général près la Cour de cassation, le candidat doit exercer des fonctions juridiques depuis au moins quinze années, dont les cinq dernières années en qualité d'avocat général près la Cour de cassation.

§ 2. Pour pouvoir être désigné premier avocat général près la Cour de cassation, le candidat doit exercer les fonctions d'avocat général près la Cour de cassation depuis au moins trois années.

§ 3. Pour pouvoir être nommé avocat général près la Cour de cassation, le candidat doit satisfaire aux conditions visées à l'article 254, § 3.»

Art. 44. Artikel 258 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 258. § 1. Om tot procureur-generaal bij het Hof van Cassatie te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste vijftien jaar juridische functies uitoefenen, waarvan de laatste vijf jaar in het ambt van advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie.

§ 2. Om tot eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie te worden aangewezen, moet de kandidaat sedert ten minste drie jaar het ambt van advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie uitoefenen.

§ 3. Om tot advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 254, § 3.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 45. Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, le chapitre *Vbis*, inséré par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 6 août 1993, 11 juillet 1994, 1er décembre 1994, 19 juillet 1996 et 10 février 1998, qui contient les articles 259bis, 259ter et 259quater, est remplacé par les dispositions suivantes:

«Chapitre *Vbis*. — Du Conseil supérieur de la Justice

Section Ire. — De la composition

Art. 259bis-1. § 1er. Le Conseil supérieur de la Justice institué par l'article 151 de la Constitution, ci-après dénommé «Conseil supérieur», est composé de quarante quatre membres de nationalité belge.

Le Conseil supérieur se compose d'un collège néerlandophone et d'un collège francophone, composés chacun de vingt-deux membres. Chaque collège compte onze magistrats et onze non-magistrats.

Tous les membres doivent jouir des droits civils et politiques et produire un certificat de bonne vie et mœurs.

§ 2. Le groupe des magistrats compte par collège au moins:

- 1° un membre d'une cour ou du ministère public près une cour;
- 2° un membre du siège;
- 3° un membre du ministère public;
- 4° un membre par ressort de cour d'appel.

Les magistrats de la Cour de cassation, des juridictions militaires, les magistrats d'assistance et les magistrats fédéraux sont reputés faire partie du ressort de la cour d'appel de Bruxelles.

§ 3. Le groupe des non-magistrats compte par collège au moins quatre membres de chaque sexe et est composé d'au moins:

1° quatre avocats possédant une expérience professionnelle d'au moins dix années au barreau;

2° trois professeurs d'une université ou d'une école supérieure dans la Communauté flamande ou française possédant une expérience professionnelle utile pour la mission du Conseil supérieur d'au moins dix années;

3° quatre membres, porteurs d'au moins un diplôme d'une école supérieure de la Communauté flamande ou française et possédant une expérience professionnelle utile pour la mission du Conseil supérieur d'au moins dix années dans le domaine juridique, économique, administratif, social ou scientifique.

Au moins un membre du collège francophone doit justifier de la connaissance de l'allemand.

Section II. — De la désignation des membres

Art. 259bis-2. — § 1er. Les magistrats sont élus, par scrutin direct et secret, parmi les magistrats de carrière en activité de service, par un collège électoral néerlandophone et un collège électoral francophone composés des magistrats du rôle linguistique correspondant à celui de la nomination.

Le vote est obligatoire et secret.

Sous peine de nullité du bulletin de vote, chaque électeur doit émettre trois suffrages dont, au moins, un pour un candidat du siège, un pour un candidat du ministère public et un pour un candidat de chaque sexe.

Les candidats sont classés par collège électoral en fonction du nombre de voix obtenues.

Les magistrats qui satisfont aux critères prévus à l'article 259bis-1, § 2, dans l'ordre qui y est déterminé, sont élus en premier en fonction du nombre de voix obtenues.

Dès qu'il est satisfait aux critères prévus à l'article 259bis-1, § 2, les magistrats sont élus en fonction du nombre de voix obtenues.

La procédure d'élection est réglée par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

§ 2. Les non-magistrats sont nommés par le Sénat à la majorité des deux tiers des suffrages émis.

Sans préjudice du droit de présenter des candidatures individuelles, des candidats peuvent être présentés par chacun des ordres des avocats et par chacune des universités et écoles supérieures de la Communauté française et de la Communauté flamande. Pour chaque collège, au moins cinq membres sont nommés parmi les candidats présentés.

§ 3. On ne peut avoir atteint l'âge de 63 ans au moment de la candidature.

§ 4. Une liste de membres successeurs du Conseil supérieur est établie pour la durée du mandat.

La liste des successeurs des magistrats est constituée des magistrats non élus classés en fonction du nombre de suffrages obtenus.

La liste des suppléants des non-magistrats est établie par le Sénat; elle est constituée des candidats qui ne sont pas nommés.

§ 5. Au plus tard six mois avant l'expiration du mandat des membres du Conseil supérieur, un appel aux candidats est publié au *Moniteur belge*.

Les candidatures des magistrats doivent, à peine de déchéance, être adressées au Conseil supérieur par lettre recommandée à la poste dans le mois qui suit l'appel aux candidats.

Pour les non-magistrats, les candidatures et les listes des candidats présentés visées au § 2, alinéa 2, doivent, à peine de déchéance, être adressées au président du Sénat par lettre recommandée à la poste dans les trois mois qui suivent l'appel aux candidats.

Dans les cinq mois qui suivent l'appel aux candidats, le ministre de la Justice publie la liste des membres du Conseil supérieur et de leurs successeurs au *Moniteur belge*. Cette publication vaut installation.

Les membres sortants continuent à siéger jusqu'à l'expiration de leur mandat et, dans tous les cas, jusqu'à la publication de la liste visée à l'alinéa précédent.

Section III. — De la durée du mandat et des incompatibilités

Art. 259bis-3. § 1er. Les membres siègent au Conseil supérieur pour une période de quatre ans renouvelable une fois.

§ 2. Pendant la durée du mandat, l'appartenance au Conseil supérieur est incompatible avec l'exercice:

- 1° d'une fonction de magistrat suppléant;
- 2° d'un mandat public conféré par voie d'élection;
- 3° d'une charge publique d'ordre politique;
- 4° d'un mandat de chef de corps;

§ 3. Il est mis fin de plein droit au mandat au sein du Conseil supérieur:

- 1° à la demande du membre lui-même;
- 2° dès l'apparition d'une incompatibilité visée au § 2;
- 3° en cas de perte de la qualité requise pour pouvoir siéger au Conseil supérieur;

4° lorsqu'un membre est candidat pour être nommé magistrat ou pour être désigné chef de corps, magistrat auxiliaire ou magistrat fédéral;

5° lorsqu'un membre atteint l'âge de l'admission à la retraite visé à l'article 383, § 1er, pour les membres des juridictions autres que la Cour de cassation.

§ 4. Lorsque des motifs graves le justifient, il peut être mis fin au mandat d'un membre par le Conseil supérieur, qui en décide à la majorité des deux tiers des suffrages émis dans chaque collège. Les décisions ne sont susceptibles d'aucun recours.

Il ne peut être mis fin au mandat qu'après avoir entendu le membre à propos des motifs invoqués. Préalablement à cette audition, le Conseil supérieur constitue un dossier qui contient toutes les pièces en rapport avec les motifs invoqués.

L'intéressé est convoqué au moins cinq jours avant l'audition par une lettre recommandée à la poste qui indique au moins:

- 1° les motifs graves invoqués;
- 2° le fait qu'il est envisagé de mettre fin au mandat;
- 3° le lieu, le jour et l'heure de l'audition;
- 4° le droit, pour l'intéressé, de se faire assister par une personne de son choix;
- 5° l'endroit où le dossier peut être consulté et le délai accordé à cet effet;
- 6° le droit de faire appeler des témoins.

L'intéressé et la personne qui l'assiste, peuvent consulter le dossier à partir du jour de la convocation jusqués et y compris la veille de l'audition.

Il est dressé procès-verbal de l'audition.

Section IV. — Du fonctionnement

Art. 259bis-4. § 1er. Le Conseil supérieur constitue, à la majorité de deux tiers de ses membres, un bureau composé de deux magistrats et de deux non-magistrats. À cet effet, chaque collège présente un magistrat et un non-magistrat. Sur proposition de chaque collège, le Conseil supérieur désigne par ailleurs, selon la même majorité, les commissions dont les membres du bureau assurent la présidence.

Sur proposition du Conseil supérieur, le Roi peut augmenter le nombre de membres du bureau par un arrêté délibéré en Conseil des ministres en fonction des nécessités du service et dans le respect de la répartition visée à l'alinéa premier.

Les membres du bureau exercent leurs fonctions à temps plein et ne peuvent exercer aucune autre activité professionnelle pendant la durée de leur mandat. Le Conseil supérieur peut accorder des dérogations à cette interdiction à condition qu'elles n'empêchent pas l'intéressé de s'acquitter dûment de sa mission.

§ 2. La présidence du Conseil supérieur est assurée, suivant l'ordre indiqué par deux tiers de ses membres, pour un délai d'un an, et ceci alternativement par un magistrat et un non-magistrat qui sont membres du bureau, qui appartiennent à un collège différent et qui n'ont pas encore été président du Conseil supérieur.

§ 3. La présidence de chacun des collèges est assurée alternativement pour un délai de deux ans par le président de la commission de nomination et le président de la commission d'avis et d'enquête, à commencer par le plus âgé.

§ 4. Chaque membre du Conseil supérieur siège dans une des commissions des collèges.

Chaque collège désigne les membres de ses commissions à la majorité des deux tiers de ses membres.

§ 5. Le collège néerlandophone et ses commissions effectuent leurs activités en néerlandais. Le collège francophone et ses commissions effectuent leurs activités en français.

L'assemblée générale et les commissions réunies effectuent leurs activités en néerlandais et en français. Dans ce contexte, les membres utilisent la langue du collège auquel ils appartiennent.

Le Conseil supérieur prend les mesures nécessaires en vue de la traduction.

Art. 259bis-5. § 1er. Sans préjudice de dispositions contraires, les décisions du Conseil supérieur, des collèges, des commissions et du bureau sont prises à la majorité absolue des suffrages, à la condition qu'au moins la moitié des membres soient présents. En cas de parité des suffrages, la voix du président est prépondérante.

§ 2. Le membre dont le mandat devient prématurément vacant est remplacé par un suppléant pour le reste de son mandat. S'il s'agit d'un magistrat, il est remplacé par le premier candidat classé sur la liste visée à l'article 259bis-2, § 4, alinéa 2. S'il s'agit d'un non-magistrat, le Sénat désigne le suppléant parmi les candidats figurant sur la liste visée à l'article 259bis-2, § 4, alinéa 3.

Dans ce dernier cas, le successeur tombe sous l'application de l'article 259bis-3, § 1er.

Art. 259bis-6. § 1er. Dans le cadre de leurs activités, le Conseil supérieur, les collèges et les commissions peuvent consulter des experts.

§ 2. Le Conseil supérieur dispose d'un personnel propre chargé du soutien de ses activités et de l'organisation des élections visées à l'article 259bis-2, § 1er. Le Conseil supérieur fixe le cadre organique et le cadre linguistique du personnel, dans le respect de la parité linguistique par niveau. Le Conseil supérieur nomme et révoque les membres de son personnel.

Le Roi approuve les cadres visés à l'alinéa premier.

Sauf décision contraire du Conseil supérieur, nécessitée par le bon fonctionnement de ses services et fixée dans un règlement approuvé par arrêté royal, le personnel est soumis aux règles légales et statutaires applicables aux agents définitifs de l'État.

Les arrêtés royaux visés aux alinéas 2 et 3 sont délibérés en Conseil des ministres.

Le Conseil supérieur décide des délégations, des empêchements et des remplacements, des absences, congés et vacances des membres du personnel administratif.

§ 3. Le Conseil supérieur établit un règlement d'ordre intérieur fixant les modalités de fonctionnement du Conseil supérieur et du bureau.

§ 4. Le bureau coordonne les activités du Conseil supérieur, des collèges et du personnel.

Section V. — De l'assemblée générale du Conseil supérieur

Art. 259bis-7. § 1er. Le Conseil supérieur reçoit directement des instances compétentes les rapports prescrits par des dispositions légales ou réglementaires concernant le fonctionnement général de l'ordre judiciaire.

§ 2. L'assemblée générale est compétente pour:

1° l'approbation des avis, propositions, rapports, directives, programmes et autres actes des collèges et des commissions aux conditions et dans les cas prévus aux sections VI et VII;

2° la constatation de la fin du mandat d'un membre du Conseil supérieur dans les cas prévus à l'article 259bis-3, § 3.

§ 3. L'assemblée générale rédige annuellement un rapport basé sur une analyse et une évaluation des informations disponibles concernant le fonctionnement général de l'ordre judiciaire. Ce rapport est transmis au ministre de la Justice, à la Chambre des Représentants, au Sénat et aux chefs de corps des cours et du ministère public près de ces cours. Ces rapports ne peuvent comporter aucune indication concernant l'identité de personnes.

§ 4. Le ministre de la Justice ou son représentant peut être entendu à l'invitation du Conseil supérieur ou à sa propre demande.

Section VI. — Des commissions de nomination et de désignation

Art. 259bis-8. § 1er. Chaque collège institue en son sein une commission de nomination et de désignation, ci-après dénommée «commission de nomination», composée de quatorze membres, dont la moitié sont magistrats et la moitié non-magistrats. Au moins un membre de la commission de nomination francophone doit justifier de la connaissance de l'allemand.

La présidence de chacune des commissions de nomination est exercée par le membre du bureau désigné à cet effet. En son absence, la présidence est assurée par le plus âgé des membres présents.

Chaque commission de nomination ne peut délibérer valablement que lorsqu'au moins dix membres sont présents.

§ 2. Les commissions de nomination forment ensemble la commission de nomination réunie.

La présidence de la commission de nomination réunie est exercée alternativement pour une durée de deux années par les présidents des commissions de nomination, à commencer par le plus âgé. En cas d'absence du président, la présidence est assurée par le plus âgé des membres présents appartenant à la même commission que le président en exercice.

La commission de nomination réunie ne peut délibérer valablement que lorsqu'au moins 10 membres de chaque commission de nomination sont présents.

Art. 259bis-9. § 1er. La commission de nomination réunie prépare les programmes de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire.

L'examen d'aptitude professionnelle et le concours d'admission au stage judiciaire visent à évaluer la maturité et la capacité nécessaires à l'exercice de la fonction de magistrat et sont effectués dans la langue du diplôme de docteur ou de licencié en droit du candidat.

Les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle conservent l'avantage de leur réussite pendant sept années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

§ 2. La commission de nomination réunie prépare les directives et les programmes pour la formation continue des magistrats et le stage judiciaire.

Le service compétent du ministère de la Justice assure, en collaboration avec la commission de nomination réunie, l'exécution des programmes et le soutien logistique, selon les modalités déterminées par le Roi. À cette fin, le Roi peut désigner des magistrats du siège ou du ministère public.

§ 3. Après approbation par l'assemblée générale, les programmes d'examens visés au § 1er ainsi que les directives et les programmes visés au § 2 sont ratifiés par le ministre de la Justice et publiés au *Moniteur belge*.

Art. 259bis-10. § 1er. Les commissions de nomination sont compétentes pour:

1° la présentation des candidats en vue d'une nomination comme magistrat et d'une désignation aux fonctions de chef de corps, de magistrat auxiliaire ou de magistrat fédéral, visées à l'article 186bis, § 1er, 1°, 2° et 4°;

2° l'organisation de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal.

§ 2. Chaque commission de nomination peut, pour l'exercice des compétences visées au § 1er, 2°, et l'article 259bis-9 décider à la majorité des deux tiers de ses membres, d'instituer en son sein une sous-commission, composée d'un nombre égal de magistrats et de non magistrats.

Dans les cas prévus à l'article 259bis-9 aucune des deux commissions ou sous-commissions de nomination ne peut émettre plus de suffrages que l'autre.

§ 3. Chaque commission de nomination établit un rapport annuel de ses activités à l'intention de l'assemblée générale.

Section VII. — Des commissions d'avis et d'enquête

Art. 259bis-11. § 1er. Chaque collège institue en son sein une commission d'avis et d'enquête, composée de huit membres, dont la moitié sont magistrats et la moitié non-magistrats.

La présidence de chacune des commissions d'avis et d'enquête est exercée par le membre du bureau désigné à cet effet. En son d'absence, la présidence est assurée par le plus âgé des membres présents.

La commission d'avis et d'enquête ne peut délibérer valablement que lorsqu'au moins six membres sont présents.

§ 2. Les commissions d'avis et d'enquête forment ensemble la commission d'avis et d'enquête réunie.

La présidence de la commission d'avis et d'enquête réunie est exercée alternativement pour une durée de deux ans par les présidents des commissions d'avis et d'enquête, à commencer par le plus âgé. En cas d'absence du président, la présidence est assurée par le plus âgé des membres présents appartenant à la même commission que le président en exercice.

La commission d'avis et d'enquête réunie ne peut délibérer valablement que lorsqu'au moins six membres de chaque commission sont présents.

Art. 259bis-12. § 1er. La commission d'avis et d'enquête réunie prépare, soit d'office, soit à la demande de l'assemblée générale, du ministre de la Justice ou de la majorité des membres de la Chambre des représentants ou du Sénat, les avis et les propositions concernant:

1° le fonctionnement général de l'ordre judiciaire;

2° les propositions et les projets de loi qui ont une incidence sur le fonctionnement de l'ordre judiciaire;

3° l'utilisation des moyens disponibles.

§ 2. La commission d'avis et d'enquête réunie peut recueillir toutes les informations utiles en vue de l'exécution des tâches mentionnées au § 1er, sans préjudice des dispositions de l'article 259bis-16.

Toute demande d'information adressée aux membres de l'ordre judiciaire, est notifiée préalablement à leurs chefs de corps et supérieurs hiérarchiques respectifs. Lorsque le membre de l'ordre judiciaire n'a pas la qualité de magistrat, l'information sollicitée ne peut être communiquée qu'après approbation du chef de corps de la juridiction concernée.

§ 3. Les avis et propositions de la commission d'avis et d'enquête réunie sont formulés par écrit et n'ont aucun effet contraignant ou suspensif.

Art. 259bis-13. La commission d'avis et d'enquête réunie prépare les profils généraux des chefs de corps sur la base des critères fixés par le Conseil supérieur.

Les profils généraux sont publiés au *Moniteur belge* dans le mois de leur approbation par l'assemblée générale.

Le Roi peut déterminer les différentes catégories de profils.

Art. 259bis-14. § 1er. La commission d'avis et d'enquête réunie est chargée de surveiller de manière générale et de promouvoir l'utilisation des mécanismes de contrôle interne au sein de l'ordre judiciaire visés aux articles 140, 340, 398 à 400 *in fine*, 401 à 414, 651, 652, 838 et 1088 du Code judiciaire ainsi qu'aux articles 441 et 442 du Code d'instruction criminelle.

§ 2. Les autorités compétentes pour l'application des dispositions de loi visées au § 1er, sont tenues d'établir un rapport annuel en la matière à l'attention de la commission d'avis et d'enquête réunie ainsi qu'au ministre de la Justice.

La commission d'avis et d'enquête réunie peut en outre demander à ces autorités toute information utile. Le ministre de la Justice en est avisé simultanément.

§ 3. La commission d'avis et d'enquête réunie établit un rapport annuel sur la façon dont les moyens de contrôle interne sont employés et leur fonctionnement peut être amélioré.

Art. 259bis-15. § 1er. Chaque commission d'avis et d'enquête reçoit et assure le suivi des plaintes concernant le fonctionnement de l'ordre judiciaire.

§ 2. Pour être recevables, les plaintes sont introduites par écrit, doivent être signées et datées et doivent contenir l'identité complète du plaignant.

§ 3. Les commissions d'avis et d'enquête ne traitent aucune plainte:

1° relevant des compétences d'ordre pénal ou disciplinaire d'autres instances;

2° portant sur le contenu d'une décision judiciaire;

3° dont l'objet peut ou pouvait être atteint par l'application de voies de recours ordinaires ou extraordinaires;

4° lorsque celle-ci a déjà été traitée et ne contient aucun nouvel élément;

5° manifestement non fondée.

La décision de ne pas traiter la plainte doit être motivée et n'est susceptible d'aucun recours.

Le cas échéant, le plaignant est renvoyé vers les instances compétentes qui sont tenues d'informer de façon motivée les commissions d'avis et d'enquête de la suite réservée à la plainte.

§ 4. Les plaintes traitées par les commissions d'avis et d'enquête sont portées à la connaissance du chef de corps de la juridiction et des chefs de corps ou des supérieurs hiérarchiques des personnes qui font l'objet de la plainte.

Sans préjudice des compétences du chef de corps ou du chef hiérarchique, les commissions d'avis et d'enquête portent, au moment où elles le jugent utile, la plainte à la connaissance de la personne contre qui la plainte est formulée ou pour laquelle la plainte est préjudiciable.

§ 5. Les personnes qui sont avisées de la plainte ont le droit de faire des déclarations verbales ou écrites à cet égard aux commissions d'avis et d'enquête. Les commissions d'avis et d'enquête peuvent demander de plus amples renseignements à ces personnes à condition d'en informer simultanément leur chef de corps ou supérieur hiérarchique.

§ 6. Les commissions d'avis et d'enquête informent par écrit le plaignant de la suite réservée à la plainte.

Lorsque la plainte est fondée, les commissions d'avis et d'enquête peuvent adresser aux instances concernées et au ministre de la Justice toute recommandation susceptible d'offrir une solution au problème soulevé ainsi que toute proposition visant à améliorer le fonctionnement général de l'ordre judiciaire.

§ 7. Chaque commission d'avis et d'enquête établit au moins une fois par an un rapport écrit sur le suivi des plaintes reçues.

Art. 259bis-16. § 1er. La commission d'avis et d'enquête réunie peut, à l'exclusion de toute compétence pénale et disciplinaire, engager une enquête particulière sur le fonctionnement de l'ordre judiciaire.

Cette enquête est engagée, soit d'office, après approbation préalable par la majorité des membres de la commission d'avis et d'enquête réunie, soit à la demande du ministre de la Justice, soit à la demande de la majorité des membres de la Chambre des représentants ou du Sénat.

§ 2. La commission d'avis et d'enquête réunie ordonne au chef de corps ou au supérieur hiérarchique compétent de mener l'enquête et de remettre un rapport écrit dans le délai fixé par la commission d'avis et d'enquête réunie.

§ 3. La commission d'avis et d'enquête réunie mène exceptionnellement l'enquête elle-même après approbation préalable, par deux tiers de ses membres, lorsque :

1° le ministre de la Justice l'a demandé lors de sa requête à la commission;

2° en raison de l'objet de l'enquête, il n'est pas indiqué de la confier au chef de corps ou au supérieur hiérarchique visé au § 2 ou lorsque ceux-ci n'ont pas mené ou ne mènent pas l'enquête comme il se doit.

Le ministre de la Justice est informé de cette décision avant le début de l'enquête.

La commission d'avis et d'enquête réunie mène l'enquête sous la direction d'un membre magistrat et peut :

1° descendre sur les lieux afin de faire toutes les constatations utiles, sans toutefois pouvoir procéder à une perquisition;

2° consulter et se faire produire, sans déplacement, pour en prendre connaissance, des dossiers judiciaires clos, en prendre des extraits, des copies ou se faire fournir ceux-ci sans frais;

3° entendre les membres de l'ordre judiciaire à titre d'information. Dans ce cadre, la personne entendue est autorisée à faire des déclarations, qui sont couvertes par le secret professionnel.

§ 4. Pour chaque enquête, la commission d'avis et d'enquête réunie rédige un rapport qui est approuvé à la majorité des deux tiers de ses membres.

Art. 259bis-17. § 1er. L'exercice des compétences visées aux articles 259bis-11 à 259bis-16 comporte également pour la commission concernée le droit de réaliser un audit du fonctionnement de l'ordre judiciaire, sans pour autant pouvoir intervenir dans le traitement des dossiers en cours.

§ 2. Lorsque dans le cadre de l'exercice de ses missions, le Conseil supérieur estime qu'un membre de l'ordre judiciaire manque aux devoirs de sa charge ou porte atteinte à la dignité de sa profession par son comportement, ou refuse de collaborer à l'exercice des mesures d'instruction visées à l'article 259bis-16, § 3, le Conseil supérieur porte ces données à la connaissance des autorités disciplinaires compétentes en leur demandant d'examiner s'il y a lieu d'engager une procédure disciplinaire et les communique simultanément au ministre de la Justice.

Les autorités disciplinaires informent le Conseil supérieur de façon motivée des suites qui y sont réservées.

Art. 259bis-18. Les avis et les propositions visées à l'article 259bis-12, § 1er, et les rapports visés aux articles 259bis-14, § 3, 259bis-15, § 7, et 259bis-16, § 4, sont transmis à l'assemblée générale qui les communique ensuite au ministre de la Justice, à la Chambre des représentants, au Sénat et aux chefs de corps des cours et du ministère public près ces cours.

Section VIII. — Dispositions communes

Art. 259bis-19. § 1er. Il est interdit aux membres du Conseil supérieur d'assister aux délibérations ou à une décision relatives à des matières dans lesquelles ils ont, eux mêmes ou leurs parents ou alliés jusqu'au quatrième degré inclus ou les personnes avec lesquelles ils forment un ménage de fait, un intérêt personnel et direct ou dans lesquelles ils interviennent ou sont intervenus dans le cadre de l'exercice de leur profession.

§ 2. Lorsqu'un membre du Conseil supérieur acquiert la connaissance, dans le cadre de l'exercice de ses missions, d'un crime ou d'un délit, il doit en informer immédiatement le procureur du Roi compétent conformément à l'article 29 du Code d'instruction criminelle.

§ 3. L'article 458 du Code pénal est applicable aux membres du Conseil supérieur, à leurs successeurs, aux experts et au personnel du Conseil pour toutes les données dont ils connaissent dans le cadre de l'exercice de leurs missions au sein du Conseil supérieur.

Art. 259bis-20. § 1er. Le Conseil supérieur doit toujours être informé d'une procédure disciplinaire dont un de ses membres fait l'objet ainsi que des raisons qui justifient cette procédure.

Si le Conseil supérieur estime que l'action disciplinaire est basée sur les activités de l'intéressé au sein de celui-ci, son avis est joint au dossier de la procédure.

§ 2. Les dispositions du § 1er sont applicables aux anciens membres du Conseil supérieur durant les quatre années qui suivent l'expiration de leur mandat.

Art. 259bis-21. § 1er. Les magistrats qui sont membres du bureau, à l'exception du président du Conseil supérieur, ont sur base annuelle droit à une allocation de 220 000 francs. Les non-magistrats qui sont membres du bureau à l'exception du président du Conseil supérieur, bénéficient d'un traitement égal à celui d'un conseiller de la cour d'appel comptant vingt et un années d'ancienneté utile.

Le magistrat président du Conseil supérieur a sur base annuelle droit à une allocation de 300 000 francs. Le non-magistrat qui est président du Conseil supérieur bénéficie d'un traitement égal à celui d'un président de chambre de cour d'appel comptant vingt et un années d'ancienneté utile.

L'article 362 est applicable aux montants visés dans les alinéas précédents.

§ 2. Les membres du Conseil supérieur qui ne sont pas membres du bureau ont droit, pour leurs activités au sein du Conseil supérieur et des commissions, à des jetons de présence, dont le montant ne peut dépasser, par journée de prestation, 1/30e de l'allocation mensuelle allouée au membre non-magistrat, président du Conseil supérieur. Les activités inférieures à quatre heures par jour donnent droit à la moitié de l'allocation maximale précisée.

§ 3. Les membres du Conseil supérieur ont droit aux indemnités pour frais de déplacement et de séjour conformément aux dispositions applicables au personnel des ministères. Les personnes n'appartenant pas à l'administration ou dont le grade appartient à un rang indéterminé, sont assimilés aux fonctionnaires de rang 13. Le président est assimilé à un fonctionnaire de rang 17.

Art. 259bis-22. § 1er. Le siège du Conseil supérieur est établi dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Les crédits nécessaires au fonctionnement du Conseil supérieur sont imputés au budget des dotations.»

Art. 45. In deel II, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk Vbis, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 11 juli 1994, 1 december 1994, 19 juli 1996 en 10 februari 1998, dat de artikelen 259bis, 259ter en 259quater bevat, vervangen door de volgende bepalingen:

«Hoofdstuk Vbis. — Hoge Raad voor de Justitie

Afdeling I. — Samenstelling

Art. 259bis-1. § 1. De Hoge Raad voor de Justitie zoals ingesteld door artikel 151 van de Grondwet, hierna te noemen «Hoge Raad», telt vierenvierig ledelen van Belgische nationaliteit.

De Hoge Raad bestaat uit een Nederlandstalig en een Franstalig college van elk tweeëntwintig ledelen. Elk college telt elf magistraten en elf niet-magistraten.

Alle ledelen moeten de burgerlijke en politieke rechten genieten en het bewijs leveren van goed gedrag en zeden.

§ 2. De groep magistraten bestaat per college ten minste uit:

1° een lid van een hof of van het openbaar ministerie bij een hof;

- 2° een lid van de zittende magistratuur;
3° een lid van het openbaar ministerie;
4° een lid per rechtsgebied van het hof van beroep.

De magistraten van het Hof van Cassatie, van de militaire rechtscolleges, de bijstandsmagistraten en de federale magistraten worden geacht deel uit te maken van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

§ 3. De groep niet-magistraten telt per college ten minste vier leden van elk geslacht en bestaat uit ten minste:

- 1° vier advocaten met een beroepservaring van ten minste tien jaar balie;

2° drie hoogleraren aan een universiteit of een hogeschool in de Vlaamse of Franse Gemeenschap met een voor de opdracht van de Hoge Raad relevante beroepservaring van ten minste tien jaar;

3° vier leden die houder zijn van ten minste een diploma van een hogeschool van de Vlaamse of Franse Gemeenschap met een voor de opdracht van de Hoge Raad relevante beroepservaring van ten minste tien jaar op juridisch, economisch, administratief, sociaal of wetenschappelijk vlak.

Ten minste één lid van het Franstalig college moet het bewijs leveren van de kennis van het Duits.

Afdeling II. — Aanstelling van de leden

Art. 259bis-2. § 1. De magistraten worden verkozen bij rechtstreekse en geheime verkiezing uit de beroepsmagistraten in actieve dienst door een Nederlandstalig en een Franstalig kiescollege dat bestaat uit de beroepsmagistraten van de taalrol die overeenstemt met die van de benoeming.

De stemming is verplicht en geheim.

Op straffe van ongeldigheid van het stembiljet, brengt elke kiezer drie stemmen uit waarvan, ten minste, één voor een kandidaat van de zittende magistratuur, één voor een kandidaat van het openbaar ministerie en één voor een kandidaat van elk geslacht.

De kandidaten worden per kiescollege gerangschikt in volgorde van het aantal behaalde stemmen.

In de volgorde van het aantal behaalde stemmen zijn eerst de magistraten verkozen die voldoen aan de criteria bedoeld in artikel 259bis-1, § 2, in de aldaar bepaalde volgorde.

Zodra aan de criteria bedoeld in artikel 259bis-1, § 2, is voldaan, zijn de magistraten verkozen in de volgorde van het aantal behaalde stemmen.

De verkiezingsprocedure wordt geregeld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

§ 2. De niet-magistraten worden door de Senaat benoemd met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen.

Onvermindert het recht om zich individueel kandidaat te stellen, kunnen door elk van de orden van advocaten en door elk van de universiteiten en hogescholen van de Vlaamse en Franse Gemeenschap kandidaten worden voorgedragen. Per college worden ten minste vijf leden uit de voorgedragen kandidaten benoemd.

§ 3. Op het ogenblik van de kandidaatstelling mag de leeftijd van 63 jaar niet zijn bereikt.

§ 4. Voor de leden van de Hoge Raad wordt voor de duur van het mandaat een lijst met opvolgers opgesteld.

Voor de magistraten bestaat deze lijst uit de niet-verkozen magistraten in de volgorde van het aantal behaalde stemmen.

Voor de niet-magistraten wordt deze lijst opgesteld door de Senaat; hij bestaat uit de niet-benoemde kandidaten.

§ 5. Ten laatste zes maanden voor het verstrijken van het mandaat van de leden van de Hoge Raad wordt een oproep tot de kandidaten bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Voor de magistraten moeten de kandidaturen op straffe van verval binnen een termijn van een maand na deze oproep bij een ter post aangetekende brief aan de Hoge Raad worden gericht.

Voor de niet-magistraten moeten de kandidaturen en de lijsten met voorgedragen kandidaten bedoeld in § 2, tweede lid, op straffe van verval binnen een termijn van drie maanden na deze oproep aan de voorzitter van de Senaat worden gericht bij een ter post aangetekende brief.

Binnen vijf maanden na de oproep tot de kandidaten wordt door de minister van Justitie de lijst met alle aantredende leden van de Hoge Raad en hun opvolgers bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Deze bekendmaking geldt als installatie.

De uittredende leden houden zitting tot het verstrijken van de mandaatstermijn en in ieder geval tot de bekendmaking van de lijst bedoeld in het vorige lid.

Afdeling III. — Duur van het mandaat en onverenigbaarheden

Art. 259bis-3. § 1. De leden nemen in de Hoge Raad zitting voor een periode van vier jaar, die eenmaal kan worden hernieuwd.

§ 2. Het lidmaatschap van de Hoge Raad is tijdens de duur van het mandaat onverenigbaar met de uitoefening van:

- 1° een ambt van plaatsvervangend magistraat;

- 2° een bij verkiezing verleend openbaar mandaat;

- 3° een openbaar ambt van politieke aard;

- 4° een mandaat van korpschef;

§ 3. Het mandaat in de Hoge Raad eindigt van rechtswege indien:

- 1° het lid er om verzoekt;

- 2° een onverenigbaarheid bedoeld in § 2 ontstaat;

3° een lid de hoedanigheid vereist als voorwaarde om in de Hoge Raad zitting te kunnen nemen, verliest;

4° een lid kandidaat is voor een benoeming tot magistraat of een aanwijzing tot korpschef, bijstandsmagistraat of federaal magistraat;

5° een lid de leeftijd van inruststelling heeft bereikt bepaald in artikel 383, § 1, voor de leden van de rechtscolleges andere dan het Hof van Cassatie.

§ 4. Het mandaat van een lid kan om ernstige redenen worden opgeheven door de Hoge Raad die daarover beslist met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen in elke college. Tegen de beslissingen staat geen enkel beroep open.

Het mandaat kan niet worden opgeheven dan nadat het lid gehoord is over de aangevoerde redenen. Voorafgaandelijk aan de hoorzitting stelt de Hoge Raad een dossier samen dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de aangevoerde redenen.

Ten minste vijf dagen voor de hoorzitting wordt de betrokkenen opgeroepen bij een ter post aangetekende brief met ten minste opgave van:

- 1° de aangevoerde ernstige redenen;

- 2° het feit dat de opheffing van het mandaat wordt overwogen;

- 3° plaats, dag en uur van de hoorzitting;

4° het recht van de betrokkenen zich te laten bijstaan door een persoon naar keuze;

5° de plaats waar en de termijn waarbinnen het dossier kan worden ingezien;

- 6° het recht om getuigen te doen oproepen.

Vanaf de oproeping tot en met de dag voor de hoorzitting kunnen de betrokkenen en de persoon die hem bijstaat het dossier inzien.

Van de hoorzitting wordt proces-verbaal opgesteld.

Afdeling IV. — Werking

Art. 259bis-4. § 1. De Hoge Raad stelt met een meerderheid van twee derden van zijn leden een bureau samen dat bestaat uit twee magistraten en twee niet-magistraten. Elk college draagt hiertoe een magistraat en een niet-magistraat voor. De Hoge Raad wijst tevens op voorstel van elk college met dezelfde meerderheid de commissies aan waarvan de leden van het bureau het voorzitterschap bekleden.

De Koning kan op voorstel van de Hoge Raad bij een in Ministerraad overlegd besluit het aantal leden van het bureau verhogen volgens de behoeften van de dienst met inachtneming van de verdeling bedoeld in het eerste lid.

De leden van het bureau oefenen hun functie voltijds uit en mogen tijdens de duur van hun mandaat geen andere beroepsactiviteit uitoefenen. De Hoge Raad kan afwijkingen op dit verboed toestaan op voorwaarde dat ze de betrokkenen niet beletten zijn opdracht naar behoren te vervullen.

§ 2. Het voorzitterschap van de Hoge Raad wordt, in de volgorde bepaald door twee derden van zijn leden, voor een termijn van één jaar beurtelings bekleed door een magistraat en een niet-magistraat van een verschillend college die lid zijn van het bureau en nog geen voorzitter van de Hoge Raad zijn geweest.

§ 3. Het voorzitterschap van elk college wordt voor een termijn van twee jaar beurtelings bekleed door de voorzitters van de benoemingscommissie en de advies- en onderzoekscommissie, te beginnen met de oudste.

§ 4. Elk lid van de Hoge Raad neemt zitting in één van de commissies van de colleges.

Elk college wijst de leden van zijn commissies aan met een meerderheid van twee derden van zijn leden.

§ 5. Het Nederlandstalige college en zijn commissies verrichten hun werkzaamheden in het Nederlands. Het Franstalige college en zijn commissies verrichten hun werkzaamheden in het Frans.

De algemene vergadering en de verenigde commissies verrichten hun werkzaamheden in het Nederlands en het Frans. De leden gebruiken daarbij de taal van het college waartoe zij behoren.

De Hoge Raad neemt de nodige maatregelen voor de vertaling.

Art. 259bis-5. § 1. Onverminderd andersluidende bepalingen besluiten de Hoge Raad, de colleges, de commissies en het bureau bij volstrekte meerderheid van stemmen op voorwaarde dat ten minste de helft van de leden aanwezig is. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

§ 2. Een lid waarvan het mandaat voortijdig openvalt, wordt voor de resterende duur vervangen door een opvolger. Betreft het een magistraat, dan wordt hij vervangen door de eerst gerangschikte kandidaat op de lijst bedoeld in artikel 259bis-2, § 4, tweede lid. Betreft het een niet-magistraat, dan wijst de Senaat de opvolger aan uit de lijst bedoeld in artikel 259bis-2, § 4, derde lid.

In deze gevallen valt de opvolger onder de toepassing van artikel 259bis-3, § 1.

Art. 259bis-6. § 1. De Hoge Raad, de colleges en de commissies kunnen bij hun werkzaamheden deskundigen raadplegen.

§ 2. De Hoge Raad beschikt over eigen personeel dat belast is met de ondersteuning van zijn werkzaamheden en de organisatie van de verkiezingen bedoeld in artikel 259bis-2, § 1. De Hoge Raad stelt de personeelsformatie en het taalkader vast, met inachtneming van de taalpariteit per niveau. De Hoge Raad benoemt en ontslaat de leden van zijn personeel.

De Koning keurt de formatie en het kader bedoeld in het eerste lid goed.

Behoudens andersluidende beslissing van de Hoge Raad, vereist voor de goede werking van zijn diensten en vastgelegd in een reglement goedgekeurd bij koninklijk besluit, is het personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op de in vast verband benoemde ambtenaren van het Rijk.

De koninklijke besluiten vermeld in het tweede en het derde lid worden in Ministerraad overlegd.

De Hoge Raad beslist over de opdrachten, de verhindering en de vervanging, de afwezigheid, het verlof en de vakantie van de leden van het administratief personeel.

§ 3. De Hoge Raad stelt een huishoudelijk reglement op dat de werkwijze van de Hoge Raad en het bureau bepaalt.

§ 4. Het bureau coördineert de werkzaamheden van de Hoge Raad, de colleges en het personeel.

Afdeling V. — Algemene vergadering van de Hoge Raad

Art. 259bis-7. § 1. De Hoge Raad ontvangt rechtstreeks van de bevoegde instanties de door de wet of bij verordening voorgeschreven verslagen die verband houden met de algemene werking van de rechterlijke orde.

§ 2. De algemene vergadering is bevoegd voor:

1° de goedkeuring van de adviezen, voorstellen, verslagen, richtlijnen, programma's en andere handelingen van de colleges en de commissies in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald in de afdelingen VI en VII;

2° de vaststelling van de beëindiging van het mandaat van een lid van de Hoge Raad in de gevallen bedoeld in artikel 259bis-3, § 3.

§ 3. De algemene vergadering stelt aan de hand van een analyse en een evaluatie van de vergaarde informatie een jaarlijks verslag op over de algemene werking van de rechterlijke orde, dat wordt bezorgd aan de minister van Justitie, de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat en de korpschefs van de hoven en van het openbaar ministerie bij deze hoven. Deze verslagen bevatten geen enkele aanwijzing over de identiteit van personen.

§ 4. De minister van Justitie of zijn vertegenwoordiger kan op uitnodiging van de Hoge Raad of op eigen verzoek worden gehoord.

Afdeling VI. — De benoemings- en aanwijzingscommissies

Art. 259bis-8. § 1. Elk college stelt in zijn midden een benoemings- en aanwijzingscommissie in, hierna «de benoemingscommissie» genoemd, die bestaat uit veertien leden, waarvan de helft magistraten en de helft niet-magistraten zijn. Ten minste één lid van de Franstalige benoemingscommissie moet blijk geven van de kennis van het Duits.

Het voorzitterschap van elke benoemingscommissie wordt bekleed door het daartoe aangewezen lid van het bureau. Bij diens afwezigheid wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste aanwezige lid.

Elke benoemingscommissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste tien leden aanwezig zijn.

§ 2. De benoemingscommissies vormen samen de verenigde benoemingscommissie.

Het voorzitterschap van de verenigde benoemingscommissie wordt voor een termijn van twee jaar beurtelings bekleed door de voorzitters van de benoemingscommissies, te beginnen met de oudste. Bij diens afwezigheid wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste aanwezige lid van de commissie waartoe de voorzitter in functie behoort.

De verenigde benoemingscommissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste 10 leden van elke benoemingscommissie aanwezig zijn.

Art. 259bis-9. § 1. De verenigde benoemingscommissie bereidt de programma's voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage voor.

Het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage zijn bedoeld om de voor de uitoefening van het ambt van magistraat noodzakelijke maturiteit en bekwaamheid te beoordelen en worden afgelegd in de taal van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten van de kandidaat.

De geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid behouden het voordeel van hun uitslag gedurende zeven jaar te rekenen van de datum van het proces-verbaal van het examen.

§ 2. De verenigde benoemingscommissie bereidt de richtlijnen en de programma's voor de permanente vorming van magistraten en de gerechtelijke stage voor.

De bevoegde dienst bij het ministerie van Justitie zorgt in samenwerking met de verenigde benoemingscommissie voor de uitvoering van de programma's en de logistieke ondersteuning op de wijze door de Koning bepaald. De Koning kan daartoe leden van de zittende magistratuur of magistraten van het openbaar ministerie aanstellen.

§ 3. De examenprogramma's bedoeld in § 1 en de richtlijnen en programma's bedoeld in § 2 worden na goedkeuring door de algemene vergadering bekrachtigd door de minister van Justitie en bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 259bis-10. § 1. De benoemingscommissies zijn bevoegd voor:

1° de voordracht van kandidaten voor de benoeming tot magistraat en de aanwijzingen tot korpschef, bijstandsmagistraat of federale magistraat, bedoeld in artikel 186bis, § 1, 1°, 2° en 4°;

2° de organisatie van het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit.

§ 2. Elke benoemingscommissie kan met een meerderheid van twee derden van haar leden besluiten om voor de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in § 1, 2°, en artikel 259bis-9 in haar midden een subcommissie in te stellen die evenveel magistraten als niet-magistraten telt.

In de gevallen bedoeld in artikel 259bis-9 kan de ene benoemingscommissie of subcommissie niet meer stemmen uitbrengen dan de andere benoemingscommissie of subcommissie.

§ 3. Elke benoemingscommissie doet jaarlijks aan de algemene vergadering verslag over zijn werkzaamheden.

Afdeling VII. — De advies- en onderzoekscommissies

Art. 259bis-11. § 1. Elk college stelt in zijn midden een advies- en onderzoekscommissie in die bestaat uit acht leden, waarvan de helft magistraten en de helft niet-magistraten zijn.

Het voorzitterschap van elke advies- en onderzoekscommissie wordt bekleed door het daartoe aangewezen lid van het bureau. Bij diens afwezigheid wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudste aanwezige lid.

Elke advies- en onderzoekscommissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste zes leden aanwezig zijn.

§ 2. De advies- en onderzoekscommissies vormen samen de verenigde advies- en onderzoekscommissie.

Het voorzitterschap van de verenigde advies- en onderzoekscommissie wordt voor een termijn van twee jaar beurtelings bekleed door de voorzitters van de advies- en onderzoekscommissies, te beginnen met de oudste. Bij diens afwezigheid wordt het voorzitterschap waargenomen door het oudst aanwezige lid van de commissie waartoe de voorzitter in functie behoort.

De verenigde advies- en onderzoekscommissie kan slechts geldig beraadslagen wanneer ten minste zes leden van elke commissie aanwezig zijn.

Art. 259bis-12. § 1. De verenigde advies- en onderzoekscommissie bereidt, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de algemene vergadering, de minister van Justitie of de meerderheid van de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de Senaat de adviezen en voorstellen voor over:

1° de algemene werking van de rechterlijke orde;

2° de wetsvoorstellen en -ontwerpen die een weerslag hebben op de algemene werking van de rechterlijke orde;

3° de aanwending van de beschikbare middelen.

§ 2. De verenigde advies- en onderzoekscommissie kan alle informatie inwinnen die nuttig is voor de taken vermeld in § 1, onvermindert het bepaalde in artikel 259bis-16.

Een verzoek tot informatie aan leden van de rechterlijke orde geschiedt na voorafgaande kennisgeving aan hun respectieve korpschefs en hiërarchische meerderen. Is het lid van de rechterlijke orde geen magistraat, dan wordt de informatie meegeleid na goedkeuring door de korpschef van het betrokken rechtscollege.

§ 3. De adviezen en voorstellen van de verenigde advies- en onderzoekscommissie zijn schriftelijk en hebben bindende, noch schorsende werking.

Art. 259bis-13. De verenigde advies- en onderzoekscommissie bereidt de standaardprofielen voor de functies van korpschef voor op basis van de criteria bepaald door de Hoge Raad.

De standaardprofielen worden binnen een maand na goedkeuring door de algemene vergadering bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De Koning kan de verschillende categorieën van profielen vastleggen.

Art. 259bis-14. § 1. De verenigde advies- en onderzoekscommissie is belast met het algemeen toezicht op en de bevoerding van het gebruik van de middelen van interne controle binnen de rechterlijke orde, bedoeld in de artikelen 140, 340, 398 tot 400 *in fine*, 401 tot 414, 651, 652, 838 en 1088 van het Gerechtelijk Wetboek en 441 en 442 van het Wetboek van Strafvordering.

§ 2. De overheden bevoegd voor de toepassing van de wetsbevolgingen bedoeld in § 1, brengen hierover jaarlijks verslag uit aan de verenigde advies- en onderzoekscommissie en aan de minister van Justitie.

De verenigde advies- en onderzoekscommissie kan bovendien deze overheden om alle nuttige informatie verzoeken. De minister van Justitie wordt hiervan gelijktijdig in kennis gesteld.

§ 3. De verenigde advies- en onderzoekscommissie brengt jaarlijks verslag uit over de wijze waarop de middelen van interne controle worden aangewend en hun werking kan worden verbeert.

Art. 259bis-15. § 1. Elke advies- en onderzoekscommissie ontvangt de klachten over de werking van de rechterlijke orde en verzekert de opvolging ervan.

§ 2. Om ontvankelijk te zijn moeten de klachten schriftelijk, ondertekend en gedagtekend zijn en de volledige identiteit van de klager bevatten.

§ 3. Komen niet in aanmerking voor behandeling:

1° klachten die behoren tot de strafrechtelijke of tuchtrechtelijke bevoegdheid van andere overheden;

2° klachten met betrekking tot de inhoud van een rechterlijke beslissing;

3° klachten waarvan het doel via het aanwenden van een gewoon of buitengewoon rechtsmiddel kan of kan worden bereikt;

4° klachten die reeds zijn behandeld en geen nieuwe elementen bevatten;

5° klachten die kennelijk ongegrond zijn.

Tot de niet-behandeling van de klacht wordt besloten bij gemotiveerde beslissing waar tegen geen enkel beroep openstaat.

In voorkomend geval wordt de klager doorverwezen naar de bevoegde overheden die gehouden zijn de advies- en onderzoekscommissies op gemotiveerde wijze in te lichten over het gevolg dat aan de klacht werd gegeven.

§ 4. De klachten die de advies- en onderzoekscommissies zelf behandelen worden, al naar gelang, ter kennis gebracht van de korpschef van het rechtscollege en van de korpschefs of hiërarchische meerderen van de personen die het voorwerp zijn van de klacht.

Onverminderd de bevoegdheden van de korpschef of de hiërarchische meerdere, delen de advies- en onderzoekscommissies de klacht op het ogenblik dat dit nuttig wordt geacht mee aan de persoon tegen wie de klacht gericht is of voor wie de klacht bezwarend is.

§ 5. De personen die in kennis zijn gesteld van de klacht hebben het recht om hierover aan de advies- en onderzoekscommissies mondelinge of schriftelijke verklaringen af te leggen. De advies- en onderzoekscommissie kunnen deze personen om bijkomende inlichtingen verzoeken op voorwaarde dat hun korpschef of hiërarchische meerdere gelijktijdig wordt verwittigd.

§ 6. De advies- en onderzoekscommissies lichten de klager schriftelijk in over het gevolg dat aan de klacht gegeven werd.

Bij gegronde klachten kunnen de advies- en onderzoekscommissies aanbevelingen doen ter oplossing van het gestelde probleem en voorstellen ter verbetering van de algemene werking van de rechterlijke orde formuleren ten behoeve van de betrokken instanties en de minister van Justitie.

§ 7. Elke advies- en onderzoekscommissie stelt minstens eenmaal per jaar een schriftelijk verslag op over de opvolging van de ontvangen klachten.

Art. 259bis-16. § 1. De verenigde advies- en onderzoekscommissie kan met uitsluiting van strafrechtelijke en tuchtrechtelijke bevoegdheden een bijzonder onderzoek instellen naar de werking van de rechterlijke orde.

Dit onderzoek gebeurt hetzij ambtshalve na voorafgaande goedkeuring door de meerderheid van de leden van de verenigde advies- en onderzoekscommissie, hetzij op verzoek van de minister van Justitie of de meerderheid van de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de Senaat.

§ 2. Het onderzoek wordt in opdracht van de verenigde advies- en onderzoekscommissie uitgevoerd door de bevoegde korpschef of hiërarchische meerdere die hierover schriftelijk verslag uitbrengt binnen de door de verenigde advies- en onderzoekscommissie vastgestelde termijn.

§ 3. Het onderzoek wordt uitzonderlijk door de verenigde advies- en onderzoekscommissie zelf uitgevoerd na voorafgaande goedkeuring door twee derden van haar leden wanneer:

1° de minister van Justitie dit bij zijn verzoek heeft gevraagd;

2° het gelet op het onderwerp van het onderzoek niet raadzaam is dit op te dragen aan de korpschef of de hiërarchische meerdere bedoeld in § 2 of het onderzoek door dezen niet naar behoren is of wordt gevoerd.

De minister van Justitie wordt hiervan voor aanvang van het onderzoek in kennis gesteld.

De verenigde advies- en onderzoekscommissie voert het onderzoek onder leiding van een lid-magistraat en kan:

1° zich ter plaatse begeven teneinde alle nuttige vaststellingen te doen, zonder te kunnen overgaan tot huiszoeking;

2° beëindigde gerechtelijke dossiers raadplegen en zich deze ter plaatse doen overleggen teneinde er kennis van te nemen, alsook uittreksels en kopieën ervan nemen of zich deze kosteloos doen bezorgen;

3° leden van de rechterlijke orde horen bij wijze van inlichting. In voorkomend geval is het deze leden toegestaan verklaringen af te leggen die gedekt zijn door het beroepsgeheim.

§ 4. De verenigde advies- en onderzoekscommissie stelt over elk onderzoek een verslag op dat wordt goedgekeurd met een meerderheid van twee derden van haar leden.

Art. 259bis-17. § 1. De betrokken commissie heeft in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 259bis-11 tot 259bis-16 tevens het recht de werking van de rechterlijke orde door te lichten, zonder zich te kunnen mengen in de behandeling van lopende dossiers.

§ 2. Wanneer de Hoge Raad bij het uitvoeren van zijn opdrachten van mening is dat een lid van de rechterlijke orde niet voldoet aan de plichten van zijn ambt, door zijn gedrag schade toebrengt aan de waardigheid van zijn beroep of weigert zijn medewerking te verlenen aan de tenuitvoerlegging van de onderzoeksmaatregelen bedoeld in artikel 259bis-16, § 3, brengt de Hoge Raad dit ter kennis van de bevoegde tuchtoverheden met het verzoek te onderzoeken of een tuchtprecedure dient te worden ingesteld, en deelt zij dit terzelfder tijd mee aan de minister van Justitie.

De tuchtoverheden stellen de Hoge Raad op een met redenen omklede wijze in kennis van het gevolg dat eraan is gegeven.

Art. 259bis-18. De adviezen en voorstellen bedoeld in artikel 259bis-12, § 1, en de verslagen bedoeld in de artikelen 259bis-14, § 3, 259bis-15, § 7, en 259bis-16, § 4, worden ter goedkeuring toegezonden aan de algemene vergadering, die ze vervolgens meedeelt aan de minister van Justitie, aan de Kamer van volksvertegenwoordigers, aan de Senaat, alsook aan de korpschefs van de hoven en het openbaar ministerie bij deze hoven.

Afdeling VIII. — Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 259bis-19. § 1. Het is de leden van de Hoge Raad verboden deel te nemen aan een beraadslaging of een beslissing over zaken waarbij zij een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben, waarbij hun bloed- of aanverwanten tot in de vierde graad of de personen met wie zij een feitelijk gezin vormen een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben of waarbij zij in een professionele hoedanigheid betrokken zijn of zijn geweest.

§ 2. Wanneer een lid van de Hoge Raad bij de uitoefening van zijn opdrachten kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf, moet hij overeenkomstig artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering de bevoegde procureur des Konings onverwijld in kennis stellen.

§ 3. Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de leden van de Hoge Raad, op hun opvolgers, op de deskundigen en op het personeel van de Raad voor alle gegevens waarvan zij kennis nemen in het kader van de uitoefening van hun opdrachten in de Hoge Raad.

Art. 259bis-20. § 1. De Hoge Raad moet steeds in kennis worden gesteld van een tuchtprecedure tegen een van zijn leden, alsook van de redenen die aan deze procedure ten grondslag liggen.

Ingeval de Hoge Raad van oordeel is dat de tuchtprecedure steunt op de activiteiten die betrokken in de Raad uitoefent, voegt hij zijn advies bij het dossier betreffende de procedure.

§ 2. De bepalingen van § 1 zijn van toepassing op voormalige leden van de Hoge Raad gedurende vier jaren te rekenen van de beëindiging van hun mandaat.

Art. 259bis-21. § 1. De magistraten die lid zijn van het bureau, met uitzondering van de voorzitter van de Hoge Raad, hebben op jaarbasis recht op een toelage van 220 000 frank. De niet-magistraten die lid zijn van het bureau, met uitzondering van de voorzitter van de Hoge Raad, genieten een wedde die gelijk staat met die van raadsheer in het hof van beroep met eenentwintig jaar nuttige anciënniteit.

De magistraat die voorzitter is van de Hoge Raad heeft op jaarbasis recht op een toelage van 300 000 frank. De niet-magistraat die voorzitter is van de Hoge Raad geniet een wedde die gelijk staat met die van kamervoorzitter in het hof van beroep met eenentwintig jaar nuttige anciënniteit.

Artikel 362 is van toepassing op de in de vorige leden vermelde bedragen.

§ 2. De leden van de Hoge Raad die geen lid zijn van het bureau hebben voor hun werkzaamheden in de Hoge Raad en de commissies recht op een presentiegeld waarvan het bedrag per gespreksterde dag niet meer mag bedragen dan 1/30 van de maandelijkse toelage toegekend aan het lid, voorzitter van de Hoge Raad, dat geen magistraat is. Werkzaamheden die per dag minder dan vier uur bestrijken, geven recht op de helft van bovenvermelde maximumtoelage.

§ 3. De leden van de Hoge Raad hebben recht op de vergoedingen voor de reis- en verblijfkosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries. De personen die niet tot het bestuur behoren of voor wie de rang waartoe hun graad behoort niet is bepaald, worden gelijkgesteld met ambtenaren van rang 13. De voorzitter wordt gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 17.

Art. 259bis-22. § 1. De zetel van de Hoge Raad is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

§ 2. De credieten die voor de werking van de Hoge Raad nodig zijn, worden uitgetrokken op de begroting van de dotaties.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 46. Dans la partie II, livre Ier, titre VI, du même Code, le chapitre Vter, inséré par la loi du 6 mai 1997, contenant les articles 259quinquies, 259sexies et 259septies, est remplacé par les dispositions suivantes :

«Chapitre Vter. — De la procédure de nomination et de désignation

Section Ire. — Des nominations

Art. 259ter. § 1er. Avant que le Roi ne procède à une nomination visée à l'article 58bis, 1°, le ministre de la Justice demande, dans un délai de quarante cinq jours après la publication de la vacance d'emploi au *Moniteur belge*, l'avis écrit motivé :

1° du chef de corps de la juridiction ou du ministère public près la juridiction où doit avoir lieu la nomination, sauf lorsqu'il s'agit d'une nomination à la fonction de conseiller à la Cour de cassation, de conseiller ou conseiller suppléant à la cour d'appel ou de conseiller à la cour du travail;

2° du chef de corps de la juridiction ou du ministère public près la juridiction où le candidat exerce des fonctions en tant que magistrat ou magistrat suppléant;

3° d'un représentant du barreau désigné par l'ordre des avocats de l'arrondissement judiciaire où le candidat exerce des fonctions, soit en tant qu'avocat, soit en tant que magistrat. Pour une nomination dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, l'avis du représentant de l'ordre français ou du représentant de l'ordre néerlandais est recueilli, selon que le candidat est inscrit au tableau de l'ordre français ou de l'ordre néerlandais des avocats ou que le magistrat appartient au rôle français ou néerlandais.

Le chef de corps d'une juridiction ou du ministère public près une juridiction ayant son siège à Bruxelles, qui n'est pas bilingue légal, désigne un titulaire d'un mandat adjoint de l'autre rôle linguistique qui l'assistera pour recueillir les informations et étudier les pièces en vue de la formulation des avis au sujet des candidats appartenant à l'autre rôle linguistique.

Les personnes visées aux alinéas 1er et 2 ne peuvent émettre un avis sur des parents ou alliés jusqu'au quatrième degré, ni sur des personnes avec qui ils constituent un ménage de fait. Dans ce cas, l'avis est donné par le suppléant désigné à cette fin.

§ 2. Les avis sont transmis en double exemplaire au ministre de la Justice par les instances consultatives dans un délai de trente jours à compter de la demande d'avis visée au § 1er. Une copie est communiquée au candidat concerné contre accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception. L'accusé de réception est adressé au ministre de la Justice.

En l'absence d'avis dans le délai prescrit, ledit avis est censé n'être ni favorable, ni défavorable; au plus tard huit jours après le terme de ce délai, le candidat concerné en est informé par le ministre de la Justice par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception. Il n'est pas tenu compte de cet avis lorsque des avis favorables et unanimes sont requis pour une nomination.

Les candidats disposent à peine de déchéance d'un délai de quinze jours à compter de la notification des avis pour communiquer leurs observations par lettre recommandée au ministre de la Justice. En l'absence d'un ou plusieurs avis dans le délai prescrit, ils disposent pour le faire d'un délai de nonante jours à dater de la publication visée au § 1er.

Le dossier de nomination comporte, selon le cas :

- la candidature et les annexes;
- les avis écrits visés au § 1er et, le cas échéant, les observations du candidat;
- les rapports relatifs au stage judiciaire;
- une copie du dossier d'évaluation.

§ 3. Pour une nomination à la fonction de conseiller à la Cour de cassation, de conseiller ou de conseiller suppléant à la cour d'appel ou de conseiller à la cour du travail, le ministre de la Justice communique dans un délai de 100 jours à compter de la publication visée au § 1er, pour chacun des candidats, un dossier de nomination à l'assemblée générale de la juridiction où la nomination doit intervenir, avec la demande d'émettre un avis motivé pour chacun des candidats; cet avis sera joint à leur dossier.

L'assemblée générale entend les candidats qui, dans un délai de cent jours à compter de la publication de la vacance d'emploi visée au § 1er, en ont fait la demande par lettre recommandée à la poste.

Pour la cour d'appel et la cour du travail de Bruxelles, les avis sont approuvés à la majorité des deux tiers des membres de l'assemblée générale.

L'assemblée générale fait parvenir au ministre de la Justice les avis motivés en double exemplaire dans un délai de trente jours à compter de la demande d'avis et communique au candidat concerné une copie contre accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception. L'accusé de réception est envoyé au ministre de la Justice.

En l'absence d'avis dans un délai prescrit pour chaque candidat, il n'est pas tenu compte de ces avis; au plus tard huit jours après le terme de ce délai, les candidats concernés en sont informés par le ministre de la Justice par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception.

§ 4. Dans un délai de cent jours à compter de la publication visée au § 1er, le ministre de la Justice transmet à la commission de nomination compétente le dossier de nomination de chaque candidat avec la demande de procéder à la présentation d'un candidat.

En cas d'intervention de l'assemblée générale visée au § 3, ce délai est prolongé de quarante jours.

À l'exception des stagiaires judiciaires, tous les candidats doivent selon le cas satisfaire aux conditions de nomination au plus tard à la fin du délai visé aux alinéas 1er et 2. Les stagiaires judiciaires doivent satisfaire aux conditions de nomination au moment de leur nomination.

La commission de nomination entend les candidats qui, dans un délai de cent jours à compter de la publication de la vacance d'emploi visée au § 1er, en ont fait la demande par lettre recommandée à la poste. En cas d'intervention de l'assemblée générale visée au § 3, ce délai est prolongé de quarante jours.

La présentation s'opère à la majorité des deux tiers des suffrages émis sur la base de critères qui portent sur les capacités et l'aptitude du candidat.

Dans le cas d'un emploi vacant pour les fonctions visées à l'article 43, § 4, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, la présentation s'opère par la commission de nomination réunie à la majorité des deux tiers des suffrages émis au sein de chaque commission de nomination.

La présentation motivée fait l'objet d'un procès-verbal signé par le président et un membre de la commission de nomination.

Dans un délai de quarante jours à compter de la demande de présentation, la commission de nomination communique la liste du candidat présenté et des candidats non présentés ainsi que le procès-verbal de la présentation au ministre de la Justice par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception ou contre accusé de réception daté. Une copie de la liste est communiquée aux candidats.

Si aucune présentation n'est communiquée dans le délai prescrit, le ministre de la Justice en informe les candidats dans les quinze jours par lettre recommandée à la poste et un nouvel appel aux candidats est publié au *Moniteur belge*.

§ 5. Dès réception de la présentation, le Roi dispose d'un délai de soixante jours pour prendre une décision et pour communiquer celle-ci à la commission de nomination et aux candidats par lettre recommandée à la poste ou contre accusé de réception.

En cas de refus motivé, la commission de nomination dispose, à compter de la réception de cette décision, d'un délai de quinze jours pour procéder à une nouvelle présentation conformément aux modalités prévues au § 4.

Chaque fois que le Roi omet de décider dans le délai de soixante jours, la commission de nomination concernée et les candidats disposent, à partir du soixante-cinquième jour, d'un délai de quinze jours pour notifier une mise en demeure au Roi par lettre recommandée à la poste. Lorsque le Roi ne prend aucune décision dans les quinze jours de cette notification, son silence est réputé être une décision de refus contre laquelle un recours peut être introduit au Conseil d'État. En l'absence de mise en demeure dans les délais et s'il s'agit d'une première présentation, la commission de nomination procède à une nouvelle présentation, conformément aux dispositions de l'alinéa 2; s'il ne s'agit pas d'une première présentation, un nouvel appel aux candidats est publié.

Section II. — De la procédure de désignation aux mandats

Art. 259*quater*. § 1er. Les chefs de corps visés à l'article 58bis, 2°, sont désignés par le Roi pour un mandat de sept ans non immédiatement renouvelable au sein de la même juridiction ou du même parquet.

§ 2. Le ministre de la Justice demande, dans un délai de quarante-cinq jours après la publication de la vacance d'emploi au *Moniteur belge*, l'avis écrit motivé, selon le cas :

1° du chef de corps sortant de la juridiction ou du ministère public près la juridiction où doit intervenir la désignation;

2° du chef de corps de la juridiction ou du ministère public près la juridiction où le candidat exerce les fonctions de magistrat; lorsqu'il s'agit de la même personne que celle visée au point 1°, l'avis du chef de corps de la juridiction immédiatement supérieure ou du ministère public près cette juridiction est recueilli;

3° d'un représentant du barreau désigné par l'ordre des avocats de l'arrondissement judiciaire où le candidat exerce les fonctions de magistrat. Pour l'arrondissement judiciaire de

Bruxelles, l'avis du représentant de l'ordre français ou du représentant de l'ordre néerlandais est recueilli, selon que le magistrat appartient au rôle français ou néerlandais.

Les modalités de l'article 259ter, § 1er, alinéas 2 et 3, et § 2, alinéas 1er à 3, sont applicables par analogie.

Le dossier de désignation d'un chef de corps contient :

- l'acte de candidature et les annexes;
- les avis écrits et, le cas échéant, les observations du candidat;
- un projet de gestion du candidat;
- une copie du dossier d'évaluation.

§ 3. L'article 259ter, § 3, est applicable par analogie pour une désignation à la fonction de premier président de la Cour de cassation, premier président de la cour d'appel ou premier président de la cour du travail.

Pour le reste, les dispositions visées à l'article 259ter, §§ 4 et 5, sont applicables par analogie, exception faite de ce qui suit :

1° la présentation s'opère aussi sur la base du profil général visé à l'article 259bis-13;

2° en cas de désignation à la fonction de chef de corps visée aux articles 43, § 4, 43bis, § 4, alinéa premier, et 49, § 2, alinéas 1er à 4 *in fine*, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, la présentation est établie par la commission de nomination réunie à la majorité de deux tiers des suffrages émis dans chaque commission de nomination;

3° au moment de la désignation, le candidat doit être éloigné d'au moins cinq ans de la limite d'âge visée à l'article 383, § 1er.

§ 4. À l'expiration du mandat, le chef de corps issu de la même juridiction ou du même parquet réintègre la fonction à laquelle il était nommé au moment de sa désignation ou, le cas échéant, le mandat adjoint auquel il avait été désigné à titre définitif et jouit du traitement correspondant à la fonction de chef de corps, ainsi que des augmentations et des avantages y afférents pendant deux années ou jusqu'au moment où, au cours de cette période, il est nommé ou désigné à une autre fonction.

§ 5. La désignation à la fonction de chef de corps d'un candidat extérieur à la juridiction donne lieu à une nomination simultanée à cette juridiction sans que l'article 287 soit d'application. À défaut de place vacante pour une nomination à cette juridiction, l'article 100 est appliqué.

En cas de désignation d'un magistrat du siège à la fonction de chef de corps auprès du ministère public, ou en cas de désignation d'un magistrat du ministère public à la fonction de chef de corps auprès du siège, le § 4 est d'application à l'expiration du mandat.

Dans les autres cas, le chef de corps sortant est, à sa demande, à nouveau nommé par le Roi à la fonction à laquelle il avait été nommé en dernier lieu avant sa désignation à la fonction de chef de corps. Le cas échéant, il réintègre également le mandat adjoint auquel il avait été désigné à titre définitif.

Si aucune demande en ce sens n'a été adressée au Roi au plus tard six mois avant l'expiration du mandat, le § 4 est d'application.

§ 6. L'ouverture d'un mandat de chef de corps donne lieu à l'application de l'article 287.

Par dérogation aux dispositions de l'alinéa précédent, le mandat de premier président de la Cour de cassation, de procureur général près la Cour de cassation, de procureur fédéral, de premier président de la cour d'appel à Bruxelles, de procureur général près la cour d'appel à Bruxelles, de premier président de la cour du travail à Bruxelles, de président du tribunal de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de commerce à Bruxelles et de procureur du Roi près le tribunal de première instance de Bruxelles, qui s'ouvre anticipativement est achevé par le remplaçant visé à l'article 319.

Art. 259quinquies. § 1er. Les titulaires des mandats adjoints visés à l'article 58bis, 3°, sont désignés comme suit :

1° le président et les présidents de section à la Cour de cassation, les présidents de chambre à la cour d'appel et à la cour du travail et les vice-présidents du tribunal de première instance, du

tribunal du travail et du tribunal de commerce sont désignés en leur sein par les assemblées générales compétentes parmi deux candidats qui sont présentés de façon motivée par le chef de corps, pour autant qu'un nombre suffisant de membres remplissent les conditions et aient posé leur candidature. Pour les juridictions ayant leur siège à Bruxelles, les présentations et les désignations s'effectuent par groupe linguistique, en fonction du rôle linguistique du mandat.

Lorsque la juridiction concernée compte moins de sept magistrats, le chef de corps procède à la désignation par ordonnance;

2° les premiers avocats généraux près des cours, les avocats généraux près la cour d'appel et près la cour du travail et les premiers substituts sont désignés par le Roi sur présentation motivée de deux candidats par le chef de corps, si le nombre total le permet.

§ 2. Les désignations aux mandats adjoints s'effectuent pour une période de trois ans renouvelable après évaluation. Après avoir exercé leurs fonctions pendant neuf années, ils sont, après évaluation, désignés à titre définitif.

Si le mandat n'est pas renouvelé, la procédure visée au § 1er est entamée. Dans ce cas, le magistrat réintègre à l'expiration de son mandat la dernière fonction à laquelle ou le dernier mandat adjoint auquel il avait été nommé ou désigné à titre définitif. Le cas échéant, le surnombre disparaît lorsque se libère un mandat du même rang devient vacant.

Art. 259sexies. § 1er. Les titulaires des mandats spécifiques visés à l'article 58bis, 4°, sont désignés comme suit :

1° les juges d'instruction, les juges des saisies et les juges de la jeunesse sont désignés par le Roi sur présentation de l'assemblée générale compétente parmi les candidats qui ont fait l'objet d'une proposition motivée du chef de corps.

Ils sont désignés parmi les juges qui ont exercé pendant au moins trois années la fonction de magistrat du ministère public ou de juge au tribunal de première instance et qui ont déjà exercé les fonctions précitées conformément à l'article 80, alinéa 2, sauf si le Roi déroge à cette dernière condition par une décision spécialement motivée.

Sans préjudice des dispositions précédentes, il faut, pour pouvoir exercer la fonction de juge d'instruction, avoir exercé pendant au moins une année la fonction de juge au tribunal de première instance et avoir suivi une formation spécialisée, organisée dans le cadre de la formation des magistrats, visée à l'article 259bis-9, § 2;

2° le juge d'appel de la jeunesse est désigné par le Roi sur présentation de l'assemblée générale compétente parmi les candidats qui ont fait l'objet d'une proposition motivée du chef de corps. Ils sont désignés parmi les présidents de chambre et les conseillers;

3° les magistrats d'assistance et les magistrats fédéraux sont désignés parmi les membres du ministère public qui ont exercé pendant au moins cinq ans la fonction de magistrat du ministère public ou de juge d'instruction

Ils sont désignés par le Roi sur présentation de la commission de nomination réunie conformément aux dispositions visées à l'article 259ter, §§ 1er, 2, 4 et 5.

Le ministre de la Justice dispose d'un délai de cent jours à compter de la publication de la vacance d'emploi au *Moniteur belge* pour communiquer, pour chacun des candidats, le dossier de nomination au collège des procureurs généraux qui sera prié d'émettre un avis motivé pour chacun des candidats; cet avis sera joint à leur dossier.

Le collège des procureurs généraux entend les candidats qui, dans un délai de cent jours à compter de la publication de la vacance d'emploi visée à l'alinéa précédent, en ont fait la demande par lettre recommandée à la poste.

Le collège des procureurs généraux fait parvenir les avis motivés en double exemplaire au ministre de la Justice dans un délai de trente jours à compter de la demande et communique une copie aux candidats concernés contre accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception. L'accusé de réception est envoyé au ministre de la Justice.

En l'absence d'avis dans le délai prescrit pour chaque candidat, il n'est pas tenu compte de ces avis; le cas échéant, le ministre de la Justice en informe les candidats concernés par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception au plus tard dans les huit jours qui suivent l'expiration de ce délai.

§ 2. Les juges d'instruction, les juges des saisies et les juges de la jeunesse sont désignés pour une période d'un an renouvelable après évaluation, la première fois pour une période de deux ans, puis chaque fois pour une période de cinq ans.

Les juges d'appel de la jeunesse sont désignés pour une période de trois ans qui, après évaluation, peut être renouvelée chaque fois pour une période de cinq ans.

Les magistrats d'assistance et les magistrats fédéraux sont désignés pour une période de cinq ans, laquelle peut, après évaluation, être renouvelée deux fois.

§ 3. Lorsqu'un mandat spécifique n'est pas renouvelé, la procédure visée au § 1er est entamée.

À l'expiration de leur mandat, le magistrat d'assistance et le magistrat fédéral réintègrent la fonction à laquelle ils sont nommés et, le cas échéant, le mandat adjoint auquel ils sont désignés à titre définitif.

Art. 259*septies*. L'exercice d'un mandat de chef de corps est incompatible avec l'exercice d'un mandat adjoint et avec l'exercice d'un mandat spécifique si ce dernier est exercé en dehors de la juridiction.

L'exercice d'un mandat adjoint est compatible avec l'exercice d'un mandat spécifique pour autant que celui-ci soit exercé dans la même juridiction.»

Art. 46. In deel II, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk Vter, ingevoegd bij de wet van 6 mei 1997, dat de artikelen 259*quinquies*, 259*sexies* en 259*septies* bevatten, vervangen door de volgende bepalingen:

«Hoofdstuk Vter. — Benoemings- en aanwijzingsprocedure

Afdeling I. — Benoeming

Art. 259*ter*. § 1. Vooraleer de Koning tot een benoeming bedoeld in artikel 58*bis*, 1° overgaat, vraagt de minister van Justitie binnen vijfenvijftig dagen na de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*, een gemotiveerd schriftelijk advies aan:

1° de korpschef van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege waar de benoeming moet geschieden, behoudens wanneer het een benoeming tot raadsheer in het Hof van Cassatie, raadsheer of plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep of raadsheer in het arbeidshof betreft;

2° de korpschef van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege waar de kandidaat werkzaam is, hetzij als magistraat, hetzij als plaatsvervangend magistraat;

3° een vertegenwoordiger van de balie aangewezen door de orde van advocaten van het gerechtelijk arrondissement waar de kandidaat werkzaam is, hetzij als advocaat, hetzij als magistraat. Voor het gerechtelijk arrondissement Brussel geeft al naar gelang de kandidaat ingeschreven is op het tableau van de Nederlandstalige of Franstalige orde van advocaten of de magistraat behoort tot de Nederlandstalige of Franstalige taalrol hetzij de vertegenwoordiger van de Nederlandstalige orde, hetzij de vertegenwoordiger van de Franstalige orde advies.

De korpschef van een rechtscollege of het openbaar ministerie bij een rechtscollege met zetel te Brussel die niet wettelijk tweetalig is, wijst een titularis van een adjunct-mandaat van de andere taalrol aan om hem bij te staan bij het inwinnen van inlichtingen en doornemen van de stukken voor het verstrekken van advies over de kandidaten behorend tot de andere taalrol.

De personen bedoeld in het eerste en tweede lid kunnen geen advies verstrekken over bloed- of aanverwanten tot in de vierde graad noch over personen met wie zij een feitelijk gezin vormen. In dat geval wordt het advies verstrekt door de daartoe aangestelde plaatsvervanger.

§ 2. De adviezen worden binnen dertig dagen na het verzoek om advies bedoeld in § 1 door de adviesverlenende instanties in tweevoud overgezonden aan de minister van Justitie en in af-

schrift tegen gedagtekend ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs meegedeeld aan de betrokken kandidaat. Het ontvangstbewijs wordt gericht aan de minister van Justitie.

Bij gebrek aan advies binnen de vastgestelde termijn, wordt dit geacht gunstig noch ongunstig te zijn, hetgeen uiterlijk acht dagen na het verstrijken van die termijn door de minister van Justitie bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs wordt meegedeeld aan de betrokken kandidaat. Indien een unaniem gunstig advies voor een benoeming is vereist, wordt met dit advies geen rekening gehouden.

De kandidaten beschikken op straffe van verval over een termijn van vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van de adviezen om hun opmerkingen aan de minister van Justitie bij een ter post aangetekende brief mee te delen. Wanneer een of meerder adviezen niet tijdig zijn uitgebracht, dienen zij dit te doen binnen negentig dagen na de bekendmaking bedoeld in § 1.

Het benoemingsdossier bevat, al naar gelang:

- de kandidatuur met de bijlagen;
- de schriftelijke adviezen bedoeld in § 1 en in voorkomend geval de opmerkingen van de kandidaat;
- de verslagen van de gerechtelijke stage;
- een afschrift van het evaluatiedossier.

§ 3. Voor een benoeming tot raadsheer in het Hof van Cassatie, raadsheer of plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep of raadsheer in het arbeidshof, zendt de minister van Justitie binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking bedoeld in § 1 aan de algemene vergadering van het rechtscollege waar de benoeming moet geschieden voor elke kandidaat het benoemingsdossier over met het verzoek een gemotiveerd advies uit te brengen over elk van de kandidaten; dit advies wordt bij hun dossier gevoegd.

De algemene vergadering hoort de kandidaten die haar binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking van de vacature als bedoeld in § 1 daarom bij een ter post aangetekende brief hebben verzocht.

Voor het hof van beroep en het arbeidshof te Brussel worden de adviezen goedgekeurd met een meerderheid van twee derden van de leden van de algemene vergadering.

De algemene vergadering zendt binnen dertig dagen na het verzoek om advies de gemotiveerde adviezen in tweevoud aan de minister van Justitie over en deelt een afschrift tegen gedagtekend ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs mee aan de betrokken kandidaten. Het ontvangstbewijs wordt gericht aan de minister van Justitie.

Bij gebrek aan adviezen binnen de vastgestelde termijn over elke kandidaat, wordt met deze adviezen geen rekening gehouden, hetgeen uiterlijk acht dagen na het verstrijken van die termijn door de minister van Justitie bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs wordt meegedeeld aan de betrokken kandidaten.

§ 4. Binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking bedoeld in § 1 zendt de minister van Justitie aan de bevoegde benoemingscommissie voor elke kandidaat het benoemingsdossier over met het verzoek over te gaan tot een voordracht van een kandidaat.

In geval van tussenkomst van de algemene vergadering bedoeld in § 3, wordt deze termijn verlengd met veertig dagen.

Met uitzondering van de gerechtelijke stagiairs moeten de kandidaten, al naar gelang, uiterlijk op het einde van de termijn bedoeld in het eerste en het tweede lid voldoen aan de benoemingsvooraarden. De gerechtelijke stagiairs moeten aan de benoemingsvooraarden voldoen op het ogenblik van de benoeming.

De benoemingscommissie hoort de kandidaten die binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking van de vacature als bedoeld in § 1, haar daarom bij een ter post aangetekende brief hebben verzocht. In geval van tussenkomst van de algemene vergadering bedoeld in § 3 wordt deze termijn verlengd met veertig dagen.

De voordracht gebeurt bij meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen op grond van criteria die betrekking hebben op de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaat.

In geval van een vacature voor de ambten bedoeld in artikel 43, § 4, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, geschiedt de voordracht door de verenigde benoemingscommissie bij meerderheid van twee derden van de stemmen uitgebracht binnen elke benoemingscommissie.

Van de met redenen omklede voordracht wordt een proces-verbaal opgemaakt dat door de voorzitter en een lid van de benoemingscommissie wordt ondertekend.

Binnen veertig dagen na het verzoek tot voordracht deelt de benoemingscommissie bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs of tegen gedagtekend ontvangstbewijs de lijst met de voorgedragen kandidaat en de niet-voorgedragen kandidaten, en het proces-verbaal van voordracht mee aan de minister van Justitie. Een afschrift van de lijst wordt bij gewone brief aan de kandidaten meegedeeld.

Wordt geen voordracht meegedeeld binnen de voorgeschreven termijn, dan brengt de minister van Justitie dit binnen vijftien dagen bij een ter post aangetekende brief de ter kennis van de kandidaten en wordt een nieuwe oproep tot de kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

§ 5. De Koning beschikt vanaf de ontvangst van de voordracht over zestig dagen om een beslissing te nemen en deze bij een ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs mee te delen aan de benoemingscommissie en de kandidaten.

In geval van gemotiveerde weigering beschikt de benoemingscommissie vanaf de ontvangst van deze beslissing over vijftien dagen om een nieuwe voordracht te doen overeenkomstig de nadere regels bepaald in § 4.

Tekens wanneer de Koning niet beslist binnen de termijn van zestig dagen beschikken de betrokken benoemingscommissie en de kandidaten vanaf de vijfenzestigste dag over een termijn van vijftien dagen om bij een ter post aangetekende brief een aanmaning aan de Koning te betekenen. Wanneer de Koning binnen vijftien dagen na de betekening geen beslissing treft, wordt zijn stilzwijgen geacht een afwijzende beslissing te zijn waartegen beroep bij de Raad van State kan worden ingesteld. Bij ontstentenis van tijdige aanmaning en zo het een eerste voordracht betreft, doet de benoemingscommissie een nieuwe voordracht, overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid; zo het geen eerste voordracht betreft, wordt een nieuwe oproep tot de kandidaten bekendgemaakt.

Afdeling II. — Procedure van aanwijzing in mandaten

Art. 259^{quater}. § 1. De korpschef bedoeld in artikel 58bis, 2°, worden door de Koning aangewezen voor een mandaat van zeven jaar dat binnen hetzelfde rechtscollege of binnen hetzelfde parket niet onmiddellijk hernieuwbaar is.

§ 2. De minister van Justitie vraagt binnen vijfenveertig dagen na de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*, een gemotiveerd schriftelijk advies, al naar gelang het geval aan:

1° de uitstredende korpschef van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege waar de aanwijzing moet geschieden;

2° de korpschef van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege waar de kandidaat als magistraat werkzaam is; is dit dezelfde persoon als bedoeld in 1°, dan wordt het advies ingewonnen bij de korpschef van het onmiddellijk hogere rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege;

3° een vertegenwoordiger van de balie aangewezen door de orde van advocaten van het gerechtelijk arrondissement waar de kandidaat werkzaam is als magistraat. Voor het gerechtelijk arrondissement Brussel geeft, al naar gelang de magistraat behoort tot de Nederlandse of Franse taalrol, hetzij de vertegenwoordiger van de Nederlandstalige orde, hetzij de vertegenwoordiger van de Franstalige orde advies.

De modaliteiten van artikel 259ter, § 1, tweede en derde lid en § 2, eerste tot derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Het aanwijzingsdossier van een korpschef bevat:

- de kandidatuur met de bijlagen;
- de schriftelijke adviezen en in voorkomend geval de opmerkingen van de kandidaat;
- een beleidsplan van de kandidaat;
- een afschrift van het evaluatiedossier.

§ 3. Voor een aanwijzing tot eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, eerste voorzitter van het hof van beroep of eerste voorzitter van het arbeidshof is artikel 259ter, § 3, van overeenkomstige toepassing.

Voor het overige zijn de bepalingen bedoeld in artikel 259ter, §§ 4 en 5, van overeenkomstige toepassing, behoudens voor wat hierna volgt:

1° de voordracht geschiedt tevens op basis van het standaard profiel bedoeld in artikel 259bis-13;

2° betreft het een aanwijzing tot korpschef bedoeld in de artikelen 43, § 4, 43bis, § 4, eerste lid, en 49, § 2, eerste en vierde lid *in fine*, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, dan gebeurt de voordracht door de verenigde benoemingscommissie met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen binnen elke benoemingscommissie;

3° op het ogenblik van de aanwijzing moet de kandidaat ten minste vijf jaar verwijderd zijn van de leeftijdsgrens bedoeld in artikel 383, § 1.

§ 4. De korpschef die uit het rechtscollege of het parket zelf afkomstig is, neemt na het verstrijken van het mandaat het ambt waarin hij op het ogenblik van zijn aanwijzing was benoemd weer op of, al naar gelang, het adjunct-mandaat waarin hij vast was aangewezen, en geniet gedurende twee jaar, of tot op het ogenblik dat hij voor het verstrijken van die termijn in een ander ambt of functie wordt benoemd of aangewezen, de overeenkomstige wedde van korpschef met de daaraan verbonden verhogingen en voordelen.

§ 5. Een kandidaat van buiten het rechtscollege die tot korpschef wordt aangewezen, wordt gelijktijdig in dit rechtscollege benoemd zonder dat artikel 287 van toepassing is. Bij gebrek aan vacature voor een benoeming in dit rechtscollege wordt artikel 100 toegepast.

In geval van aanwijzing van een magistraat van de zittende magistratuur tot korpschef bij het openbaar ministerie of van een magistraat bij het openbaar ministerie tot korpschef in een rechtscollege, wordt bij het verstrijken van het mandaat § 4 toegepast.

In de andere gevallen wordt de korpschef bij het verstrijken van het mandaat op zijn verzoek door de Koning opnieuw benoemd in het ambt waarin hij het laatst was benoemd voor zijn aanwijzing tot korpschef. In voorkomend geval wordt tevens het adjunct-mandaat waarin men vast was aangewezen weer opgenomen.

Bij gebrek aan verzoek hiertoe aan de Koning uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van het mandaat, wordt § 4 toegepast.

§ 6. Het openvallen van een mandaat van korpschef leidt tot toepassing van artikel 287.

In afwijking van het bepaalde in het vorige lid wordt het mandaat van eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, federale procureur, eerste voorzitter van het hof van beroep te Brussel, procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel, eerste voorzitter van het arbeidshof te Brussel, voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel te Brussel en procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel dat voortijdig openvalt, voleindigd door de in artikel 319 bedoelde vervanger.

Art. 259^{quinquies}. § 1. De titularissen van de adjunct-mandalen bedoeld in artikel 58bis, 3°, worden aangewezen als volgt:

1° de voorzitter en de afdelingsvoorzitters in het Hof van Cassatie, de kamervoorzitters in het hof van beroep en in het arbeidshof en de ondervoorzitters van de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel worden door de bevoegde algemene vergaderingen uit hun

midden aangewezen, uit twee kandidaten die door de korpschef op gemotiveerde wijze worden voorgedragen voorzover er voldoende leden zijn die in de voorwaarden verkeren en zich kandidaat hebben gesteld. Voor rechtscolleges met zetel te Brussel geschieden de voordrachten en de aanwijzing per taalgroep volgens de taalrol van het mandaat.

Telt het betrokken rechtscollege minder dan zeven magistraten, dan geschiedt de aanwijzing door de korpschef bij beschikking;

2° de eerste advocaten-generaal bij de hoven, de advocaten-generaal bij het hof van beroep en het arbeidshof en de eerste substituten worden door de Koning aangewezen op gemotiveerde voordracht door de korpschef van twee kandidaten, indien voorhanden.

§ 2. De aanwijzingen in de adjunct-mandalen gebeuren voor een termijn van drie jaar die kan worden hernieuwd na evaluatie. Na negen jaar ambtsvervulling worden zij na evaluatie vast aangewezen.

Bij niet-hernieuwing van het mandaat wordt de procedure bedoeld in § 1 aangevat. In dit geval neemt de magistraat bij het verstrijken van zijn mandaat het ambt of het adjunct-mandaat waarin hij het laatst werd benoemd of vast aangewezen weer op. In voorkomend geval verdwijnt het overtal bij het openvallen van een mandaat van dezelfde rang.

Art. 259^{sexies}. § 1. De titularissen van de bijzondere mandalen bedoeld in artikel 58bis, 4°, worden aangewezen als volgt:

1° de onderzoeksrechters, de beslagrechters en de rechters in de jeugdrechtbank worden door de Koning aangewezen op voordracht van de bevoegde algemene vergadering uit de kandidaten die op gemotiveerde wijze door de korpschef worden voorgesteld.

Zij worden aangewezen uit de rechters die gedurende ten minste drie jaar het ambt van magistraat van het openbaar ministerie of van rechter in de rechtbank van eerste aanleg hebben uitgeoefend en die voornoemde ambten reeds hebben uitgeoefend krachtnaam artikel 80, tweede lid, tenzij de Koning van de laatste voorwaarde afwijkt en Hij zijn keuze met bijzondere redenen omkleedt.

Om het ambt van onderzoeksrechter te kunnen uitoefenen, moet men, onverminderd de voorgaande bepalingen, gedurende ten minste een jaar het ambt van rechter in de rechtbank van eerste aanleg hebben uitgeoefend en een gespecialiseerde opleiding hebben gevolgd georganiseerd in het kader van de opleiding van magistraten zoals bedoeld in artikel 259bis-9, § 2;

2° de jeugdrechter in hoger beroep wordt door de Koning aangewezen op voordracht van de bevoegde algemene vergadering uit de kandidaten die op gemotiveerde wijze door de korpschef worden voorgesteld. Hij wordt aangewezen uit de kamervoorzitters en raadsheren;

3° de bijstandsmagistraten en de federale magistraten worden aangewezen uit de leden van het openbaar ministerie die gedurende ten minste vijf jaar het ambt van magistraat van het openbaar ministerie of van onderzoeksrechter hebben uitgeoefend.

De aanwijzing geschiedt door de Koning op voordracht van de verenigde benoemingscommissie overeenkomstig de bepalingen bedoeld in artikel 259ter, §§ 1, 2, 4 en 5.

De minister van Justitie zendt binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad* aan het college van procureurs-generaal voor elke kandidaat het benoemingsdossier over met het verzoek een gemotiveerd advies uit te brengen over elk van de kandidaten; dit advies wordt bij hun dossier gevoegd.

Het college van procureurs-generaal hoort de kandidaten die haar binnen honderd dagen te rekenen van de bekendmaking van de vacature zoals bedoeld in het vorige lid daarom bij een ter post aangetekende brief hebben verzocht.

Het college van procureurs-generaal zendt binnen dertig dagen na het verzoek om advies de gemotiveerde adviezen in tweevoud aan de minister van Justitie over en deelt een afschrift tegen gedagtekend ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs mee aan de betrokken kandidaten. Het ontvangstbewijs wordt gericht aan de minister van Justitie.

Bij gebrek aan adviezen binnen de vastgestelde termijn over elke kandidaat, wordt met deze adviezen geen rekening gehouden, hetgeen uiterlijk acht dagen na het verstrijken van die termijn door de minister van Justitie bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs wordt meegedeeld aan de betrokken kandidaten.

§ 2. De onderzoeksrechters, de beslagrechters en de rechters in de jeugdrechtbank worden aangewezen voor een termijn van een jaar, die na evaluatie een eerste maal voor twee jaar en vervolgens telkens voor vijf jaar kan worden hernieuwd.

De jeugdrechters in hoger beroep worden aangewezen voor een termijn van drie jaar die na evaluatie telkens voor vijf jaar kan worden hernieuwd.

De bijstandsmagistraten en de federale magistraten worden aangewezen voor een termijn van vijf jaar, die na evaluatie tweemaal kan worden hernieuwd.

§ 3. Ingeval een bijzonder mandaat niet wordt hernieuwd, wordt de procedure bedoeld in § 1 aangevat.

De bijstandsmagistraat en de federale magistraat nemen bij het verstrijken van hun mandaat het ambt waarin zij zijn benoemd weer op en in voorkomend geval het adjunct-mandaat waarin zij vast zijn aangewezen.

Art. 259^{septies}. De uitoefening van een mandaat van korpschef is onverenigbaar met de uitoefening van een adjunct-mandaat en met de uitoefening van een bijzonder mandaat indien dit laatste buiten het rechtscollege gebeurt.

De uitoefening van een adjunct-mandaat is verenigbaar met de uitoefening van een bijzonder mandaat voor zover dit binnen hetzelfde rechtscollege gebeurt.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 47. Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, un nouveau chapitre *Vquater* rédigé comme suit est inséré après l'article 259^{septies}:

«Chapitre *Vquater*. — Du stage judiciaire

Art. 259^{octies}. § 1er. Pour chaque année judiciaire, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le nombre de places de stagiaire judiciaire vacantes dans les rôles linguistiques français et néerlandais.

Le ministre de la Justice nomme les candidats lauréats du concours d'admission au stage judiciaire et désigne l'arrondissement dans lequel le stage est accompli, compte tenu de la priorité attachée à son classement.

Les candidats qui s'inscrivent au concours d'admission au stage judiciaire doivent, au moment de leur inscription, être docteurs ou licenciés en droit et avoir, au cours des trois années qui précèdent l'inscription et à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins une année, soit accompli un stage au barreau, soit avoir exercé d'autres fonctions juridiques.

Les lauréats du concours d'admission au stage judiciaire peuvent être nommés stagiaires judiciaires au plus tard trois ans après la clôture du concours. Entre lauréats de deux ou plusieurs concours d'admission au stage judiciaire, la priorité est donnée aux lauréats du concours dont le procès-verbal a été clôturé à la date la plus ancienne.

Les candidatures au concours d'admission au stage judiciaire doivent être introduites dans un délai d'un mois après la publication de l'appel aux candidats au *Moniteur belge*.

§ 2. Le stage qui donne accès à la fonction de magistrat du siège ou du ministère public a une durée de trois ans. Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le ministre de la Justice conformément à l'article 259bis-9, et d'une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs :

— du 1er au 15e mois inclus au sein d'un parquet du procureur du Roi et/ou de l'auditeur du travail et/ou de l'auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d'un service administratif d'un ou de plusieurs parquets;

— du 16e au 21e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire de l'État, d'un service de police, d'une étude notariale ou d'une étude d'un huissier de justice ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale;

— du 22e au 36e mois inclus au sein d'une ou de plusieurs chambres du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, ou au conseil de guerre, cette période comprenant également un mois au sein d'un ou de plusieurs greffes.

Le stagiaire judiciaire est placé sous la direction de deux maîtres de stage chargés de sa formation. Au préalable, le chef de corps du parquet concerné désigne deux magistrats du ministère public qui rempliront les fonctions de premier maître de stage pour le premier et le deuxième stade. De même, le président de chaque tribunal désigne deux membres de la magistrature assise qui rempliront les fonctions de second maître de stage pour le troisième stade.

Après le 12e et avant la fin du 21e mois de la formation, le premier maître de stage fait parvenir sans tarder au chef de corps un rapport circonstancié sur le premier et le deuxième stade de la formation. Une copie de ce rapport est transmise par le procureur général ou l'auditeur général au ministre de la Justice et à la commission de nomination et de désignation compétente.

Avant la fin du 33e mois de la formation, le second maître de stage fait parvenir sans tarder au président du tribunal un rapport circonstancié sur le troisième stade de la formation. Une copie de ce rapport est transmise par le premier président à la commission de nomination compétente, au procureur général ou à l'auditeur général, qui le transmet à son tour au ministre de la Justice et à la commission de nomination et de désignation compétente. Si nécessaire, le second maître de stage fait parvenir, de la même manière, un rapport complémentaire relatif aux trois derniers mois de stage.

§ 3. Le stage donnant accès à la fonction de magistrat du ministère public a une durée de 18 mois.

Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le ministre de la Justice conformément à l'article 259bis-9, et en une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs :

— du 1er au 12e mois inclus au sein d'un parquet du procureur du Roi et/ou de l'auditeur du travail et/ou de l'auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d'un service administratif d'un ou de plusieurs parquets;

— du 13e au 15e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire de l'État, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale;

— du 16e au 18e mois inclus au sein d'un parquet du procureur du Roi et/ou de l'auditeur du travail et/ou de l'auditeur militaire.

Le stagiaire judiciaire est placé sous la direction d'un maître de stage.

Au préalable, le chef de corps désigne auprès de chaque parquet deux magistrats du ministère public qui rempliront les fonctions de maître de stage. Avant la fin du 15e mois de la formation, le maître de stage fait parvenir sans tarder au chef de corps un rapport circonstancié sur le premier et le deuxième stade de la formation. Une copie de ce rapport est transmise à la commission de nomination compétente et par le procureur général ou l'auditeur général au ministre de la Justice. Si nécessaire, le maître de stage fait parvenir, de la même manière, un rapport complémentaire relatif aux trois derniers mois de stage.

§ 4. Avant la fin du 11e mois, le stagiaire informe le premier maître de stage de son choix relatif à la suite de son stage, en application du § 2 ou du § 3. Le premier maître de stage en informe le procureur général qui le communique à son tour au ministre de la Justice.

§ 5. Le stagiaire visé au § 2 ainsi que le stagiaire visé au § 3, reçoit une copie du rapport de stage.

Si les informations contenues dans un ou plusieurs rapports sont défavorables, le chef de corps rend un avis après avoir entendu l'intéressé. L'accomplissement de cette formalité est mentionné dans le rapport communiqué au ministre de la Justice.

§ 6. Le ministre de la Justice peut, après avoir entendu l'intéressé et sur l'avis motivé du chef de corps et de la commission de nomination compétente, mettre fin au stage de manière anticipative pour cause d'inaptitude professionnelle ou de motifs graves moyennant un préavis de trois mois. Le délai de préavis prend cours à l'expiration du mois civil pendant lequel le préavis est notifié à l'intéressé.

Dans ce cas, l'intéressé est soumis, pendant la période du préavis, au statut des agents temporaires défini aux articles 8, 16 et 17 de l'arrêté du Régent du 30 avril 1947 fixant le statut des agents temporaires.

Le stage peut être suspendu pour des motifs légitimes par le ministre de la Justice, soit d'office, soit à la demande de l'intéressé.

En cas de suspension ou d'absence ininterrompue pendant plus d'un mois, le stage est prolongé de plein droit de la même durée sans que cette prolongation puisse dépasser un an dans le cadre du stage visé au § 2 et six mois dans le cadre du stage visé au § 3.

Lorsque la nomination du stagiaire ne peut avoir lieu, à la fin du 36e ou du 18e mois selon le cas, faute de place vacante pour laquelle le stagiaire entre en ligne de compte pour une nomination, le ministre de la Justice peut prolonger la durée du stage au tribunal ou au sein d'un parquet d'une ou de deux périodes de six mois.

§ 7. Les stagiaires judiciaires nommés conformément au § 1er sont appelés en service en cette qualité après avoir prêté le serment prévu à l'article 2 du décret du 20 juillet 1831 concernant le serment.

Le stagiaire n'a pas la qualité de magistrat.

Le stagiaire a, pour la durée du stage au parquet du procureur du Roi, pour la durée du stage au parquet de l'auditeur du travail ou pour la durée du stage au parquet de l'auditeur militaire, la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire respectivement du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou de l'auditeur militaire, mais il ne peut en exercer les fonctions que sur commissionnement par le procureur général ou par l'auditeur général.

Après 6 mois de stage, il peut être commissionné par le procureur général ou par l'auditeur général pour exercer en tout ou en partie les fonctions du ministère public pour la seule durée du stage au parquet du procureur du Roi et/ou de l'auditeur du travail et/ou de l'auditeur militaire.

Dans le cas du stage visé au § 2, le stagiaire peut être assumé en qualité de greffier, après 15 mois de stage, conformément à l'article 329.

Dans le cas du stage visé au § 2, le stagiaire judiciaire assiste le ou les juges composant la chambre du tribunal au sein duquel il est affecté. Il assiste au délibéré, mais n'exerce aucune suppléance.

Ces affectations sont portées à la connaissance du maître de stage visé au § 2 ou au § 3, ainsi que des chefs de corps respectifs.

Les fonctions de stagiaire judiciaire sont incompatibles avec toute autre fonction rémunérée. Le ministre de la Justice peut toutefois, sur avis du procureur général ou de l'auditeur général, autoriser l'intéressé à exercer les fonctions visées à l'article 294, alinéa 1er.

§ 8. Le stagiaire judiciaire bénéficie d'un traitement annuel égal à celui d'un fonctionnaire du grade le moins élevé du niveau 1, appartenant au personnel des ministères, payé mensuellement à terme échu.

Il bénéficie des allocations, indemnités et rétributions complémentaires de traitement attribuées au personnel des ministères.

L'article 362 est d'application.

Le traitement est relié au chiffre d'index 138,01.

Toute la législation concernant la sécurité sociale des travailleurs, sauf celle relative aux vacances annuelles, est applicable au stagiaire judiciaire.»

Art. 47. In deel II, boek I, titel VI, wordt na artikel 259*septies* een nieuw hoofdstuk *Vquater* ingevoegd, luidende :

« Hoofdstuk Vquater. — De gerechtelijke stage

Art. 259octies. § 1. De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit voor elk gerechtelijk jaar het aantal vacante plaatsen van gerechtelijk stagiair voor de Nederlandse en voor de Franse taalrol.

De minister van Justitie benoemt de kandidaten die geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot het ambt van gerechtelijk stagiair en wijst het arrondissement aan waar de stage wordt doorgemaakt met voorrang volgens de rangschikking.

De kandidaten die zich voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage inschrijven moeten, op het ogenblik van hun inschrijving, doctor of licentiaat in de rechten zijn en tijdens de periode van drie jaar voorafgaand aan de inschrijving gedurende ten minste een jaar als voornaamste beroepsactiviteit hetzij een stage bij de balie hebben doorlopen, hetzij andere juridische functies hebben uitgeoefend.

De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage kunnen uiterlijk drie jaar na de afsluiting van het examen benoemd worden tot gerechtelijk stagiair. Onder geslaagden voor twee of meer vergelijkende toelatingsexamens voor de gerechtelijke stage, wordt voorrang verleend aan de geslaagden voor het vergelijkend examen waarvan het proces-verbaal op de verst aangelegde datum is afgesloten.

De kandidaturen voor dit vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage moeten worden ingediend binnen een maand na de bekendmaking van de oproep tot de kandidaten in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. De stage die toegang geeft tot het ambt van lid van de zittende magistratuur of van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van drie jaar. Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis-9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

— van de 1e tot en met de 15e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

— van de 16e tot en met de 21e maand in een strafinrichting van de Staat, een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling;

— van de 22e tot en met de 36e maand in een of meer kamers van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel, dan wel in de krijsraad; deze periode omvat eveneens een maand in een of meer griffies.

De gerechtelijk stagiair staat onder leiding van twee stagemeesters die met hun opleiding zijn belast. Vooraf wijst de korpschef van het betrokken parket twee magistraten van het openbaar ministerie aan die de taak van eerste stagemeester voor het eerste en het tweede stadium zullen waarnemen. Op dezelfde wijze worden door de voorzitter bij iedere rechtbank twee leden van de zittende magistratuur aangewezen die de taak van tweede stagemeester voor het derde stadium zullen waarnemen.

Na de 12e en voor het einde van de 21e maand van de opleiding dient de eerste stagemeester onverwijld bij de korpschef een uitvoerig verslag in omtrent het eerste en het tweede stadium van de opleiding. Een afschrift van dit verslag wordt door de procureur-generaal of de auditeur-generaal overgezonden aan de minister van Justitie en aan de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.

Vóór het einde van de 33e maand van de opleiding dient de tweede stagemeester onverwijld bij de voorzitter van de rechtbank een uitvoerig verslag in omtrent het derde stadium van de opleiding. Een afschrift van dit verslag wordt door de eerste voorzitter overgezonden aan de bevoegde benoemingscommissie en aan de procureur-generaal of de auditeur-generaal, die het op zijn beurt toezendt aan de minister van Justitie en aan de bevoegde benoe-

mings- en aanwijzingscommissie. Indien nodig zendt de tweede stagemeester, op dezelfde wijze, een aanvullend verslag over omtrent de laatste drie stagemaanden.

§ 3. De stage die toegang geeft tot het ambt van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van 18 maanden.

Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis-9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

— van de 1e tot en met de 12e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

— van de 13e tot en met de 15e maand in een strafinrichting van de Staat, een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling;

— van de 16e tot en met de 18e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur.

De gerechtelijk stagiair staat onder leiding van een stagemeester.

Vooraf wijst de korpschef bij ieder parket twee magistraten van het openbaar ministerie aan die de taak van stagemeester zullen waarnemen. Vóór het einde van de 15e maand van de opleiding dient de stagemeester onverwijld bij de korpschef een uitvoerig verslag in omtrent het eerste en het tweede stadium van de opleiding. Een afschrift van dit verslag wordt aan de bevoegde benoemingscommissie overgezonden en door de procureur-generaal of de auditeur-generaal overgezonden aan de minister van Justitie. Indien nodig zendt de stagemeester, op dezelfde wijze, een aanvullend verslag over omtrent de laatste drie stagemaanden.

§ 4. Vóór het einde van de 11e maand brengt de stagiair de eerste stagemeester op de hoogte van zijn keuze omtrent het verdere verloop van zijn stage met toepassing van § 2 of van § 3. De eerste stagemeester deelt dit mede aan de procureur-generaal, die het op zijn beurt meedeelt aan de minister van Justitie.

§ 5. Zowel de stagiair vermeld in § 2 als de stagiair vermeld in § 3 ontvangt een afschrift van het stageverslag.

Indien de inhoud van een of meer verslagen ongunstig is, geeft de korpschef advies, na de betrokken te hebben gehoord. Van de inachtneming van dit voorschrijf wordt melding gemaakt in het aan de minister van Justitie toegezonden verslag.

§ 6. Wegens professionele ongeschiktheid of om ernstige redenen kan de minister van Justitie de stage, op gemotiveerd advies van de korpschef en de bevoegde benoemingscommissie, vroegtijdig beëindigen, na de betrokken te hebben gehoord, en met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden. De opzegtermijn gaat in na het verstrijken van de kalendermaand waarin de opzegging ter kennis wordt gebracht van de betrokken.

In dat geval is de betrokken tijdens de opzegtermijn onderworpen aan het statuut van de tijdelijke ambtenaren bedoeld in de artikelen 8, 16 en 17 van het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijk personeel.

De stage kan om gegronde redenen worden geschorst door de minister van Justitie, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de betrokken.

In geval van een onafgebroken schorsing of afwezigheid van meer dan een maand wordt de stage van rechtswege met eenzelfde termijn verlengd zonder dat deze verlenging meer dan een jaar kan bedragen in het kader van de stage bedoeld in § 2 en zes maanden in het kader van de stage bedoeld in § 3.

De minister van Justitie kan de duur van de stage in een rechtbank of bij een parket met een of twee perioden van zes maanden verlengen, wanneer bij het einde van respectievelijk de 36e maand of de 18e maand de benoeming van de stagiair niet kan plaatshebben bij gebrek aan een openstaande plaats waarvoor de stagiair in aanmerking komt voor benoeming.

§ 7. De gerechtelijke stagiairs benoemd overeenkomstig § 1 worden in die hoedanigheid in dienst genomen nadat zij de eed hebben aangelegd die bepaald is in artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831 betreffende de eed.

De stagiair heeft niet de hoedanigheid van magistraat.

De stagiair heeft, voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings, voor de duur van de stage bij het parket van de arbeidsauditeur of voor de duur van de stage bij het parket van de krijgsauditeur, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier respectievelijk van de procureur des Konings, van de arbeidsauditeur en van de krijgsauditeur, maar mag in deze hoedanigheid niet optreden dan na aanstelling door de procureur-generaal of door de auditeur-generaal.

Na 6 maanden stage kan hij door de procureur-generaal of door de auditeur-generaal worden aangesteld om het ambt van openbaar ministerie geheel of ten dele uit te oefenen, enkel voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur.

In geval van stage als bedoeld in § 2, kan de stagiair als griffier toegevoegd worden na 15 maanden stage overeenkomstig artikel 329.

In geval van stage als bedoeld in § 2, staat de gerechtelijk stagiair de rechter of de rechters bij uit wie de kamer van de rechtbank waarvoor hem dienstaanwijzing is verleend, is samengesteld. Hij woont de beraadslagingen bij, maar kan geen rechter vervangen.

Deze dienstaanwijzingen worden ter kennis gebracht van de stafmeester bedoeld in § 2 of § 3, en van de respectieve korpschef.

Het ambt van gerechtelijk stagiair is onverenigbaar met iedere andere bezoldigde betrekking. De minister van Justitie kan evenwel op advies van de procureur-generaal of de auditeur-generaal, aan de belanghebbende toestemming verlenen tot het uitoefenen van de ambten bedoeld in artikel 294, eerste lid.

§ 8. De gerechtelijk stagiair ontvangt een jaarwedde gelijk aan die van een ambtenaar met de laagste graad van niveau 1, behorend tot het personeel der ministeries, maandelijks betaalbaar na vervallen termijn.

Hij geniet de bijslagen, vergoedingen en bijkomende bezoldigingen die aan het personeel der ministeries worden toegekend.

Artikel 362 is van toepassing.

De wedde wordt gekoppeld aan het indexcijfer 138,01.

De gehele wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de werknemers, met uitzondering van die betreffende de jaarlijkse vakantie, is op de gerechtelijk stagiair toepasselijk.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 48. Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, il est inséré après l'article 259^{octies}, un chapitre V^{quinquies}, rédigé comme suit :

«Chapitre V^{quinquies}. — De l'évaluation des magistrats

Section Ire. — Dispositions générales

Art. 259^{nonies}. Les magistrats professionnels effectifs sont soumis à une évaluation écrite motivée, soit une évaluation périodique lorsqu'il s'agit d'une nomination, soit une évaluation du mandat lorsqu'il s'agit d'un mandat adjoint ou un mandat spécifique.

Ces évaluations sont effectuées dans les trente jours après l'expiration des délais prévus au présent chapitre. Il peut être procédé anticipativement à une nouvelle évaluation lorsque des faits particuliers se sont produits ou des constatations particulières ont été faites depuis la dernière évaluation.

L'évaluation périodique peut donner lieu à une mention «très bon», «bon», «suffisant», «insuffisant». L'évaluation des titulaires des mandats adjoints et des mandats spécifiques peut donner lieu à une mention «bon» ou «insuffisant».

L'évaluation porte sur la manière dont les fonctions sont exercées, à l'exception du contenu de toute décision judiciaire, et est effectuée sur la base de critères portant sur la personnalité ainsi que sur les capacités intellectuelles, professionnelles et organisationnelles.

Sur la proposition du Conseil supérieur, le Roi détermine les critères d'évaluation et la pondération de ces critères compte tenu de la spécificité des fonctions et mandats, et détermine les modalités d'application de ces dispositions.

L'évaluation est précédée d'un ou plusieurs entretiens fonctionnels entre la personne évaluée et au moins un des évaluateurs. Le chef de corps communique une copie de la mention provisoire à l'intéressé par accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception.

L'intéressé peut, à peine de déchéance dans un délai de dix jours à compter de la notification de la mention provisoire, adresser ses remarques écrites, contre accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception, au chef de corps lequel joint l'original au dossier d'évaluation et en transmet une copie au ministre de la Justice. Le chef de corps communique, dans les 10 jours de la réception des remarques, une copie de la mention définitive au ministre de la Justice et, contre accusé de réception daté ou par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception, à l'intéressé.

Les dossiers d'évaluation sont conservés par le chef de corps. Une copie des mentions est conservée par le ministre de la Justice pendant au moins dix ans. Les évaluations sont confidentielles et peuvent être consultées à tout moment par les intéressés.

Section II. — De l'évaluation périodique

Art. 259^{decies}. § 1er. L'évaluation périodique d'un magistrat a lieu la première fois un an après la prestation de serment dans la fonction où il doit être évalué et ensuite tous les trois ans.

§ 2. L'évaluation est effectuée à la majorité absolue des suffrages par la chef de corps et deux magistrats désignés par l'assemblée générale ou par l'assemblée du corps. Les évaluateurs doivent au moins avoir reçu la mention «bon». Ces deux magistrats sont désignés parmi les membres de la juridiction ou du ministère public près cette juridiction pour une période de cinq années renouvelable. Si le cadre organique de la juridiction ou du ministère public près cette juridiction compte moins de cinq membres, c'est le chef de corps qui procède à l'évaluation.

Dans les juridictions dont le siège se trouve à Bruxelles ainsi que dans le ministère public près ces juridictions, chaque groupe linguistique de l'assemblée générale ou de l'assemblée de corps choisit en son sein deux magistrats en vue de l'évaluation. Ceux-ci sont chargés de procéder avec le chef de corps à l'évaluation des magistrats appartenant à leur rôle linguistique.

Si l'évaluation porte sur les fonctions de substitut du procureur du Roi de complément, de substitut de l'auditeur du travail de complément ou de juge de complément, elle est effectuée, selon le cas, par le chef de corps de la cour d'appel, de la cour du travail ou du ministère public près ces juridictions dans le ressort où la nomination a eu lieu avec les deux magistrats qui sont élus par l'assemblée générale ou l'assemblée de corps de la juridiction où l'intéressé a exercé ses fonctions.

§ 3. La mention «insuffisant» donne lieu à l'application de l'article 360ter.

Section III. — De l'évaluation des mandats

Art. 259^{undecies}. § 1er. L'évaluation des titulaires des mandats adjoints et des mandats spécifiques a lieu à la fin de chaque période pour laquelle ils ont été octroyés et au plus tard quatre mois avant l'expiration du délai selon les modalités visées à l'article 259^{decies}, § 2, exception faite pour le magistrat d'assistance et le magistrat fédéral qui sont soumis à l'évaluation du collège des procureurs généraux.

§ 2. Si le titulaire d'un mandat adjoint ou spécifique obtient la mention «bon», son mandat est renouvelé. Si la mention obtenue est «insuffisant», la procédure suivie est, selon le cas, celle visée à l'article 259^{quinquies} ou à l'article 259^{sexies}.

Les titulaires d'un mandat adjoint qui, après neuf ans, sont désignés à titre définitif, sont soumis à une évaluation périodique.»

Art. 48. In deel II, boek I, titel VI van hetzelfde Wetboek wordt na artikel 259*octies* een hoofdstuk *Vquinquies* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *Vquinquies*. — De evaluatie van magistraten

Afdeling I. — Algemene bepalingen

Art. 259*nonies*. De werkende beroepsmagistraten worden onderworpen aan een gemotiveerde schriftelijke evaluatie, hetzij een periodieke evaluatie wanneer het een benoeming betreft, hetzij een evaluatie van het mandaat wanneer het een adjunct-mandaat of een bijzonder mandaat betreft.

Deze evaluaties geschieden binnen dertig dagen na het verstrijken van de termijnen bepaald in dit hoofdstuk. Er kan vervroegd worden overgegaan tot een nieuwe evaluatie wanneer zich sedert de laatste evaluatie bijzondere feiten hebben voorgedaan of bijzondere vaststellingen zijn gedaan.

De periodieke evaluatie kan leiden tot een beoordeling «zeer goed», «goed», «voldoende» of «onvoldoende». De evaluatie van de titularissen van een adjunct-mandaat en van een bijzonder mandaat kan leiden tot een beoordeling «goed» of «onvoldoende».

De evaluatie slaat op de wijze van ambtsuitoefening, met uitsluiting van de inhoud van een rechterlijke beslissing, en geschiedt op grond van criteria die betrekking hebben op de persoonlijkheid en de intellectuele, professionele en organisatorische capaciteiten.

De Koning bepaalt op voorstel van de Hoge Raad de evaluatie-criteria en de weging van deze criteria, rekening houdend met de eigenheid van de ambten en mandaten, en stelt nadere regels voor de toepassing van deze bepalingen op.

De evaluatie wordt voorafgegaan door een of meerdere functioneringsgesprekken tussen de geëvalueerde en ten minste een van zijn beoordelaars. De korpschef zendt bij gedagtekend ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs een afschrift van de voorlopige beoordeling aan de betrokkenen.

De betrokkenen kan op straffe van verval binnen een termijn van tien dagen te rekenen van de kennisgeving van de voorlopige beoordeling, zijn schriftelijke opmerkingen bij gedagtekend ontvangstbewijs of bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs bezorgen aan de korpschef, die het origineel bij het evaluatielid voegt en een afschrift zendt aan de minister van Justitie. Binnen tien dagen na de ontvangst van de opmerkingen, zendt de korpschef een afschrift van de definitieve beoordeling aan de minister van Justitie en bij gedagtekend ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs aan de betrokkenen.

De evaluatiedossiers berusten bij de korpschef. Een afschrift van de beoordelingen wordt bewaard bij de minister van Justitie gedurende ten minste tien jaar. De evaluaties zijn vertrouwelijk en kunnen te allen tijde door de betrokkenen ingekijken worden.

Afdeling II. — De periodieke evaluatie

Art. 259*decies*. § 1. De periodieke evaluatie van een magistraat vindt de eerste maal plaats een jaar te rekenen van de eedaflegging in het ambt waarin hij moet beoordeeld worden en vervolgens om de drie jaar.

§ 2. De evaluatie geschiedt bij volstrekte meerderheid van stemmen door de korpschef en twee magistraten, verkozen door de algemene vergadering of de korpsvergadering. De beoordelaars moeten ten minste de beoordeling «goed» hebben. De twee magistraten worden verkozen voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar uit de leden van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege. Telt het rechtscollege of het openbaar ministerie bij een rechtscollege minder dan vijf leden in de personeelsformatie, dan geschiedt de evaluatie door de korpschef.

In de rechtscolleges met zetel te Brussel en het openbaar ministerie bij deze rechtscolleges worden met het oog op de evaluatie uit en door elke taalgroep van de algemene vergadering of de korpsvergadering twee magistraten gekozen die samen met de korpschef belast zijn met de evaluatie van de magistraten die behoren tot hun taalrol.

Heeft de evaluatie betrekking op het ambt van toegevoegd substituut-procureur des Konings, toegevoegd substituut-arbeidsauditeur of toegevoegd rechter, dan geschiedt deze, al naar gelang het geval, door de korpschef van het hof van beroep, van het arbeidshof of van het openbaar ministerie bij deze rechtscolleges in het rechtsgebied waar de benoeming is gebeurd samen met de twee magistraten die verkozen zijn door de algemene vergadering of de korpsvergadering van het rechtscollege waar de betrokkenen werkzaam is.

§ 3. De beoordeling «onvoldoende» geeft aanleiding tot de toepassing van artikel 360*ter*.

Afdeling III. — De evaluatie van mandaten

Art. 259*undecies*. § 1. De evaluatie van de titularissen van een adjunct-mandaat en van een bijzonder mandaat vindt plaats op het einde van elke termijn waarvoor het mandaat is verleend en geschiedt uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de termijn op de wijze bedoeld in artikel 259*decies*, § 2, met uitzondering van de bijstandsmagistraat en de federaal magistraat die worden onderworpen aan een evaluatie door het college van procureurs-generaal.

§ 2. Krijgt de titularis van een adjunct-mandaat of een bijzonder mandaat de beoordeling «goed», dan wordt zijn mandaat hernieuwd. Is de beoordeling «onvoldoende» dan is, al naar gelang het geval, de procedure bedoeld in artikel 259*quinquies* of 259*sexies* van toepassing.

De titularissen van een adjunct-mandaat die na negen jaar vast aangewezen zijn, worden onderworpen aan een periodieke evaluatie.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 49. Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, il est inséré, après l'article 259*undecies*, un chapitre V*sexies*, rédigé comme suit :

«Chapitre V*sexies*. — Des référendaires près la Cour de cassation

Art. 259*duodecies*. Pour pouvoir être nommé référendaire près la Cour de cassation, le candidat doit être âgé de vingt-cinq ans accomplis et être docteur ou licencié en droit.

Les candidats sont classés, en vue de leur nomination, lors de concours.

La Cour détermine la matière des concours selon les nécessités du service. Elle fixe les conditions des concours et constitue les jurys.

Chaque jury est composé, en respectant l'équilibre linguistique, de deux membres de la Cour désignés par le premier président de la Cour de cassation, de deux membres du parquet désignés par le procureur général près cette Cour et de quatre personnes extérieures à l'institution désignées par le Roi sur deux listes comprenant quatre candidats chacune, respectant chacune l'équilibre linguistique et proposées respectivement par le premier président et par le procureur général.

La durée de validité d'un concours est de trois ans.

Art. 259*terdecies*. Les référendaires sont nommés par le Roi pour un stage de trois ans en fonction du classement visé à l'article 259*duodecies*.

Au terme de ces trois ans, la nomination devient définitive sauf décision contraire prise par le Roi, exclusivement sur la proposition, selon le cas, du premier président ou du procureur général, au plus tard durant le troisième trimestre de la troisième année de stage.

Le premier président de la Cour de cassation et le procureur général près cette Cour désignent de commun accord les référendaires stagiaires et les référendaires nommés à titre définitif qui sont placés sous l'autorité de l'un et ceux qui sont placés sous l'autorité de l'autre.

Art. 259*quaterdecies*. Les années accomplies en tant que référendaire près la Cour de cassation entrent en ligne de compte pour le calcul de l'ancienneté dans une fonction administrative ou judiciaire ou dans une fonction à la Cour d'arbitrage ou au Conseil d'Etat que les référendaires pourraient exercer par la suite.»

Art. 49. In deel II, boek I, titel VI van hetzelfde Wetboek wordt na artikel 259^{undecies} een hoofdstuk *Vsexies* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *Vsexies*. — Referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 259^{duodecies}. Om tot referendaris bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men volle vijfentwintig jaar oud zijn en doctor of licentiaat in de rechten zijn.

De kandidaten worden met het oog op hun benoeming gerangschikt op grond van een vergelijkend examen.

Het Hof stelt de examenstof vast rekening houdend met de behoeften van de dienst. Het bepaalt de voorwaarden van het vergelijkend examen en stelt de examencommissies aan.

Met inachtneming van het taalevenwicht bestaat elke examencommissie uit twee leden van het Hof aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, twee leden van het parket aangewezen door de procureur-generaal bij het Hof en vier buiten de instelling staande personen die door de Koning worden aangewezen uit twee lijsten van vier kandidaten, elk met inachtneming van het taal-evenwicht, die respectievelijk door de eerste voorzitter en procureur-generaal voorgedragen worden.

De examenuitslag blijft drie jaar geldig.

Art. 259^{terdecies}. De referendarissen worden door de Koning benoemd voor een stage van drie jaar volgens de rangschikking bedoeld in artikel 259^{duodecies}.

Na drie jaar wordt de benoeming definitief tenzij de Koning, uitsluitend op voorstel van al naar het geval de eerste voorzitter of de procureur-generaal, anders beslist, ten laatste tijdens het derde kwartaal van het derde stagejaar.

De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de procureur-generaal bij dit Hof wijzen in onderlinge overeenstemming de referendarissen-stagiairs en de definitief benoemde referendarissen aan die onder het gezag van de ene en die onder het gezag van de andere komen te staan.

Art. 259^{quaterdecies}. De jaren als referendaris bij het Hof van Cassatie doorgebracht, komen in aanmerking voor de berekening van de anciënniteit in elke administratieve of gerechtelijke functie of in een functie bij het Arbitragehof of bij de Raad van State, die de referendarissen nadien zouden bekleden.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 50. L'article 286 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 286. § 1er. Pour les nominations, fonctions et emplois prévus par le présent titre, le candidat doit avoir satisfait aux conditions de connaissance des langues nationales prévues par la loi.

§ 2. Pour les nominations et les fonctions prévues par les articles 187 à 194, les articles 207 à 209 ainsi que les articles 254 et 258, les candidats doivent avoir exercé les fonctions juridiques prescrites en tant que titulaire du diplôme de docteur ou de licencié en droit et à titre d'activité professionnelle principale.»

Art. 50. Artikel 286 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 286. § 1. Voor de ambten, de functies en bedieningen die in deze titel zijn bepaald moet men aan de bij de wet gestelde eisen inzake kennis van de landstalen hebben voldaan.

§ 2. Voor de ambten en functies bedoeld in de artikelen 187 tot 194, de artikelen 207 tot 209 en de artikelen 254 en 258, moeten de kandidaten de voorgeschreven juridische functies als houder van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten en als voorname beroepsactiviteit hebben uitgeoefend.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 51. À l'article 287 du même Code, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994 et 17 février 1997, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Toute candidature à une nomination dans l'ordre judiciaire ou à une désignation de chef de corps, de magistrat auxiliaire ou de magistrat fédéral doit être adressée, à peine de déchéance, par lettre recommandée à la poste au ministre de la Justice dans un délai d'un mois à partir de la publication de la vacance au *Moniteur belge*. Un arrêté royal peut déterminer quelles pièces doivent être jointes à la candidature afin de vérifier s'il est satisfait aux conditions de nomination ou de désignation. La publication de la vacance précise, le cas échéant, le délai dans lequel les candidats peuvent demander à être entendus en application des articles 259ter, 259^{quater} et 259^{sexies}, § 1er, 3°.»;

2° à l'alinéa 2, les mots «six mois» sont remplacés par les mots «neuf mois»;

3° à l'alinéa 3, les mots «ni désignation» sont insérés entre les mots «nomination» et «ne peut»;

4° à l'alinéa 4, le chiffre «Vsexies» est inséré entre le mot «chapitres» et le chiffre «VII».

Art. 51. In artikel 287 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 1 december 1994 en 17 februari 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Elke kandidatuur voor een benoeming in de rechterlijke orde of voor een aanwijzing tot korpschef, tot bijstandsmagistraat of tot federale magistraat moet op straffe van verval bij een ter post aangetekend schrijven aan de minister van Justitie worden gericht binnen een termijn van een maand na de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*. Een koninklijk besluit kan de stukken vaststellen die bij de kandidatuur moeten worden gevoegd teneinde vast te stellen of aan de benoemings- of aanwijzingsvooraarden voldaan is. De bekendmaking van de vacature vermeldt, in voorkomend geval, binnen welke termijn de kandidaten kunnen vragen gehoord te worden met toepassing van de artikelen 259ter, 259^{quater} en 259^{sexies}, § 1, 3°.»;

2° in het tweede lid worden de woorden «zes maanden» vervangen door «negen maanden»;

3° in het derde lid wordt tussen de woorden «benoeming» en «kan» de woorden «en aanwijzing» ingevoegd;

4° in het vierde lid wordt tussen het woord «hoofdstukken» en het cijfer «VII» het cijfer «Vsexies» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 52. À l'article 288 du même Code, modifié par les lois des 17 février 1997, 6 mai 1997, 9 juillet 1997 et 10 février 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° il est inséré un alinéa 1er nouveau rédigé comme suit :

«La réception a lieu lors de chaque nomination, lors de chaque désignation comme chef de corps et lors de la première désignation à un mandat adjoint.»;

2° à l'actuel alinéa 1er, les mots «du premier avocat général» sont à chaque fois insérés entre les mots «du procureur général» et «des avocats généraux» ainsi qu'entre les mots «près la cour d'appel», et «des avocats généraux»;

3° à l'actuel alinéa 3, insérer les mots «, de leurs premiers substituts» entre les mots «des procureurs du Roi» et les mots «et de leurs substituts».

Art. 52. In artikel 288 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 februari 1997, 6 mei 1997, 9 juli 1997 en 10 februari 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° een nieuw eerste lid wordt ingevoegd, luidend als volgt :

«De installatie geschiedt bij elke benoeming, bij elke aanwijzing tot korpschef en bij elke eerste aanwijzing in een adjunct-mandaat.»;

2° in het huidige eerste lid wordt tussen de woorden «procureur-général» en «de» en de woorden «beroep» en «de» telkens de woorden «de eerste advocaat-général» ingevoegd;

3° in het huidige derde lid, tussen de woorden «procureurs des Konings» en de woorden «en hun substituten» de woorden «, hun eerste substituten» invoegen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 53. L'article 290 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 290. La prestation de serment doit intervenir dans le mois qui suit la notification de la nomination ou de la désignation; au cas contraire, elle peut être considérée comme non avenue.»

Art. 53. Artikel 290 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 290. De eed moet worden afgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de benoeming of de aanwijzing; anders kan deze als niet-bestante worden beschouwd.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 54. À l'article 310 du même Code, modifié par les lois du 15 juillet 1970 et 17 février 1997, les mots «les avocats généraux, dans l'ordre de leur nomination» sont remplacés par les mots «les avocats généraux dans l'ordre de leur désignation».

Art. 54. In artikel 310 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 juli 1970 en 17 februari 1997, worden de woorden «De advocaten-generaal, naar orde van hun benoeming;» vervangen door de woorden «De advocaten-generaal naar orde van hun aanwijzing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 55. À l'article 311 du même Code, modifié par les lois des 17 février 1997 et 9 juillet 1997, sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots «avocats généraux près la cour du travail, dans l'ordre de leur nomination;» sont remplacés par les mots «avocats généraux près la cour du travail, dans l'ordre de leur désignation;»;

2° les mots «substituts généraux près la cour du travail, dans le même ordre;» sont remplacés par les mots «substituts généraux près la cour du travail, dans l'ordre de leur nomination;».

Art. 55. In artikel 311 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 februari 1997 en 9 juli 1997, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden «advocaten-generaal bij het arbeidshof, naar orde van hun benoeming;» worden vervangen door de woorden «advocaten-generaal bij het arbeidshof, naar orde van hun aanwijzing;»;

2° de woorden «substituten-generaal bij het arbeidshof, naar dezelfde orde;» worden vervangen door de woorden «substituten-generaal bij het arbeidshof, naar orde van hun benoeming;».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 56. Dans l'article 312 du même Code, modifié par les loi du 17 février 1997 et du 10 février 1998, les mots «les juges et, le cas échéant, les juges de complément dans l'ordre de leur nomination;» sont remplacés par les mots «les juges et les juges de complément, dans l'ordre de leur nomination;» et les mots «les substituts du procureur du Roi ou les substituts de l'auditeur du travail, dans l'ordre de leur nomination;» par les mots «les substituts du procureur du Roi, les substituts de l'auditeur du travail, les substituts du procureur du Roi de complément et les substituts de l'auditeur du travail de complément, dans l'ordre de leur nomination en qualité de substitut ou de substitut de complément;».

Art. 56. In artikel 312 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 februari 1997 en 10 februari 1998, worden de woorden «de rechters en, in voorkomend geval, de toegevoegde rechters in de volgorde van hun benoeming;» vervangen door de woorden «de rechters en de toegevoegde rechters in de volgorde van hun benoeming;» en de woorden «de substituut-procureurs des Konings en de substituut-arbeidsauditeurs, naar orde van hun benoeming;» door de woorden «de substituut-procureurs des Konings, de substituut-arbeidsauditeurs, de toegevoegde substituut-procureurs des Konings en de toegevoegde substituut-arbeidsauditeurs, naar orde van hun benoeming als substituut of toegevoegde substituut;».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 57. À l'article 312bis du même Code, inséré par la loi du 17 février 1997, les mots «le juge de paix de complément;» sont insérés entre les mots «le juge de paix;» et «les juges de paix suppléants».

Art. 57. In artikel 312bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 februari 1997, worden tussen de woorden «De vrederechter;» en «De plaatsvervangende vrederechters» de woorden «De toegevoegde vrederechter;» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 58. À l'article 312ter du même Code, inséré par la loi du 17 février 1997, la phrase suivante est insérée entre les mots «leur nomination;» et «les juges suppléants» :

«les juges de complément dans le même ordre;».

Art. 58. In artikel 312ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 februari 1997, wordt tussen de woorden «hun benoeming;» en «De plaatsvervangende rechters» de volgende zin ingevoegd :

«De toegevoegde rechters in dezelfde volgorde;».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 59. L'article 319 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 319. Le chef de corps qui est empêché de remplir les fonctions qui lui ont spécialement été attribuées est remplacé par le magistrat qu'il désigne à cette fin. Lorsque le chef de corps omet de désigner un remplaçant, il est remplacé par un titulaire d'un mandat adjoint dans l'ordre d'ancienneté de service ou, à défaut, par un autre magistrat dans l'ordre d'ancienneté de service. Le remplaçant doit satisfaire aux mêmes conditions linguistiques que le chef de corps.

Le remplacement prend fin de plein droit lorsque la limite d'âge visée à l'article 383, § 1er, est atteinte.»

Art. 59. Artikel 319 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 319. De korpschef die verhinderd is de hem bepaaldelijk opgedragen ambtsverrichtingen te vervullen, wordt vervangen door de magistraat die hij daartoe aanwijst. Wanneer de korpschef geen vervanger heeft aangewezen, wordt hij vervangen door een adjunct-mandaathouder naar orde van dienstancienniteit of bij ontstentenis van deze door een ander magistraat naar orde van dienstancienniteit. De vervanger moet voldoen aan dezelfde taalvoorwaarden als de korpschef.

De vervanging neemt van rechtswege een einde bij het bereiken van de leeftijdsgrens bedoeld in artikel 383, § 1.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 60. L'article 320 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 320. Sauf dispositions contraires, les chefs de corps des cours et tribunaux ou du ministère public près les cours et tribunaux règlent les remplacements pour le service de l'audience en cas d'empêchement ou de vacance de mandataires adjoints ou de mandataires spécifiques.»

Art. 60. Artikel 320 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 320. Behoudens andersluidende bepalingen regelen de korpschefs van de hoven en rechtbanken of van het openbaar ministerie bij de hoven en rechtbanken voor de dienst van de zitting de vervangingen in geval van verhindering of vacature van adjunct-mandaathouders of bijzondere mandaathouders.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 61. Un article 323bis, rédigé comme suit, est inséré après l'article 323 du même Code:

«Art. 323bis. Dans les cas prévus par la loi, un magistrat du siège peut être chargé d'une mission. Dans la mesure où il s'agit d'une mission à temps plein, il peut être pourvu au remplacement des magistrats de la cour d'appel ou de la cour du travail par voie de nomination, le cas échéant, de désignation en surnomme.

Les magistrats chargés d'une mission conservent leur place sur la liste de rang et sont censés avoir exercé leur fonction. Ils conservent leur traitement ainsi que les augmentations et avantages y afférents pour autant qu'il s'agisse d'une mission non rémunérée.

Le chef de corps qui accepte une mission perd son mandat de chef de corps mais conserve son traitement ainsi que les augmentations et avantages y afférents pour autant qu'il s'agisse d'une mission non rémunérée. À la fin de sa mission, il tombe sous l'application de l'article 259*quater*, § 4.»

Art. 61. In hetzelfde Wetboek wordt na het artikel 323 een artikel 323bis ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 323bis. In de bij de wet bepaalde gevallen kan een lid van de zittende magistratuur een opdracht vervullen. Is de opdracht voltijds, dan kan voor magistraten van het hof van beroep of het arbeidshof in de vervanging worden voorzien door een benoeming, en in voorkomend geval, een aanwijzing in overtal.

De magistraten die een opdracht vervullen, behouden hun plaats op de ranglijst en worden geacht hun ambt of functie te hebben uitgeoefend. Zij behouden hun wedde met de daaraan verbonden verhogingen en voordelen voor zover aan de opdracht geen wedde is verbonden.

De korpschef die een opdracht aanvaardt, verliest zijn mandaat van korpschef maar behoudt de wedde met de daaraan verbonden verhogingen en voordelen voor zover aan de opdracht geen wedde is verbonden. Op het einde van de opdracht valt hij onder de toepassing van artikel 259*quater*, § 4.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 62. L'article 324 du même Code est abrogé.

Art. 62. Artikel 324 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 63. L'article 325, alinéa 1er, du même Code est abrogé.

Art. 63. Artikel 325, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 64. À l'article 326 du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1990, les alinéas 2 et 3 sont remplacés par les dispositions suivantes:

«En outre, lorsque les nécessités du service le justifient, le procureur général près une cour d'appel peut charger un magistrat de son parquet général ou un magistrat d'un parquet du procureur du Roi de son ressort d'assumer temporairement les fonctions du ministère public auprès d'un autre parquet situé dans le même ressort.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le procureur général près une cour d'appel peut charger un magistrat de son auditiorat général ou un magistrat d'un auditiorat du travail de son ressort d'assumer temporairement les fonctions du ministère public auprès d'un autre auditiorat situé dans le même ressort.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le ministre de la Justice peut, sur avis conforme des procureurs généraux compétents, charger un magistrat d'un parquet général près une cour d'appel ou d'un parquet du procureur du Roi d'assumer temporairement les fonctions du ministère public auprès d'un parquet situé dans un autre ressort.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le ministre de la Justice peut, sur avis conforme des procureurs généraux compétents, charger un magistrat d'un auditiorat général près une cour du travail ou d'un auditiorat du travail d'assumer temporairement les fonctions du ministère public auprès d'un auditiorat général ou d'un auditiorat situé dans un autre ressort.»

Art. 64. In artikel 326 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1990, worden het tweede en derde lid vervangen door de volgende bepalingen:

«Bovendien wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de procureur-generaal bij een hof van beroep aan een magistraat van zijn parket-generaal of een magistraat van een parket van de procureur des Konings van zijn rechtsgebied opdracht geven om het ambt van openbaar ministerie tijdelijk waar te nemen bij een ander parket van hetzelfde rechtsgebied.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de procureur-generaal bij een hof van beroep aan een magistraat van zijn auditioraat-generaal of een magistraat van een arbeidsauditoraat van zijn rechtsgebied opdracht geven om het ambt van openbaar ministerie tijdelijk waar te nemen bij een ander auditioraat van hetzelfde rechtsgebied.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de minister van Justitie, op gelijkluidend advies van de bevoegde procureurs-generaal, aan een magistraat van een parket-generaal bij een hof van beroep of van een parket van de procureur des Konings opdracht geven om het ambt van openbaar ministerie tijdelijk waar te nemen bij een parket van een ander rechtsgebied.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de minister van Justitie, op gelijkluidend advies van de bevoegde procureurs-generaal, aan een magistraat van een auditioraat-generaal bij een arbeidshof of van een arbeidsauditoraat opdracht geven om het ambt van openbaar ministerie tijdelijk waar te nemen bij een auditioraat-generaal of een auditioraat van een ander rechtsgebied.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 65. À l'article 327 du même Code, remplacé par la loi du 25 juillet 1974 et modifié par les lois des 17 juillet 1978 et 1er décembre 1994, l'alinéa 6 est remplacé par ce qui suit:

«En cas d'application des alinéas précédents à un chef de corps, l'article 323bis, alinéa 3, est applicable.»

Art. 65. In artikel 327 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 25 juli 1974 en gewijzigd bij de wetten van 17 juli 1978 en 1 december 1994, wordt het zesde lid vervangen door wat volgt:

«Bij toepassing van de voorgaande leden op een korpschef is artikel 323bis, derde lid, van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 66. Dans l'article 327bis du même Code, inséré par la loi du 6 août 1993, les alinéas 3 et 4 sont remplacés par les dispositions suivantes:

«L'article 327, alinéas 5 et 6, est applicable à ces magistrats.

Dans la mesure où il s'agit d'une mission à temps plein, il peut être pourvu au remplacement d'un magistrat près la cour d'appel ou la cour du travail par voie de nomination et, le cas échéant, par voie de désignation en surnomme.»

Art. 66. In artikel 327bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 6 augustus 1993, worden het derde en het vierde lid vervangen door de volgende bepalingen:

«Artikel 327, vijfde en zesde lid, is van toepassing op deze magistraten.

Voor zover het een voltijdse opdracht betreft kan in de vervanging van een magistraat bij het hof van beroep of het arbeidshof worden voorzien door een benoeming en, in voorkomend geval, een aanwijzing in overtal.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 67. L'article 340 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 340. § 1er. Dans chaque cour et chaque tribunal est instituée une assemblée générale.

§ 2. L'assemblée générale est convoquée:

1° soit pour délibérer sur des objets d'un intérêt commun pour toutes les chambres, soit pour traiter des matières touchant à l'ordre public qui relèvent de la compétence de la cour ou du tribunal;

2° pour la rédaction d'un rapport et l'élaboration de propositions sur le fonctionnement de la juridiction avant le 15 octobre de chaque année. Ce rapport est ensuite transmis au Conseil supérieur de la Justice par le chef de corps et au ministre de la Justice par le procureur général près la cour d'appel et près la Cour de cassation;

3° pour l'élection des magistrats chargés de l'évaluation et de leurs suppléants;

4° pour la désignation aux mandats adjoints;

5° pour les présentations relatives à la désignation aux mandats spécifiques;

§ 3. L'assemblée générale des cours d'appel et des cours du travail est également convoquée:

1° pour les avis visés aux articles 259ter, § 3, et 259quater, § 2, 2°;

2° lorsque le premier président juge convenable de convoquer la cour, après qu'un membre de la cour lui ait notifié qu'il souhaitait faire une dénonciation sur quelque objet d'ordre public de la compétence de la cour. Si le premier président n'a pas jugé nécessaire de convoquer la cour, celui qui voulait faire une dénonciation peut instruire sa chambre de l'objet qu'il se proposait de dénoncer; si, après en avoir délibéré, la chambre demande la convocation de l'assemblée générale, le premier président est tenu de l'accorder.

En outre, l'assemblée générale de la cour d'appel est convoquée afin:

1° d'entendre les dénonciations de crimes et de délits faites par un de ses membres; elle peut mander le procureur général pour lui enjoindre de poursuivre à raison de ces faits ou pour entendre le compte qu'il rendra des poursuites qui seraient commencées;

2° d'examiner chaque année, dans le courant du mois de septembre, les affaires pendantes et de faire rapport à ce sujet au plus tard le 15 octobre;

3° de rédiger un rapport sur l'arriéré judiciaire au sein de la cour. Si le rapport traite du fonctionnement de la cour d'appel, il comporte également les constatations et propositions du premier président;

4° de proposer, dans le cadre d'un plan pluriannuel, des mesures visant à résorber l'arriéré judiciaire au sein du ressort.

Les rapports visés aux 2°, 3° et 4° sont transmis par l'intermédiaire du procureur général au Conseil supérieur de la Justice et au ministre de la Justice, qui les communique au Conseil des ministres ainsi qu'aux présidents de la Chambre des représentants et du Sénat.

§ 4. L'assemblée générale de la Cour de cassation est également convoquée, pour:

1° rédiger les avis visés aux articles 259ter, § 3, et 259quater, § 2, 2°;

2° rédiger et publier chaque année un rapport d'activités contenant notamment un aperçu des affaires pendantes;

3° formuler, dans le cadre d'un plan quadriennal, des mesures pouvant contribuer à la résorption de l'arriéré judiciaire de la Cour de cassation sans porter préjudice à l'accomplissement de la mission jurisprudentielle de celle-ci;

4° examiner chaque année, dans le courant du mois de septembre, la situation en ce qui concerne les affaires pendantes et de faire, au plus tard le 15 octobre, rapport à ce sujet au ministre de la Justice et aux présidents de la Chambre des représentants et du Sénat;

§ 5. Les assemblées générales sont convoquées, selon les cas:

1° par le premier président ou le président;

2° lorsqu'un quart des membres en fait la demande;

3° sur un réquisitoire motivé du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail. Dans ce cas, la convocation est faite dans les trois jours du réquisitoire.

À chaque convocation de l'assemblée générale, le premier président ou le président en informe le ministre de la Justice et lui fait part de l'objet dont l'assemblée générale délibérera.

Il ne peut être délibéré d'aucun autre objet que celui pour lequel la convocation a été faite.

L'assemblée générale ne peut en aucun cas empêcher ni suspendre le cours des audiences.»

Art. 67. Artikel 340 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 340. § 1. Bij elk hof en elke rechtsbank wordt een algemene vergadering ingesteld.

§ 2. De algemene vergadering wordt bijeengeroepen:

1° hetzij om te beraadslagen en te beslissen over onderwerpen die voor alle kamers van belang zijn, hetzij ter behandeling van zaken van openbare orde die tot de bevoegdheid van het hof of de rechtsbank behoren;

2° voor het opstellen van een verslag en het doen van voorstellen, vóór 15 oktober van elk jaar, over de werking van het rechtscollege. Dit verslag wordt door de korpschef overgezonden aan de Hoge Raad voor de Justitie en door de procureur-generaal bij het hof van beroep en bij het Hof van Cassatie aan de minister van Justitie;

3° voor de verkiezing van de magistraten belast met de evaluatie en hun plaatsvervangers;

4° voor de aanwijzing in de adjunct-mandaten;

5° voor de voordrachten bij de aanwijzing in de bijzondere mandaten;

§ 3. De algemene vergadering van de hoven van beroep en de arbeidshoven wordt eveneens bijeengeroepen:

1° voor de adviezen bedoeld in artikel 259ter, § 3, en 259quater, § 2, 2°;

2° wanneer de eerste voorzitter na kennisgeving door een lid van het hof dat het aangifte wenst te doen in enige tot de bevoegdheid van het hof behorende zaak van openbare orde, de bijeenroeping van het hof dienstig acht. Indien de eerste voorzitter het niet nodig heeft geacht het hof bijeen te roepen, kan degene die een aangifte wenste te doen, zijn kamer inlichten over de zaak welke hij voornemens was aan te geven; indien de kamer, na beraadslaging, om bijeenroeping van de algemene vergadering verzoekt, is de eerste voorzitter gehouden daarop in te gaan.

Bovendien wordt de algemene vergadering van het hof van beroep bijeengeroepen om:

1° een van zijn leden te horen in de aangifte van misdaden en wanbedrijven; het kan de procureur-generaal ontbieden om hem bevel tot vervolging wegens die feiten te geven of om hem de reeds ingestelde vervolging te horen verantwoorden;

2° elk jaar in de loop van de maand september de hangende zaken te onderzoeken en hierover uiterlijk op 15 oktober verslag uit te brengen;

3° een verslag op te stellen met betrekking tot de gerechtelijke achterstand binnen het hof. Heeft het verslag betrekking op de werking van het hof van beroep, dan bevat dit tevens de vaststellingen en voorstellen van de eerste voorzitter;

4° in een meerjarenplan maatregelen voor te stellen die strekken tot het wegwerken van de achterstand in het rechtsgebied.

De verslagen bedoeld in 2°, 3° en 4° worden door toedoen van de procureur-generaal overgezonden aan de Hoge Raad voor de Justitie en aan de minister van Justitie, die ze meedeelt aan de Ministerraad en aan de voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat.

§ 4. De algemene vergadering van het Hof van Cassatie wordt eveneens bijeengeroepen om:

1° de adviezen bedoeld in artikel 259ter, § 3, en 259quater, § 2, 2°, op te stellen;

2° jaarlijks een activiteitenverslag op te maken en bekend te maken dat onder meer een stand van de zaken die hangende zijn bevatten;

3° in een vierjarenplan maatregelen te formuleren die, zonder dat zij afbreuk doen aan het vervullen van zijn rechtsprekende taak, kunnen bijdragen tot het wegwerken van de gerechtelijke achterstand van het Hof van Cassatie;

4° elk jaar in de loop van de maand september de stand van de zaken die hangende zijn te onderzoeken en hierover uiterlijk op 15 oktober verslag uit te brengen aan de minister van Justitie en aan de voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat;

§ 5. De algemene vergaderingen worden, al naar gelang, bijeengeroepen:

1° door de eerste voorzitter of de voorzitter;

2° wanneer een vierde van de leden er om verzoekt;

3° op de met redenen omklede vordering van de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur. In dit geval geschiedt de bijeenroeping binnen drie dagen na de vordering.

Tekens wanneer de algemene vergadering wordt bijeengeroepen, geeft de eerste voorzitter of de voorzitter daarvan kennis aan de minister van Justitie onder opgave van de zaak waarover de algemene vergadering zal beraadslagen en beslissen.

Er wordt over geen andere zaak beraadslaagd dan die waarvoor de bijeenroeping is geschied.

De algemene vergadering mag de gang van de zittingen in geen geval verhinderen of onderbreken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 68. L'article 341 du même Code, modifié par les lois des 17 juillet 1984 et 9 juillet 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 341. § 1er. L'assemblée générale est composée :

1° des membres visés à l'article 129, alinéa 1er, pour ce qui est de la Cour de cassation;

2° des membres visés aux articles 101, alinéa 2, et 102, § 1er, pour ce qui est des cours d'appel;

3° des membres visés à l'article 103, alinéas 2 et 3, pour ce qui est des cours du travail;

4° des membres visés aux articles 77, alinéa 1er, et 87, alinéa 1er, pour ce qui est des tribunaux de première instance;

5° des membres visés aux articles 82 et 87, alinéas 1er et 3, pour ce qui est des tribunaux du travail;

6° des membres visés aux articles 85 et 87, alinéas 1er et 3, pour ce qui est des tribunaux de commerce;

7° des membres de l'assemblée générale du tribunal de première instance et des membres visés aux articles 59, 60, 64 et 69 pour ce qui est des justices de paix et des tribunaux de police établis dans le même arrondissement judiciaire.

§ 2. Dans les cas visés à l'article 340, § 2, 3°, 4° et 5°, et § 3, 1°, les magistrats suppléants, les juges consulaires, les conseillers et les juges sociaux ne font pas partie de l'assemblée générale.

§ 3. Dans les cas prévus à l'article 340, § 2, 2°, et § 3, 2°, le procureur général ou, selon le cas, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail, assiste à l'assemblée générale. Il peut faire inscrire ses réquisitions sur les registres.

§ 4. Lorsque les cours connaissent de poursuites disciplinaires en assemblée générale, cette assemblée est composée des onze premiers membres de la cour par ordre de rang ou de ceux qui les remplacent.»

Art. 68. Artikel 341 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 17 juli 1984 en 9 juli 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 341. § 1. De algemene vergadering bestaat uit:

1° de leden bedoeld in artikel 129, eerste lid, voor het Hof van Cassatie;

2° de leden bedoeld in de artikelen 101, tweede lid, en 102, § 1, voor de hoven van beroep;

3° de leden bedoeld in artikel 103, tweede en derde lid, voor de arbeidshoven;

4° de leden bedoeld in de artikelen 77, eerste lid, en 87, eerste lid, voor de rechtbanken van eerste aanleg;

5° de leden bedoeld in de artikelen 82 en 87, eerste en derde lid, voor de arbeidsrechtbanken;

6° de leden bedoeld in de artikelen 85 en 87, eerste en derde lid, voor de rechtbanken van koophandel;

7° de leden van de algemene vergadering van de rechtbank van eerste aanleg en de leden bedoeld in de artikelen 59, 60, 64 en 69 voor de vrederechten en de politierechtbanken gelegen binnen hetzelfde gerechtelijk arrondissement.

§ 2. In de gevallen bedoeld in artikel 340, § 2, 3°, 4° en 5°, en § 3, 1°, maken de plaatsvervangende magistraten, de rechters in handelszaken en de raadsheren en rechters in sociale zaken geen deel uit van de algemene vergadering.

§ 3. In de gevallen bedoeld in artikel 340, § 2, 2° en § 3, 2° woont de procureur-generaal of, naar gelang van het geval, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur de algemene vergadering bij. Hij kan zijn vorderingen in de registers laten optekenen.

§ 4. Wanneer de hoven in algemene vergadering kennis nemen van tuchtvervolgingen, bestaat die vergadering uit de elf naar rangorde eerste leden van het hof of degenen die hen vervangen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 69. L'article 342 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 342. § 1er. L'assemblée générale peut délibérer ou voter valablement si la majorité des membres sont présents.

§ 2. Toute décision est prise à la majorité absolue des membres présents.

Les élections, les présentations, les désignations et les avis se font séparément et par bulletin secret; si aucun des candidats ne réunit la majorité absolue, il est procédé à un scrutin de ballottage entre les deux candidats qui ont obtenu le plus de voix.

§ 3. En cas de parité des suffrages, la décision incombe, selon le cas, au premier président, au président, au magistrat qui les remplace ou au président désigné par l'assemblée générale.

§ 4. Les magistrats ne peuvent participer à la délibération et au vote s'ils ont un intérêt personnel ou contraire.»

Art. 69. Artikel 342 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 342. § 1. De algemene vergadering kan slechts geldig beraadslagen of stemmen als de meerderheid van de leden aanwezig is.

§ 2. Iedere beslissing wordt genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen van de aanwezige leden.

De verkiezingen, de voordrachten, de aanwijzingen, en de adviezen geschieden afzonderlijk en bij geheime stemming; verkrijgt geen kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen, dan wordt herstemd over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald.

§ 3. Bij staking van stemmen beslist al naar gelang, de eerste voorzitter, de voorzitter, de magistraat die hen vervangt of de door de algemene vergadering aangewezen voorzitter.

§ 4. Het is de magistraten verboden aan de beraadslaging en de stemming deel te nemen in geval van een persoonlijk of strijdig belang.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 70. L'article 342bis du même Code, inséré par la loi du 9 juillet 1997, est abrogé.

Art. 70. Artikel 342bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 juli 1997, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 71. L'article 343 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 343. Par dérogation à l'article 60, § 3, alinéa 1er, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, ne sont pas considérés comme empêchés, les conseillers à la Cour de cassation qui ne connaissent pas la langue à employer aux assemblées générales, aux audiences des chambres réunies ou aux audiences plénières de chacune des chambres.

S'il en est qui prennent place au siège, une traduction simultanée est organisée afin de leur permettre de suivre tous les débats à l'audience publique, et pour les débats en chambre du conseil ou le délibéré, un magistrat justifiant de la connaissance des deux langues nationales fait office d'interprète.»

Art. 71. Artikel 343 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 343. In afwijking van artikel 60, § 3, eerste lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, worden niet geacht te zijn verhinderd, de raadsheren in het Hof van Cassatie die onbekend zijn met de taal welke op de algemene vergaderingen, de zittingen van de verenigde kamers of op de voltallige zittingen van iedere kamer dient te worden gebruikt.

Nemen zulke raadsheren zitting, dan wordt simultaanverstelling ingericht opdat zij alle debatten op de openbare zitting kunnen volgen, en voor de raadkamerdebatten of voor het beraad treedt als tolk een magistraat op die van de kennis van beide landstalen heeft doen blijken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 72. L'article 344 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 344. Le service des assemblées générales dans les cours et tribunaux est fait par le greffier en chef. Le greffier dresse un procès-verbal des opérations. Ce procès-verbal contient les noms

des membres qui ont fait partie de l'assemblée générale ainsi qu'éventuellement celui du magistrat du ministère public qui y a assisté. Il est signé par le président et par le greffier.»

Art. 72. Artikel 344 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 344. Op de algemene vergadering van de hoven en rechtbanken wordt dienst gedaan door de hoofdgriffier. De griffier maakt proces-verbaal van de verrichtingen op. Dat proces-verbaal vermeldt de naam van de leden die van de algemene vergadering deel uitmaakten en eventueel van de magistraat van het openbaar ministerie die erop aanwezig was. Het wordt door de voorzitter en de griffier ondertekend.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 73. L'article 345 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 345. Tous les ans, après les vacances, la Cour de cassation et les cours d'appel se réunissent en assemblée générale et publique.

Le procureur général près la Cour de cassation ou l'un des avocats généraux qu'il en a chargé, prononce un discours sur un sujet adapté à la circonstance.

Le procureur général près la cour d'appel signale la manière dont la justice a été rendue dans l'étendue du ressort et indique les abus qu'il aurait remarqués. Il peut en outre, s'il l'estime utile, prononcer un discours sur un sujet adapté à la circonstance. Il peut charger un des avocats généraux de prononcer ce discours.

Les procureurs généraux envoient au ministre de la Justice copie de leurs discours.»

Art. 73. Artikel 345 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 345. Het Hof van Cassatie en de hoven van beroep komen ieder jaar na de vakantie in algemene en openbare vergadering bijeen.

De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie of een van de advocaten-generaal die hij daarmee belast heeft, houdt een rede over een bij die gelegenheid passend onderwerp.

De procureur-generaal bij het hof van beroep geeft aan hoe binnen het rechtsgebied recht is gesproken en wijst op de misbruiken die hij heeft vastgesteld. Bovendien kan hij, indien hij zulks nuttig acht, een rede houden over een bij die gelegenheid passend onderwerp. Hij kan een van de advocaten-generaal opdragen deze rede te houden.

De procureurs-generaal doen aan de minister van Justitie een afschrift van hun rede toekomen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 74. Dans la deuxième partie, livre II, titre II du même Code, les articles 346 à 352 sont placés sous un nouveau chapitre VIbis intitulé : «De l'assemblée de corps».

Art. 74. In deel II, boek II, titel II van hetzelfde Wetboek, worden de artikelen 346 tot 352 ondergebracht in een nieuw hoofdstuk VIbis met als opschrift : «De korpsvergadering».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 75. L'article 346 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 346. § 1er. Il est institué pour chaque parquet près chaque cour et chaque tribunal une assemblée de corps.

§ 2. L'assemblée de corps est convoquée :

1° soit pour délibérer et prendre des décisions à propos de sujets d'intérêt général, soit pour traiter des affaires d'ordre public qui relèvent de la compétence de la cour ou du tribunal;

2° pour la rédaction d'un rapport et l'élaboration de propositions, chaque année avant le 15 octobre, sur le fonctionnement du parquet près la cour ou le tribunal, rapport qui est communiqué au Conseil supérieur de la Justice et, par le procureur général près la Cour de cassation ou près la cour d'appel, au ministre de la Justice;

3° pour l'élection des magistrats chargés de l'évaluation et de leurs suppléants.

§ 3. Les assemblées de corps sont convoquées, selon le cas :

1° par le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail;

2° lorsqu'un quart des membres en fait la demande.

À chaque convocation de l'assemblée de corps, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail en informe le ministre de la Justice et lui fait part de l'objet dont l'assemblée délibérera.

§ 4. Il ne peut être délibéré d'aucun autre objet que celui pour lequel la convocation a été faite. L'assemblée de corps ne peut en aucun cas empêcher ou suspendre le cours des audiences.»

Art. 75. Artikel 346 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 346. § 1. Voor elk parket bij elk hof en elke rechtkant wordt een korpsvergadering ingesteld.

§ 2. De korpsvergadering wordt bijeengeroepen :

1° hetzij om te beraadslagen en te beslissen over onderwerpen die van algemeen belang zijn, hetzij ter behandeling van zaken van openbare orde die tot de bevoegdheid van het hof of de rechtkant behoren;

2° voor het opstellen van een verslag en het doen van voorstellen, vóór 15 oktober van elk jaar, over de werking van het parket bij het hof of de rechtkant, dat wordt overgezonden aan de Hoge Raad voor de Justitie en via de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie of het hof van beroep aan de minister van Justitie;

3° voor de verkiezing van de magistraten belast met de evaluatie en hun plaatsvervangers.

§ 3. De korpsvergaderingen worden, al naar gelang, bijeengeroepen :

1° door de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur;

2° wanneer een vierde van de leden er om verzoekt.

Telkens wanneer de korpsvergadering wordt bijeengeroepen, geeft de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur daarvan kennis aan de minister van Justitie onder opgave van de zaak waarover de vergadering zal beraadslagen en beslissen.

§ 4. Er wordt over geen andere zaak beraadspraak dan die waarvoor de bijeenroeping is geschied. De korpsvergadering mag de gang van de zittingen in geen geval verhinderen of onderbreken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 76. L'article 347 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 347. L'assemblée de corps est composée :

1° des membres visés à l'article 142 pour la Cour de cassation;

2° des membres visés à l'article 144 pour la cour d'appel;

3° des membres visés à l'article 145 pour la cour du travail;

4° des membres visés à l'article 151 pour le tribunal de première instance;

5° des membres visés à l'article 153 pour le tribunal du travail.»

Art. 76. Artikel 347 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 347. De korpsvergadering bestaat uit :

1° de leden bedoeld in artikel 142 voor het Hof van Cassatie;

2° de leden bedoeld in artikel 144 voor het hof van beroep;

3° de leden bedoeld in artikel 145 voor het arbeidshof;

4° de leden bedoeld in artikel 151 voor de rechtkant van eerste aanleg;

5° de leden bedoeld in artikel 153 voor de arbeidsrechtkant.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 77. L'article 348 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 348. § 1er. L'assemblée de corps ne peut délibérer ou voter valablement que si la majorité des membres sont présents.

§ 2. Toute décision est prise à la majorité absolue des membres présents. Les élections se font séparément et au scrutin secret; si aucun des candidats ne réunit la majorité absolue, il est procédé à un scrutin de ballottage entre les deux candidats qui ont obtenu le plus de voix.

§ 3. En cas de parité des suffrages, la décision incombe, selon le cas, au procureur général, au procureur du Roi, à l'auditeur du travail, au magistrat qui les remplace ou au président désigné par l'assemblée de corps.

§ 4. Les magistrats ne peuvent participer à la délibération et au vote s'ils ont un intérêt personnel ou contraire.»

Art. 77. Artikel 348 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 348. § 1. De korpsvergadering kan slechts geldig beraadslagen of stemmen als de meerderheid van de leden aanwezig is.

§ 2. Iedere beslissing wordt genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen van de aanwezige leden. De verkiezingen geschieden afzonderlijk en bij geheime stemming; verkrijgt geen kandidaat de volstrekte meerderheid van de stemmen, dan wordt herstemd over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald.

§ 3. Bij staking van stemmen beslist al naar gelang, de procureur-generaal, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de magistraat die hen vervangt of de door de korpsvergadering aangewezen voorzitter.

§ 4. Het is de magistraten verboden aan de beraadslaging en de stemming deel te nemen in geval van een persoonlijk of strijdig belang.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 78. L'article 349 du même Code, modifié par la loi du 16 juillet 1993, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 349. Le service des assemblées de corps près les cours et tribunaux est fait par le secrétaire en chef.

Le secrétaire en chef dresse un procès-verbal des opérations. Ce procès-verbal contient les noms des membres qui ont fait partie de l'assemblée de corps. Il est signé par le président et par le secrétaire en chef.»

Art. 78. Artikel 349 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 349. Op de korpsvergadering bij de hoven en rechtkanten wordt dienst gedaan door de hoofdsecretaris.

De hoofdsecretaris maakt proces-verbaal van de verrichtingen op. Dat proces-verbaal vermeldt de naam van de leden die van de korpsvergadering deel uitmaakten. Het wordt door de voorzitter en de hoofdsecretaris ondertekend.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 79. Sont abrogés dans le même Code :

- 1° l'article 350;
- 2° l'article 351, modifié par la loi du 16 juillet 1980;
- 3° l'article 352.

Art. 79. Worden opgeheven in hetzelfde Wetboek :

- 1° artikel 350;
- 2° artikel 351, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1980;
- 3° artikel 352.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 80. Dans l'article 354 du même Code, modifié par les lois des 21 février 1983 et 17 février 1997, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

«Le Roi organise la formation professionnelle des greffiers, des secrétaires, du personnel des greffes et des secrétaires de parquet et des attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.»

Art. 80. In artikel 354 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 21 februari 1983 en 17 februari 1997, wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

«De Koning organiseert de beroepsopleiding van de griffiers, van de secretarissen, van het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten en van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 81. L'article 359 du même Code est complété par l'alinéa suivant :

«Le remplaçant visé à l'article 259*quater*, § 6, alinéa 2, reçoit la différence entre son traitement et le traitement lié au mandat de chef de corps qu'il exerce provisoirement, pendant la durée du remplacement et pendant les deux années suivantes ou jusqu'au moment où il est nommé ou désigné à un autre mandat ou à une autre fonction avant l'expiration de ce délai.»

Art. 81. Artikel 359 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid :

«De in artikel 259*quater*, § 6, tweede lid, bedoelde vervanger ontvangt het verschil tussen zijn wedde en die welke verbonden is aan het mandaat van korpschef dat hij voorlopig uitoefent tijdens de duur van de vervanging en gedurende de daaropvolgende twee jaar of tot op het ogenblik dat hij voor het verstrijken van die termijn in een ander ambt of functie wordt benoemd of aangewezen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 82. Un article 360*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 360*ter*. Si, lors d'une évaluation périodique, un magistrat a obtenu la mention «insuffisant», celle-ci entraîne la perte pendant six mois, de la dernière majoration triennale visée aux articles 360 et 360*bis*, sans préjudice des conséquences sur le plan disciplinaire.

En cas de mention «insuffisant», le magistrat concerné fait l'objet d'une nouvelle évaluation après un délai de six mois. S'il n'obtient pas au moins la mention «bon», l'alinéa premier est à nouveau d'application.»

Art. 82. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 360*ter* ingevoegd, luidende :

«Art. 360*ter*. Indien een magistraat bij een periodieke evaluatie de beoordeling «onvoldoende» heeft verkregen, leidt dit gedurende zes maanden tot de inhouding van de laatste driejaarlijkse verhoging bedoeld in de artikelen 360 en 360*bis*, dit onverminderd de tuchtrechtelijke gevolgen.

In geval van een beoordeling «onvoldoende» wordt de betrokken magistraat opnieuw geëvalueerd na verloop van zes maanden. Leidt dit niet tot ten minste een beoordeling «goed», dan is het eerste lid opnieuw van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 83. À l'alinéa 2 de l'article 364 du même Code, le mot «nommés» est remplacé par les mots «nommés ou désignés».

Art. 83. In het artikel 364 van hetzelfde Wetboek wordt in het tweede lid het woord «benoemd» vervangen door de woorden «benoemd of aangewezen».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 84. L'article 378 du même Code est complété par l'alinéa suivant :

«Le paiement s'effectue le premier du mois suivant la désignation.

Toutefois, si la désignation a lieu le premier du mois, le traitement est dû à dater de ce jour. Il prend fin le premier jour du mois qui suit la cessation des fonctions.»

Art. 84. Artikel 378 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid :

«De betaling geschieft op de eerste van de maand volgend op de aanwijzing.

Gaat de aanwijzing in op de eerste van de maand, dan is de wedde verschuldigd te rekenen van die dag. Zij houdt op de eerste van de maand na de ambtsneerlegging.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 85. À l'article 383, § 2, du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1984, les mots «, comme visé au § 1er», sont insérés entre les mots «âge» et «peuvent être désignés».

Art. 85. In het artikel 383 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1984, worden in § 2 tussen de woorden «leeftijd» en «naargelang» de woorden «zoals bedoeld in § 1» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 86. À l'article 383bis du même Code, inséré par la loi du 17 juillet 1984 et modifié par la loi du 31 janvier 1986, sont apportées les modifications suivantes :

1° le § 1er est abrogé;

2° au § 2, qui devient le § 1er, les mots «en raison de leur âge» sont remplacés par les mots «en raison de l'âge visé à l'article 383, § 1er»;

3° au § 3, qui devient le § 2, le deuxième signe «§» ainsi que les mots «et 2» sont supprimés;

4° au § 4 qui devient le § 3, le deuxième signe «§» et les mots «et 2» sont supprimés;

5° au § 5 qui devient le § 4, le deuxième signe «§» et les mots «et 2» sont supprimés.

Art. 86. In het artikel 383bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 juli 1984 en gewijzigd bij de wet van 31 januari 1986, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt opgeheven;

2° in § 2 die § 1 wordt, worden de woorden «het bereiken van de leeftijdsgrond» vervangen door de woorden «het bereiken van de leeftijd zoals bedoeld in artikel 383, § 1»;

3° in § 3 die § 2 wordt, worden het tweede teken «§» en de woorden «en 2» geschrapt;

4° in § 4 die § 3 wordt, worden het tweede teken «§» en de woorden «en 2» geschrapt;

5° in § 5 die § 4 wordt, worden het tweede teken «§» en de woorden «en 2» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 87. L'article 390 du même Code, modifié par la loi du 9 juillet 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 390. Les dispositions des articles 383 à 389 sont applicables aux juges suppléants. À l'exception de l'article 383bis, elles sont également applicables aux conseillers sociaux effectifs et suppléants ainsi qu'aux juges sociaux et consulaires.»

Art. 87. Artikel 390 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 390. De bepalingen van de artikelen 383 tot 389 zijn van toepassing op de plaatsvervangende rechters. Met uitzondering van artikel 383bis zijn deze bepalingen eveneens van toepassing op de werkende en plaatsvervangende raadsheren in sociale zaken en op de rechters in sociale zaken en in handelszaken.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modifications de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Art. 88. À l'article 43bis, § 3, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, inséré par la loi du 10 octobre 1967 et modifié par les lois des 26 juin 1974 et 23 septembre 1985, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa premier, les mots «occupant des places pour lesquelles la présentation appartient au Conseil provincial du Brabant» sont supprimés;

2° à l'alinéa trois, les mots «dont la présentation appartient au Conseil provincial du Brabant» sont supprimés.

Hoofdstuk III. — Wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

Art. 88. In artikel 43bis, § 3, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967 en gewijzigd bij de wetten van 26 juni 1974 en 23 september 1985, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «voor wier ambten de voordracht door de provincieraad van Brabant wordt ingediend» geschrapt;

2° in het derde lid worden de woorden «waarvoor de voordracht door de provincieraad van Brabant wordt ingediend» geschrapt.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Modification de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Art. 89. L'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, modifié par les lois des 6 août 1993, 1er décembre 1994 et 9 juillet 1997, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 21. Les magistrats en fonction au jour de l'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi, et les magistrats nommés avant l'entrée en vigueur de la présente loi, mais auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir accompli le stage judiciaire

défini à l'article 259octies du Code judiciaire et sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle, prévu par l'article 259bis-9 du même Code.

Les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 et les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis-9 du même Code.

Le dossier des juges suppléants, nommés avant le 1er octobre 1993, n'est transmis à la commission de nomination compétente pour présentation que pour autant que tous les avis individuels soient favorables.

Si, outre l'un des juges suppléants précités, un lauréat de l'examen d'aptitude professionnelle, une personne qui a terminé le stage judiciaire requis ou un magistrat n'ayant également obtenu que des avis individuels favorables présentent leur candidature en vue d'une nomination, la commission de nomination doit accorder la priorité à ces candidats lors de la présentation.

Les référendaires à la Cour d'arbitrage, les membres de l'auditorat au Conseil d'Etat et les membres du bureau de coordination au Conseil d'Etat sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis-9 du même Code.»

Hoofdstuk IV. — Wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op opleiding en werving van magistraten

Art. 89. Artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op opleiding en werving van magistraten, gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 1 december 1994 en 9 juli 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 21. De magistraten in dienst op de dag van de inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet en de magistraten benoemd vóór de inwerkingtreding van deze wet maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht de gerechtelijke stage bepaald in artikel 259octies van het Gerechtelijk Wetboek te hebben vervuld en worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259bis-9 van hetzelfde Wetboek.

De plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 en de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259bis-9 van hetzelfde Wetboek.

Het dossier van de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993, wordt slechts voor voordracht aan de bevoegde benoemingscommissie overgezonden voor zover alle individuele adviezen gunstig zijn.

Indien er voor een benoeming, benevens één van voornoemde plaatsvervangende rechters, ook een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, een persoon die de vereiste gerechtelijke stage beëindigd heeft of een magistraat zich kandidaat stelt voor wie alle individuele adviezen eveneens gunstig zijn, moet de benoemingscommissie aan deze kandidaten bij de voordracht voorrang verlenen.

De referendarissen bij het Arbitragehof, de leden van het auditoraat bij de Raad van State en de leden van het coördinatiebureau bij de Raad van State worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid bedoeld in artikel 259bis-9 van hetzelfde Wetboek.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre V. — Modification de la loi du 9 juillet 1997 modifiant les articles 259bis du Code judiciaire et 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Art. 90. À l'article 4 de la loi du 9 juillet 1997, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 1er, les mots «article 259bis, § 6» sont remplacés par les mots «article 259bis-9, § 1er, troisième alinéa»;

2° à l'alinéa 1er, *a*) et *b*), les mots «article 259bis, § 4» sont remplacés par les mots «article 259bis-9, § 1er».

Hoofdstuk V. — Wijziging van de wet van 9 juli 1997 tot wijziging van de artikelen 259bis van het Gerechtelijk Wetboek en 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten

Art. 90. In artikel 4 van de wet van 9 juli 1997 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden «artikel 259bis, § 6» vervangen door de woorden «artikel 259bis-9, § 1, derde lid»;

2° in het eerste lid, *a*) en *b*) worden de woorden «artikel 259bis, § 4» vervangen door de woorden «artikel 259bis-9, § 1».

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VI. — Modification de la loi du 15 juin 1899 comprenant le titre II du Code de procédure pénale militaire

Art. 91. À l'article 77 de la loi du 15 juin 1899 comprenant le titre II du Code de procédure pénale militaire, modifié par la loi du 20 décembre 1968, sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 1er est complété comme suit: «Les substituts sont nommés et peuvent être révoqués par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour les substituts du procureur du Roi.»;

2° l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante: «L'auditeur militaire est désigné par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour le procureur du Roi.»;

3° l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante: «L'auditeur militaire peut être assisté d'un ou de plusieurs premiers substituts dans la direction de l'auditorat. Ces derniers sont désignés par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour le premier substitut du procureur du Roi.»

Hoofdstuk VI. — Wijziging van de wet van 15 juni 1899 houdende tweede titel van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger

Art. 91. In artikel 77 van de wet van 15 juni 1899 houdende tweede titel van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, vervangen bij de wet van 20 december 1968, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt: «De substituten worden benoemd en kunnen worden afgezet door de Koning onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de substituten van de procureur des Konings.»;

2° het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «De krijsauditeur wordt onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de procureur des Konings aangewezen door de Koning.»;

3° het derde lid wordt vervangen door de volgende bepaling: «De krijsauditeur kan door een of meer eerste substituten worden bijgestaan in de leiding van het auditoraat. Deze laatsten worden onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de eerste substituut van de procureur des Konings aangewezen door de Koning.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 92. Les articles 77bis et 77ter de la même loi, insérés par la loi du 2 juillet 1969, sont abrogés.

Art. 92. De artikelen 77bis en 77ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 juli 1969, worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 93. L'article 103 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 103. Le président de la Cour militaire est nommé par le Roi. L'article 259quater, § 3, alinéa 1er, du Code judiciaire n'est pas applicable.

Pour pouvoir être nommé président de la Cour militaire, le candidat doit satisfaire aux conditions prévues à l'article 207, § 1er, du Code judiciaire.

Il reçoit dans l'armée les honneurs prescrits pour les officiers généraux.

En cas d'empêchement, il est remplacé par un magistrat réunissant les conditions requises par l'alinéa 2 du présent article et désigné par le ministre de la Justice.»

Art. 93. Artikel 103 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 103. De voorzitter van het Militair Gerechtshof wordt aangewezen door de Koning. Artikel 259quater, § 3, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing.

Om tot voorzitter van het Militair Gerechtshof te worden aangewezen, moet de kandidaat voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 207, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek.

Hij ontvangt in het leger de eerbewijzen voor de officieren-generaal voorgeschreven.

Is hij verhinderd, dan wordt hij vervangen door een magistraat die voldoet aan de voorwaarden vermeld in het tweede lid en die door de minister van Justitie wordt aangewezen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 94. À l'article 120 de la même loi, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par l'alinéa suivant:

«L'auditeur général est désigné par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour le procureur général près la cour d'appel.»

Art. 94. In dezelfde wet wordt artikel 120, eerste en tweede lid, vervangen door het volgende lid:

«De auditeur-generaal wordt onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de procureur-generaal bij het hof van beroep aangewezen door de Koning.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 95. L'article 126 de la même loi, remplacé par la loi du 2 juillet 1969, est remplacé par la disposition suivante:

«L'auditeur général est assisté d'un premier avocat général, d'avocats généraux et de substituts de l'auditeur général qui exercent leur fonction sous sa direction et sa surveillance.

Les mandats de premier avocat général et d'avocat général sont désignés et renouvelés par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour les mandats de premier avocat général et d'avocat général près la cour d'appel.

Les substituts de l'auditeur général sont nommés par le Roi selon des conditions, des modalités et une procédure identiques à celles prévues pour les substituts du procureur général près la cour d'appel.»

Art. 95. Artikel 126 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 2 juli 1969, wordt vervangen als volgt:

«De auditeur-generaal wordt bijgestaan door een eerste advocaat-generaal, advocaten-generaal en substituut-auditeurs-generaal, die onder zijn leiding en toezicht hun ambt uitoefenen.

De mandaten van eerste advocaat-generaal en advocaat-generaal worden onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de eerste advocaat-generaal en advocaat-generaal bij het hof van beroep aangewezen en hernieuwd door de Koning.

De substituut-auditeurs-generaal worden onder dezelfde voorwaarden, modaliteiten en volgens dezelfde procedure als die welke bepaald zijn voor de substituut-procureurs-generaal bij het hof van beroep benoemd door de Koning.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 96. L'article 126ter de la même loi, inséré par la loi du 2 juillet 1969, est abrogé.

Art. 96. Artikel 126ter van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 juli 1969, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 97. L'article 127 de la même loi, remplacé par l'arrêté-loi du 16 novembre 1918 et modifié par la loi du 2 juillet 1969, est remplacé par la disposition suivante :

«L'auditeur général qui est empêché de remplir ses fonctions est remplacé par un magistrat qu'il désigne à cet effet. S'il néglige de désigner un remplaçant, il est remplacé, selon l'ordre d'ancienneté de service, par un titulaire de mandat adjoint ou, à défaut, par un magistrat.»

Art. 97. Artikel 127 van dezelfde wet, vervangen bij de besluitwet van 16 november 1918 en gewijzigd bij de wet van 2 juli 1969, wordt vervangen als volgt :

«De auditeur-generaal die verhinderd is zijn ambtsverrichtingen te vervullen, wordt vervangen door de magistraat die hij daartoe aanwijst. Verzuimt hij een vervanger aan te wijzen, dan wordt hij vervangen door een titularis van een adjunct-mandaat naar orde van dienstouderdom en bij ontstentenis van titularissen van een adjunct-mandaat door een magistraat naar orde van dienstouderdom.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VII. — Mesures transitoires

Art. 98. En dérogation à l'article 211, alinéa 3, du Code judiciaire, les candidats aux places de conseiller ou de conseiller suppléant, dont la présentation a été faite par le groupe linguistique néerlandais du Conseil de Bruxelles-Capitale et par le Conseil provincial du Brabant flamand, sont présentés par la commission de nomination néerlandophone, tandis que les candidats aux places de conseiller ou de conseiller suppléant, dont la présentation a été faite par le groupe linguistique français du Conseil de Bruxelles-Capitale et par le Conseil provincial du Brabant wallon, sont présentés par la commission de nomination franco-phone.

À cette fin, l'arrêté royal du 7 avril 1995 demeure applicable.

Hoofdstuk VII. — Overgangsmaatregelen

Art. 98. In afwijking van artikel 211, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de kandidaten voor de ambten van raadsheer of plaatsvervarend raadsheer, die zijn voorgedragen door de Nederlandse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de provincieraad van Vlaams-Brabant, voorgedragen door de Nederlandstalige benoemingscommissie en de kandidaten voor de ambten van raadsheer of plaatsvervarend raadsheer die zijn voorgedragen door de Franse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de provincieraad van Waals-Brabant, voorgedragen door de Franstalige benoemingscommissie.

Het koninklijk besluit van 7 april 1995 blijft hiertoe van toepassing.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 99. Les élections visées à l'article 259bis-2, § 1er, du Code judiciaire sont organisées pour la première fois par le ministère de la Justice en dérogation à l'article 259bis-6, § 2, alinéa 1er, du même Code. Les candidatures visées à l'article 259bis-2, § 5, alinéa 2, du même Code, sont adressées au ministre de la Justice.

Art. 99. De verkiezingen bedoeld in artikel 259bis-2, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, worden in afwijking van artikel 259bis-6, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek voor de eerste maal georganiseerd door het ministerie van Justitie. De in artikel 259bis-2, § 5, tweede lid, van hetzelfde Wetboek bedoelde kandidaturen worden gericht aan de minister van Justitie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 100. En dérogation à l'article 259bis-3, § 1er, du Code judiciaire, à la fin du premier mandat du Conseil supérieur, pour chaque collège, seuls six magistrats et six non magistrats désignés par tirage au sort pourront se porter candidat à leur réélection.

Art. 100. In afwijking van artikel 259bis-3, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen zich op het einde van het eerste mandaat van de Hoge Raad per college slechts zes magistraten en zes niet-magistraten die zijn aangewezen bij loting hervokiesbaar stellen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 101. Les articles 22 à 52 s'appliquent aux vacances et aux mandats qui deviennent vacants après l'entrée en vigueur de ces articles.

Art. 101. De artikelen 22 tot 52 zijn van toepassing op de vacatures en de mandaten die openvallen na de inwerkingtreding van deze artikelen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 102. § 1er. À partir du premier jour du quatrième mois suivant la première publication au *Moniteur belge* de l'entrée en fonction des membres du Conseil supérieur, les chefs de corps qui, au moment de l'entrée en vigueur de l'article 259quater du Code judiciaire, sont nommés à titre définitif, et qui, le cas échéant, sont délégués conformément aux articles 327 et 327bis du même Code, sont réputés être désignés à la fonction de chef de corps et être en même temps nommés à la fonction de magistrat dans les cours et tribunaux ou dans les parquets près ces cours et tribunaux où ils exercent des fonctions.

Ils peuvent :

1° soit mettre dans le mois suivant la publication visée à l'alinéa premier, leur fonction de chef de corps à disposition. Dans ce cas, un nouveau chef de corps est désigné pour la durée non écoulée du mandat, selon la procédure visée à l'article 259quater. Le nouveau chef de corps appartient au même régime linguistique et ce, par dérogation à l'article 43, § 4, alinéa 2, 43bis, § 4, alinéa 2, 43ter, § 3, alinéa 3, et 43quater, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire. Les chefs de corps sortants continuent à exercer leur fonction jusqu'à la désignation du nouveau chef de corps;

2° soit continuer à exercer leur fonction de chef de corps pendant une durée de sept ans. Au terme de ce mandat, ils peuvent encore poser une seule fois leur candidature pour cette fonction conformément à l'article 259quater du même Code.

Après la remise à disposition de la fonction de chef de corps visée au 1° ou au terme du mandat visé au 2°, ils continuent à percevoir à titre personnel le traitement et les augmentations sala-

riales y afférents, et ce jusqu'au jour de leur mise à la retraite, de leur démission, de leur destitution ou, le cas échéant, de leur nomination ou désignation à une autre fonction.

§ 2. Pour les titulaires d'un mandat adjoint qui sont nommés à ces fonctions au moment de l'entrée en vigueur de l'article 259^{quinquies} du même Code, la période de neuf ans prend cours à partir du moment où ils ont pris ces fonctions, et ils sont réputés être nommés magistrat dans les cours et tribunaux où ils exercent des fonctions.

§ 3. À partir de la première publication au *Moniteur belge* de l'entrée en fonction des membres du Conseil supérieur, les juges du tribunal de la jeunesse qui, au moment de l'entrée en vigueur de l'article 259^{sexies} du même Code, sont nommés à titre définitif, sont réputés être désignés à ces fonctions à titre définitif et être en même temps nommés magistrat dans les tribunaux où ils exercent des fonctions.

§ 4. Les magistrats nationaux restent en fonction jusqu'au moment de la désignation des magistrats fédéraux.

Les magistrats nationaux qui ne sont pas désignés magistrats fédéraux réintègrent la fonction à laquelle ils étaient nommés au moment de leur désignation ou, le cas échéant, le mandat adjoint auquel ils avaient été désignés à titre définitif.

À l'exception des magistrats nationaux dont le mandat expire entre l'entrée en vigueur de la présente loi et la désignation des magistrats fédéraux, les magistrats nationaux jouissent du traitement correspondant à la fonction de magistrat national ainsi que des augmentations et des avantages y afférents pendant le délai restant de leur mandat ou jusqu'au moment où, au cours de cette période, il sont nommés ou désignés à d'autres fonctions.

Art. 102. § 1. De korpschefs die op het ogenblik van de inwerkingtreding van artikel 259^{quater} van het Gerechtelijk Wetboek vast zijn benoemd, en in voorkomend geval gedelegeerd zijn overeenkomstig artikel 327 en 327bis van hetzelfde Wetboek, worden vanaf de eerste dag van de vierde maand volgend op de eerste bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de aantredende leden van de Hoge Raad geacht in de functie van korpschef te zijn aangewezen en terzelfdertijd in het ambt van magistraat te zijn benoemd in de hoven en rechtsbanken of in de parketten bij die hoven en rechtsbanken waar zij werkzaam zijn.

Zij kunnen :

1° hetzij hun functie van korpschef binnen een maand na de in het eerste lid bedoelde bekendmaking ter beschikking stellen. In dit geval wordt voor de resterende duur van het mandaat volgens de procedure bedoeld in artikel 259^{quater} een nieuwe korpschef aangewezen die, in afwijking van de artikelen 43, § 4, tweede lid, 43bis, § 4, tweede lid, 43ter, § 3, derde lid, en 43^{quater}, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, behoort tot hetzelfde taalstelsel. De uittredende korpschefs oefenen hun functie verder uit tot de aanwijzing van de nieuwe korpschef;

2° hetzij hun functie van korpschef voor een termijn van zeven jaar verder uitoefenen. Bij het verstrijken van deze termijn kunnen zij zich voor deze functie nog éénmaal kandidaat stellen overeenkomstig artikel 259^{quater} van hetzelfde Wetboek.

Na de terbeschikkingstelling van de functie van korpschef bedoeld in het 1° of het verstrijken van het mandaat bedoeld in 2°, blijven zij onder persoonlijke titel de hieraan verbonden wedde en wedeverhogingen ontvangen, tot de dag van hun inrustestelling, hun ontslag, hun afzetting of, in voorkomend geval, hun benoeming of aanwijzing in een ander ambt of functie.

§ 2. Voor de titularissen van een adjunct-mandaat die op het ogenblik van de inwerkingtreding van artikel 259^{quinquies} van hetzelfde Wetboek in deze functies zijn benoemd, begint de termijn van negen jaar te lopen vanaf de opnemning van die functies en worden zij geacht als magistraat te zijn benoemd in de hoven en rechtsbanken waar zij werkzaam zijn.

§ 3. De rechters in de jeugdrechtsbank die op het ogenblik van de inwerkingtreding van artikel 259^{sexies} van hetzelfde Wetboek vast benoemd zijn, worden, vanaf de eerste bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de aantredende leden van de Hoge Raad,

geacht in deze functies vast te zijn aangewezen en tegelijk als magistraat te zijn benoemd in de rechtsbanken waar zij werkzaam zijn.

§ 4. De nationaal magistraten blijven in functie tot de aanwijzing van de federale magistraten.

De nationaal magistraten die niet tot federaal magistraat worden aangewezen, nemen het ambt waarin zij op het ogenblik van hun aanwijzing waren benoemd weer op of, al naar gelang, het adjunct-mandaat waarin zij vast waren aangewezen.

Met uitzondering van de nationaal magistraten wier mandaat verstrekken is tussen de inwerkingtreding van deze wet en de aanwijzing van de federale magistraten, ontvangen de nationaal magistraten voor de resterende duur van hun mandaat of tot op het ogenblik dat zij voor het verstrijken van die termijn in een ander ambt of functie worden benoemd of aangewezen, de overeenkomstige wedde van nationaal magistraat met de daaraan verbonden verhogingen en voordelen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 103. En dérogation à l'article 259^{quater}, § 3, 3°, du Code judiciaire et pendant les cinq années qui suivent l'entrée en vigueur dudit article, les candidats au mandat de chef de corps doivent, au moment de leur désignation, être âgés de minimum trois années de moins que la limite d'âge prévue à l'article 383, § 1er, du même Code.

Art. 103. In afwijking van artikel 259^{quater}, § 3, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek en gedurende vijf jaar vanaf de inwerkingtreding van dit artikel moeten de kandidaten voor het mandaat van korpschef op het ogenblik van hun aanwijzing ten minste drie jaar verwijderd zijn van de leeftijdsbegrenzing bedoeld in artikel 383, § 1, van hetzelfde Wetboek.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 104. Les magistrats qui, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, étaient autorisés à porter le titre d'avocat général près la cour d'appel, près la cour du travail ou près la Cour militaire, continuent à le porter à titre personnel, sans toutefois percevoir le traitement et les augmentations de traitement correspondants, et ce jusqu'à la nomination ou la désignation à d'autres fonctions ou à cette fonction, leur démission, leur admission à la retraite, leur révocation ou leur décès.

Art. 104. De magistraten die voor de inwerkingtreding van deze wet gemachtigd waren om de titel van advocaat-generaal bij het hof van beroep, het arbeidshof of het Militair Gerechtshof te dragen, blijven deze op persoonlijke titel dragen, zonder er evenwel de wedde en de wedeverhogingen van te ontvangen, en dit tot hun benoeming of aanwijzing in dit of een ander ambt, hun ontslag, hun inrustestelling, afzetting of overlijden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 105. Les magistrats qui exercent leurs fonctions depuis plus d'un an sont évalués pour la première fois dans les six mois à dater de l'entrée en vigueur des articles 259^{nonies} et 259^{decies} du Code judiciaire. Ces articles s'appliquent immédiatement aux magistrats qui n'exercent pas encore leurs fonctions depuis un an.

L'article 259^{undecies} du même Code s'applique aux mandats adjoints et spécifiques qui expirent plus de six mois après l'entrée en vigueur de cet article.

Art. 105. De magistraten die reeds meer dan een jaar in hun ambt werkzaam zijn, worden voor de eerste maal beoordeeld binnen zes maanden na de inwerkingtreding van de artikelen 259^{nonies} en 259^{decies} van het Gerechtelijk Wetboek. Deze artikelen zijn onmiddellijk van toepassing op de magistraten die nog geen jaar in hun ambt werkzaam zijn.

Artikel 259^{undecies} van hetzelfde Wetboek is van toepassing op de adjunct-mandaten en de bijzondere mandaten die meer dan zes maanden na de inwerkingtreding van dit artikel verstrieken.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 106. Le mandat spécifique de magistrat-coordinateur prend fin au moment de l'entrée en vigueur de l'article 102. Les magistrats-coordinateurs en fonction à ce moment-là, réintègrent la fonction et, le cas échéant, le mandat adjoint à laquelle ou auquel ils ont été nommés ou désignés avant leur désignation en qualité de magistrat-coordinateur.

Art. 106. Het bijzonder mandaat van magistraat-coördinator houdt op te bestaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van artikel 102. De magistraat-coördinatoren die op dat ogenblik in functie zijn, hernemen het ambt en desgevallend het adjunct-mandaat waarin zij zijn benoemd of aangewezen vóór hun aanwijzing tot magistraat-coördinator.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 107. Pour ce qui concerne les compétences juridictionnelles que les dispositions légales confèrent au premier président d'une cour ou au président d'un tribunal, il appartient soit au premier président ou au président, soit au conseiller ou au juge désigné par lui de siéger en tant que conseiller ou en tant que juge.

Le premier président d'une cour ou le président d'un tribunal, ou le conseiller ou juge désigné par lui conformément à une disposition légale, continue à siéger en tant que conseiller ou en tant que juge dans les causes qui comportent une telle mission juridictionnelle et dont il est saisi au moment de l'entrée en vigueur du premier alinéa, et ce, jusqu'à épuisement de la procédure, comme le prévoit l'article 19, premier alinéa, du Code judiciaire.

Art. 107. Wat de rechtsprekende bevoegdheden betreft die de wettelijke bepalingen toewijzen aan de eerste voorzitter van eenhof of aan de voorzitter van een rechtbank, houdt hetzij de eerste voorzitter of voorzitter, hetzij de door hem aangewezen raadsheer of rechter, zitting als raadsheer of als rechter.

De eerste voorzitter van eenhof of de voorzitter van een rechtbank, of een op grond van de wet door hem aangewezen raadsheer of rechter, blijft in de zaken die een dergelijke opdracht van rechtspraak bevatten en die op het tijdstip van de inwerkingtreding van het eerste lid voor hem aanhangig zijn, zitting houden als raadsheer of als rechter totdat de zaak is uitgeput zoals bepaald in artikel 19, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VIII. — Dispositions finales

Art. 108. À la lumière des profondes modifications apportées par la présente loi au Code judiciaire, le Roi peut, en vue d'en faciliter la compréhension et sans en changer le fond:

1° modifier la forme, notamment la syntaxe et le vocabulaire, la présentation, l'ordre et la numérotation des présentes dispositions, les grouper sous des titres, des chapitres, des sections et des paragraphes et, le cas échéant, les pourvoir d'un intitulé;

2° adapter la rédaction de ces dispositions afin de les harmoniser et d'uniformiser la terminologie;

3° adapter les références à d'autres articles et les rendre conformes à la nouvelle numérotation.

Le Roi introduira près les Chambres législatives un projet de loi portant confirmation de l'arrêté royal de coordination.

Hoofdstuk VIII. — Slotbepalingen

Art. 108. De Koning kan in het licht van de ingrijpende wijzigingen die door deze wet in het Gerechtelijk Wetboek worden aangebracht met het oog op de bevordering van de verstaanbaarheid en zonder de grond ervan te wijzigen:

1° de vorm, in het bijzonder de zinsbouw en de woordenschat, de voorstelling, de volgorde en de nummering van deze bepalingen wijzigen, ze onderbrengen in titels, hoofdstukken, afdelingen en paragrafen en ze, in voorkomend geval, van een opschrift voorzien;

2° de redactie van die bepalingen aanpassen om ze met elkaar in overeenstemming te brengen en eenheid te brengen in de terminologie;

3° de verwijzingen naar andere artikelen aanpassen en in overeenstemming brengen met de nieuwe nummering.

Bij de Wetgevende Kamers zal door de Koning een wetsontwerp worden ingediend ter bekraftiging van het koninklijk besluit tot coördinatie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 109. La présente loi entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*, à l'exception des articles 2 à 4, 13 à 20, 22 à 31, 33 à 44, article 45, dans la mesure où il insère les articles 259bis-9, 259bis-10 et 259bis-15, 46 à 48, 50 à 55, 59 à 63, 67 à 83, 88 à 98, 101 à 108, qui entrent en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard dix-huit mois après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Art. 109. Deze wet treedt in werking de eerste dag van de maand volgend op die waarin ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 2 tot 4, 13 tot 20, 22 tot 31, 33 tot 44, artikel 45, voor zover dit de artikelen 259bis-9, 259bis-10 en 259bis-15 invoegt, 46 tot 48, 50 tot 55, 59 tot 63, 67 tot 83, 88 tot 98, 101 tot 108, die in werking treden op de datum die de Koning bepaalt en uiterlijk achttien maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 499 VAN 31 DECEMBER 1986 TOT REGELING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID VAN SOMMIGE KANSARME JONGEREN (EVOCATIE)

Algemene bespreking

(Artikel 60 van het Reglement)

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL N° 499 DU 31 DÉCEMBRE 1986 PORTANT RÉGLEMENTATION DE LA SÉCURITÉ SOCIALE DE CERTAINS JEUNES DÉFAVORISÉS (ÉVOCATION)

Discussion générale

(Article 60 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1051/5 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1051/5 de la commission des Affaires sociales du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.
La discussion générale est ouverte.
Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Cantillon (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het probleem waarop de tekst die de Kamer heeft overgezonden, een antwoord trachtte te geven, heeft betrekking op de sociale bijdragen die aan de RSZ zijn verschuldigd door sommige groepen van kansarme jongeren, tewerkgesteld in het kader van inschakelingsbedrijven. Het gaat meestal om jongeren die geen rechten in de werkloosheid opnemen, omdat ze de leeftijd van 18 jaar bereikten zonder de vereiste diploma's, of om jongeren die geen rechten doen gelden op het bestaansminimum en bijgevolg, om evidente redenen, zeer moeilijk toegang vinden tot de arbeidsmarkt. In de tekst die door de Kamer is overgezonden, werd een vrijstelling van de bijdrage voor de ziekteverzekering voor deze groep van jongeren bepleit, beperkt tot het bedrag van de vergoeding die door de diensten voor beroepsopleidingen aan werkzoekenden in opleiding wordt uitgekeerd.

Hiervoor werd een dubbel argument ingeroepen. Het eerste argument betreft de gelijke behandeling. De Kamer was van oordeel dat de jongeren die in deze inschakelbedrijven worden tewerkgesteld, op een gelijke basis moeten worden behandeld als degenen die een beroepsopleiding genieten. Het tweede argument is een argument ten gronde. De bijdragen in de sociale zekerheid geven deze jongeren immers toegang tot socialezekerheidsrechten. Ze zouden bijgevolg integratiebevorderend zijn.

Het probleem is zeer ingewikkeld en er werd lang over gediscussieerd. De jongeren die een uitkering krijgen die lager is dan een derde van het gemiddeld gewaarborgd minimuminkomen, openen in feite geen rechten, alhoewel ze toch bijdragen betalen, althans in de sector van de gezinsbijslagen. Bovendien moeten zij een berg administratieve formaliteiten ondergaan. Uit de hoorzitting die we organiseerden en waarbij een aantal mensen uit het veld — dus werkgevers — werden gehoord, blijkt dat die administratieve formaliteiten bijzonder ingewikkeld zijn. Vandaar dat er een regeringsamendement werd geformuleerd dat bepaalt dat jongeren die in een inschakelingsbedrijf werken niet langer vallen onder de toepassing van de wet van 27 juni 1969 indien hun maandinkomsten niet ten minste gelijk zijn aan een derde van het gemiddeld gewaarborgd maandelijks minimumkomen. Dit heeft voor gevolg dat de betrokken werknemers niet langer gedeckt zijn voor arbeidsongevallen. Dit euvel werd opgevangen door het nieuwe artikel 4bis, tweede tot vijfde lid, dat een regeling inhoudt tot dekking van arbeidsongevallen. Ze is volledig geïnspireerd op de regeling die nu reeds geldt voor de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen.

*De heer Moens, ondervoorzitter,
treeft als voorzitter op*

Dit amendement werd door de commissie unaniem aanvaard. De commissie heeft ook genoteerd dat de regering niet alleen het probleem van de kansarme jongeren die vooral in Waalse projecten zijn tewerkgesteld, zal oplossen, maar ook het nodige zal doen om gelijkaardige problemen waarmee de «brugprojecten» in Vlaanderen worden geconfronteerd, weg te werken. Ze zal dit doen door een meer gestructureerde en geharmoniseerde regeling uit te werken via het algemene leerlingenwezen. Een harmonisering van de bijdrageplichten van laaggeschoold jongeren en andere laaggeschoolden die moeilijk toegang krijgen tot de arbeidsmarkt is natuurlijk een zeer belangrijke aangelegenheid. We hebben vastgesteld dat de regelgevingen die vandaag van kracht zijn, bijzonder ingewikkeld zijn. Wie vandaag voor deze kansarme jongeren als werkgever optreedt, heeft het zeer moeilijk om zijn behartenswaardig werk voort te zetten.

Zoals ik reeds zei, werd het amendement unaniem goedgekeurd. Alle commissieleden verheugden zich erover dat de nieuwe regeling de zware en onnuttige administratieve lasten zal wegnehmen van de instellingen die nu reeds in moeilijke omstandigheden moeten werken. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, je remercie Mme Cantillon pour la qualité de son rapport relatif à l'arrêté royal numéroté visant à soumettre partiellement à la sécurité sociale des jeunes peu qualifiés qui tentent, dans des ASBL à caractère public et associatif, de se réinsérer socialement et professionnellement, à travers des formations et un accompagnement.

Certains de ces jeunes ne perçoivent qu'une indemnité dérisoire — elle ne représente que 40 francs par heure — et vivent leur réinsertion en étant parfois soutenus par des subsides supplémentaires de peu d'importance. Dès lors, si leur affiliation à la sécurité sociale participera certainement à une prise de conscience de leur intégration, nous estimons néanmoins qu'en-deçà du seuil de 14 448 francs par mois, qui représente le tiers du salaire minimum garanti, ces cotisations ne devraient pas être perçues. C'est la raison pour laquelle j'ai demandé l'évocation de ce projet de loi.

La commission des Affaires sociales du Sénat, en accord avec les cabinets ministériels concernés et les parlementaires de la Chambre qui avaient déjà œuvré dans ce dossier, a admis la nécessité de trouver une solution. Le texte soumis à notre vote reprend les principes que je vais vous énumérer.

Premièrement, les indemnités perçues par les jeunes, si elles ne complètent pas une allocation sociale et si elles sont inférieures, par trimestre, au revenu minimum mensuel moyen garanti, sont soustraites à l'application de la sécurité sociale.

Deuxièmement, ces mêmes jeunes voient leurs droits garantis, en matière d'accident de travail, par l'obligation, inscrite dans la loi et applicable aux ASBL qui les occupent, de souscrire une assurance-loi prévoyant des montants d'indemnité équivalents au revenu minimum mensuel moyen garanti en cas d'incapacité permanente ou de décès.

Troisièmement, l'entrée en vigueur de ce texte a un effet rétroactif très important puisqu'il remonte jusqu'en 1987, en raison de litiges qui perdurent depuis de nombreuses années entre l'ONSS et les ASBL, litiges que Mme la ministre des Affaires sociales, elle-même, ne souhaitait pas poursuivre.

Je tiens à remercier tous les membres de la commission des Affaires sociales du Sénat qui ont approuvé ce texte à l'unanimité et qui ont permis de trouver une solution pragmatique pour ces jeunes en voie de réinsertion sociale.

Je pense également qu'il sera primordial dans l'avenir de tenter l'uniformisation des différents statuts de ces jeunes pour arriver à plus de transparence et à une meilleure couverture en matière de sécurité sociale. Je remercie particulièrement Mme la ministre de l'Emploi et du Travail d'avoir compris le sens de notre démarche. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Mijnheer de voorzitter, na heel wat over en weer geschuif tussen Kamer en Senaat en na veel overleg is er uiteindelijk een eervolle oplossing uit de bus gekomen, die echter nog voorlopig is omdat de zaak nog ten gronde moet worden bekeken. Het wetsontwerp wordt nu opnieuw naar de Kamer gezonden en ik zal er mij voor inzetten dat het daar zo vlug mogelijk wordt behandeld.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene besprekking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole la discussion générale est close.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 34 VAN 20 JULI 1967 BETREFFENDE DE TEWERKSTELLING VAN WERKNEMERS VAN VREEMDE NATIONALITEIT

Algemene bespreking

Artikelsgewijze besprekking

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL N° 34 DU 20 JUILLET 1967 RELATIF À L'OCCUPATION DE TRAVAILLEURS DE NATIONALITÉ ÉTRANGÈRE

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsvoorstel.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1064/3 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1064/3 de la commission des Affaires sociales du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Olivier (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het derde jaarrapport van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding stelde het probleem van de mensenhandel, onder meer in de sport, aan de kaak.

Met het wetsvoorstel dat vandaag voorligt, wil men bepaalde vormen van mensenhandel bestrijden door de hoofdelijke aansprakelijkheid in te voeren voor bemiddelaars en werkgevers. Vaak worden jonge voetballers met de belofte van een mooie carrière met een toeristenvisum door bemiddelaars naar hier gelokt. Velen vinden hier echter niet wat hen werd voorgespiegeld en verdwijnen in de illegaliteit of in de pseudo-illegaliteit. Zij die geluk hebben en door een professionele club worden geëngageerd, komen in een afhankelijkheidspositie terecht, vooral wanneer het erop aankomt een transfer naar een andere club te bekomen. Ook de Belgische Voetbalbond gaat hier niet vrijuit.

Met dit wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nummer 34 van 20 juli 1967 willen de indieners een aantal belangrijke hiaten en knelpunten in de huidige wetgeving wegwerken en de aansprakelijkheid invoeren en verscherpen door de werkgevers en bemiddelaars te laten opdraaien voor de kosten van de gezondheidszorg, het verblijf en de repatriëring van de vreemde werknemers. Hiermee wil men tegemoetkomen aan de initiatieven die in het Vlaams Parlement werden genomen en aan de bezorgdheden die door de Adviesraad voor Buitenlandse Werknemers en door het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding werden geformuleerd.

De minister van Tewerkstelling en Arbeid vindt het voorstel positief. Zij bevestigt dat momenteel een coördinatie van de bestaande wetgeving wordt voorbereid en dat er ook nieuwe bepalingen zullen worden uitgewerkt. De wettelijke regels zijn immers te verspreid en niet aangepast aan de nieuwe staatsstructuren. Bovendien moeten ze op grond van de reglementering inzake het vrij verkeer van personen in de Europese Unie worden herwerkt.

Zo heeft het ontwerp onder meer betrekking op au-pairjongeren en bevat het tevens regels in verband met tewerkstelling van beroepssporters, vluchtelingen en buitenlanders die in België stage doen. De huidige wetgeving bepaalt dat de werkgever moet instaan voor huisvesting, gezondheidszorg en dergelijke van de buitenlandse werknemers die bij hem een contract hebben. Die verplichting houdt echter op met de beëindiging van het contract.

Een amendement van de regering verfijnt het voorstel nog door de aansprakelijkheid uit te breiden tot de leden van het gezin die onregelmatig bij de vreemdeling verblijven.

Zowel het regeringsamendement als het geheel van het daarover gewijzigde voorstel werden in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden aangenomen met tien stemmen tegen een. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats dank en feliciteer ik de heer Olivier voor zijn uitstekend schriftelijk en mondeling verslag.

Enkele jaren geleden groepeerden een aantal burgers in Vlaanderen zich, mede onder impuls van mijn partijgenoot Jef Smeekx, in de «Beweging van Mensen van Goede Wil». Deze beweging wilde over de partijgrenzen heen de gapende kloof tussen burger en politiek helpen dichten. Met veel succes werden over het hele Vlaamse land en ook in Wallonië vergaderingen en hoorzittingen georganiseerd teneinde de fundamentele bekommernissen, zorgen en noden van de gewone vrouw en man te leren kennen. Het doel was om op basis van deze kennis initiatieven tot ontwikkeling te brengen in het Parlement.

Eerlijk gezegd weet ik niet precies hoe het deze beweging en haar nobele doelstellingen vandaag vergaat. Ik vrees dat ze wat uit de actualiteit is en wordt overschaduwdoor allerlei bewegingen die sedert de affaire-Dutroux en andere schandalen zijn ontstaan. Wat ik wel weet is dat er zowel in de Senaat als in andere assemblees nog steeds politici zijn met enorm veel goede wil, wat de publieke opinie daarvan ook moge denken of wat sommige media daarover ook mogen vertellen. Een bewijs hiervan wordt vandaag opnieuw geleverd door het snelle gevolg dat aan dit wetgevend initiatief werd gegeven, zowel door de voorzitter van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden, mevrouw Maximus, als door de leden van de commissie en de minister van Arbeid en Tewerkstelling, mevrouw Smet, dit over alle partij- en communautaire grenzen heen. Mevrouw Sémer en ikzelf zijn daarover bijzonder tevreden en ik mag gerust zeggen ook wel een beetje fier. Tegelijk realiseren we ons zeer goed dat zonder de actieve medewerking van de minister en van de collega's senatoren er van het wetsvoorstel niets zou zijn terechtgekomen.

Het wetsvoorstel wil een bijdrage leveren tot de strijd tegen de mensenhandel in België, die niet alleen vrouwen, maar jammer genoeg ook kinderen en zwakke vreemde arbeidskrachten treft en sedert jaren welig telt. Dat de mensenhandel een internationaal probleem is, dat bijgevolg een internationale aanpak vereist, mag geen excus zijn om in België niets te ondernemen tegen deze schandalige en mensonterende praktijken.

De problematiek van de mensenhandel in de sport, die de inspiratie voor dit wetsvoorstel leverde, is eveneens sinds jaren gekend. Sommige organisaties zoals «Sport en Vrijheid» of «Pag-Asa», die ik hier graag bij naam noem, ijveren reeds jaren op dit terrein. Toch werd deze vorm van mensenhandel pas recentelijk onder de brede aandacht gebracht. Ook hier ere wie ere toekomt: het was het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding dat in zijn derde jaarrapport van maart van dit jaar de vinger op de erg pijnlijke wonde legde.

Het verheugt ons om vandaag, nauwelijks enkele maanden later, te kunnen constateren dat die mensenhandel in de sport op de verschillende beleidsniveaus, het federale en dat van de gewesten en de gemeenschappen en door de diverse bevoegde instanties op een adequate manier wordt aangepakt. Zo heeft het Antwerpse parket na een aantal klachten in oktober een grondig onderzoek gestart naar de mistoestanden in de voetbalsport, dat vooral gericht is op de activiteiten van de voetbalmakelaars.

Ook de regering heeft haar verantwoordelijkheid opgenomen. Op de laatste Ministerraad voor het zomerreces keurde ze op voorstel van minister Smet een ontwerp van koninklijk besluit goed betreffende de toekenning en intrekking van arbeidskaarten en -vergunningen voor buitenlandse sporters. Daarbij worden een minimumleeftijd van 18 jaar en een minimumjaarloon van ongeveer 1 miljoen frank opgelegd. Ook het Vlaams Parlement keurde binnen zijn bevoegdheden begin oktober eenparig een voorstel

van resolutie goed waarin op een zeer pertinente wijze uiting werd gegeven aan de morele verontwaardiging over de mensenhandel in de sport. Tevens werd benadrukt dat er over de partijgenzen heen een consensus is dat elke vorm van mensenhandel, dus niet alleen in de sport, moet worden bestreden.

Mijnheer de voorzitter, als socialist en als humanist ligt de strijd tegen de mensenhandel mij bijzonder na aan het hart. Samen met collega Sémer oordeel ik dat het in deze materie niet voldoende was om enkel een beschuldigende vinger uit te steken, maar dat ook daadwerkelijk een wetgevend initiatief moet worden genomen dat het probleem van de mensenhandel in het algemeen en in de sport in het bijzonder bij de wortels aanpakt.

Na ons in het dossier te hebben verdiept, kwamen we al snel tot de conclusie dat het vooral de makelaars en de voetbalclubs zijn die de belangrijkste verantwoordelijkheid dragen. De kern van het probleem zijn de dubieuze gronden en valse beloften waarmee jonge, hoofdzakelijk Afrikaanse, en sinds kort ook steeds meer Oost-Europese voetballers, naar België worden gehaald. Daarbij moet worden vastgesteld dat er geen sociaal vangnet bestaat voor de buitenlandse voetballers die niet voldoen aan de hoge eisen gesteld door de club.

Slechts een zeer klein percentage van hen slaagt dan ook in het avontuur. De meesten worden heel snel aan hun lot overgelaten, komen bij het OCMW terecht of in de illegaliteit. We hebben in dit verband een aantal schrijnende en ontroerende getuigenissen gehoord van jonge, vaak minderjarige, Afrikaanse voetballers, die volledig afhankelijk waren van de goodwill van malafide voetbalmakelaars. Maar ook zij die wel slagen, blijven met handen en voeten gebonden aan de makelaars en aan de clubs waarmee ze een persoonlijk contract hebben gesloten.

Voetbalmakelaars verdienen veel geld aan deze lucratieve mensenhandel in buitenlandse voetbaltalenten. Die makelaars kunnen trouwens volledig vrij opereren zolang het statuut van makelaar binnen de reglementering op de arbeidsbemiddeling niet is geregeld door de gewesten en de gemeenschappen. Nochtans ben ik voorzichtig optimistisch dat er op dit stuk in Vlaanderen binnenkort vooruitgang wordt geboekt, tenminste als ik de bevoegde Vlaamse minister Theo Kelchtermans mag geloven, die op mijn recente vraag hierover in het Vlaams Parlement meer uitleg gaf. Ook de voetbalclubs, en dan vooral de prof- en topclubs, hebben slechts één betrachting, namelijk een mooie slag te slaan zonder dat ze door de voetbalbond een strobreed in de weg worden gelegd. Ze kunnen de spelers voor hoge sommen transfereren zoals gebeurd is met de voetballer Lempti, die voor 250 miljoen door Anderlecht naar een Engelse club kon worden getransfereerd.

Vanuit deze ontnuchterende vaststellingen is het wetsvoorstel tot stand gekomen. Het beoogt de mensenhandel te bestrijden door de hoofdelijke aansprakelijkheid van bemiddelaars en werkgevers in te voeren in het koninklijk besluit nummer 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit. De bepaling met betrekking tot de hoofdelijke aansprakelijkheid behelst dat de club instaat voor de kosten inzake gezondheidszorg, verblijf en repatriëring van de vreemde werknemer.

Hoewel het wetsvoorstel in de eerste plaats tot doel heeft de huidige wantoestanden in de sport aan te pakken, benadruk ik nogmaals dat het van toepassing is op elke vorm van tewerkstelling, ook buiten de sport. Er is immers geen enkele reden waarom deze regeling niet zou worden toegepast in gelijk welke arbeidssituatie.

De heer Olivier heeft er in zijn verslag op gewezen dat de regering een amendement op het voorstel indiende. Het verheugt ons dat het wetsvoorstel door deze aanpassingen nog wordt versterkt en dat de hoofdelijke aansprakelijkheid wordt uitgebreid tot de huisvesting van de betrokken vreemde werknemer en tot de leden van zijn of haar gezin.

Ik heb reeds eerder gewezen op de talrijke initiatieven, die een blijk zijn van morele verontwaardiging en die een echte bijdrage willen leveren in de strijd tegen de gesel van de mensenhandel, ook in ons land. Dit wetsvoorstel is een voorbeeld van een dergelijk initiatief. Ik ben mij er terdege van bewust dat hierdoor het

probleem van de mensenhandel niet helemaal zal verdwijnen, maar ik ben ervan overtuigd dat het een belangrijke stap in de goede richting is.

Ik hoop dat het Parlement erin slaagt andere dringende problemen op een gelijkaardige manier aan te pakken. Indien iedereen bereid is partijpolitieke belangen opzij te schuiven, kan het Parlement, in samenwerking met de regering, heel wat bereiken. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 6bis, alinéa 1er, de l'arrêté royal n° 34 du 20 juillet 1967 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère, inséré par la loi du 22 juillet 1976 et modifié par la loi du 1er juin 1993, est remplacé par la disposition suivante :

«Quiconque a commis uneinfraction visée à l'article 27, 1°, est solidairement responsable pour le paiement des frais d'hébergement, de séjour, de soins de santé et de rapatriement de l'étranger concerné et de ceux des membres de sa famille séjournant irrégulièrement avec lui.»

Art. 2. Artikel 6bis, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit, ingevoegd door de wet van 22 juli 1976 en gewijzigd bij de wet van 1 juni 1993, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Al wie zich schuldig maakt aan een inbreuk bedoeld in artikel 27, 1°, is hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de kosten van huisvesting, verblijf, gezondheidszorgen en terugzending, van de betrokken vreemdeling en van de leden van zijn gezin die onregelmatig bij hem verblijven.»

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

Dames en heren, onze agenda voor vanmorgen is afgewerkt.

Notre ordre du jour de ce matin est ainsi épousé.

De Senaat vergadert opnieuw vanmiddag om 14 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 14 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 11.45 uur.*)

(*La séance est levée à 11 h 45.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10.
De vergadering wordt geopend om 14.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mmes Mayence-Goossens, pour raisons personnelles; Milquet, pour raisons familiales; Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Urbain, pour raison de santé; Foret et Hazette, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung: de dames Mayence-Goossens, om persoonlijke redenen; Milquet, om familiale redenen; Nelis-Van Liedekerke, de heren Poty, Urbain, om gezondheidsredenen; Foret en Hazette, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR

DÉCÈS D'UN ANCIEN SÉNATEUR

De voorzitter. — De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Breyne, gewezen provinciaal senator voor West-Vlaanderen.

Uw voorzitter betuigt het rouwbeklag van de vergadering aan de familie van ons betreurd gewezen medelid.

Le Sénat a appris avec une profonde tristesse le décès de M. Breyne, ancien sénateur provincial de Flandre occidentale.

Votre président présente les condoléances de l'assemblée à la famille de notre regretté collègue.

COMMISSION PARLEMENTAIRE CHARGÉE D'ENQUÊTER SUR LA CRIMINALITÉ ORGANISÉE EN BELGIQUE

Discussion du rapport

Dépôt d'une motion

PARLEMENTAIRE COMMISSION VAN ONDERZOEK NAAR DE GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT IN BELGIË

Besprekking van het verslag

Indiening van een motie

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion du rapport.

We vatten de besprekking aan van het verslag.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-326/9. Session 1998/1999.)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoem tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-326/9. Zitting 1998/1999.)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

La parole est à M. Desmedt, corapporteur.

M. Desmedt (PRL-FDF), corapporteur. — Monsieur le président, la Commission parlementaire d'enquête a été instituée par le Sénat le 18 juillet 1996. Sa composition a été arrêtée le 8 octobre de la même année et elle a été installée le même jour. Sa mission était fixée comme suit: réaliser une enquête sur l'étendue, la nature et la gravité de la criminalité organisée en Belgique; déterminer comment il serait possible de combattre efficacement, dans le cadre d'un ordre juridique, cette criminalité organisée; après avoir fait l'analyse de la situation existante, en tirer des conclusions et formuler des recommandations et des propositions en vue d'atteindre cet objectif.

Avant d'analyser les travaux, je voudrais, en ma qualité de corapporteur, adresser de vifs remerciements aux secrétaires de la commission qui ont rempli leur tâche avec dévouement et avec une efficacité d'autant plus méritoire qu'ils ont dû la cumuler avec le secrétariat de la commission de la Justice.

Il faut également remercier les collaborateurs universitaires qui ont effectué un travail considérable de recherche et d'examen des nombreux documents reçus en réponse à des questionnaires, adressés notamment aux procureurs du Roi et à différents milieux économiques et financiers. Ils ont également fait la synthèse de nos travaux et, sans leur contribution, ce rapport n'aurait jamais vu le jour.

Je veux également rendre hommage à notre collègue, M. Vandenberghe, qui a été l'initiateur de cette commission, l'a coprésidée et en a été la cheville ouvrière, ranimant sans cesse l'enthousiasme des membres tout au long de nos deux années de travaux.

Avant d'en arriver au fond du problème, je dois également signaler qu'au début de ses travaux, la commission a été amenée à se pencher sur le fonctionnement du Comité supérieur de contrôle à la suite des plaintes de deux fonctionnaires de ce comité qui, de façon fort médiatique, faisaient état, au sein de leur institution, de graves dysfonctionnements visant à étouffer des enquêtes concernant des hommes politiques et des magistrats. Eu égard aux incidences éventuelles de cette situation sur la criminalité organisée, la commission a estimé devoir instruire ce dossier. Elle a entendu les plaignants ainsi que le président, le président honoraire et l'administrateur général du comité. Elle a également examiné les dossiers transmis par le premier des deux plaignants, le second n'ayant donné aucune suite à la demande de dépôt de documents. Les résultats de ces investigations se retrouvent au rapport de la page 537 à la page 562.

Il en résulte que les griefs formulés n'étaient pas fondés ou étaient largement exagérés. En particulier, la commission a considéré qu'il n'y avait pas eu d'étouffement de dossiers lesquels ont connu une suite normale. Si quelques irrégularités ont été relevées, elles ont été dénoncées aux autorités judiciaires et reçues une suite adéquate. En tout état de cause, ces questions ne relèveront en aucun cas de la criminalité organisée et la commission a conclu que le comité a accompli un travail de qualité.

J'en arrive donc à la mission même de la commission.

En ce qui concerne la méthodologie, la commission a étudié divers rapports notamment au niveau du Conseil de l'Europe et a examiné, en termes de droits comparés, la situation législative relative à la lutte contre la criminalité organisée dans divers États européens.

Au point de vue belge, les seules sources sont constituées par les rapports annuels de la gendarmerie, établis seulement depuis 1994 et les rapports du gouvernement sur la lutte contre la criminalité organisée qui n'existent que pour 1996 et 1997.

Ensuite et surtout, la commission a procédé à de très nombreuses auditions de personnalités amenées à s'impliquer dans la lutte contre la criminalité organisée. La liste des personnes auditionnées se retrouve aux pages 18 et 19 du rapport. Il s'agit de magistrats, des responsables du BCR de la gendarmerie, de représentants de la police judiciaire, des bourgmestres et commissaires en chef de grandes villes, de l'administrateur général de la Sûreté de l'État, des représentants de l'administration des Douanes et Accises, de représentants des organismes chargés de la lutte contre la délinquance économique et financière, d'un représentant du Service général d'appui policier et d'un représentant de l'unité de coordination de la lutte antifraude de la Commission européenne.

Enfin, des questionnaires ont été adressés aux 27 procureurs du Roi du Royaume afin de connaître la perception qu'ils ont de la criminalité organisée. Des questionnaires ont été adressés aux représentants qualifiés de secteurs économiques qui pourraient être atteints par la criminalité organisée.

Pour analyser correctement le phénomène de la criminalité organisée, il fallait d'abord en donner une définition précise et, à cet égard, l'examen de cette définition a été possible dans le cadre de l'examen du projet de loi sur les organisations criminelles.

Ce projet de loi, voté par la Chambre, a en effet été évoqué par le Sénat, dont la commission de la Justice a sollicité l'avis de la commission sur la criminalité organisée.

La commission s'est accordée sur le fait qu'il faut distinguer la définition criminologique de la définition pénale. La première vise à établir le constat du problème pour permettre aux pouvoirs publics de mesurer la gravité de la menace et de fixer des priorités. La définition pénale, par nature plus restreinte, doit préciser l'infraction à poursuivre. La première est un concept large, la seconde définit simplement l'infraction.

Quels sont donc les éléments constructifs d'une organisation criminelle agissant dans le cadre de la criminalité organisée ?

Il s'agit d'une criminalité visant des avantages patrimoniaux. Elle suppose une organisation structurée en vue de commettre des crimes ou délits visant à obtenir ces avantages patrimoniaux, organisation présentant un certain caractère de durée — et non constituée occasionnellement — pour commettre un crime ou

délit précis. L'organisation criminelle se distingue également par sa capacité à neutraliser l'action des pouvoirs publics par intimidation, chantage, voire violence.

Dans son plan d'action contre la criminalité organisée, le gouvernement s'est inspiré de la définition allemande, basée sur les éléments suivants : le fait de commettre méthodiquement des délits importants; en vue de la recherche du projet ou de la conquête du pouvoir; par plus de deux personnes, durant une période assez longue et suivant une répartition des tâches, en abusant de structures commerciales et en travaillant par influence à l'égard du pouvoir, de l'économie, des médias.

Il s'agit d'une définition policière. La définition hollandaise est plus restrictive puisqu'elle fait de l'emploi de contrestratégies une condition déterminante et nécessaire pour que l'on puisse parler de criminalité organisée. Ainsi, aux Pays-Bas, une simple délinquance en col blanc ne peut être considérée comme une criminalité organisée si elle ne s'appuie pas sur des contrestratégies d'intimidation ou de manipulation.

C'est le critère allemand que le gouvernement a cependant retenu au départ. La commission a estimé que la définition criminelle ne pouvait être retenue pour l'incrimination et qu'il fallait une définition pénale. Le projet gouvernemental proposait donc de définir l'organisation criminelle. Dans la mesure où l'incrimination de criminalité organisée peut aboutir à l'usage de techniques spéciales de recherches ou, dans certains cas, au renversement de la charge de la preuve, l'incrimination ne peut être trop large.

Le gouvernement souhaitait établir une nouvelle incrimination afin, notamment, de rendre punissable le simple fait de l'appartenance à une telle organisation. Cela permettrait également de rendre plus sévèrement punissable les faits commis dans le cadre de pareille organisation. Par ailleurs, la simple appartenance à l'organisation en connaissance de cause constitue un comportement délictueux, même si aucun acte concret n'est posé.

La commission s'est également penchée sur la différence entre l'association criminelle et l'association de malfaiteurs. Finalement, la commission a conclu sur ce point qu'une définition criminologique ne pouvait servir à définir l'infraction et que l'incrimination pénale devait être suffisamment limitée et précise. Il faut tenir compte du caractère d'entreprise de l'association et de sa capacité de neutraliser l'action des pouvoirs publics par les contrestratégies.

La commission a dès lors suggéré un texte à la commission de la Justice. Ce texte définit l'organisation criminelle comme une association structurée de plus de deux personnes, établie dans le temps en vue de commettre, de façon concertée, des crimes et délits pour obtenir des avantages patrimoniaux en usant de menaces ou d'intimidation ou en recourant à des structures commerciales pour dissimuler ou faciliter la réalisation des infractions. C'est ce texte qui a été retenu et approuvé par la Chambre; il le sera demain par le Sénat. L'élément de conquête du pouvoir n'a pas été retenu.

La commission a donc largement joué son rôle en définissant de façon plus précise les critères de la nouvelle incrimination d'appartenance à une organisation criminelle.

Comme je l'ai dit antérieurement, les seules sources officielles en Belgique sont les rapports de la gendarmerie depuis 1994 et ceux du ministère de la Justice depuis 1996, dont la publication eut lieu en 1997.

En ce qui concerne les rapports de la gendarmerie, ils ne dégagent pas de vue d'ensemble et s'attachent davantage aux activités du corps dans les enquêtes qu'au phénomène lui-même.

La commission s'est penchée sur la situation générale en Europe et a dû constater qu'il n'y avait pas, à ce niveau, de rapport d'ensemble, sauf ceux d'Interpol qui sont cependant limités à des aspects particuliers avec une vision policière et un caractère confidentiel. Il n'existe pas d'image quantitative de la criminalité organisée à l'échelle européenne.

On peut cependant constater l'aspect largement international du phénomène et l'importance du facteur ethnique dans certaines formes de criminalité.

Par ailleurs, ce type de délinquance se professionnalise de plus en plus, tandis que les associations mafieuses de style ancien — de structure plus mosaïque que pyramidale — sont en déclin.

En ce qui concerne la Belgique, le phénomène a été longtemps sous-évalué. Les analyses n'ont débuté que depuis quelques années. Depuis 1996, il existe d'autres sources d'information que celles de la gendarmerie. Cependant, c'est bien à la gendarmerie que le plan gouvernemental contre le crime organisé confie la responsabilité de l'analyse du phénomène, analyse qui restera essentiellement basée sur les données policières obtenues lors des enquêtes. Il s'agit plutôt d'analyser les méthodes de travail des corps de police. Cette manière d'agir devrait être remplacée par une analyse stratégique basée sur l'étude de dossiers clôturés afin d'en tirer des conclusions générales.

L'analyse opérationnelle, qui consiste à mettre de l'ordre dans les informations reçues, garde son importance mais l'analyse stratégique doit être développée.

Ce point de vue exprimé, notamment, par l'ancien chef de corps de la gendarmerie a été confirmé par les représentants de la police judiciaire. Les représentants des corps de police ont également insisté sur la nécessité d'une meilleure collaboration des services en vue de la formation d'analystes criminels. Cette formation devrait être commune.

En ce qui concerne les polices communales, il semble que les moyens pour une analyse stratégique en profondeur fassent défaut.

Comme je l'ai dit, un questionnaire a été adressé aux vingt-sept procureurs du Roi. Tous ont répondu, mais les réponses sont d'un intérêt fort inégal. Certains procureurs semblent ignorer la criminalité organisée dans leur arrondissement tandis que d'autres se livrent à une analyse très complète.

Le procureur d'Anvers a attiré l'attention sur l'importance de la criminalité organisée dans son arrondissement, criminalité favorisée par le port et par l'aéroport de Deurne. Le secteur du diamant est également un facteur criminogène. À Anvers, la criminalité organisée semble fort diversifiée : les fraudes douanières, la traite des êtres humains, l'escroquerie à l'assurance, le blanchiment, sont largement représentés. Certaines artères semblent aux mains de la mafia des Géorgiens. Ce sont la gendarmerie et la police judiciaire qui combattent cette criminalité, davantage que la police communale. Les organisations sont essentiellement russes, ukrainiennes, géorgiennes, yougoslaves et chinoises. Quatre-vingts pourcent de la mafia russe en Belgique seraient concentrés à Anvers. Selon l'ancien procureur général Van Camp, il n'existe pas pour Anvers d'analyse globale de la criminalité organisée. Le secteur Horeca serait fort perméable ainsi que le commerce des diamants sur lequel je reviendrai. L'or se négocie irrégulièrement de façon quasi publique dans des boutiques appartenant à la SNCB et sous-louées. Le procureur regrette l'insuffisance des moyens dont il dispose.

À Bruxelles, la criminalité organisée ne revêt généralement pas un caractère de violence. L'immigration clandestine y est fort présente avec ses corollaires, prostitution et main-d'œuvre clandestine. Un juge d'instruction spécialisé en matière financière a souligné l'importance du blanchiment d'argent. La prostitution venant des pays de l'Est et contrôlée par des Albanais se développe à Bruxelles mais, comme l'a souligné un représentant du BCR, nous ne disposons pas d'une vue globale du milieu de la prostitution à Bruxelles ou pour l'ensemble du pays. Le commissaire en chef de Bruxelles a souligné que la criminalité a évolué dans la ville ; elle s'est internationalisée et est devenue plus diffuse. Le trafic de la drogue est fort développé par l'intermédiaire de petits dealers mais on ne peut démontrer qu'il y a, à sa tête, une grande criminalité organisée.

À Charleroi, diverses formes de grande criminalité se retrouvent : stupéfiants, trafics des êtres humains mais aussi criminalité violente, hold-up et attaques de fourgons. Il y a aussi un trafic de voitures volées, particulièrement important. Des familles turques sont impliquées dans le trafic de stupéfiants via les Balkans. Selon M. Devroom et les magistrats nationaux, Charleroi est probablement une des régions les plus criminogènes de Belgique.

Le procureur de Gand a répondu de façon très lacunaire en faisant simplement état de faits de drogue, prostitution et blanchiment.

Les arrondissements du Limbourg sont victimes de leur proximité avec les Pays-Bas notamment, quant au commerce de drogue et au blanchiment.

Liège présente un profil favorable pour le développement du crime organisé. Les moyens de communication sont bien développés. La mafia des Balkans y est active. Le secteur Horeca est victime de rackets et d'intimidation. Il existe un réseau luxembourgeois de traite des blanches. D'après ses propres dires, le bourgmestre de Liège ne serait nullement informé du développement de la criminalité organisée dans sa ville. Selon le procureur du Roi, il existe de multiples secteurs d'activités criminelles à Liège sans qu'on puisse savoir s'il existe une véritable criminalité organisée.

Curieusement, l'arrondissement de Louvain connaît une épidémie de vols de documents dans les maisons communales et commissariats.

Aucune véritable organisation criminelle n'aurait été repérée dans l'arrondissement de Mons. Cependant, le parquet général a créé une cellule spécialement chargée de lutter contre la criminalité d'origine italienne.

Nivelles, pourtant marquée par le grand banditisme, les hold-up et attaques de transporteurs de fond, a répondu de façon fort sommaire.

À Turnhout, on signale des problèmes de drogue et de blanchiment qui seraient liés à la proximité avec les Pays-Bas. On y trouve aussi des trafics d'hormones avec imposition de la loi du silence, du blanchiment et des laboratoires liés au traitement de la drogue.

De ce bref tour d'horizon, on peut conclure à des réponses fort inégales des parquets dont certains ne semblent pas avoir pris conscience de l'ampleur du phénomène. Les principaux dossiers relevés concernent les trafics de stupéfiants, le blanchiment d'argent, les trafics d'êtres humains, les hormones. Mais il n'existe aucune analyse criminelle à grande échelle. Les parquets de Bruxelles et Louvain semblent fort conscients du problème et notamment du fait que cette grande criminalité est différente de la violence visible. Les magistrats nationaux ont déclaré que 34 % des dossiers de grande criminalité dont ils sont saisis concernent l'arrondissement de Bruxelles et 15 % l'arrondissement d'Anvers. Enfin, un magistrat national a estimé que le parquet de Charleroi était peu performant dans sa lutte contre la criminalité.

Les rapports de la gendarmerie donnent les chiffres suivants quant au nombre d'organisations criminelles recensées : 90 en 1994, 84 en 1995, 162 en 1996 et 238 en 1997. La progression est évidemment spectaculaire mais elle peut résulter, au moins partiellement, d'une analyse plus poussée.

En 1993, a été créée la cellule de traitement des informations financières et, en 1994, l'Office central de lutte contre la délinquance économique et financière organisée. La première est chargée de prévenir l'utilisation du système financier pour le blanchiment des capitaux. Elle doit dénoncer au parquet concerné les opérations de blanchiment détectées et joue aussi un rôle d'interface entre le secteur financier et le monde judiciaire et policier. De 1993 à 1997, 873 dossiers ont été transmis aux parquets ; 31,9 % concernaient des Hollandais, 23 % des Belges et 10 % des Marocains.

Comme je l'ai indiqué, 238 organisations criminelles ont été détectées en Belgique en 1997. Les principaux types sont les suivants.

Les organisations latino-américaines, notamment les cartels colombiens de la drogue et du blanchiment, principalement implantés à Anvers.

Les organisations turques qui font partie d'un système rigide et fort hiérarchisé et sont spécialisées dans le trafic international d'héroïne ; 44 % de leurs activités sont liées au trafic de stupéfiants. Ces organisations se trouvent à Anvers, à Charleroi et dans le Limbourg.

Les organisations russes : il s'agit de la mafia russe ou israélo-russe installée à Anvers. Cette mafia est active dans le blanchiment et les trafics de diamants et d'or. Elle utilise des structures commerciales et financières.

Les organisations italiennes, centralisées à Charleroi, Liège et dans le Borinage; elles sont actives dans le secteur immobilier, le blanchiment, les délits financiers et le trafic de drogues.

Les organisations asiatiques s'attachent au commerce de la drogue et à la traite des êtres humains.

Signalons également les organisations nord-africaines, néerlandaises, pakistanaises et yougoslaves. Il faut souligner l'importance de la drogue dans la criminalité organisée en Belgique: sur les 238 organisations criminelles recensées en 1997, 114 s'occupaient, à titre principal ou accessoire, de la drogue. Le trafic d'héroïne est important ainsi que celui du hachisch en provenance d'Afrique du Nord. En 1997, 113 transporteurs ont été arrêtés. On utilise des autocars transformés et aménagés. Signalons que la Belgique exporte des drogues obtenues par synthèse chimique.

En ce qui concerne le trafic des êtres humains, quatre groupes sont principalement concernés: les Indo-Pakistanais, les Africains de l'ouest, les Albanais et les Chinois.

Les données relatives à l'exploitation sexuelle sont incertaines. Les personnes arrivées en Belgique sont dépourvues de leurs documents d'identité, sont vendues à des proxénètes et doivent ensuite racheter leur liberté. Le milieu albanais tente actuellement de mettre la main sur la prostitution provenant des pays de l'Est.

Le trafic des êtres humains entraîne aussi l'exploitation d'une main-d'œuvre clandestine travaillant dans des conditions proches de l'esclavage.

Le trafic illégal de véhicules rapporterait environ 9 milliards par an et est aux mains de clans russes ou italiens. Les véhicules sont volés, maquillés et revendus à l'aide de faux documents. Ces trafics s'effectuent généralement sous le couvert de structures commerciales.

Enfin, un trafic de fraude aux cartes de crédit existe également de façon active. Il est aux mains de clans chinois, italiens et russes.

Après ce rapide survol des formes et origines de la criminalité organisée en Belgique, nous pouvons aborder la question des contrestratégies développées par les milieux criminels. On peut s'interroger sur la question de savoir s'il existe des infiltrations de milieux criminels dans les mondes politiques ou économiques.

En 1997, on a constaté l'usage de contrestratégies dans 83 dossiers. Ainsi les malfaiteurs peuvent être en possession de données du registre national, connaître les numéros d'immatriculation de véhicules d'observation de la police, etc. La sécurité des informateurs est souvent précaire et des rumeurs déstabilisatrices peuvent être lancées contre des enquêteurs.

En ce qui concerne les violences ou formes d'intimidation, 472 faits concernant 152 organisations ont été relevés en 1997. Dans 200 cas, ces violences s'adressaient à des membres de l'organisation criminelle. Pour cette année, 28 meurtres pouvant relever de cette forme d'intimidation ont été constatés en Belgique.

Voyons à présent quels sont les principaux secteurs touchés par la criminalité organisée. Les chiffres sont basés sur le rapport du ministère de la Justice pour l'année 1997: 20,5% des dossiers concernent les activités d'export-import; 12% le secteur Horeca; 11% le secteur des transports; 5,3% les banques.

Des fraudes importantes touchent le domaine des douanes et accises; par exemple, du sucre officiellement destiné à la Croatie sera en fait destiné au marché noir en Italie. On récupérera ainsi le subside à l'exportation hors Union européenne.

Le rapport 1997 du ministère de la Justice établit que les organisations criminelles usent largement des structures commerciales. C'est le cas dans 75% des dossiers examinés, la première forme étant la société anonyme suivie de la SPRL. Le but de ces structures commerciales est de faciliter le blanchiment d'argent issu des activités criminelles.

Trois *modus operandi* existent à cet égard: l'abus d'une société légale avec la complicité de personnes y travaillant; l'exploitation d'une société légale par l'organisation criminelle avec imbrication d'activités légales et illégales; la création de sociétés «couverture» sans réelle activité.

La commission a interrogé l'administration des Douanes et Accises qui a reconnu l'existence de fraudes diverses, notamment fiscales. Il s'agira d'exportations fictives, de fausses quantités, de fausses dénominations.

De nombreuses fraudes de type carrousel TVA sont observées depuis 1993; elles touchent notamment l'informatique et le secteur automobile et sont la conséquence du régime intracommunautaire adopté par l'Union européenne.

Les carrousels TVA se caractérisent par une organisation complexe sous couvert d'activités commerciales et par des falsifications comptables. On crée des sociétés bidons avec des hommes de paille.

Tous les spécialistes interrogés ont estimé que la meilleure manière pour lutter contre la criminalité organisée est de la prendre sous l'angle financier en atteignant ainsi sa finalité même qui est l'argent. À titre exemplatif, la commission a décidé d'étudier de façon plus approfondie trois secteurs de l'activité commerciale pour voir dans quelle mesure ces secteurs sont pénétrés par la criminalité organisée. Le choix de ces secteurs ne signifie pas qu'ils sont plus atteints que d'autres mais ils ont été au centre de l'actualité et présentent des originalités par rapport à ce qui existe dans d'autres pays. Nous avons ainsi fait le choix des secteurs de la viande, du diamant et des transports.

Entre-temps, les réponses écrites des autres secteurs consultés par la commission nous sont parvenues. J'épinglerai celles des banques et des assurances. Les banques observent quatre types de criminalité pratiquée à leur égard: la criminalité violente sous forme d'attaques à mains armées; le blanchiment; les fraudes et falsifications de documents bancaires; la criminalité informatique. Les banques signalent que de nombreux dossiers de blanchiment qu'elles adressent aux parquets ne sont pas traités par ceux-ci. Cependant, les affaires traitées sont généralement élucidées, contrairement aux attaques à mains armées où le taux d'élucidation est très bas — 5%.

Le secteur des assurances se considère comme fort vulnérable parce que les rapports entre parties sont majoritairement basés sur la bonne foi. C'est évidemment l'escroquerie aux vols de voitures qui y est développée. À grande échelle, ce phénomène constitue un fait de criminalité organisée.

Dans un autre domaine, on peut mentionner l'industrie du cinéma, gangrenée par le piratage et les contrefaçons tout comme l'industrie phonographique. Dans ces secteurs, les intéressés se plaignent des lenteurs des parquets.

Anvers est le centre mondial du commerce du diamant. On y traite la matière première importée, le diamant brut, et on exporte l'objet fini. Ce secteur représente 8% des exportations belges. Le secteur est particulièrement vulnérable en raison du fait qu'il n'y a aucune règle d'accès à la profession, que le nombre de personnes qui y travaillent — quelques milliers — est relativement limité et en raison des gros profits qu'il génère. Des organisations criminelles se sont implantées dans le commerce des bijoux. Des commerçants géorgiens semblent s'être spécialisés dans ces pratiques dans le quartier de la gare centrale. Le secteur professionnel se plaint régulièrement de l'inertie des autorités à cet égard.

On prétend que les enquêteurs craignaient de s'attaquer à cette criminalité. Le commerce de détail illégal de bijoux n'est manifestement pas inquiété. De nombreux étrangers qui y participent résident de façon illégale en Belgique sans qu'on puisse déterminer quelle autorité porte la responsabilité de cette situation.

Depuis l'arrivée de la mafia russe ou géorgienne dans ce secteur, voici quelques années, douze meurtres ont été commis dans le cadre de règlement de comptes entre bandes mafieuses.

Concernant l'arrivée, en Belgique, du diamant brut et le départ vers l'étranger des bijoux traités, il est manifeste que beaucoup échappent au contrôle sur les aéroports. La situation de ce secteur est largement traitée dans le rapport. On y déplore l'insuffisance de la réaction policière et judiciaire.

Il faut en conclure qu'aucune analyse criminelle sérieuse n'a été effectuée dans le secteur. On agit au cas par cas. Il y aurait lieu de réglementer l'accès à la profession et de contrôler efficacement la présence d'étrangers.

En résumé, il faut davantage de moyens mais aussi une plus grande volonté d'agir des autorités.

Le secteur pétrolier a lui aussi fait l'objet d'une étude approfondie. La fraude y est facilitée par la disparité des taux d'accises selon l'usage des produits et entre les pays de l'Union européenne

ainsi que par la liberté de circulation au sein de l'Union. Les fraudes portent sur les quantités importées, sur la qualité des produits et sur la TVA. Certains prix trop bas ne peuvent s'expliquer que par des opérations de blanchiment. Il est évident que les effectifs de douanes et de l'ISI sont insuffisants. Dans ce dernier organisme, cinq agents seulement s'occupent des fraudes TVA dans le secteur pétrolier. On a avancé que 20% du marché s'effectuerait en noir.

Il faut noter l'absence de collaboration entre les services concernés. Mise en présence de véritables fraudes, l'administration des Finances préfère conclure des transactions avec amendes administratives plutôt que de dénoncer les faits à la Justice. Aussi, les phénomènes de fraude ne sont-ils pas éradiqués et se poursuivent donc. Selon des témoins entendus par la commission, des membres connus des organismes auteurs de fraudes dans le secteur séjournent sans problème en Belgique avec des visas provisoires de séjour. Aucun contact n'a lieu entre l'administration des Finances et l'Office des étrangers.

Les causes de la criminalité dans ce secteur proviennent également du manque de fiabilité des documents administratifs d'accompagnement entre États de l'Union, de la multiplicité des dépôts et des stations services indépendantes ainsi que du non-respect de directives européennes. En réalité, on a le sentiment que les autorités judiciaires et policières ne se sentent pas suffisamment concernées par cette matière et qu'il n'y a pas de véritable politique criminelle.

La commission recommande que ce secteur soit considéré comme prioritaire dans la lutte contre la criminalité organisée. Une meilleure collaboration doit être assurée entre les autorités administratives et les autorités judiciaires; le secret fiscal est appliqué à tort aux taxes indirectes et il serait souhaitable d'accorder la qualité d'officiers de police judiciaire à certains agents des douanes et de l'ISI. Une meilleure coopération internationale devrait être assurée.

Mais, de façon générale, tant pour le secteur du diamant que pour celui du pétrole, la volonté réelle de poursuivre la criminalité semble absente ou à tout le moins insuffisante. Je tiens d'ailleurs à souligner que les représentants des professionnels de ces secteurs, entendus par la commission, ont eux-mêmes déploré cette situation.

Par contre, dans le secteur de la viande, la lutte a été plus efficace en raison du caractère spectaculaire et sanglant pris par cette forme de criminalité qui touche à la santé publique. Faute de temps, je ne traiterai pas cette matière qui sera sans doute largement évoquée par M. Coveliers.

Le deuxième rapport intermédiaire de la commission a traité des techniques spéciales d'enquête et de la recherche proactive. À cet égard, l'insertion de l'article 28bis dans le Code d'instruction criminelle, par lequel un cadre légal, certes limité et à compléter, est donné à la recherche proactive, constitue un élément positif puisque celle-ci ne pourra se faire qu'avec l'accord préalable et sous le contrôle du procureur du Roi. Le cadre légal devra être complété lors de la révision générale de la procédure pénale actuellement en voie d'élaboration.

Ce rapport intermédiaire ayant été rendu public il y a plusieurs mois, je n'y reviendrai pas sauf pour souligner que l'usage tant de la recherche proactive que de méthodes spéciales d'investigation ne peut, de façon inutile, porter atteinte aux droits individuels et doit donc répondre aux principes de légalité, de proportionnalité et de subsidiarité.

J'en arrive aux conclusions générales des travaux de la commission.

Il faut regretter que le phénomène de la criminalité organisée ait été perçu avec retard en Belgique et n'ait pas fait l'objet d'une étude globale. De ce fait, la commission a dû établir elle-même son *modus operandi*.

Deux étapes importantes ont été cependant franchies, l'une en 1996 par l'élaboration du plan gouvernemental de lutte contre la criminalité organisée, l'autre en 1997 par le plan gouvernemental

d'action contre la délinquance économique, financière et fiscale. Il y a donc un progrès évident mais fort insuffisant. Ce n'est pas seulement dans l'opinion publique que la perception de la criminalité organisée est tenue mais aussi dans le chef des responsables de l'action publique, comme l'ont démontré les réponses évasives communiquées par certains procureurs du Roi.

De nombreux secteurs économiques et financiers sont touchés par la criminalité organisée. Dans tous ces secteurs, on constate une riposte trop faible des pouvoirs publics. On constate un manque évident de collaboration entre les services administratifs eux-mêmes, entre les services administratifs, judiciaires et policiers et, enfin, entre l'ensemble des services d'État et les représentants qualifiés des secteurs économiques concernés qui souhaitent que leur secteur soit apuré.

La Justice agit avec lenteur et est souvent trop indulgente en ce qui concerne la criminalité économique et financière. La criminalité organisée agit comme une entreprise multinationale, elle va d'un secteur à l'autre. Si la réaction des pouvoirs publics devient trop efficace, elle évoluera vers d'autres activités.

Des travaux de la commission, on peut dégager trois caractéristiques essentielles.

Premièrement, la criminalité organisée revêt un caractère d'entreprise et vise à contrer la réaction des autorités; cela suppose, dans le chef des criminels, beaucoup de professionnalisme, l'existence de structures commerciales et de contrestratégies.

Deuxièmement, la criminalité organisée a un caractère international favorisé par la disparition du rideau de fer et la libre-circulation des personnes.

Troisièmement, les groupes organisés de criminels sont souvent homogènes au point de vue ethnique et tournés vers des activités spécifiques.

La législation doit s'adapter à cette situation en ajustant les méthodes de recherches, en légalisant la recherche proactive et en réglementant l'usage des techniques spéciales de recherches. La lutte des pouvoirs publics doit être cohérente, multidisciplinaire et internationale.

Aux termes de ses travaux, la commission formule une série de recommandations. Je voudrais en rappeler les principales. Ainsi, il s'impose de préciser davantage le cadre légal de la recherche proactive, d'aviser les parquets de la création de sociétés ou de l'existence de sociétés non immatriculées mais actives. Ensuite, il faut permettre un meilleur échange de l'information, notamment par l'uniformisation des systèmes informatiques, et ouvrir la possibilité d'écoutes téléphoniques sur les appareils mobiles. Les analyses stratégiques doivent être confiées à un organisme central unique regroupant le ministère public — les services de police et la sûreté. Il faut assurer une meilleure formation spécifique aux policiers et magistrats chargés de lutter contre ce type de criminalité.

La Justice doit s'appuyer sur l'assistance d'experts compétents et bien rémunérés pour compenser l'ingénierie du crime et de la délinquance. La notion de blanchiment doit être étendue à tous les revenus provenant de la criminalité organisée. Le secret bancaire doit être levé lorsqu'il couvre des opérations liées à la criminalité organisée. Un magistrat fédéral devrait être spécialement chargé de la problématique du blanchiment. Il faudrait revoir l'échelle des peines en matière de criminalité organisée et en assurer l'effectivité, tant pour les peines d'emprisonnement que pour les amendes et légitérer à propos de la responsabilité pénale des personnes morales. Il faut renforcer le contrôle sur l'accès au territoire des étrangers indésirables, liés au milieu criminel et, bien entendu, développer la coopération internationale ainsi que revoir le système désuet des commissions rogatoires.

Enfin, la commission suggère la création d'une commission parlementaire du suivi qui aurait une triple mission: évaluation permanente de l'évolution de la criminalité organisée; contrôle de l'efficacité des mesures; formulation de propositions. Cette suggestion pourrait rapidement être concrétisée, me semble-t-il, par le Sénat lui-même.

Enfin, la commission considère que la création d'un parquet fédéral et d'une police fédérale constitue un élément positif dans la lutte contre la criminalité organisée.

Monsieur le président, la tâche de notre commission n'était pas aisée. Contrairement à d'autres commissions parlementaires d'enquêtes, elle ne s'attaquait pas à un dossier précis et concret mais à un phénomène diffus et peu connu. La commission a travaillé pendant deux ans avec discréption et, je le pense, avec sérieux. Contrairement à des crimes de sang, à des enlèvements d'enfants, phénomènes spectaculaires et tragiques, la criminalité organisée est peu spectaculaire et largement ignorée de l'opinion publique. Elle est centrée sur la conquête de l'argent et, par là, du pouvoir économique. Si les travaux de notre commission permettent à cette opinion publique de prendre conscience du phénomène de la criminalité organisée et du danger qu'elle représente pour la société et s'ils permettent une meilleure organisation par les pouvoirs publics de la lutte contre ce type de criminalité, nos efforts n'auront pas été inutiles. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers, corapporteur.

De heer Coveliers (VLD), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ondanks het feit dat in dit land vaak in de andere taal herhaald wordt wat in de ene reeds is gezegd, zal ik niet herhalen wat corapporteur en collega Desmedt heeft naar voren gebracht. Ik zal trachten een samenvatting te geven van wat in het rapport staat en ook enkele punten uit mijn uiteenzetting, die mijn collega reeds heeft aangehaald, nader toelichten.

De commissie heeft niet alleen een belangrijke taak vervuld, zij heeft ook de taak van de Senaat duidelijk belicht en bijgedragen tot de mening die zal worden gevormd over zijn eerste legislatuur in de nieuwe vorm.

Naast de gebruikelijke maar tevens gemeende dank aan de wetgevende diensten en de secretariaten, aan de speciaal daartoe aangetrokken medewerkers — de namen staan vermeldt in het rapport — gaat mijn waardering naar de initiatiefnemer van de commissie, de heer Vandenbergh. Hij maakte deel uit van de beperkte groep senatoren die de materie voldoende belangrijk vonden om steeds aanwezig te zijn in de commissie. Niemand van degenen die hebben deelgenomen aan de discussies hebben daarover spijt gehad.

Ten eerste is het belangrijk dat een duidelijk overzicht wordt gegeven van de methodologie. Bij de kritiek op het verslag en de manier van werken van de commissie, moet rekening worden gehouden met de in de commissie duidelijk afgesproken methodologie. Ik denk hier in de eerste plaats aan het bronnenmateriaal. We hebben niet gewerkt met concrete onderzoeksdossiers zoals dat gebeurt in andere commissies, maar hebben meer de algemene lijnen besproken. Concrete dossiers werden enkel aangehaald in zover de algemene lijnen konden worden verduidelijkt. We hebben hoorzittingen georganiseerd met de verantwoordelijke magistraten. Het is dus evident dat ook een aantal procureurs-generaal werden gehoord.

Ten tweede zijn er de pogingen tot strategische analyse. We hebben zeer dankbaar gebruik gemaakt van de bestaande aanzetten daartoe. Het begrip georganiseerde misdaad werd in België relatief laat ontdekt. Het is de rijkswacht die met vallen en opstaan in 1994 en 1995, weliswaar onvolledige, verslagen heeft opgesteld over de georganiseerde misdaad. Nadien heeft ook het ministerie van Justitie over de vastgestelde feiten in 1996 en 1997 rapporten gemaakt, mede met het oog op het Europees verslag. Ik ben van oordeel dat mits een aantal verbeteringen, deze verslagen de vergelijking kunnen doorstaan met die van andere Europese landen.

Daar waar bij de gerechtelijke politie de knowhow voor een strategische analyse zeker aanwezig was, heeft deze niet plaatsgehad. Dat was ook niet het geval bij de gemeentepolitie. Deze laatste heeft enkel bij gebrek aan informatie operationele analyses gemaakt. Dat kan als verontschuldiging voor de gemeentepolitie worden aanvaard.

Een derde belangrijke bron zijn de vragenlijsten. Daarbij hebben we, misschien willekeurig omdat we het niet beseften, het Engels systeem gevuld. We hebben immers niet alleen aan de

magistraten en politiediensten, maar ook aan sommige economische sectoren zelf vragen gesteld. Ook de commissie-Van Tra heeft een dergelijke werkwijze gevuld. De antwoorden op deze vragenlijsten zijn bijzonder leerrijk. Ik zal ze niet allemaal herhalen, maar uit de manier waarop werd geantwoord en uit de eigenlijke inhoud van de antwoorden kan veel worden geleerd. Bepaalde procureurs zeggen bijvoorbeeld dat ze geen georganiseerde misdaad kennen. Ik ben ervan overtuigd dat dit klopt, maar dit komt niet omdat de georganiseerde misdaad niet zou bestaan, wel omdat men er blijkbaar geen aandacht aan wil, kan of durft te besteden.

Hoofdstuk I, de inleiding, heb ik overgeslagen omdat het gaat om een louter administratieve bedoeling die de collega's beter zelf lezen of intussen misschien al gelezen hebben. Hoofdstuk II gaat over de methodologie, de hoorzittingen, de strategische analyses en vragenlijsten. Er werd ook rekening gehouden met de duidelijke beperkingen ervan. Hoofdstuk III gaat precies over de georganiseerde misdaad in België. Het begint met de duidelijke vermelding dat van de georganiseerde misdaad in ons land geen totaalbeeld bestaat. De aanzet daartoe is er wel, maar het is nog onvoldoende, ook door het ontbreken van een multidisciplinaire aanpak. U zult merken dat de aanzetten daartoe, die in grote mate van de overheid uitgaan, in het verslag vermeld staan. Daarom werd ook het actieplan van de regering als bijlage bij het verslag gevoegd.

Een belangrijk element is uiteraard het begrip «georganiseerde misdaad». De heer Desmedt heeft het daarover reeds gehad en ik zal er dus niet al te zeer over uitwiden.

In ons eerste tussentijds verslag hebben we geprobeerd een definitie te geven. Dat maatschappelijk fenomeen werd eigenlijk voor het eerst gedefinieerd in het Angelsaksisch recht. Die definitie werd later door de Duitsers overgenomen, terwijl de Italianen het fenomeen op een specifieke manier benaderen omdat zij door hun traditie reeds enkele eeuwen de maffia kennen. We werden op onze beurt met al deze definities geconfronteerd. Ik zal dit punt kort en dus per definitie onvolledig behandelen.

Het *Bundeskriminalamt* heeft in 1992 een definitie aangenomen die criminologisch van aard was en bedoeld was om het fenomeen te kunnen vatten, omschrijven en in kaart brengen. We vonden en vinden het toch wel een beetje onvoorzichtig een dergelijke definitie letterlijk in een strafwet over te nemen. We voelden ons in deze overtuiging gesteund door een voorval in Nederland. Men heeft daar gepoogd — maar men is er niet in geslaagd — mensen die tegen het Verdrag van Amsterdam betoogden, te vervolgen op grond van de wet op de criminale organisaties. Ook in ons land voerden allerlei groeperingen aan dat de wet niet te breed mocht worden opgevat omdat ze dan van toepassing zou kunnen zijn op allerhande organisaties. Daarom heeft de commissie een voorstel geformuleerd dat de minister, in de vorm van een amendement op de wet betreffende de criminale organisaties, in grote lijnen heeft overgenomen. De Senaat heeft dit amendement ook aanvaard, maar het stootte nadien op enige argwaan vanwege onze collega's van de Kamer.

Met het Nederlandse voorbeeld in het achterhoofd werd aangevoerd dat vrij veel macht aan de politiediensten werd gegeven. Omdat later de wet op de speciale politietechnieken waarschijnlijk, ten minste gedeeltelijk, zou worden gekoppeld aan deze definitie van criminale organisaties, waren organisaties zoals de Liga voor de rechten van de mens en vakbonden bevreesd dat de politiediensten de definitie zouden misbruiken om hen in moeilijkheden te brengen.

Men had dan moeten zeggen dat de politiediensten beter hadden moeten worden gecontroleerd. Onze collega's in de Kamer wensten evenwel in het kader van de wet op de criminale organisaties te specificeren dat charitatieve, religieuze en syndicale organisaties die zich uitsluitend daarmee bezighouden, niet kunnen worden beschouwd als criminale organisaties. Dat is een waarheid als een koe. Niemand zal dat betwisten. Men wil dat absoluut nog eens in de strafwet zetten. Baat het niet dan schaadt het niet. Het is trouwens de verdienste van de commissie die eerste definitie te hebben gelanceerd.

Na in de inleiding ervoor te hebben gewaarschuwd dat men nooit een totaalbeeld zal krijgen, werd het begrip georganiseerde misdaad in het strafrecht vertaald als criminale organisaties.

In eerste instantie wordt geprobeerd een beschrijving te geven van het fenomeen. Ik zal daarover slechts zeer kort iets zeggen daar de heer Desmedt dat aspect al uitvoerig heeft behandeld.

Uit de antwoorden die de procureurs via de territoriale analyse gaven, kunnen conclusies worden getrokken. De antwoorden zijn ongelijk in waarde. Er is geen eenheid in de perceptie van het begrip en er is geen grootscheepse criminale analyse. Er kan wel enige waarde worden gehecht aan de cijfers over het aantal dossiers behandeld door de nationaal-magistraten: 34% voor Brussel, 15% voor Antwerpen en 7% voor Neufchâteau, gevolgd door Luik, Charleroi en Gent, alhoewel iedereen met zijn elleboogen aanvoelt dat er wellicht veel meer georganiseerde misdaad is in die laatste arrondissementen. Maar dit heeft te maken met een vertekend waardebeeld en met de aandacht die de publieke opinie aan sommige, meer bepaalde seksuele, delicten geeft. Persoonlijk meen ik evenwel dat seksuele delicten a-typisch zijn en dat de georganiseerde misdaad een veel typischer misdrijf is.

De commissie maakte bij haar analyse dankbaar gebruik van de twee rapporten van de rijkswacht en van de twee rapporten van het ministerie van Justitie. Ik ga daar niet verder over uitwiden. Het staat allemaal in het verslag.

Nieuw is de analyse van de economische sectoren. Ook daar volgde de commissie hetzelfde stramien. In de inleiding wordt opnieuw geponeerd dat de georganiseerde misdaad trapsgewijze werkt. Er zijn drie fases.

Eerst is er de parasitaire fase. Hier kan vooral verwezen worden naar de enge diamantsector, met Abbas als voorbeeld.

Vervolgens is er de symbiotische fase waarin er een wederzijdse belangenbehartiging is. In die fase maken zowel de legale als de illegale economie winsten. Die werken samen, maar men moet beseffen dat de legale economie dat nog altijd op een legale manier doet. Dit fenomeen doet zich vooral voor in de petroleumsector.

Ten derde, de meest verregaande fase is de vergroeiingsfase. Daar is het summum van de georganiseerde misdaad op economisch vlak bereikt. In dit stadium heeft de misdadige organisatie de volledige legale economische organisatie ingepalmd en wordt de sector van binnenuit aangetast. Dit fenomeen doet zich niet alleen voor in de petroleumsector, maar ook in de vleessector en in de diamantsector in de brede zin van het woord, de juwelensector eigenlijk. Getrouw aan ons systeem hebben we de methodologie gegeven, namelijk de bronnen en een verantwoording waarom we precies die drie sectoren hebben geselecteerd.

We willen die sectoren daarmee helemaal niet criminaliseren of zelfs maar suggereren dat er aanwijzingen bestaan voor grootscheepse criminaliteit. Zeker voor de diamantsector is de eerste reden waarom we het enige land in Europa zijn dat daar onderzoek naar doet, dat een dergelijke sector alleen in ons land bestaat. Wat de petroleumsector betreft, zijn het mensen van het terrein zelf die ons hebben gesigneerd dat er daar een en ander misloopt. De vlees- en hormonensector willen we dan weer speciaal onderzoeken omdat daar reeds zekere successen zijn behaald. Die blijven vooralsnog relatief, maar dat er vooruitgang is zal allicht niemand ontkennen. Inzake registratie en observatie en allicht ook, zij het een stuk minder, inzake de ontnemingsstrategie hebben wij in deze sector zaken gerealiseerd die voor Europa eerder uitzonderlijk zijn.

Het verslag geeft ook de reacties weer van mensen uit de sectoren zelf. Die zijn erg belangrijk, omdat men daarin niet alleen aanwijzingen terugvindt, maar ook kan vaststellen hoe verschillend het begrip georganiseerde misdaad wordt ingevuld.

Over de diamantsector heeft corapporteur Desmedt reeds zeer veel gezegd, zodat ik mij kan beperken tot de besluiten van de commissie.

De commissie stelt een frappant tekort vast aan enthousiasme en aan inzet, zowel bij de politiediensten als bij de magistraten. Ook hier doet zich het oude zeer voor van het gebrek aan samenwerking, vooral tussen de politiediensten als zodanig en de andere onderzoeksdienden. We verwijzen met enige afgunst naar het Nederlandse FIOD, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdiensten en houden nogmaals een pleidooi voor een afzonderlijke ontnemingsprocedure. Daarmee willen we de georganiseerde misdaad treffen waar ze het meest gevoelig is, namelijk in de

portefeuille. Het komt erop aan de misdadige opbrengsten van de georganiseerde misdaad zoveel mogelijk te lokaliseren en in beslag te nemen.

Een andere conclusie voor de diamantsector is dat daar geen misdaadanalyse bestaat en dat er zeer weinig samenwerking is in de strijd tegen de misdaad in die sector. Enkel inzake het vreemdelingenbeleid is er van enige samenwerking sprake, maar vaak blijven de gesloten overeenkomsten ook daar dode letter. We vragen dat de leden van de diamantbeurs dringend een statuut krijgen. De beurs zelf kan die niet krijgen aangezien ze in feite een immobiliënvennootschap is. Ook de toegang tot het beroep van diamantair moet worden gereglementeerd. Ik verheug er mij trouwens over dat de Hoge Raad voor de diamant in zijn eerste reactie op ons verslag eveneens voor een reglementering van het beroep pleit.

Ook voor de tweede sector, die van de petroleum, beperk ik mij tot besluiten. We stellen hier een bijzonder actieve vorm van georganiseerde misdaad vast. Die is minstens symbiotisch, het is zelfs de vraag of er voor sommige onderdelen geen sprake is van een echte vergroeiing. Hier is een drastische mentaliteitsverandering in het fraudeonderzoek dringend noodzakelijk. Het moet veel meer multidisciplinair worden aangepakt. De fiscale diensten moeten inbreuken veel meer signaleren aan de gerechtelijke overheden, wat vandaag vaak niet gebeurt.

De derde sector, de vleessector is de voorbije jaren fel in opspraak gekomen door de activiteiten van de contra-strategieën van de georganiseerde misdaad, uiteraard in de eerste plaats door de moord op Karel Van Noppen op 20 februari 1995. Problemen doen zich voor op twee vlakken: op dat van de vesting en op dat van de verkoop van vlees met een vervalste afkomst. De hormonencriminaliteit is behoorlijk in beeld gebracht. Ook de aanpak wordt door de bevoegde magistraat goed gecoördineerd. Dit betekent echter niet dat er van deze vorm van criminaliteit geen dreiging uitgaat. De bereikte resultaten zijn immers nogal beperkt. Ook in dit geval is eens te meer aangetoond dat de bestrijding niet mag worden beperkt tot het reactief onderzoek, maar dat er ook aan proactief onderzoek moet worden gedaan, ook al stuit dat bij sommigen op weerstand. Hierbij is vooral de financiële recherche belangrijk.

De commissie wijst er in het verslag op dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de bestraffing en de financiële afhandeling van de zaak. De straf moet net als bij de gewone criminaliteit, zo snel mogelijk worden uitgesproken. Op dit vlak moet er een «lik op stuk-beleid» worden gevoerd. Iemand die op heterdaad wordt betrapt, moet zo snel mogelijk worden bestraft. Bovendien moet deze straf zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

Bij de criminaliteit in de petroleumsector, de vleessector en de sectoren die verwant zijn met de diamanthandel, gaat het echter om gigantische bedragen die de vergelijking met bepaalde delen van de Belgische rijksmiddelenbegroting kunnen doorstaan. Hier moet een financiële recherche dan ook mogelijk zijn. Het Wetboek van strafvordering moet met andere woorden worden gewijzigd. De regel moet zijn dat de strafrechter zich over de schuld en de strafmaat uitspreekt, maar dat de financiële gevolgen van de misdaad voor de gemeenschap het voorwerp zijn van een financiële recherche. Er moet worden nagegaan wat de juiste opbrengst van de misdaad is. Vervolgens kan deze misdadige opbrengst, hopelijk in veelvoud, worden verbeurd verklaard. Het is natuurlijk nog maar de vraag of we de geleden verliezen ooit zullen kunnen recupereren, maar we zullen er in elk geval mee kunnen dreigen. De noodzaak aan financiële recherche is vooral in het onderzoek van de vleessector duidelijk aangetoond.

De commissie was nogal verbaasd over de omvang van de fraude in de vleessector, vooral dan met betrekking tot de restituties en de subsidies die door de Europese instellingen worden uitgekeerd, maar uiteindelijk door de burgers van de lidstaten worden betaald. Dit is natuurlijk in de eerste plaats een internationaal probleem.

In het derde deel van het verslag pogen we de aanpak van de georganiseerde criminaliteit in beeld te brengen. Samen met de commissie wens ik eens te meer een lans te breken voor het reguleren van de bijzondere politietechnieken. Iedereen is het er wellicht mee eens dat de gebruikelijke politietechnieken niet vol-

staan om bijzonder intelligente criminelen, die zeer goed geïnformeerd zijn en over zeer veel macht en geld beschikken, op te sporen. Gewone politietechnieken zijn immers reactief; men wacht tot men de stroper in het bos op heterdaad betrapt en ondervraagt hem vervolgens, in de hoop dat hij bekent, want als hij niet bekent, wordt het dikwijls moeilijk om iets te bewijzen. De politiediensten moeten als het ware met pijl en boog tegen atoomwapens vechten. Bijzondere politietechnieken zijn dus broodnodig.

Hoe meer mogelijkheden we aan de politie geven, hoe groter het gevaar voor normvervaging en machtsmisbruik wordt. De controle op de politiediensten is dus zeer belangrijk. Hierbij is de subsidiariteit van groot belang. Alles wat met gewone politietechnieken kan worden opgelost, moet niet met bijzondere technieken worden opgelost. Er is dus geen observatie in warenhuizen nodig om dieven te vatten. Ook om iemand die een verdachte relatie heeft, te betrappen, zijn dergelijke technieken niet nodig. Pas als de gewone technieken ontoereikend blijken, mag de politie een beroep doen op deze bijzondere technieken, die de vrijheid van de burger toch wel voor een groot deel in gevaar brengen.

Een tweede principe dat bij het gebruik van bijzondere politietechnieken moet worden toegepast, is de proportionaliteit. Dat betekent dat we niet met een kanon op een mug moeten schieten en dat we precies moeten weten of het om een belangrijk feit gaat of niet.

Een derde principe is de controle op de politiediensten die bijzondere technieken gebruiken. Controle op de politiediensten moet er altijd zijn, maar wanneer er bijzondere technieken worden gebruikt is dat des te belangrijker, omdat ze de politie een machtig wapen in handen geven. Die politie komt bovendien zeer nauw in contact met de georganiseerde criminaliteit. Het zou niet de eerste keer zijn dat een politieagent van kamp verwisselt. Dat is natuurlijk zeer nefast, want dan zijn al de systemen en technieken bekend bij de tegenpartij.

Indien het op te richten federale parket op een correcte manier te werk gaat, zullen we een stap in de goede richting kunnen doen. Maar dan moet iedereen bereid zijn om zaken te veranderen en moeten de elementen die dat niet willen, snel worden verwijderd. Het federale parket moet samenwerken met de federale politie. We moeten vermijden dat er teveel in «*cocoons*» wordt gewerkt. Er mag geen scheiding komen tussen de zuilen van de administratie, de gerechtelijke en de steudiensten.

Ik ga over tot de conclusies van de commissie. Niet alle vaststellingen van de commissie zijn nieuw en dat is ook logisch. De belangrijkste conclusie lijkt mij dat de georganiseerde criminaliteit in ons land wordt onderschat. Er moet dus dringend meer aandacht aan worden besteed. Naast de wil is ook de kennis nodig om het probleem te kunnen zien. Een schijnbaar klein delict kan immers deel uitmaken van zeer grote georganiseerde criminaliteit. We moeten ook vermijden te veel aandacht te besteden aan, bijvoorbeeld, bepaalde seksuele delicten, die soms gruwelijk zijn, maar waarvan de dader vaak niet zo moeilijk op te sporen is.

De commissie heeft ook vastgesteld dat de georganiseerde misdaad eigenlijk in elke sector aanwezig is, internationaal optreedt en heel beweeglijk is. In die zin kunnen we haar vergelijken met de multinationale ondernemingen. Zoals een onderneming alle hinderpalen die productie en verkoop in de weg staan, wil opruimen, zo zullen ook deze groepen, deze «*illegale ondernemingen*», het overheidsoptreden pogen te dwarsbomen. Hier komen dan de contrastrategieën op het voorplan: de corruptie, het geweld, maar ook de beïnvloeding. Deze laatste is een minder erg vorm van corruptie, maar is niet minder belangrijk, ook al omdat ze moeilijker te bewijzen is.

Ten slotte heeft de commissie gewezen op de etnische factor bij bepaalde groepen van de georganiseerde misdaad. Dit is trouwens overall ter wereld zo. Deze vaststelling is terecht. Ze houdt geen waardeoordeel in over de mensen die tot die etnie behoren. Zo zitten er verhoudingsgewijs op het ogenblik in Spanje veel meer Belgen wegens drugshandel in de gevangenis dan er in Spanje verblijven. Een Spanjaard zou daaruit kunnen concluderen dat alle Belgen drugshandelaars zijn. Dat zou dan de tweede incriminalisatie zijn die we sinds een paar jaar krijgen. Overall ter wereld maken de allochtonen in grotere mate deel uit van de daderspopu-

latie. Dat is logisch omdat de verinnerlijking van de norm en de controle anders verlopen. De politiediensten moeten met dit feit rekening houden, zonder dat ze daarom verglijden in racisme of discriminatie.

In de conclusies wijzen we er duidelijk op dat de middelen die de politiediensten ter beschikking krijgen, moeten worden afgewogen tegen de democratische vrijheden. In onze vaststellingen wordt eveneens gewag gemaakt van het begrip «*gewapend bestuur*». Deze term hebben we overgenomen uit Nederland, dat meestal ver vooruit is inzake het benoemen van dergelijke fenomenen. Op het colloquium in Leuven werd een publicatie van een Amsterdamse hoogleraar, die dit begrip beschrijft, naar voren gebracht. Wanneer we het hebben over gewapend bestuur, bedoelen we niet dat elke ambtenaar van de burgerlijke stand een uzi moet krijgen, maar wel dat hij in staat moet zijn om preventief op te treden. Een manifest foutieve of verdachte aangifte, zowel bij de burgerlijke stand, bij de diensten van ruimtelijke ordening als bij het handelsregister, moet door het personeel van deze diensten worden gemeld. Zo kunnen ze erop wijzen dat er een fictieve venootschap wordt opgericht of kunnen ze er de aandacht op vestigen dat een bepaald vermogen niet op een normale wijze kan zijn verworven. Het bestuur moet de mogelijkheid krijgen de aantasting van het democratische weefsel te bestrijden. Dat is gewapend bestuur.

Wat de aanbevelingen betreft, verwijs ik naar de opsomming die de heer Desmedt heeft gegeven.

Indien u het mij toestaat, mijnheer de voorzitter, zal ik mijn persoonlijke visie naar voren brengen. Ik vrees overigens dat mijn verslag al doorspekt was met subjectieve appreciaties.

De heer Van Duyne, een Nederlandse auteur, heeft een zeer goed boek geschreven met als titel: «*Georganiseerde misdaad: spook of dreiging?*» Het is gevaarlijk het antwoord op deze vraag niet te kennen. Indien de georganiseerde misdaad niet meer is dan een spook dat uitsluitend bestaat in de hersenspinsels van sommige mensen, heeft het geen zin dat de overheid uitgebreide middelen aanwendt ter bestrijding van dit fenomeen en de vrijheden van de burgers beperkt teneinde dit spook te bekampen. In dit geval kunnen psychieters of droomanalisten beter werk leveren. Indien het echter om een effectieve dreiging gaat, moeten we het bestaan ervan erkennen. We moeten deze dreiging niet overschatte, we moeten er geen overmatig belang aan hechten, maar het onderschatten ervan is even gevaarlijk.

De georganiseerde misdaad waarmee we op het ogenblik in ons land, en zeker in de stad waar ik woon, worden geconfronteerd, vormt ingeraden een dreiging. Ik bedoel hiermee niet dat het risico te worden betrokken bij een schietpartij waarmee we niets te maken hebben, groot is. De dreiging weegt veleer op het veiligheidsgevoel. Elk misdrijf dat in de media bekend wordt gemaakt, maar niet wordt bestraft, brengt het normgevoel van de burger en het vertrouwen in de overheid in het gedrang. Het gevolg hiervan is dat sommigen drastische maatregelen en een extreem optreden van de veiligheidsdiensten gaan bepleiten.

Wanneer de georganiseerde misdaad succesrijk is, bestaat het gevaar dat veel voorkomende criminaliteit, die zich vooral, maar niet uitsluitend in steden voordoet, eveneens een georganiseerd karakter verwerft. Op dat ogenblik onstaan er mini-organisaties, waardoor het vatten van daders wordt bemoeilijkt en het gevoel van onveiligheid toeneemt.

Alhoewel me het einde van de eeuw naderen, ben ik ervan overtuigd dat we niet bepaald pessimistisch moeten zijn. Er zijn immers duidelijke aanwijzingen dat er een begin is gemaakt met het uitwerken van een oplossing. Ieder begin is moeilijk. Ik heb dan ook kritiek en opmerkingen, maar in elk geval werden stappen in de goede richting gedaan.

Bovendien hebben we niet als enigen met deze problematiek te kampen. Ze teistert immers heel West-Europa en, in nog grotere mate, zelfs de vroegere landen van het Oostblok. De georganiseerde misdaad bestond reeds in de communistische regimes — ze bestaat nog in autoritaire regimes in andere werelddelen —, maar ze viel daar niet meer op, omdat ze de machthebbers daar al lang geleden heeft kunnen corrumperen. Toen die machthebbers wegvielen, ontstond er evenwel een vacuüm. De nieuwe verkozenen zijn democraten en laten zich niet door de oude machthebbers — en dus ook niet door de georganiseerde misdaad — inpalmten.

Sommigen, zoals onlangs een liberale politica in Sint-Petersburg, worden dan ook vermoord, precies omdat ze zich verzetten tegen de georganiseerde misdaad.

Die situatie kennen we hier gelukkig niet, maar het probleem wordt wel ten dele geëxporteerd met bepaalde facetten ervan. De misdaadorganisaties voeren immers activiteiten uit waar ze dit het gemakkelijkst kunnen. Vooralsnog is dit West-Europa in het algemeen, en België in het bijzonder.

Geen enkel onderdeel van onze maatschappij kan dit probleem alleen aanpakken. Het zal op alle vlakken samen moeten gebeuren. De minister van Justitie zal zijn collega's dan ook moeten overtuigen: niet alleen zijn collega van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, wat de bedrijfsvergunningen betreft, maar ook zijn collega van Binnenlandse Zaken, wat de toegang tot het grondgebied betreft, zijn collega van Sociale Zaken voor nog andere aangelegenheden, enzovoort. Hij zal allen ervan moeten overtuigen dat ze dit probleem multidisciplinair moeten aanpakken met het doel een antwoord te bieden op deze vorm van criminaliteit die onze hele maatschappij omvat.

Ik ben niet pessimistisch, al ben ik van oordeel dat dringend maatregelen moeten worden genomen, teneinde niet te verglijden in een bijzonder moeilijke situatie. Zoals de voorzitter van de commissie maandag op de persconferentie verklaarde, hoop ik dat dit verslag een bijdrage zal zijn tot de bewustwording en tot een oplossing, niet tot slogans of verkiezingsbeloften, maar wel tot een degelijke, efficiënte, langlopende aanpak. We zullen voortdurend moeten evalueren en bijsturen en leren met vallen en opstaan, maar in een aanvaardbare termijn zullen we tot oplossingen komen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, sta me toe eerst de rapporteurs te danken, in de eerste plaats voor het verslag, maar uiteraard ook voor de vriendelijke woorden die ze tot mij hebben gericht naar aanleiding van de werkzaamheden van de onderzoekscommissie. Ik ben ook de actieve leden van de commissie dankbaar, alsmede het secretariaat, de universitaire medewerkers, de diensten van de Senaat en allen die een bijdrage hebben geleverd aan de werkzaamheden van de commissie.

Over de periode van twee jaar hebben we een evolutie in de getuigenissen kunnen vaststellen. Aanvankelijk werden algemene verklaring afgelegd waarvoor weinig steun op het terrein kon worden gevonden, maar na het nodige zoekwerk bleek dat het inzicht in de problematiek van de georganiseerde criminaliteit groeide. De oprichting van de commissie en haar werkzaamheden hebben mijns inziens geleid tot anticipatieve activiteiten van de overheid.

Dankbaarheid is uiteraard geboden voor de inzet van elkeen die tot het welslagen van de werkzaamheden heeft bijgedragen, maar ook de methode van werken heeft bijgedragen tot het succes van onze opdracht. Nagenoeg alle vergaderingen hadden met gesloten deuren plaats, niet omdat onze activiteiten publiciteit moesten schuwen, maar wel om de efficiëntie van ons werk te verhogen en om contrastrategieën te verhinderen. Op die wijze hebben we informatie kunnen vergaren die we in andere omstandigheden wellicht nooit hadden verkregen.

Deze werkwijze kwam ook de sfeer in de commissie ten goede en maakte het mogelijk de besluitvorming buiten de klassieke partijpolitieke tegenstellingen te houden. Bij het onderzoeken van een dergelijk onderwerp kunnen deze tegenstellingen de werkzaamheden alleen maar bemoeilijken.

De rapporteurs hebben erop gewezen dat het resultaat mag worden gezien. Hiermee wordt aangetoond dat de Senaat zijn taak als reflectiekamer kan vervullen. Ik begrijp dat collega Anciaux hier «doodgaat», de Senaat is nu eenmaal een reflectiekamer. Het verslag mag worden gezien en hiermee wordt het bewijs geleverd dat het aanpakken van de hoofdzaken in de politiek mogelijk blijft.

Wie het politiek debat vandaag de dag volgt, moet zich toch vaak verwonderen over het belang dat aan bijzaken wordt gehecht. De bijzaken krijgen ruime mediabelangstelling en de grote tendensen blijven onbesproken.

Onze bijdrage bestaat erin dat we de grote tendens van de georganiseerde misdaad in kaart hebben gebracht. Het was ons doel om de aard en de omvang van de georganiseerde criminaliteit in het algemeen in beeld te brengen en vervolgens voor een aantal meer specifieke sectoren uit te werken.

Het beeld dat wordt opgehangen, is uiteraard een pathologisch, een ziektebeeld, en bijgevolg helemaal niet opbeurend. Zoals collega Coveliers heeft beklemtoond werd het fenomeen tot nu toe eerder onderschat. Dat mag uiteraard niet, maar het is evenmin aangewezen de situatie in ons land als gevaarlijker te bestempelen dan die in de ons omringende landen. We hebben eerst en vooral deze vergelijking niet gemaakt. We weten dat de georganiseerde criminaliteit in heel Europa aanwezig is. Het was niet onze opdracht de relatieve invloed ervan in elk land afzonderlijk in kaart te brengen. Vergelijkende conclusies zijn dan ook onmogelijk. Er is echter geen reden om aan te nemen dat de situatie in ons land ernstiger is dan elders. Ook in Frankrijk en Duitsland tekenen zich eigen vormen van zware georganiseerde criminaliteit af.

Beide rapporteurs hebben een uitstekend verslag uitgebracht en ik zal mij verder dan ook tot de hoofdlijnen beperken. De belangrijkste vaststelling van de commissie is het ontbreken van een geïntegreerde aanpak. De georganiseerde misdaad vergt een georganiseerde bestrijding. De organisatie van die bestrijding loopt mank. Precies daarom is de vergelijking van de hormonensector met andere sectoren zo interessant. We kwamen immers tot de vaststelling dat de werking van de hormonencel een geïntegreerde aanpak mogelijk maakte en tot resultaten op het terrein heeft geleid. De gespreide activiteiten van de diverse bevoegde diensten in andere sectoren hebben echter geen vruchten afgeworpen.

Daarom is het belangrijk dat ons verslag wordt uitgebracht op het ogenblik dat eminentie punten van het justitieel beleid die beantwoorden aan de wens tot integratie, in uitvoering zijn of op het punt staan te worden uitgevoerd. Ik denk aan de oprichting van het ambt van federale procureur. De leden van de commissie voor de Justitie zullen zich herinneren wat de procureurs-generaal verklaarden over de rol die de federale procureur dient te spelen.

De federale procureur en de federale magistraten hebben een essentiële rol te spelen in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Deze personen kunnen zich immers specialiseren in bepaalde sectoren en kunnen daarvoor als «aanspreekpunt» fungeren. Dat geeft de justitie een gezicht. Bovendien, en dat is erg belangrijk, kunnen diverse private sectoren op die manier meewerken aan de bestrijding van de georganiseerde misdaad. De strijd tegen de georganiseerde misdaad is immers niet alleen een strijd van het strafrecht en van justitie, maar van het hele bestuur, zowel op plaatselijk, regionaal als federaal vlak. De alertheid van de private samenleving is eveneens van belang. Ze moet weten dat er mogelijkheden tot infiltratie bestaan. Ze moet in vertrouwen met de overheid kunnen samenwerken. Vandaar het belang van de deontologie in de diverse sectoren die onder toezicht staan. Van essentieel belang blijft dat justitie een aanspreekpunt heeft zodat duidelijk wordt waar men met zijn problemen terecht kan.

Er werd eveneens gesproken — en er onstond heel wat commotie — over het «gewapend bestuur», een begrip dat uit Nederland komt. Het is niet de bedoeling een soort neo-autoritaire staat in het leven te roepen. Het gaat om een creatieve uitdrukking die wijst op de noodzaak van een geïntegreerde aanpak. Indien de private samenleving — die wordt georganiseerd door de tussenkomst van het bestuur — zich wil beschermen, moet het bestuur kunnen uitmaken of een persoon die zich tot hem richt al dan niet tot een criminale organisatie behoort. Dit is zeker het geval bij het verlenen van vergunningen of concessies, bij het toewijzen van openbare werken, bij transacties van onroerend goed. Het gaat niet enkel om de louter formele administratieve handeling die het onmiddellijke voorwerp uitmaakt van de bezorgdheid van het bestuur, maar om de eventuele maatschappelijke duiding van het individuele bestuursoptreden met betrekking tot andere informatie. Deze teruggekoppelde informatie laat toe te kijken wat achter de handeling verborgen zit. De georganiseerde criminaliteit is immers de onzichtbare vijand.

De senatoren Coveliers en Desmedt legden er de nadruk op dat het verslag zich op de bodem van de rechtsstaat bevindt. We willen geenszins een «tapijtbombardement» aanleggen tegen de georganiseerde misdaad want dat is niet de aangewezen weg. We

wensen een gerichte aanpak. Daarom hebben we bij het gebruik van de bijzondere opsporingstechnieken gepleit voor de toepassing van de beginselen van evenredigheid en proportionaliteit, naast de legaliteit die vanzelfsprekend is. Anders gezegd, wanneer er op een bepaald niveau een verstrakking nodig is van de methodes en van de bestrafing, is dit enkel te wijten aan de aard van de uitdaging en geenszins aan een «overacting» of spierballenvertoon om indruk te maken op de publieke opinie. Bij een dergelijke gerichte aanpak is het strafrecht één van de middelen, maar niet het alleenzaligmakende.

Met genoegen heeft de commissie kunnen vaststellen dat één van haar aanbevelingen reeds onmiddellijk effect had. In het strafrecht werd de notie «criminale organisatie» ingevoerd. Ik neem aan dat we morgen de definitieve tekst daarover zullen goedkeuren.

Het is belangrijk dat de Senaat de minister kan overtuigen de aanbevelingen ernstig te nemen. We hebben niet zo maar om het nieuwe naar nieuwigheden gezocht. Onze conclusies en aanbevelingen steunen op bronnenonderzoek en dat is het grote verschil met vele andere aanbevelingen. Onze aanbevelingen zijn objectieverebaar en motiveerbaar en moeten ernstig worden genomen, niet omdat we ons werk zo belangrijk vinden, maar omdat we ervan overtuigd zijn dat dit de weg is die voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad moet worden gevuld. Enkele aanbevelingen worden reeds uitgevoerd of de uitvoering ervan is gepland. Indien we hiervan niet snel werk maken, zal het kwaad een veel grotere uitbreiding nemen. Het woord is nu dus aan de regering. De parlementaire commissie kan het jaar met een gerust gemoed afsluiten.

Belangrijk is eveneens het voorstel van de commissie tot oprichting van een parlementaire opvolgingscommissie. Dit zou al onmiddellijk na nieuwjaar kunnen gebeuren. Wanneer een parlement door de activiteiten in een onderzoekscommissie die twee jaar heeft gewerkt, een knowhow opbouwt, dan is het immers belangrijk deze niet verloren te laten gaan. Er moet een beroep op worden gedaan, omdat de kwaliteit van de controle dan veel groter is en een evenwichtig oordeel kan worden gewaarborgd. In een parlementaire opvolgingscommissie is het eveneens mogelijk over delicate zaken, die niet onmiddellijk in een openbaar debat aan bod kunnen komen, overleg te plegen met de minister en de bevoegde politiediensten of met de magistraten die met de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit zijn belast. Er moet snel een opvolgingscommissie komen, zodat zij kan nagaan of de diverse aanbevelingen effectief worden uitgevoerd.

Ons verslag vormt in ieder geval een concrete bijdrage tot de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit die, zo blijkt ook uit vaststellingen in het kader van de Europese Unie, noodzakelijk is. Men kan het in abstracto over de georganiseerde misdaad en de middelen ter bestrijding ervan hebben, maar om deze onzichtbare vijand op zijn eigen, onzichtbare terrein te treffen, is een concrete en gerichte aanpak noodzakelijk. We moeten weten waar de georganiseerde criminaliteit zich bevindt en welke middelen ze heeft om de rechtsorde te destabiliseren. Onze schets is niet volledig — dat was ook niet mogelijk — maar vormt wel een belangrijke bijdrage en is in België in elk geval het enige document van een dergelijke omvang. Het zal een meer gerichte aanpak zowel op het vlak van de plaats van de misdaad als op dat van de methodologie mogelijk maken.

Mijnheer de voorzitter, we moeten ons ervan bewust zijn dat de georganiseerde misdaad een gevaar is. Het verslag van de commissiewerkzaamheden draagt bij tot de publieke bewustwording daarvan. Ik onderstreep nogmaals dat we dit gevaar op een volwassen wijze moeten aanpakken. (*Applaus*.)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, mag ik als lid van de commissie, zij het dat ik in de laatste fase van de werkzaamheden minder actief was, de voorzitters van de commissie en de rapporteurs feliciteren met het werk dat werd gepresteerd. Zij waren onvermoeibaar. We herkennen hierin de ijzeren hand van sommige professoren. Niet alleen de universitaire medewerkers, maar ook de commissieleden werden met de «roede» tot werken aangemaand.

Mijn bijzondere dank gaat naar de zeer bekwame universitaire medewerkers. Zij leverden schitterend werk. De voorzitter van de commissie beklemtoonde tijdens de persconferentie terecht dat niet alle instellingen over zoveel medewerkers beschikken dat ze er zelfs in slagen een mediashow naar voren te brengen. De medewerkers waarop de commissie een beroep kon doen, hebben zich tot het uiterste ingespannen. Zij inventariseerden alle gegevens en zij spoorden zoveel mogelijk op in de literatuur.

Het verslag is een uitstekende en objectieve weergave van de toch wel complexe werkzaamheden van de commissie. Er is al gezegd hoe moeilijk het was om de ondervraagden op dreef te krijgen en hen te overtuigen van de benadering waarvoor de commissie had gekozen. Het in kaart brengen van de georganiseerde criminaliteit, het uitgangspunt van de commissie, is immers iets anders dan een ziektebeeld beschrijven. Bij een ziektebeeld gaat men uit van de vaststelling dat de patiënt ziek is en een diagnose nodig heeft. Het onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit werd evenwel met open vizier benaderd. In sommige hoorzittingen waren we verrast door wat we hoorden, in andere waren we minder verrast en soms kregen we zelfs geen antwoord op onze vragen. Ik zou dus niet, zoals de heer Vandenberghe, spreken over «een ziektebeeld», maar over het verzamelen van alles wat voorradig is.

Deze inventaris werd in sommige gevallen streng beoordeeld. Er moet immers een onderscheid worden gemaakt tussen fenomenen die niet noodzakelijk met elkaar verwant waren. Men alludeerde hier reeds op de antwoorden van de procureurs, maar men kan evengoed zinspelen op de werkzaamheden van de dienst Strafrechtelijk Beleid van het ministerie van Justitie want ook daar worden bepaalde criminogene elementen geïnventariseerd. Niet alles wat misloopt of wat kan worden aangeklaagd, valt onder de noemer georganiseerde criminaliteit. Dat wens ik toch duidelijk te onderstrepen. Het duurde trouwens heel lang vooral er, op basis van de aangebrachte elementen, een definitie van de georganiseerde criminaliteit kon worden geformuleerd. Men had het zich gemakkelijk kunnen maken door het fenomeen ruim te definiëren, maar dat had wellicht tot ongewenste consequenties geleid. De commissie was streng, maar ze streefde naar een objectief beeld van het fenomeen georganiseerde criminaliteit.

De heer Coveliers sprak daarnet over spoken of realiteit; ik wens daar nog aan toe te voegen dat men, uit onmacht, niet mag schermen met het concept georganiseerde criminaliteit. Men mag de onmacht, vastgesteld bij het bestrijden van bepaalde fenomenen die niet noodzakelijk te maken hebben met de georganiseerde criminaliteit, niet als een excuus gebruiken.

Eén aspect kon niet voldoende worden geanalyseerd. Men heeft wel informatie gekregen over zogenaamde «lijnen» en mogelijke connecties. Het begin en het einde — *les bouts et les aboutissants* — van de netwerken hebben we niet gevonden. We hebben nu wel een beeld van de netwerken, maar niemand kan ons vertellen wie die beheert en nog moeilijker is het de uiteinden ervan te ontdekken. Die zijn niet noodzakelijk verbonden met een bepaalde nationaliteit, regio of groep. Die netwerken ontrafelen in al hun structuren en gradaties is uiterst moeilijk. Soms kan het wel zeer interessant zijn de soldaten te vinden, maar het loont evenzeer alles te zetten op het opsporen van de generals en niet alleen de soldaten te vervolgen.

We hebben veel aandacht besteed aan de studie van de vormen waarachter de georganiseerde misdaad zich verschuilt en waarachter ze de realiteit tracht te verdoezelen. Het fenomeen van de frontstores heb ik daarvoor altijd zeer illustratief gevonden. Toch blijft de vraag of wij alle mogelijke vormen nu ontdekt hebben. Het fenomeen van het witwassen van zwart geld nemen we haast automatisch als uitgangspunt en daaruit leiden we al snel andere zaken af. Op de duur rijst bij iedere grote transactie wel een vermoeden van misdagig opzet. Ontegensprekelijk moeten we bij elke grote transactie, op onze hoede zijn, maar houdt dit ook in dat we de vele kleine operaties over het hoofd mogen zien? Waar ligt de grens? Wanneer gaat de ene vorm over in een andere?

In de verslagen die verschillende diensten recentelijk hebben opgemaakt, worden pogingen ondernomen om analyses te maken en een evolutie te schetsen. De daarbij in rekening genomen termijn van enkele jaren is echter te kort om een volledig beeld te krijgen. Ik vrees vooral dat dergelijke analyses nog te veel op de

klassieke manier worden gemaakt, dat de nieuwe vormen van georganiseerde misdaad daardoor buiten beschouwing worden gelaten. Men deelt de misdaad te snel op in categorieën die niet passen bij de nieuwe vormen van criminaliteit. Natuurlijk komt er altijd wel valsheid in geschrifte, doodslag of dergelijke bij kijken, maar vandaag spelen nog andere concepten een rol. Bepaalde criminale effecten kunnen wel onder een klassieke noemer worden gebracht, maar ze zijn niet noodzakelijk de maatstaf voor de analyse die moet worden gemaakt.

De commissie maakte een analyse per sector. De keuze van de sectoren houdt uiteraard ook een beperking in. Indien de commissie nog meer sectoren had geanalyseerd, dan zou ze ook daar, misschien minder duidelijke, maar daarom niet minder erge vormen van criminaliteit hebben aangetroffen. Ook daar bestaan er allicht circuits die banden hebben met al dan niet criminale organisaties. De sectoren die de commissie heeft uitgekozen, lagen ofwel voor de hand, of vertoonden een aantal karakteristieken die hen interessant maken voor een analyse. Als Antwerpenaar was ik niet altijd even enthousiast over de wijze waarop Antwerpen hier zo veelvuldig voor het voetlicht werd gebracht. Deze havenstad heeft nu eenmaal een speciale functie, een speciale ligging, is enorm toegankelijk en als draaischijf van een druk economisch handelsleven uiteraard een mikpunt van criminale activiteiten.

De klemtoon werd iets te nadrukkelijk op Antwerpen gelegd. Natuurlijk stuit men in Antwerpse gerechtelijke kringen op terughoudendheid en klachten over een gebrek aan middelen. Uit andere gebieden die even toegankelijk zijn — ik denk aan de grensgebieden — kreeg de commissie echter geen antwoord of werd het bestaan van de fenomenen ontkend. Dit getuigt volgens mij van een gefingeerde blindheid of van onmacht. Misschien is het wel goed dat men een analyse heeft gemaakt van de meest markante fenomenen in één stad. Dit moet dan wel leiden tot een analyse waarbij uitdrukkelijk wordt gezegd dat deze fenomenen zich ook in andere steden en gewesten kunnen voordoen.

Ik wens uitdrukkelijk mijn spijt te betuigen over de wijze waarop het rapport in de pers met betrekking tot de diamantsector is weergegeven, maar dat is niet nieuw. De voorzitters hadden bij de persconferentie nochtans alle mogelijke voorzorgen genomen om dit te voorkomen. Toch kregen we een amalgaam dat helemaal niet overeenstemt met de vaststellingen van de commissie en de realiteit.

Ik wens degenen die gisteren uitpakten met spectaculaire krantittel, als zou de Antwerpse diamantsector zonder meer een prooi zijn voor de maffia, erop te wijzen dat ze zich bewust moeten zijn van de effecten van dergelijke uitspraken. De diamanthandel speelt een grote rol in de economie in het algemeen en de werkgelegenheid in het Antwerpse in het bijzonder. Bovendien is het een van de meest mobiele sectoren die ik ken. Er is geen industriële ontmanteling nodig voor een delokalisatie! Uit het rapport blijkt duidelijk dat de georganiseerde misdaad niet uitsluitend in de diamantsector welig tiert. Indien men een andere sfeer creëert, is men verantwoordelijk voor de economische gevallen op deze sector, die garant staat voor deskundigheid, vertrouwen en veiligheid.

De commissie heeft terecht een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de bona fide, geïnstitutionaliseerde diamantwereld en alles wat daarbuiten ligt. Net als de andere commissieleden heb ik bedenkingen over de wijze waarop men in deze sector een objectieve regeling van het beroep kan uitwerken. Sommigen denken aan een geregelmenteerd beroep, waarbij de toegang tot het beroep aan bepaalde regels en stages zou zijn onderworpen. Ik denk dat dit in deze sector moeilijk realiseerbaar is omdat enerzijds de vrijheid van handel zal moeten worden beperkt en anderzijds de voorwaarde van een stage automatisch aanleiding zal geven tot het ontstaan van een buitenkader.

Wel kan de verantwoordelijkheid worden vergroot en de controle van de geïnstitutionaliseerde vertegenwoordigers worden vastgelegd. Ik denk hierbij aan de Hoge Raad voor de Diamant en de beurzen. Die instanties kunnen de bona fide handelaars erkennen waardoor er zowel voor de sector zelf als voor de buitenwereld waarborgen ontstaan. Er bestaat in de sector een erecode en er is een disciplinaire en arbitragebevoegdheid uitgebouwd. De sector moet dan ook de interne controle verder uitbouwen.

In het verslag wordt teruggekomen op één spectaculaire zaak met veel neveneffecten. In deze zaak bleek dat de toegang tot het beroep onvoldoende werd gecontroleerd. Bovendien was er geen vorm van erkenning waardoor geen onderscheid kon worden gemaakt tussen de bona fide en de malafide handelaars. Daar kwam nog eens bij dat er in deze sector grote bedragen onmiddellijk in het circuit worden gebracht. Deze drie factoren maken de sector kwetsbaar, wat in de aangehaalde zaak duidelijk is gebleken. Deze zaak gaf trouwens bijna aanleiding tot een sneeuwbal-effect waarbij ook bona fide handelaars in zaken van oplichting en dergelijke dreigden te worden betrokken.

De commissie heeft de vertegenwoordigers van deze sector gehoord en heeft vastgesteld dat de sector zich meer dan ooit bewust is van de noodzaak de controle verder uit te bouwen. Terzelfder tijd worden maatregelen overwogen waardoor in de sector een sfeer van betrouwbaarheid kan worden gecreëerd. Deze toon was ook terug te vinden in het communiqué van de Hoge Raad voor de Diamant. Ik hoop dat deze economisch zo belangrijke sector van verdere aanvallen kan worden gevrijwaard.

Met het oog op de aanbevelingen van de commissie richt ik mij nu tot de minister. De minister en de commissie hebben er terecht op gewezen dat de regering reeds maatregelen met betrekking tot deze problematiek had aangekondigd. Er is het actieplan tegen de georganiseerde criminaliteit en het actieplan tegen de economische, financiële en fiscale criminaliteit. Er werden wettelijke maatregelen genomen zoals de wetgeving inzake witwaspraktijken, de uitbreiding van het concept heling en het wetsontwerp betreffende criminale organisaties.

Tevens werd een aanzet gegeven voor de coördinatie waar zo dikwijls werd op aangedrongen. Ik begroet dan ook de oprichting van het College van procureurs-generaal waardoor het strafrechtelijk beleid kan worden gestroomlijnd. Ook ben ik verheugd over de oprichting van een federaal parket dat in de internationale context en dankzij de integratie van de nationale magistraten waarschijnlijk veel meer armslag zal krijgen. Deze structurele en effectieve maatregelen zullen ongetwijfeld een aanzet zijn en zullen hun waarde moeten bewijzen wanneer verdere maatregelen moeten worden genomen.

Er is reeds op gewezen dat geen resultaat zal worden bereikt zonder een internationale aanpak. Zeker op Europees vlak is een coördinatie nodig. Sommigen verwijzen naar bepaalde instituten in de Verenigde Staten en de wijze waarop het FBI daar over de grenzen van de verschillende staten heen kan optreden. Wanneer men ervan uitgaat dat een staat van de VS groter is dan België, zou een coördinatie op Europees vlak evident zijn. Ik zie echter de lijdensweg die Europol vroeger heeft afgelegd en ook nu nog kent in het kader van de nieuwe samenwerkingsverbanden. Ik zie welke interpretatie sommige lidstaten geven aan de juridische zuil die in het Verdrag van Maastricht werd uitgewerkt. Ik merk welke moeilijkheden er zijn telkens de coördinatie op het vlak van Justitie of van Binnenlandse Zaken op een Europese top op de agenda staat. Hoewel ik mij terzake heel wat vragen stel, wil ik niet toegeven aan een gevoel van onmacht. Ik blijf erbij dat op internationaal vlak moet worden nagegaan in hoeverre men in dit verband collectief verantwoordelijk is.

Vanuit een juiste informatie en een correcte analyse moeten de zaken worden opgevolgd en moet de misdaad worden bestreden. In het opvolgen en het bestrijden zijn coördinatie en geïntegreerde aanpak essentieel, zowel op Europees vlak als intern. Nochtans is de georganiseerde misdaad toch te beschouwen als een uitzonderingsfenomeen in de maatschappij waarin wij leven en wensen te leven. Bepaalde nauwgezette en bewuste ambtenaren die ik heb horen spreken, gaven mij te zeer de indruk het fenomeen niet meer als een uitzondering te beschouwen maar als een veralgemeend fenomeen. Zij werkten in een geest die de uitzondering als regel ging beschouwen.

Indien we in het kader van de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit nieuwe misdrijven gaan definiëren, dan moeten we ons er wel van bewust zijn dat deze enkel zullen gelden voor de uitzonderingssituatie van de georganiseerde criminaliteit en zeker niet voor andere dagdagelijkse situaties.

Indien we over bevoegdheden voor proactieve recherche spreken dan moet het duidelijk zijn dat we die niet gaan geven aan eenieder om eender wat te doen. We gaan de bijzondere regels in het strafrecht niet toepassen op van alles en nog wat.

Indien het concept van gewapend bestuur voor sommigen het idee van de politiestaat opwekt, dan zeg ik dat dit niet de benadering kan zijn, want anders komen we terecht in een maatschappij waarin eenieder spijtig wordt en gratie kan krijgen of waarin iedereen verklikker wordt.

Dat kan niet de bedoeling zijn, want dan evolueren we naar een politiestaat waarin iedereen gecontroleerd wordt op zijn dagelijks doen en iedere dagelijkse handeling wordt geïnterpreteerd als een daad van de georganiseerde criminaliteit. Als dat het concept is, dan is de benadering volgens mij te verregaand. Het zal erop aankomen goed het onderscheid te maken ongeacht de draagwijdte aan het fenomeen van de georganiseerde criminaliteit. Hoewel de commissie hiervoor heeft gewaarschuwd, wil ik dit aspect omwille van het maatschappelijk belang nogmaals beklemtonen. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Jeanmoye.

Mme Jeanmoye (PSC). — Monsieur le président, je voudrais, en préambule, souligner le sérieux et la qualité du travail réalisé par la commission d'enquête dont le rapport final nous est aujourd'hui soumis. Un tel travail incarne parfaitement la mission de réflexion prospective assignée à notre assemblée.

*M. Mahoux, vice-président,
 prend la présidence de l'assemblée*

Le rapport que nous avons aujourd'hui sous les yeux est particulièrement intéressant, notamment dans la mesure où il est quasiment pionnier dans la description du phénomène de la criminalité organisée en Belgique. Ce rapport fournit, en outre, un inventaire relativement précis des causes de l'impuissance relative des autorités publiques face à une criminalité organisée qui menace très sérieusement notre État de droit.

La commission d'enquête a bien situé l'importance du défi que constituent pour l'État la prévention, la recherche et la répression de cette forme particulièrement insaisissable de criminalité qu'est la criminalité organisée. L'on ne peut que se réjouir que le gouvernement accorde à la lutte contre le crime organisé un statut de priorité comme en témoignent ses plans d'action respectivement contre la criminalité organisée et contre la délinquance économique, financière et fiscale.

Les difficultés d'appréhension de la criminalité organisée tiennent à la nature même du phénomène : les organisations criminelles se caractérisent notamment par leur caractère transnational, par leur « polyvalence » dans la criminalité — elle ne sont que rarement spécialisées dans une seule forme de criminalité et leur action ne se cantonne que rarement dans un seul secteur d'activité —, par leur aptitude à tenir en échec l'action des pouvoirs publics, notamment par la mise en œuvre de contrestratégies telles les corruptions, etc.

Afin de lutter contre la criminalité organisée, il semble nécessaire, étant donné les caractéristiques de cette criminalité, de recourir à des mesures « exceptionnelles », d'adopter des modalités particulières pour la recherche, la poursuite et le jugement. Les menaces que font peser ces mesures d'exception sur la protection de la vie privée, sur le droit à un procès équitable, sur le principe de loyauté dans la recherche des preuves, impliquent que ces mesures ne soient appliquées que pour des organisations criminelles. Il n'est nul besoin de tuer un moustique avec une carabine ! À cet égard, la définition des organisations criminelles proposée dans le projet de loi relatif aux organisations criminelles, et dont traite le premier rapport intermédiaire de la commission d'enquête, me paraît satisfaisante.

Ces spécificités des organisations criminelles, ainsi que la gravité des dangers qu'elles font courir à la démocratie et aux citoyens, justifient donc la mise en œuvre de mesures spéciales de prévention, de recherche, de poursuites et de jugement, ainsi qu'une sévérité accrue dans les pénalités. Il ne faut toutefois pas perdre de vue que ces mesures spécifiques peuvent elles-mêmes

porter atteinte — parfois gravement — à certains principes fondamentaux de l'État de droit. Je pense ici particulièrement au principe de la présomption d'innocence, à celui du droit à la protection de la vie privée, à celui du droit à un procès équitable. En effet, ces méthodes exigent que le représentant de l'autorité s'écarte des principes de confiance et de loyauté en opérant bien souvent dans la clandestinité en faisant usage de ruses, voire de tromperies. Les techniques spéciales d'enquête — l'observation systématique, l'infiltration, le recours à des informateurs — et les techniques d'enquête proactive sont actuellement régies non par des dispositions légales — sauf en ce qui concerne le repérage des communications téléphoniques ainsi que l'écoute, la prise de connaissance et l'enregistrement de communications et de télécommunications privées — mais par la simple jurisprudence et parfois, par des règles formulées par une autre autorité que le législateur formel — certaines techniques sont régies par une circulaire confidentielle du ministre de la Justice. L'élaboration d'une législation en cette matière me semble capitale.

Cette législation devrait permettre de mettre en conformité les pratiques spéciales d'enquête, notamment par l'article 8 de la Convention européenne des droits de l'homme, qui, dans son second paragraphe, permet qu'il soit porté atteinte à la vie privée des personnes pour autant que cette atteinte soit portée en vertu d'une loi, qu'elle soit proportionnée et subsidiaire par rapport aux techniques classiques d'enquête qui, elles, ne portent pas atteinte à la vie privée des suspects. Les techniques spéciales d'enquête doivent donc, sous peine de constituer elles-mêmes un danger pour la démocratie — en permettant des dérives proprement totalitaires qui transformeraient notre État en un État policier —, être justifiées, notamment du triple point de vue de leur utilité, de leur stricte nécessité, et de leur proportionnalité eu égard aux valeurs en présence, c'est-à-dire à l'importance sociale de la lutte contre le crime organisé, d'une part, et à l'importance de l'atteinte portée aux droits fondamentaux, d'autre part.

La commission a également abordé la problématique de la protection des témoins, suggérant la possibilité d'utiliser les nouvelles technologies afin de protéger l'anonymat de certains témoins particulièrement menacés de représailles. L'idée d'un traitement préférentiel des criminels repentis a également été discutée. Ces pistes devraient être approfondies.

Par ailleurs, la commission a constaté que l'approche purement pénale ne suffit pas. La lutte contre la criminalité organisée implique une complémentarité et une coordination des approches administrative, policière et judiciaire. Cette approche pluridisciplinaire devrait être rendue effective, sans préjudice d'une spécialisation accrue notamment de certains magistrats du ministère public dans cette matière de la criminalité organisée, voire par secteurs d'activités dans lesquels sévissent les organisations criminelles.

Permettez-moi ici d'attirer l'attention sur la nécessité de nous préserver de certains amalgames qui sont déjà trop présents dans notre société. À la page 512 du rapport, la commission d'enquête constate à juste titre que certains phénomènes, comme la traite des êtres humains, ne peuvent être combattus efficacement que si on les envisage dans une perspective plus large que celle de la politique criminelle. Constatant que cette forme de criminalité est principalement le fait d'organisations criminelles mono-ethniques d'origines kosovare, albanaise, nigériane ou chinoise, la commission considère que « la priorité de la politique criminelle à l'égard de ces nationalités devrait être étendue à d'autres domaines, comme la politique des visas, la politique économique étrangère, l'aide au développement, les permis de travail, les bourses d'étude et le refoulement des clandestins ». Un peu plus loin, la commission émet l'idée que « l'on pourra ainsi envoyer un signal clair à certains pays, en leur indiquant qu'ils ne peuvent pas exporter leur criminalité sans en supporter les conséquences avec les pays touchés ». L'expression aurait sans doute gagné à être plus nuancée, de manière à éviter d'être comprise comme réalisant des amalgames regrettables entre organisations criminelles et nationalité.

La commission a en outre mis l'accent sur la nécessaire coordination de la lutte contre la criminalité organisée au niveau européen. Le caractère transnational des organisations criminelles rend cette coordination effectivement primordiale, non seulement en ce qui concerne l'entraide policière et judiciaire, les échanges

d'informations, mais également en ce qui concerne les réglementations des différents secteurs les plus touchés par la criminalité organisée. C'est précisément en profitant des disparités dans les réglementations des États que les organisations criminelles colonisent certains secteurs de l'activité économique.

Certaines personnes entendues par la commission ont par ailleurs évoqué que le fait que notre pays ne se soit pas doté, à la différence, par exemple, de la France, d'une législation spécifique sur le terrorisme, pourrait constituer un obstacle à l'efficacité des poursuites. Je pense personnellement qu'une législation sur le terrorisme serait la bienvenue, surtout si elle pouvait avoir pour effet de soustraire les actes de terrorisme à la compétence du jury d'assises.

En France, c'est en 1986, en pleine vague de terrorisme, qu'il fut décidé de soumettre les crimes de terrorisme non plus au jury populaire, mais à une cour d'assises spécialement composée de magistrats professionnels. La raison était que les jurés, impressionnés et déstabilisés par des menaces de représailles, n'osaient plus se présenter en cour d'assises. Il serait temps pour nous aussi de nous interroger sérieusement sur la composition et le fonctionnement de la cour d'assises, non seulement pour les crimes de terrorisme, mais également, le cas échéant, pour la criminalité organisée, voire pour les crimes de droit international humanitaire pour lesquels les juridictions belges ont compétence universelle mais qui risquent de ne pas être poursuivis chez nous en raison de l'obsolescence de notre procédure d'assises.

Tout cela prouve la richesse du travail fourni par la commission d'enquête sur la criminalité organisée : les recommandations émises dans le rapport sont de nature à stimuler la réflexion dans des domaines extrêmement variés. Puisse le travail gigantesque fourni par cette commission inspirer non seulement le législateur, mais également tous les acteurs de la société civile, pour qu'ils restent vigilants et attentifs à la qualité de l'État de droit auquel ils participent et pour qu'ils résistent aux contrestratégies développées par les organisations criminelles, par nature destructrices de la démocratie ! (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, le travail de la commission d'enquête sur la criminalité organisée s'est avéré capital, ne serait-ce que parce que la criminalité organisée n'a pas été suffisamment prise en compte dans le passé et même dans l'actualité, mais aussi parce que l'on n'avait pas vraiment conscience de l'importance des réseaux structurant et exploitant cette criminalité. Aussi, pouvons-nous nous féliciter aujourd'hui de la réaction du gouvernement qui met en œuvre la réforme des polices et la réforme de l'appareil judiciaire. Toutefois, si un chemin essentiel est parcouru, les réformes n'en sont pas pour autant suffisantes, la lutte contre la criminalité organisée ne pouvant s'entendre en termes uniquement et exclusivement répressifs. Des dispositifs préventifs sont indispensables quand on connaît les facilités avec lesquelles les organisations criminelles détournent à leur profit les moindres failles de la société. Ces facilités résultent des lourdeurs administratives, de la complexité des institutions, du manque de coopération, de la suppression des frontières, de la libéralisation des échanges et de la création d'un espace économique mondial.

J'ai été impressionné, dans le cadre des travaux, par l'analyse qui a été faite des trois secteurs soumis à examen. Le secteur pétrolier, par exemple, est très révélateur de l'importance de cette criminalité et de la répression très imparfaite de celle-ci. Les représentants du secteur pétrolier ont été entendus par la commission à leur demande, ce qui prouve bien qu'un besoin doit être satisfait. Ils ont témoigné de fraudes dont ils ont affirmé qu'elles portaient sur plusieurs milliards, un montant assurément supérieur à ce que coûtera l'accroissement des moyens de la répression qui sera nécessaire pour y mettre fin. Ces fraudes, ont précisé les représentants du secteur pétrolier, ont été communiquées aux autorités compétentes, mais n'ont pas suscité de réactions suffisantes.

Il est bon que le gouvernement se situe par rapport à cette affirmation quelque peu inquiétante qui doit être prise en compte. Ces fraudes existent depuis longtemps, mais, fait significatif du caractère international de la criminalité organisée, c'est surtout depuis le 1er janvier 1993, date de l'ouverture des frontières européennes, qu'elles connaissent une évolution croissante.

Au cours des débats, trois ou quatre types de fraudes ont été relevés. Il est opportun de les citer ici afin de mesurer la portée politique du problème.

Les mécanismes de fraude détectés ont tous pour finalité d'échapper aux droits d'accises, la TVA et, accessoirement, l'impôt sur les sociétés.

D'autres types de fraude portent sur la qualité des produits. Ils concernent, par exemple, les manipulations qui visent à faire passer du gazole de chauffage pour du gazole routier. Cette fraude représente 11,50 francs par litre, ce qui est énorme. Au cours des dernières années, diverses fraudes de cet ordre porteraient sur un total de 18 millions de litres, ce qui indique l'importance du détournement ainsi opéré. Cette fraude, a-t-on dit, peut être détectée par des moyens d'investigation dans le fond des citernes. Il a été affirmé qu'il n'existe qu'un seul appareil pour pratiquer ce contrôle et que son coût serait de 25 000 francs. Il faut donc souligner, monsieur le ministre, que les insuffisances sont particulièrement importantes.

Une autre fraude réside dans l'utilisation des pompes blanches. Cette pratique est aux mains d'organisations parmi lesquelles l'une semble avoir la mainmise sur toutes les sociétés intervenantes. De 1993 à 1996, cette fraude à la TVA est évaluée à 5 milliards de francs.

Le secteur pétrolier n'est pas seulement utilisé pour des fraudes aux accises ou à la TVA. Il a été constaté que des prix anormalement bas révélaient un processus de blanchiment d'argent.

Quelles conclusions convient-il de tirer de toutes ces fraudes importantes ?

Tout d'abord, tant au niveau des douanes que de l'Inspection spéciale des impôts, les effectifs affectés à la détection de ce type de problèmes sont vraiment trop réduits. Des changements doivent être apportés en ce domaine.

Ensuite, la commission a pu constater à plusieurs reprises le manque de collaboration entre diverses administrations qui interviennent dans les secteurs de la criminalité organisée. Il est important, surtout pour le gouvernement, de favoriser les contacts, d'assurer la centralisation de l'information. Il s'agit là d'une possibilité de réponse essentielle au phénomène de la criminalité organisée.

Enfin, l'état actuel du secteur pétrolier et dans d'autres secteurs est la conséquence de l'absence de prise de conscience ou d'une prise de conscience tardive de la gravité des problèmes.

Après avoir examiné plus particulièrement trois secteurs — le pétrole, la viande et le diamant —, la commission a formulé une série de recommandations. Il est important de souligner que ces dernières valent pour tous les secteurs. Elles ont, me semble-t-il, un intérêt considérable. Nous espérons que le gouvernement qui, il est vrai, a développé depuis plusieurs années une politique spécifique de lutte, pourra les prendre rapidement en compte.

La commission a également fait d'autres constatations. Ainsi, il est apparu qu'un problème de compréhension de la criminalité organisée se posait avec acuité. Il est évident que des analyses criminelles doivent être effectuées dans tous les secteurs économiques susceptibles d'être infiltrés par les organisations criminelles, mais à ce jour — plusieurs témoins nous l'ont confirmé —, on ne dispose pas encore d'analyses de ce type.

En l'absence de celles-ci, l'action des autorités chargées de combattre les diverses formes de criminalité ne peut être que lacunaire. Il en résulte un risque de voir se dessiner une image fausse de la criminalité organisée en Belgique car tous les phénomènes ne sont pas appréhendés et certains sont sous- ou surévalués par rapport à d'autres. Cette image biaisée de la criminalité organisée

peut être déduite, par exemple, des informations que nous avons obtenues des procureurs du Roi des 27 arrondissements du pays. Compte tenu du caractère suprarégional du phénomène de la criminalité, il est étonnant de constater combien les réponses fournies par les procureurs des différents arrondissements voisins divergent les unes des autres. Certains parquets ne semblent pas avoir pris une conscience suffisante du phénomène en Belgique ou, à tout le moins, de son ampleur. Il convient donc de se donner les moyens d'en améliorer l'étude.

À cet égard, les rapports annuels du ministère de la Justice sur la criminalité organisée, rapports dont la qualité s'améliore, me semble-t-il, au fil des ans, constituent une contribution importante.

Il faut également souligner qu'une représentation juste et mesurée de la criminalité organisée permettra de prendre les dispositions adéquates et, en outre, d'éviter le risque de verser dans la mise en œuvre de moyens disproportionnés pouvant s'avérer dangereux, notamment pour les valeurs démocratiques.

Bien sûr, la commission n'a pas pu percer fondamentalement les structures de la criminalité organisée et n'a pas dressé la carte des organisations criminelles. Son projet était différent. Il consistait à introduire dans l'opinion publique la conscience de l'importance et de l'ampleur du phénomène. Le travail accompli sous cet angle est, à mon sens, essentiel. Il devra être poursuivi.

Par ailleurs, des réformes sont en cours, notamment en ce qui concerne la redéfinition de la notion de participation à l'organisation criminelle. La pénalisation qui existe aujourd'hui de la simple participation, pourvu qu'elle soit volontaire, à une organisation criminelle est un facteur dissuasif essentiel. Le Sénat l'a clairement établi et le vote qui interviendra très prochainement en cette matière consacrera une réforme importante.

La commission a également proposé des réformes précises. J'en citerai quelques-unes qui me paraissent essentielles. D'aucuns ont estimé que les informations recueillies devaient être enregistrées, ce qui n'est pas le cas à l'heure actuelle et cela constitue manifestement une lacune.

La commission a insisté sur l'échange des informations, lesquelles sont actuellement éparses dans diverses banques de données et différents services. Beaucoup de départements administratifs et policiers ne sont donc en possession que d'informations partielles. Il en résulte une répression fragmentaire et donc inefficace. À cet égard, il convient de souligner que la structure policière intégrée qui sera progressivement mise en place à la suite de la réforme des polices comportera un service spécialement chargé de l'information policière et judiciaire. Un pas essentiel a été accompli dans les réformes et il nous appartiendra de suivre de près les effets pratiques de cette centralisation.

L'échange et la centralisation des informations sont essentiels car ils permettent de développer l'analyse — actuellement insuffisante — des phénomènes de criminalité organisée.

La commission recommande donc qu'une analyse stratégique se fasse de manière multidisciplinaire et qu'elle soit confiée à un organe central associant les services de police, le ministère public et diverses autres autorités.

La commission a insisté sur la nécessité de mettre en place des garanties quant à la manipulation des données et quant aux risques de déstabilisation de l'enquête. Elle a aussi mis en exergue l'importance de doter d'un cadre légal l'utilisation des techniques spéciales d'enquêtes afin qu'elles ne soient pas appliquées de façon inopportune à toutes formes de criminalité. Une réglementation claire, respectant les droits fondamentaux des citoyens, devra donc être mise en place, après un débat parlementaire.

Dans cet esprit, nous avons souligné que le recours à des procédures spécifiques ne pourra jamais porter atteinte au caractère contradictoire du débat judiciaire. Cette observation demeure essentielle. Toute une réflexion devra être poursuivie pour réduire les effets négatifs éventuels de la centralisation, nécessaire, de l'information sur la criminalité organisée ou du recours à des techniques particulières d'enquêtes.

La commission a examiné la question délicate du traitement préférentiel des repentis. On a pu noter que, sur ce point, les avis divergeaient, les procureurs du Roi, interrogés à ce sujet, ont

estimé que le ministère public ne pouvait pas conclure des accords avec le prévenu. Ces accords nuiraient à la transparence de la politique pénale et pourraient créer une impression d'arbitraire, de traitement préférentiel et même de copinage. Ils ont affirmé clairement qu'il fallait donner la préférence à une remise ou à une réduction de peine des personnes qui dévoilent sincèrement et intégralement des faits ou l'identité de leurs auteurs afin que l'on puisse aussi poursuivre les autres auteurs et empêcher la continuation de l'organisation criminelle. Je m'accorde sur cette façon de voir.

En tout état de cause, le rapport établit que ces remises ou réductions de peines devraient être réglées par la loi, de préférence dans un contexte européen et sous la surveillance d'un juge pénal. Cette proposition est également judicieuse.

Je rappelle qu'en matière de toxicomanie et d'associations de malfaiteurs, la loi a déjà fixé certaines règles de réduction de peines à l'égard de ceux qui collaborent, à un moment donné, avec la justice.

Une autre exigence de la politique criminelle est la lutte contre la corruption, élément essentiel de la lutte contre la criminalité organisée. Le rapport souligne que la corruption est précisément une des contrestratégies auxquelles recourent les organisations criminelles pour se protéger de la police et de la justice. La répression de la corruption est donc fondamentale. La commission a souhaité qu'un effort particulier soit consenti à ce sujet.

Je me permets de rappeler que nous avons voté, à la quasi-unanimité, au Sénat, une proposition de loi sur la répression de la corruption. Elle a été transmise le 9 juillet 1998 à la Chambre des représentants. J'aimerais que le gouvernement, qui a participé intensément aux débats et qui a modifié de façon essentielle cette proposition, demande à la Chambre le vote de ce texte important.

Je suis convaincu que le long travail de la commission ne sera pas perdu, mais il faudra assurer un contrôle parlementaire, en particulier sur les collectes d'informations. À cet égard, je souligne le bien-fondé d'une proposition, faite par la commission, d'instituer une commission parlementaire du suivi. Cette commission parlementaire serait chargée d'examiner l'évolution de la criminalité organisée mais aussi d'assurer un contrôle démocratique des mesures qui sont ou seront prises par les autorités concernées.

En conclusion, la commission a livré au Sénat un rapport long, rempli d'analyses, d'informations, de suggestions et de propositions. Ce document est en réalité le point de départ d'une politique renouvelée en matière de criminalité organisée.

Ce long travail est une réponse parlementaire importante au malaise qui envahit la société face au développement de la criminalité organisée dans l'espace international.

La commission a pris la mesure de la difficulté accrue du contrôle d'une criminalité qui se nourrit précisément des hiatus, des ruptures et des failles entre les différentes législations et pratiques européennes.

La réponse à une criminalité organisée s'inscrit dans un projet fondamental : le développement de l'Europe et l'affirmation d'une société démocratique capable de maîtriser, dans le respect des règles fondamentales de toute démocratie, une criminalité particulièrement importante de notre temps. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, vermits de vorige sprekers reeds met veel lof hebben gesproken over de onderzoekscommissie en het verslag, ga ik in op de suggestie van rapporteur Coveliers, die nadrukkelijk om kritiek vroeg.

Vooraf spreek ik echter mijn vreugde uit omdat de Senaat ontdekte dat er georganiseerde criminaliteit bestaat. De Senaat ontdekte zelfs dat een gewapend bestuur misschien een oplossing zou kunnen bieden.

Twee jaar studie was noodzakelijk om te ontdekken dat het Vlaams Blok gelijk had met zijn onveiligheids- en misdaadanalyse, die reeds in het begin van de jaren 80 werd gemaakt. Wie hierover struikelt, begrijpt waarschijnlijk niet dat niet alleen Gods wegen ondoorgrondelijk zijn, maar ook de parlementaire wegen, die bovendien heel langzaam moeten worden bewandeld. Nadat

de VLD onze vraag naar een efficiëntere inzet van de politiediensten enkele maanden geleden bijviel met advertentieslogans als «Meer blauw op straat», zullen misschien ook de andere partijen volgen. Hierbij is een Antwerpse uitdrukking op haar plaats: «Ge ziet; als ge wilt, dan kunt ge wel.»

Wel raar vind ik het dat nergens wordt gewezen op de boze maatschappij. Heeft de criminaliteit dan niet zoals zo vaak wordt beweerd, te maken met de maatschappij die er niet in slaagt werk te verschaffen? Ligt het niet aan de maatschappij die onvoldoende speelpleintjes of andere ontspanningsmogelijkheden aanreikt? Kunnen de problemen niet worden opgelost door de vele etnies, die in dit verslag worden genoemd, stemrecht te verlenen? Een positief antwoord op deze suggesties zullen de maffios ertoe aansporen zich meer betrokken te voelen bij het maatschappelijk gebeuren en minder aangetrokken tot de misdaad.

Of is de zeef van de immigratie dan toch niet zo'n weldaad voor ons land? Of zijn er volksgroepen die ons land alleen uitkiezen omdat hier snel geld te verdienen valt met misdadige praktijken? Of hebben die volksgroepen geen boodschap aan de vele «softies» en buurtwerkers die het vreemdelingenbeleid domineren?

Uit het verslag blijkt alleszins dat de misdaadgroepen welig tieren in ons land en dat onze steden draaischijven werden voor de georganiseerde misdaad in Europa.

Uit het verslag blijkt tevens dat ridder de Donnea, burgemeester van Brussel, een «zwetser» is. In het verslag lees ik van hem immers volgende uitspraak: «Brussel kampt niet met het negatieve imago van een stad die door de georganiseerde criminaliteit is aangetast.»

Om het woord «zwetser» te onderbouwen, verwijst ik naar deze uitspraak en beveel ik de lectuur van de pagina's 129 tot 137 van het verslag aan, waar een inventaris van de Brusselse situatie wordt gemaakt. Ridder de Donnea, wiens hoofdbekommernis het is één politieke partij te bekampen, is het niet waard de hoofdstad van Vlaanderen te besturen.

Raar is dat het hoofdstuk-Vermeulen, waaruit politieke beïnvloeding kon blijken, werd gedegradeerd tot een bijlage van het verslag. Nochtans moeten er bindingen met de politiek bestaan. Het is immers onmogelijk dat de maffia met vertakkingen in alle openbare domeinen, zoals politie, accijnzen, douane, belastingdiensten en sommige vrije beroepen, geen politici zouden hebben gekocht. Lastige politici worden zelfs vermoord wanneer dat nuttig wordt geacht. Denk maar aan de Luikenaar Cools.

De commissie was nochtans zinnens om het dossier-Vermeulen wel grondig uit te spitten. Zo was een ontwerp van eerste verslag enkel gebaseerd op de dossiers van Vermeulen, waarin de politieke bindingen nooit ver weg waren. Verschillende van die dossiers werden uitgebreid in de media behandeld en behoorden dus helemaal niet meer tot de vertrouwelijke sfeer van de onderzoekscommissie. Ik denk meer bepaald aan het dossier over het contract tussen Distrigas en Saudie-Arabië, waarin een brief over voormalig minister Claes ter sprake komt, verbonden aan een *deal* ter waarde van 1/9 000 van de staatsschuld. Het toen nog bestaande Hoog Comité van Toezicht onderzocht de klacht over de minister niet, maar begon wel met een onderzoek naar de identiteit van de persoon die een federaal minister in een slecht daglicht stelde. De minister zelf ontving een samenvatting van het onderzoek dat meteen werd gesloten. Eigenaardig genoeg klassteerde de commissie deze zaak.

Het dossier van de «zwarte kassen» bij de Rijksuniversiteit te Gent werd begraven omdat er volgens de voorzitter van het Hoog Comité van Toezicht, die politieke vrienden had bij de aangeklagden, «... te veel belangrijke personen in werden vermeld».

Iedereen weet nog wel dat het dossier Pinxten wel tot een procedure leidde, maar dan wel vanwege de minister tegenover een ambtenaar die zijn plicht deed. Die ambtenaar sprak zich niet uit over BTW-fraude, maar klaagde enkel aan dat het onderzoek niet mocht worden gevoerd. Zelfs het Comité P hield hieraan, naar eigen zeggen: «... een gevoel van ontevredenheid...» over en de heer Canneel, een collega van Willy Vermeulen, verklaarde voor de onderzoekscommissie: «Dit dossier had niet gesponeerd mogen worden.»

Helemaal gereserveerd werd de commissie toen Willy Vermeulen verwees naar het dossier-Sonecom, en daarbij de namen van Hermanus en Thibaut vernoemde. Deze laatste werd aangewezen dat hij gemeenschapsmiddelen gebruikte om het sociaal dienstbetoon van de parlementleden Eerdeken en Mahoux te verzorgen. De commissie zocht niet naar politieke bindingen, maar verwees het dossier onder een anoniem nummer naar de bijlage...

Over nogal wat dossiers werd door de commissie informatie opgevraagd bij de betrokken parketten. Sommige procureurs-generaal wisten te vermelden: «Van deze klacht kan geen spoor worden teruggevonden.» Toch werden hiervan bewijzen aan de commissie voorgelegd.

Bij een klacht over een schepen uit Hasselt en over diens omwettige belangennemingen verklaarde Vermeulen, ik citeer uit het nooit gepubliceerde ontwerp van verslag: «Dit onderdeel is mijns inziens van rechtsstreeks nut voor de werkzaamheden van uw commissie. De pogingen van de onderwereld om zich, onder meer via chantagepraktijken, een positie te verwerven in de bovenwereld kunnen mede worden tegengegaan door een efficiënte verslaggeving aan de politici die de politieke verantwoordelijkheid dienen op te nemen ontrent de chanteerbare personen uit hun entourage.» Conclusie: de commissie gaf geen gevolg.

Nog gereserveerder, zeg maar ronduit vijandig, werd de commissie toen de voormalige minister van Landsverdediging, onze collega Delcroix, ter sprake kwam ter gelegenheid van een «informeel» bezoek aan de voorzitter van het Hoog Comité van Toezicht, in volle smeerpipperiode. Eenzelfde vijandigheid werd vastgesteld toen collega Vautmans ter sprake kwam in verband met een poging tot omkoping en toen de anonimitet van tipgevers werd onthuld na indiscreties van het kabinet-Maystadt.

De commissie hield het toen wel voor bekeken. Sommige commissieleden schrokken blijkbaar zo erg van de besluiten die ze wel moesten trekken uit de zelf neergeschreven gegevens, dat het ontwerp van syntheserapport van 65 pagina's over het Hoog Comité van Toezicht, waaraan de diensten van de Senaat heel wat tijd hadden besteed, maar gauw werd weggegooid en vervangen door een tussentijds rapport van 17 pagina's waarin onder meer kan worden gelezen: «De commissie zag het als haar taak om de kritiek van de heer Vermeulen, die in de media veel aandacht kreeg, te weerleggen.» Stel u voor, een ambtenaar die meer media-aandacht krijgt dan de commissieleden, die man en paard noemt en die zijn taak zo ernstig neemt dat hij zelfs collega's van de commissieleden durft te vernoemen!

Ook dit laatste ontwerp werd naar de prullenmand verwezen en vervangen door de nietszeggende bijlage van vandaag. Daarin wordt besloten dat de klachten van de heer Vermeulen ongegrond zijn en te scherp geformuleerd. Volgens de commissie is er geen sprake van een doofpotoperatie. Letterlijk staat op pagina 539 geschreven: «Uit alle gegevens blijkt dat de klachten van de heer Vermeulen ongegrond zijn.» Dat het Comité P, om advies gevraagd, zelfs niet de moeite nam ook maar één dossier in te zien of voor de schijn zelfs op te vragen, was voor de commissie geen probleem. Zo was het evenmin een probleem dat de heer Vermeulen de tekst van zijn verklaring voor de commissie niet ter ondertekening kreeg voorgelegd, in tegenstelling tot alle andere getuigen, maar wel een dagvaarding vanwege minister Pinxten. De advocaat van diezelfde Pinxten riep de voorzitter van de commissie, de heer Vandenberghe, als getuige op. Dat werd enkel verhinderd door de rechtbank die de klacht en dus ook het getuigenverhoor afwees en niet noodzakelijk achtte.

Een ambtenaar die meende zijn plicht te vervullen door één en ander aan te klagen, werd gestraft voor zijn nauwgezetheid en zijn plightsbewustzijn en werd uitgerangeerd. Ambtenaren die corruptie, fraude, het zich inkopen van de georganiseerde misdaad in de bovenwereld vermoeden en bekendmaken, zijn vanaf vandaag verwittigd. Het is zwijgen of buiten.

Bestaat er dan niet het Comité P dat bijvoorbeeld in verband met het Hoog Comité van Toezicht aangewezen was om de zaak uit te spitten? Hoewel het antwoord ja is, hier kan ik niet voorbij gaan aan een brief van een lid van dat comité, Walter De Smedt, gericht aan de leden van de onderzoekscommissie. Ik citeer het slot van deze brief: «Het is mij duidelijk dat het Vast Comité P in

staat was om de door de heren Caneel en Vermeulen aangehaalde elementen nuttig te onderzoeken. Het comité heeft dit duidelijk niet willen doen. Overigens is dit, in belangrijke zaken, niet de uitzondering maar integendeel de regel.» Wie nog enigszins geloofde in de instellingen moet nu toch met mij vaststellen dat de vis niet enkel aan de kop stinkt, maar ook de instellingen van het land.

En dan wordt met verbazing vastgesteld dat sommige commissieleden, waaronder ikzelf, het na een tijd voor bekeken hielden en de commissie lieten voor wat ze was. Zelfs de verslaggeefster van het eerste tussentijdse rapport verloor er de moed bij. Ze ondertekende het rapport enkel omdat zij als verslaggeefster was aangewezen. Haar inbreng bij de totstandkoming ervan was echter gering. Zij hield het daarna helemaal voor bekeken, wat ons niet moet verbazen als we de visie kennen die zij enkele jaren geleden ontwikkelde in de Kamer bij de besprekking van een aanverwant thema.

Vanuit de overweging dat de episode-Vermeulen mij een misschien verkeerde indruk van de commissiewerkzaamheden had gegeven, nam ik opnieuw aan de werkzaamheden deel. Ik werd geconfronteerd met een hele reeks vergaderingen die het spotwoord «praatbarak» alle eer aandoen. Zo meende de commissie dat België een uitzondering vormt op de landkaart en het land een eigen definitie nodig had voor het begrip georganiseerde misdaad. Aan deze definitie werden talloze vergaderingen gewijd waarbij de vergelijking met definities uit andere landen werd gemaakt. De omschrijving van criminale organisaties is goed voor 40 pagina's in het verslag. De zaak was hiermee niet afgedaan, want nadat de onderzoekscommissie advies had uitgebracht aan de commissie voor de Justitie, zeg maar advies van zichzelf aan zichzelf, merkte de minister in de commissie voor de Justitie op dat België het enige land was in de Europese Unie dat voorbehoud maakte tegenover de Europese definitie van criminale organisatie. De minister zei letterlijk: «Dit moet dringend worden rechtgezet.» Daarom stel ik dan ook voor dat wij aan dit onderwerp nog een reeks commissievergaderingen zouden wijden. En dit alles omdat sommige vakbonden met sterke politieke vrienden vreesden dat ze weleens als een criminale organisatie konden worden beschouwd.

Uiteraard zijn het afransen van curatoren, het omverrijden van rijkswachtvoertuigen met de rijkswachter-chauffeur nog aan het stuur en het uiteenransen van vergaderingen geen activiteiten van een criminale organisatie, maar van een vredelievende vakbond die het overlegmodel hoog in zijn vaandel voert!

Eén zin op pagina 78 is misschien wel verheugend: «De onderzoekscommissie stelt de vrijheid om zich te verenigen met het oog op politieke activiteiten als een zeer belangrijk grondwettelijk principe voorop.» Gemakshalve neem ik aan dat de commissieleden hieruit afleiden dat ook een aanslag op de financiële mogelijkheden van een dergelijke vereniging een aanslag vormt op dat zeer belangrijk grondwettelijk principe en dus door hen zeker dat worden afgewezen.

Na de intellectuele moord op Vermeulen en de oeverloze debatten over de omschrijving van georganiseerde criminaliteit, nam ik toch nog voor een derde keer de moed in beide handen en woonde ik een hele reeks hoorzittingen bij. Ik werd daarbij geconfronteerd met een indrukwekkende professor Fijnaut, maar evenzeer met professoren die enkel als communautair tegengewicht tegen hem waren uitgenodigd. Ik werd er daarenboven geconfronteerd met een Brussels burgemeester die van niets wist, met een Antwerps burgemeester die wel «over een beeld» beschikte, maar niet over analyses, en met een Luiks burgemeester die meer middelen vroeg. Het tegenovergestelde zou mij van hem hebben verbaasd.

In deze omstandigheden is het verwonderlijk dat de commissie toch nog de broodnodige inventaris aanreikte. Deze inventaris toont aan dat de georganiseerde criminaliteit verloopt langs de etnische lijnen die ook in het buitenland zijn vastgesteld. De opsomming vertrekt bij de Latijns-Amerikaanse organisaties om verder te gaan met Turkse, Joods-Russische, Italiaanse, Aziatische, Nederlandse, Pakistaanse en ex-Joegoslavische misdaadbendes. De naturalisatiegolf van de voorbije jaren zorgde er uiteraard voor dat heel wat organisaties Belgisch worden genoemd, terwijl ze eigenlijk bestaan uit personen die tot één van

deze volksgroepen behoren. Het verslag wijst terecht op de etnische oorsprong van misdaadigers die een Belgische identiteitskaart kunnen voorleggen.

De senatoren die in een ander debat de onvoorwaardelijke verdediging van illegalen op zich nemen, moet ik er toch op wijzen dat de besprekking van vandaag ook hun belangstelling zou moeten wegdragen. Actiegroepen die ijveren voor regularisatie, spreken immers niet over de twee negerkindjes die worden opgevoerd om grootmoeders te vertederen. Zij spreken eigenlijk over de bendes waar wij het vandaag over hebben. Zij willen degenen die deel uitmaken van de etnisch gestructureerde bendes regulariseren. Wie dit debat ernstig neemt en de inventaris in het verslag leest, zal bij het debat over de regularisatie van illegalen geen bocht nemen.

Aan dit alles kan ook de vaststelling worden vastgeknoopt dat de zogenaamde kleine criminaliteit eveneens langs etnische lijnen verloopt. Ook handtaasdiefstallen, rijwieldiefstallen en straatberoving zijn het werk van groepen die volgens etnische lijnen zijn georganiseerd. Ik weet dat de commissieleden liever het Nederlandse rapport-Van Traa naar de kroon steken dan de criminaliteit die door de burger als meest bedreigend wordt ervaren, in kaart te brengen. Zolang onverantwoordelijke politieambtenaren worden gevonden die bij aangifte van een fietsdiefstal de raad geven «er maar een andere te pikken», en zolang parketten overgaan tot seponering wanneer een delict te kleine straffen oplevert, zolang zal de burger de zogenaamde kleine criminaliteit als de grootste bedreiging, als de grootste criminaliteit ervaren. Enkel wanneer ook voor deze criminaliteit en voor elke criminaliteit een nul-tolerantie wordt gehanteerd, zal de ordehandhaving geloofwaardig zijn. En dat een politiecommissaris die de georganiseerde pootierij, ook deze met politieke bindingen en politieke beschermheren, wil aanpakken, gewoonweg wordt ontslagen om oneigenlijke redenen, zal de burger niet begrijpen, alle grote en mooie verslagen ten spijt.

In augustus van dit jaar werd aan de leden van een Albanese bende die leven van racketeering en pootierij, de toegang tot een Antwerpse dancing geweigerd, waarschijnlijk omdat de uitbater wist dat zij beschermingsgeld kwamen ontvangen. Zij baanden zich schietend een weg naar binnen en wisten daarna te ontsnappen. Zij werden, na herkenning door ooggetuigen-portiers, nog dezelfde nacht opgepakt en ook dezelfde nacht weer vrijgelaten wegens gebrek aan bewijzen. Twee maanden later kwamen zij terug en doodden een van de portiers.

Wie voorgaande anekdote onthutsend acht, raad ik aan op pagina 532 de commissiebesluiten inzake de toegang tot het grondgebied nog eens te lezen. Deze besluiten passen wonderwel in de aanklachten die het Vlaams Blok reeds sedert vele jaren tot kop van jut maakt voor alle partijen. De gammele werking van de Dienst Vreemdelingenzaken, de niet-verwijdering van uitgewezenen, het ontbreken van enige controle op visa en verblijfsvergunningen, dit alles mede uit schrik voor de banvloeken van het centrum Leman, maken van België een paradijs voor malafide vreemdelingen en voor criminelen van alle slag.

Indien slechts de bedenking dat enkel een harde aanpak van de criminaliteit het recht op veiligheid van de burger kan waarborgen bij de burger en bij de politiediensten zou blijven hangen, dan hebben twee jaar praten toch tot iets geleid.

Samengevat: de neergeschreven intellectuele moord door de commissie op ambtenaar Vermeulen die meende de deontologie van de ambtenaar te moeten respecteren, blijft een schande. De vrienden van mijn vrienden zijn blijkbaar belangrijker dan het belang van de rechtzoekende burger. Toch meen ik dat de uitspraak: «Misdaad is de prijs van de vrijheid», niet moet worden aangevuld met: «Misdaad is de prijs van politieke onschendbaarheid». Ik ben het dus volledig oneens met premier Dehaene die meet dat wie te veel politici viseert aan nestbevuiling doet.

Twee jaar palaveren was genoeg. Wat nu moet volgen is actie. Criminele vreemdelingen die worden opgepakt, moeten van het grondgebied worden verwijderd. Criminele «Belgen» moeten geen strafvermindering kunnen krijgen, moeten niet tijdelijk vrijgelaten worden om rustig te kunnen verderwerken, maar moeten worden opgesloten. De regularisatie van illegalen is, in het licht van het verslag, in geen enkel geval voor enige versoepeling vatbaar.

Grote en kleine criminelen moeten op een nul-tolerantie stuiten. Daarvoor is echter politieke moed nodig, de moed tot trotseren van bavloeken en verwijten vanwege sociologen, welzijnsworkers, kansarmoedebestrijders, straathoekworkers, buurtlopers en paters. Enkel die moed zal kunnen leiden tot het uitvoeren van een der eerste taken van een beschermende overheid namelijk het waarborgen van het recht op veiligheid van de burger.

Ik ben mij ervan bewust dat mijn uiteenzetting door de hooglerde juristen minderwaardig zal worden geacht, vooral door degenen die het staatsbelang en het belang van de instellingen hoger inschatten dan het belang van de burger die de instellingen moet ondergaan. Ik weet echter ook dat het Vlaams Blok een onvervangbare opdracht kreeg vanwege de kiezer, een opdracht met een democratisch gelegitimeerde kracht en draagwijdte. Omwille van die opdracht herhaal ik ter attentie van degenen die ons willen beletten om in geschreven woorden de waarheid te zeggen door drukpersmisdrijven te herdefiniëren, om onze teksten te bezorgen aan de burger door de posterijen onder druk te zetten, om onze werking te beletten door ons financieel te straffen, dat wij voor niemand, voor niemand zullen zwijgen.

M. le président. — La parole est à M. Desmedt, corapporteur.

M. Desmedt (PRL-FDF), corapporteur. — Monsieur le président, en ma qualité de rapporteur, je me dois de réagir aux propos de M. Verreycken et protester contre la caricature des travaux de notre commission à laquelle il s'est livré.

Tout d'abord, en ce qui concerne le dossier relatif au Comité supérieur de contrôle, nous avons demandé aux autorités judiciaires de nous communiquer l'état de tous les dossiers évoqués par M. Vermeulen pour lesquels il avait déposé une note écrite. Nous avons mentionné tout cela dans un premier document de travail, qui n'était pas un rapport. Nous sommes parvenus à la conclusion que, dans certains cas, les procédures n'étaient pas terminées et que, dans d'autres, il n'y avait eu aucune tentative d'étouffer un dossier. Dans un seul cas, nous avons remarqué que les investigations auraient pu être poussées plus loin. La commission a surtout constaté que ces dossiers n'avaient nullement trait à des faits de grande criminalité et que, par conséquent, ils ne relevaient pas de ses investigations. Il est donc inexact d'affirmer que la commission a appliqué la loi du silence et a voulu faire taire M. Vermeulen.

Je ne tiens pas à entrer dans une quelconque polémique à cet égard. Je rappellerai simplement que nous avons entendu le président et l'ancien président du comité, ainsi que son administrateur général, et qu'il a été tenu compte de leurs appréciations quant à l'attitude de M. Vermeulen. En tout cas, je le répète, nous avons étudié tous les dossiers que M. Vermeulen a soumis à la commission.

Ensuite, M. Verreycken a fait, en ce qui concerne le problème des étrangers, un amalgame entre les conclusions adoptées par la commission et les positions racistes de son parti. Il est évident qu'aucun sénateur ne pense que les étrangers illégaux qui se livrent au trafic de drogues ou à la traite d'êtres humains pourraient être autorisés à rester en Belgique ! L'Office des étrangers ne fait sans doute pas preuve de toute la diligence voulue en la matière. Toutefois, il convient aussi de préciser à sa décharge que les moyens d'action lui font peut-être défaut. Quoi qu'il en soit, mélanger ces problèmes avec les questions soulevées par la situation des sans-papiers relève de la plus grande mauvaise foi intellectuelle.

M. Swaelen reprend la présidence de l'assemblée

Enfin, M. Verreycken a encore critiqué la commission sous prétexte qu'elle avait fonctionné comme une auberge espagnole. Or, les travaux entrepris par la commission portaient sur un phénomène diffus, difficile à appréhender, qui a nécessité deux années d'efforts. Dans ce contexte, il se peut que certaines auditions se soient avérées inutiles et que, parfois, nous n'ayions pas très bien su immédiatement à quoi nous allions aboutir. Toutefois, je constate finalement que grâce au travail fourni par ceux qui ont vraiment participé aux travaux, sans oublier leurs colla-

borateurs, la commission est parvenue à réaliser une synthèse enrichie de propositions constructives. M. Verreycken a certes le droit de critiquer le travail d'une commission mais je trouve qu'il est allé beaucoup trop loin en se livrant à une caricature inacceptable.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik kan het natuurlijk best appreçieren dat de corapporteur de werkzaamheden van de commissie en zijn verslag verdedigd. Toch moet ik erop wijzen dat de syntheserapporten, waarvan ik een kopij hier bij mij heb, helemaal geen werkdocumenten waren, maar wel degelijk ontwerpen van rapporten. In de commissie werd het ook in alle duidelijkheid aangekondigd dat het de bedoeling was een syntheserapport te maken. Dat is trouwens ook de titel van het tussentijdsrapport.

Wat betreft mijn visie op de illegalen en de vermenging van de verschillende dossiers blijf ik erbij dat degenen die pleiten voor de regularisatie van alle illegalen, moeten inzien dat daarmee ook de etnische groepen worden geregulariseerd die in het rapport worden aangeduid als de groepen die zich met criminaliteit bezighouden. De regularisatie die zij verdedigen begünstigt niet alleen de twee negerkindjes die op de televisie worden opgevoerd, maar ook de groepen die in het verslag worden vermeld. Daarmee blijf ik het grondig oneens. Ik kan mijn standpunt daarover niet wijzigen.

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, tout d'abord, je tiens également à souligner comme d'autres, la qualité du rapport qui nous est aujourd'hui présenté. Il est vrai que les deux rapports intérimaires nous avaient déjà largement rassurés quant à la qualité du travail réalisé. Je remercie donc le rapporteur, mais aussi les collaborateurs universitaires dont l'aide et le travail ont été plus que précieux pour la commission.

Il m'a parfois été difficile d'assister à toutes les réunions de la commission étant donné le nombre réduit de membres que compte mon groupe. Cependant, je pense avoir pu suivre l'essentiel des travaux.

Je m'autoriserai une critique sur ce plan : selon moi, la méthode de travail adoptée, même si elle se justifie, n'a pas toujours facilité la participation des membres de la commission à l'élaboration du rapport ni favorisé la lecture de celui-ci : je n'ai pu en prendre une connaissance globale qu'hier, comme tous les autres sénateurs. Je me limiterai donc à quelques remarques, car je n'ai pas encore eu le temps d'approfondir suffisamment ma lecture. C'est à ce titre que je regrette quelque peu la méthode suivie.

Je ne reviendrai pas sur les deux rapports intérimaires. Selon moi, le premier, qui a fait office d'avis rendu à la commission de la Justice dans le cadre de l'examen de l'article 342 du projet de loi relative aux organisations criminelles, a parfaitement joué son rôle et a certainement eu une influence sur l'attitude ultérieure du gouvernement, puisque, très critique à son égard, il l'a amené à amender son projet.

Quant au second rapport visant les techniques spéciales de police, il nous a permis d'avoir une bonne base de discussion et de référence lors du colloque organisé par notre assemblée sur le projet dit «Grand Franchimont».

Je voudrais m'en tenir à quelques remarques concernant les trois secteurs économiques privilégiés par la commission dans son analyse.

Je commencerais par celui de la viande et par les problèmes liés au trafic d'hormones. S'il est un secteur où d'importants efforts, tant en moyens humains que législatifs, ont été consentis, c'est bien celui-là. Or, on constate toujours de nombreuses infractions dans ce domaine et une distorsion entre le nombre de cas positifs relevés dans les abattoirs par les vétérinaires agréés et ceux dénombrés, notamment par la cellule «Hormones», lors de contrôles dans les exploitations.

Certes, les contrôles s'améliorent et s'intensifient, ce qui explique sans doute le nombre de cas positifs décelés : plus le système de détection est performant, plus on découvre de cas !

Cependant, la question de la pratique de certaines méthodes telles l'utilisation d'hormones, essentiellement comme accélérateur de croissance, reste posée. Selon moi, il conviendrait également de s'interroger quant au type d'agriculture qui est privilégié, et qui, à mon sens, génère ce type de pratique. Il suffit d'analyser les chiffres mentionnés par le rapport pour s'en rendre compte.

Pour le secteur porcin, il est question d'environ 11 millions de bêtes en Belgique, dont 9,5 millions en Flandre, et d'un taux d'auto approvisionnement de 216%, ce taux représentant le rapport entre la production brute et la consommation humaine nationale. Dans le secteur bovin, on parle de 750 000 têtes, dont 450 000 en Flandre, et d'un taux d'auto approvisionnement de 167,6%. Il est évident qu'avec de tels taux d'auto approvisionnement, on produit d'abord pour l'exportation. Or, depuis quelques années, l'Europe n'a cessé de diminuer les restitutions aux exportations. Par ailleurs, les marchés sont soit saturés par d'autres pays producteurs, soit vulnérables à la moindre crise; je pense par exemple à la crise asiatique.

À l'évidence, pour être compétitif, il faut produire à un prix très bas, au moins celui du marché mondial. Deux solutions se présentent: soit nourrir les bêtes avec des aliments à bas prix comme des farines animales, lesquelles sont à l'origine de la crise de la vache folle; soit forcer et accélérer la croissance du bétail par toute une série de subterfuges comme les hormones.

Pour ma part, je pense qu'il est illusoire de croire que l'on viendra à bout de ce type de trafic tant que l'on maintiendra une industrie hors sol à la place d'une véritable agriculture. Bien entendu, il faut aussi poursuivre les trafiquants et mettre en place les outils nécessaires, mais je pense que la question fondamentale des choix agricoles doit être posée si l'on veut obtenir un résultat définitif.

J'en viens au secteur pétrolier. Je reste atterrée par la parfaite description, reprise dans le rapport, des mécanismes de la criminalité financière qui affecte le secteur. On a les preuves, statistiques et autres, de cette criminalité et l'on ne peut rien faire faute de coordination entre les différentes administrations, d'une part, et entre ces dernières et la justice et la police, d'autre part. Le résultat concret est le suivant: chaque année, plusieurs milliards échappent au fisc et à la TVA, en tout cas aux caisses de l'État.

Nous avons aussi entendu les représentants des organismes chargés de lutter contre la criminalité financière, comme l'OCDEFO, se plaindre amèrement du manque de moyens mis à leur disposition. On sait aussi que les juges d'instruction dans ce domaine sont peu nombreux — c'est peu dire! — et submergés par les dossiers. La Belgique est la patrie du surréalisme, mais tout de même! Quant on connaît par ailleurs la charge fiscale qui pèse sur les revenus du travail, on peut se demander si l'on n'évite pas de toucher à certains secteurs économiques en raison de leur importance et de la pression qu'ils peuvent exercer. Le rapport a le mérite de faire cette constatation et de proposer des moyens pour lutter contre cette criminalité.

Le troisième secteur que j'évoquerai est celui du diamant. À cet égard, l'élément qui m'a le plus frappée est l'existence de la filière dite géorgienne. On constate que certaines personnes disposent de permis de travail, de permis de séjour et de visas d'affaires. Si certains sont chassés du territoire, ils reviennent trois jours plus tard et ont à nouveau pignon sur rue, en l'occurrence la rue du Pélican à Anvers. Là aussi, je m'interroge et me demande si, à l'Office des étrangers ou au ministère de l'Intérieur, on ne se trompe pas de cible en poursuivant des familles sans papiers en séjour illégal et qui en sont réduites à se réfugier dans les églises pour se faire entendre. Ce sont ces personnes que l'on inquiète plutôt que les «hommes d'affaires».

Si, aujourd'hui déjà, on se trompe de cible, je crains que l'on ne poursuive dans ce sens, sous prétexte de viser la grande criminalité. À mes yeux, une distinction doit être faite et, contrairement à ce qu'a dit M. Verreycken, les propositions sur l'accès au territoire ne me semblent pas assez précises. J'aimerais que l'on tienne compte de cette remarque.

Le premier mérite de la commission d'enquête est d'avoir tenté de réaliser un état des lieux de la criminalité en mettant en évidence ce qui se passe dans certains secteurs précis. Certes, le rapport est à compléter par d'autres qui existent déjà ou qui doivent encore être établis. Je pense à la traite des êtres humains,

au grand banditisme, à la drogue, etc. Cet état des lieux, même incomplet, met en évidence l'existence et l'importance du phénomène.

Le deuxième mérite de la commission d'enquête est d'avoir montré les nombreuses lacunes dans la lutte contre la criminalité: manque de moyens et de personnel; lacunes législatives non seulement au niveau national mais aussi européen où l'on a prévu la circulation des capitaux sans harmonisation préalable, notamment fiscale. Pour notre part, nous avons toujours dénoncé cet état de fait. La commission met aussi en évidence — cela a été rappelé à maintes reprises — manque de collaboration et de coordination entre les divers services: entre les différentes administrations et entre les administrations et la justice et la police.

Nous devons donc faire de la lutte contre cette grande criminalité une des priorités de la politique criminelle et nous en donner les moyens, notamment en ce qui concerne la criminalité financière qui est l'une des plus développées. Nous avons toujours soutenu ce point de vue même si nous ne sommes pas d'accord avec la formulation gouvernementale de l'article 342. Nous considérons donc qu'il faut se donner les moyens de cette lutte, particulièrement par la levée du secret bancaire, la responsabilité pénale des personnes morales, le contrôle strict des marchés publics, mais aussi, dans le domaine de la fraude, par une surveillance régulière des transporteurs et une obligation d'itinéraire et, concernant les carrousels à la TVA, par des échanges d'informations et des collaborations, etc. Je ne reprendrai pas ici une série de propositions tout à fait correctes qui apparaissent dans les recommandations du rapport.

Quant aux techniques spéciales de police, si elles peuvent être utilisées, elles doivent être encadrées strictement par la voie législative, car il ne faudrait pas qu'elles sortent de leur champ d'application. Le rapport formule plusieurs mises en garde à ce propos.

Je pense enfin que le rapport de la commission d'enquête sur la grande criminalité nous fait toucher aux limites de l'économie de marché. Comme l'a souligné un des corapporteurs, je pense, la grande criminalité fonctionne comme une multinationale. Nous devrions nous interroger sur les moyens mis à la disposition de ces sociétés multinationales qui favorisent également la grande criminalité. J'avais évoqué cette problématique au sujet de l'Accord multilatéral sur l'investissement qui permettra aux sociétés multinationales de devenir plus puissantes que les États, ne leur laissant que le côté répressif. Je cite à ce propos la formule du professeur Houchon que nous avons auditionné, formule qui m'avait paru surprenante mais qui prend tout son sens à la lecture du rapport: «La grande criminalité est consubstantielle à l'économie du marché.»

Il reste donc encore beaucoup de travail si nous voulons donner corps aux recommandations dans le respect de la vie privée et des droits de l'homme. J'espère qu'une commission du suivi telle que nous l'avons recommandée pourra remplir cette tâche. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, bij de uiteenzetting van mevrouw Dardenne maar nog meer bij deze van de heer Verreycken en ook bij de reactie van de heer Desmedt, maakte ik de bedenking dat we dit dossier wellicht allemaal te veel bekijken als jurist. Een andere invalshoek zou ongetwijfeld tot een andere beoordeling leiden, afhankelijk van het politieke garen dat men uit dit dossier wil spinnen. We hebben in ieder geval het dossier zonder aarzelen bekeken vanuit juridische hoek en vanuit de intentie om constructief te zijn. Dat was ook de geest in de onderzoekscommissie en de VU is dan ook tevreden met het resultaat.

Vanaf het begin, op 8 juli 1996, werd de opdracht zeer breed en zeer ambitieus omschreven. Het was de bedoeling ten eerste om een onderzoek te verrichten naar de omvang, de aard en de ernst van de georganiseerde criminaliteit in België. Ten tweede, om na te gaan of het fenomeen op een rechtmatige wijze kan worden bestreden. Ten derde, om na een analyse van de toestand conclusies te trekken en aanbevelingen te formuleren om de doelstelling te bereiken. Inderdaad een zeer brede opdracht.

Voorafgaandelijk werd lang gedebatteerd over de vraag of ook de kleinere fracties zoals Volksunie, Agalev en Écolo zouden kunnen deelnemen aan de werkzaamheden. We hebben de kans gekregen om volwaardig aan de werkzaamheden deel te nemen, zij het zonder stemrecht. Ik wil nog eens benadrukken dat het al dan niet hebben van stemrecht een temperende invloed uitoefent. Dat hangt misschien samen met ons gevoel voor democratie en natuurlijk is niet stemmen altijd een beetje sterven. Wie de werkzaamheden heeft gevuld, kan zich de vraag stellen waarom dat onderscheid gemaakt wordt en waarom niet iedereen volwaardig stemrecht krijgt. Bovendien bestond er in het begin twijfel over of onze fractie de rapporten automatisch zou krijgen of er telkens zou moeten om vragen.

De heer Erdman (SP). — Uw opmerking doet mij denken aan de hervorming van artikel 8 van de Grondwet.

De heer Loones (VU). — Ik begrijp u, alhoewel voor senatoren natuurlijk de taalkennis niet speelt.

Het is geweten dat onze partij op een aantal vlakken verder wil gaan dan vaak wordt gedacht.

Ik las vandaag in een artikel hoe tevreden de Vlaming toch is bij de vaststelling dat de Koningin enkele woorden Nederlands spreekt. Hoe lovend zijn wij niet omdat zij nu eindelijk Nederlands wil leren. Het enige wat wij vragen is dat men met ons wil spreken. Voor de rest mag men doen wat men wil, inbegrepen het stemrecht toekennen aan allerlei categorieën van inwoners. Collega Erdman begrijpt mij wel.

Van bij de eerste vergadering werd het duidelijk dat ons nog zowat alles te doen stond. In het begin was het tasten en werd de richting ingeslagen waarvoor er basismateriaal voorhanden was. Dat basismateriaal was de specifieke klacht tegen het functioneren van het Hoog Comité van Toezicht, wat men sindsdien het dossier-Vermeulen is gaan noemen.

Ik geef toe dat dit een wrange nasmaak heeft nagelaten. Deze zaak is onvoldoende onderzocht. Ik heb echter vernomen dat terzake nog initiatieven zullen worden genomen. Persoonlijk meen ik dat de problemen veeleer te maken hebben met disfuncties binnen het Hoog Comité van Toezicht dan met georganiseerde criminaliteit.

Aangezien de werkzaamheden en de besprekingen zelfs voor de grote fracties niet altijd even gemakkelijk te volgen waren, zal iedereen begrijpen dat dit voor een kleine fractie zeker niet het geval was.

Net zoals de vorige sprekers breng ik hulde aan de twee voorzitters, de heren Vandenberghe en Lallemand, aan de verslaggevers, de heren Coveliers en Desmedt, aan onze eigen diensten en aan de deskundige medewerkers.

Het beeld dat wordt geschetst van de aard en de omvang van de georganiseerde misdaad in België is tegelijkertijd alarmerend en deprimerend, maar niet defeatistisch.

De in het rapport opgenomen overzichtstabel van de misdaadorganisaties die in België actief zijn, wekt verwondering. Het overzicht op pagina 169 van het verslag toont aan dat criminaliteit Belgisch en internationaal is. In de eerste plaats zijn er de Belgische organisaties die zich bezighouden met hasjhandel, mensenhandel en productie van synthetische drugs. Voorts zijn er Latijns-Amerikaanse organisaties, Turkse organisaties, de Israëlie-Russische maffia, de Italiaanse maffia, organisaties uit West- en Noord-Afrika, Nederland, Pakistan, ex-Joegoslavië, Azië, Oost-Europa, en Polen. De centrale ligging van ons land schept zoals de heer Erdman reeds zei, op dit vlak ongetwijfeld problemen.

Het was voor de onderzoekscommissie niet moeilijk om vast te stellen dat de gerechtelijke diensten, zoals zij thans zijn ingericht, niet opgewassen zijn tegen de aanpak van de georganiseerde criminaliteit, hoewel dit een essentieel onderdeel van hun taak is. De 27 verschillende parketten houden er verschillende meningen op na. Dit bewijst dat het fenomeen van de georganiseerde criminaliteit niet juist wordt ingeschat. De parketmagistraten geven blijk van een gebrekig inzicht in het geheel. Zij ontwaren slechts geïsoleerde inbreuken. Het gerecht heeft bovendien onvoldoende voeling met het bedrijfsleven en mist daardoor het inzicht in de economische gevolgen van de georganiseerde criminaliteit.

Als remedie wordt het concept «gewapend bestuur» overgenomen vanuit Nederland. Het verheugt ons dat inspiratie wordt gezocht in Nederland en niet in de andere buurlanden. Het gewapend bestuur bestaat in het creëren van een bestuurlijke omgeving die moeilijk te infiltreren of te misbruiken is door de georganiseerde criminaliteit. Dit actief bestuur ziet toe op de correcte toepassing van de reglementering teneinde te vermijden dat criminale organisaties de maatschappelijke en economische verhoudingen ontwrichten.

Niet enkel het gerecht en de politiediensten, in de toekomst de federale politie en het federaal parket, moeten worden ingeschakeld, maar ook de overhedsdiensten, de griffies van de rechbanken van koophandel, de Dienst Vreemdelingenzaken, de douane en BTW-controle van het ministerie van Financiën, de verschillende ministeriële diensten en zelfs vertegenwoordigers van de privé-sector.

Zelfs de media kunnen een rol spelen in het doorkruisen van contrastrategieën die door het misdaadmilieu worden gehanteerd. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de pers werd gewezen op het gevaar van de beknotting van de persvrijheid.

Het rapport wijst erop dat het concept van de globale aanpak, het gewapend bestuur, zijn nut reeds heeft bewezen in de strijd tegen de hormonenmaffia via de samenwerking tussen de verschillende bevoegde ministeriële diensten en het gerecht. Ik wil er uitdrukkelijk op wijzen dat deze samenwerking pas is kunnen ontstaan na jarenlange volgehouden politieke druk. Ik breng hierbij hulde aan afscheidnemend europarlementslied, Jaak Vande-meulebroucke, die de publieke opinie bewust heeft gemaakt van deze problematiek.

Het door de onderzoekscommissie gepresteerde werk kan wellicht de politieke druk zijn om ook voor andere vormen van criminaliteit tot de vereiste gecoördineerde aanpak te komen. Ik waarschuw er echter voor dat het in het rapport geschatte beeld niet mag leiden tot onterechte veralgemening en paranoïde schrik-reacties. Ik verwijst in dit verband naar de opsomming van de criminaliteitsgevoelige sectoren. Het is niet omdat de horeca werd genoemd, dat de cafetaria van om de hoek moet worden verdacht van de productie van synthetische drugs, die blijkbaar een Belgische specialiteit zijn.

Met lichte verbazing heb ik gemerkt hoe het rapport in de pers werd onthaald. De commissie blijkt een en ander te hebben wakker geschud. Sta me toe het editoriaal aan te halen van *De Standaard* van 14 december 1998: «Ondernemers die mensen en diensten uit hun lethargie halen, en die de deskundigheid en de motivatie van mensen en diensten aaneensmeden, aaneen mogen smeden om een doel te bereiken zoals de eliminatie van de maffia's, dat is wat we nodig hebben. Gerecht, politiediensten, douane- en belastingdiensten, het handelsregister, de vergunningsdiensten, de sociale en economische inspecties, de plaatseijke besturen, de haven- en luchthavenautoriteiten moeten samenwerken en informatica-netwerken spannen om de georganiseerde misdaad te strikken, onder leiding van een ondernemer-manager-parketmagistraat.» Even verder lees ik: «De Senaat doet wat hij moet doen: de regering controleren en op de vingers tikken. Hij moet ook nog iets ondernemen: met de regering een actieplan ontwikkelen. Binnen twee maanden. Een Octopusplan maken in twee maanden kon ook. Of moet eerst de publieke opinie weer ontploffen?»

Iedereen speelt zijn rol en de pers is een eerste partner in het creëren van politieke druk.

In dit dossier heeft de Senaat alleszins zijn rol gespeeld. Dit gebeurt niet alle dagen en alleen al daarom zal de Volksunie dit rapport met de aanbevelingen goedkeuren, ook al heeft ze er kritische bedenkingen bij. (*Applaus*.)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, er zijn er die voor hun tijd dood gaan, naar het schijnt omdat ze in de verkeerde vergadering zitten. Mensen zijn sterfelijk, maar of de commissie of haar verslag onsterfelijk zijn, zal de toekomst uitwijzen. In elk geval zal het verslag de volgende jaren een belangrijke rol spelen bij het bepalen en naar ik hoop bijsturen van het strafrechtelijk beleid in ons land.

Ik juich toe dat ook de kleine niet-stemgerechtigde fracties tot de besprekingen in de commissie werden toegelaten. Als lid van zulke kleine fractie heb ik een groot aantal van de vergaderingen en besprekingen bijgewoond. Al wie dat heeft gedaan, is er beslist van overtuigd dat het onderzoek op een aantal gebieden grondig is gebeurd. Ik sluit me dan ook graag aan bij de felicitaties van de vorige sprekers aan de rapporteurs, de voorzitters van de commissie en uiteraard ook aan alle medewerkers.

Vooraleer ik op het eigenlijke onderwerp inga, moeten er mij toch twee dingen van het hart. Ondanks wat ik zonet heb gezegd, vrees ik dat de werking van de commissie in de loop van de voorbije weken misschien niet echt is ontspoord, maar toch evenmin de juiste wegen heeft gevonden. Ik begrijp dat men bevreesd is voor het voortijdig uitlekken van verslagen, maar als het in de fase van het concluderen niet mogelijk is om een ontwerp van verslag grondig te bestuderen, maar enkel fragmentair kan worden gelezen tijdens de commissievergadering, dan wordt het voor al wie het verslag niet eigenhandig heeft opgesteld, of zij nu stemrecht hebben of niet, bijzonder moeilijk om een ernstige inbreng in de discussie te hebben. Wellicht verklaart dit gedeeltelijk waarom sommigen in deze laatste fase hebben afgehaakt, afgezien dan van de werkverdeling waartoe kleine fracties nu eenmaal zijn verplicht. Ik vind dit een probleem.

Verder heb ik nog een aantal opmerkingen bij het hoofdstuk over het Hoog Comité van Toezicht en het zogenaamde dossier-Vermeulen.

In de beginfase werd de commissie geconfronteerd met een publieke discussie over de werking van het Hoog Comité van Toezicht. De commissie heeft zich over dit probleem gebogen en heeft kennis genomen van een reeks verklaringen van de heer Vermeulen, die in het openbaar had gezegd door een parlementaire commissie te willen worden gehoord. Het bekendmaken van gegevens over welbepaalde gerechtelijke onderzoeken had het beroepsgeheim kunnen schenden en de commissie besloot dan ook de betrokkenen uit te nodigen. Achteraf beschouwd — en ik wil hiermee geen beschuldigende vinger uitsteken naar anderen, want ook ik stond die aanpak voor — denk ik dat wij ongelijk hebben gehad.

Op één punt ben ik het eens met de conclusie van de commissie : eigenlijk bleek de aangelegenheid niet echt, en zeker niet in haar geheel, tot de bevoegdheid van de commissie te behoren. Mocht het verslag zich tot deze conclusie hebben beperkt, dan zou ik het er volmondig mee eens zijn.

De commissie heeft informatie opgevraagd over de gegevens die haar door de heer Vermeulen werden bezorgd, en ook over andere aangelegenheden met betrekking tot het Hoog Comité van Toezicht. Het is volgens mij al te simpel om achteraf te concluderen dat een en ander op zeer weinig of niets berustte, of dat de commissie heeft kunnen vaststellen dat de kritiek van de heer Vermeulen onjuist was. De opgevraagde informatie is zeker niet eenduidig en moet alleszins onvolledig worden genoemd. Op een aantal punten kregen we zelfs geen antwoord. Bovendien zijn bepaalde dossiers niet teruggevonden en ten slotte heeft de commissie om voor de hand liggende redenen geen kennis kunnen nemen van de inhoud zelf van de gerechtelijke dossiers.

Ik kan mij dus niet aansluiten bij deze conclusie en vind het onverstandig om een zo duidelijke stelling in te nemen, precies omdat de commissie zichzelf niet bevoegd achtte en het onderzoek dus niet volledig heeft gevoerd.

Mijnheer de voorzitter, het is en blijft moeilijk om het eigenlijke onderwerp van deze commissie, de georganiseerde criminaliteit, te omschrijven. Ondanks alle geleerde inspanningen, ben ik er niet van overtuigd of we met de huidige definitie ook een werkbare methode hebben gevonden om een maatschappelijk probleem te onderzoeken. Ook al valt de materie onder de bevoegdheid van de minister van Justitie, het is in de eerste plaats een maatschappelijk en geen juridisch probleem. Zelf ben ik eerder gewonnen voor de term « maffiose » criminaliteit, omdat de term « georganiseerde », zeker voor wie de zaak niet grondig bestudeert, aanleiding kan geven tot heel wat verwarring. Ook een paar fietsendieven die onderling afspraken maken, kunnen snel — ten onrechte natuurlijk — onder die term gecatalogiseerd worden.

Het belangrijkste wat uit deze studie blijkt, is dat het volgen van de gigantische geldstromen en vermogens, de prioriteit moet krijgen. Het verslag gaat trouwens in die richting. Vermogens en financiële stromen — we spreken hier van tientallen miljoenen en miljarden, zelfs tientallen miljarden zoals in een aantal gevallen die in het rapport worden beschreven — hebben weinig met het privé-leven van mensen te maken. Vandaar dat het nodig is soepel om te gaan met het weghalen van grenzen aan de opsporingsbevoegdheid. Zwart geld, in de fiscale zin van het woord, is in de omloop zeer moeilijk te onderscheiden van misdaadgeld. Voor beiden geldt dat ze aan het toezicht van de overheid worden onttrokken en dat de Staat hierdoor grote inkomsten derft, waarvoor de gewone burger moet opdraven. Vroeg of laat wordt dit geld witgewassen, zeker als het om grote hoeveelheden gaat.

De belangrijkste boodschap kregen we van de Centrale Dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie en van de Cel voor financiële informatieverwerking. Deze diensten vragen dringend versterking met mensen en middelen. Dit geldt eveneens voor diensten zoals de Bijzondere Belastinginspectie, voor de fiscale en financiële parketten en de douane. De douane, die in de eerste plaats toch de bewaker van de legaliteit van geld- en goederenstromen is en, niet de heffer van douanerechten, reduceren op het ogenblik dat de grenzen economisch worden opengesteld en de controle veel moeilijker wordt, is ongetwijfeld een fundamentele beleidsfout geweest. Vandaag betalen we hiervoor de prijs : tientallen miljarden gederfde staatsontvangsten en het welig floeren van de fiscale, financiële en georganiseerde criminaliteit. Er bestaat een wanverhouding tussen de fraudebedragen die in het rapport op basis van allerlei gegevens worden geraamd, en de reële confiscatie of terugvordering door de Staat.

Als we zien welke gigantische illegale bedragen in de vlees-, de petroleum- en de diamantssector in omloop zijn, dan moeten we toch toegeven dat de dagelijkse bezigheden van onze parketten en rechtbanken beleidigend zo niet belachelijk overkomen. De gigantische omvang van de fraude kan wel worden aangetoond in zijn algemeenheid. Concrete aanwijzingen zijn veel geringer.

Het toekennen van exportsubsidies in de vleessector is daarentegen strijdig met internationale afspraken. Hoewel ze andere landen op dat stuk bekritiseert, kent de Europese Unie zelf massaal exportsubsidies toe die dan weer aanleiding geven tot een gigantische fraude. De gevolgen van de industrialisering van de veehouderij, het negeren van internationale afspraken en de enorme criminaliteit op subsidie- en belastinggebied zijn op zich redenen genoeg om dit beleid op Europees niveau opnieuw te becijferen.

Het verslag gaat uitvoerig in op aspecten die met het vreemdelingenbeleid te maken hebben en dat, zo is al gebleken, verschaffen natuurlijk gemakkelijk munitie aan degenen die het met het vreemdelingenbeleid niet goed voorhebben, die iedere vreemdeling willen criminaliseren en ons land en Europa liefst zo raszuiver mogelijk houden. Dat was niet de bedoeling, maar in de tekst van het verslag wordt onvoldoende beklemtoond dat er een gigantisch verschil is tussen de vrijheid en het gemak waarmee criminelen ons land in- en uitgaan, winkels exploiteren, bedrijven opzetten en villa's bewonen zonder verblijfsvergunning of met een verblijfsvergunning die op een bizarre manier werd verkregen en de onverbiddelijkheid waarmee armoedige geluks- of asielzoekers worden behandeld. Enkele dagen geleden heb ik een van de voorzitters van de commissie dit zelf op de televisie wat horen relativieren en ik denk dat hij dat correct heeft gedaan. Alleen brengt het rapport die nuancing te weinig aan. Het is in elk geval belangrijk dat we dit blijven beklemtonen.

Tot zover enkele beschouwingen die ik bij het rapport wilde maken. Ik zou er nog allerlei aan kunnen toevoegen, maar beperk me tot een slotbeschouwing. Het Parlement krijgt van de regering vaak een tweederangsbehandeling ten opzichte van de pers. Deze kritiek werd reeds vaak gemaakt en is terecht. Eigenlijk zouden we dan ook eens moeten nadenken over onze praktijk om een rapport eerst aan de pers voor te stellen en pas daarna in plenaire vergadering te behandelen. Als we de regering bekritisieren — en terecht — moeten we ons niet tot dezelfde praktijken laten verleiden. Ikzelf heb het rapport ontvangen op de persconferentie.

De heer Vandenberghe (CVP). — Ik kan het daarmee theoretisch eens zijn. In de praktijk moeten verslagen naar de parlementsleden worden gestuurd vóór zij er een debat over houden. Wanneer een verslag een week vóór het plenaire debat naar de 71 senatoren wordt gestuurd, kan moeilijk worden belet dat daarover iets in de pers verschijnt.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer Vandenberghe, ik zie ook wel in dat dit een probleem is. Ik stel overigens vast dat er nu ook artikelen zijn verschenen ondanks het embargo. Ik had het verslag niet, dus mijn schuld is het niet. Toch vind ik dat we een fout hebben gemaakt tegen onze eigen status en ik hoop dat we die in de toekomst zullen vermijden, ook al levert dit problemen op. In elk geval kunnen we dan degenen bekritisieren dat het spel zo spelen en het misschien ook nu zo hebben gespeeld. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn uiteenzetting kort houden, maar vind het toch belangrijk even het woord te nemen. Allereerst wil ik de voorzitters, de leden en alle medewerkers van de commissie feliciteren omdat ze werkelijk een basisdocument hebben gemaakt, dat ons gedurende vele jaren zal inspireren bij het uittekenen van het strafrechtelijk beleid tegen de georganiseerde criminaliteit. Hier wordt aangegetoond wat de precieze opdracht en rol van een parlementaire onderzoekscommissie is. Een onderzoekscommissie verzamelt informatie om zo het Parlement de mogelijkheid te geven met kennis van zaken zijn wetgevende en controllerende opdracht te vervullen.

De parlementaire commissie van onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit in België heeft haar rol perfect gespeeld. De werkzaamheden verliepen niet in een context van sensatie en mediabelangstelling, maar het commissieverslag is een interessant document, dat verdere studie en analyse verdient. Er was trouwens een intense samenwerking met de regering, die alle gegevens ter beschikking heeft gesteld, zodat de commissie een document kon opstellen dat belangrijk is voor het beleid.

Maandag las ik in een vooraanstaande Vlaamse krant — de heer Loones citeerde trouwens de passage — dat er dringend een actieplan moet komen tegen de georganiseerde criminaliteit. Het is voor de commissieleden natuurlijk onaangenaam te moeten vaststellen dat er een perslek is, maar voor de minister van Justitie is het even onaangenaam zo'n zin in de media te lezen. Doordat de toelichting van de commissievoorzitters ontbreekt, ontstaat immers een ongenuineerd beeld, verschillend van het beeld dat in het verslag wordt geschat en dat is bijzonder vervelend. Nu krijgen de lezers de indruk dat er op beleidsniveau niets of bijna niets is gebeurd.

Er is sinds 28 juni 1996 echter al een actieplan van de regering. Het is trouwens als bijlage bij het verslag gevoegd. Het beleidsniveau besteedt wel degelijk aandacht aan het probleem van de georganiseerde criminaliteit. Bovendien is de regering al begonnen het actieplan uit te voeren. Ik wil hiervan een kort overzicht geven en de 10 punten van het actieplan overlopen.

Première priorité du plan d'action: une analyse du phénomène du crime organisé en vue de l'élaboration d'une politique.

Deze analyse wordt reeds gemaakt. Er zijn niet alleen de rapporten van de politiediensten, meer bepaald van de rijkswacht, maar sinds 1997 stelt Justitie jaarlijks een rapport over de georganiseerde criminaliteit op. Die jaarrapporten leidden bovendien tot de oriëntatinota omtrent de georganiseerde criminaliteit van 18 mei 1998 en de oriëntatinota inzake het strafrechtelijk beleid die op 15 oktober 1997 en in oktober 1998 aan het Parlement werden gestuurd. De regering heeft vorig jaar trouwens ook een actieplan omtrent de financiële, economische en fiscale delinquente opgesteld en in uitvoering gebracht.

Deuxième priorité du plan d'action contre la criminalité organisée: l'élaboration de mesures en matière technique d'investigation particulière.

Ook hier werd reeds de basis gelegd voor wetgevende initiatieven inzake bijzondere opsporingstechnieken. Ik herinner aan het colloquium dat in de Senaat op 8 en 9 oktober plaatsvond en waar onder meer het verslag van professor Bosly werd voorgesteld, ter voorbereiding van een wetgevend initiatief inzake de bijzondere opsporingstechnieken, die natuurlijk van essentieel belang zijn in de strijd tegen deze bijzondere vorm van criminaliteit. Ik ben het trouwens volkomen eens met het standpunt van de onderzoekscommissie dat de aanwending van deze bijzondere opsporingstechnieken moet voldoen aan de basisprincipes van de subsidiariteit en de proportionaliteit. Deze technieken zijn immers zo vergaand dat ze een degelijke wettelijke omkadering vereisen.

Troisième priorité: l'avant-projet de loi incriminant la participation à une organisation criminelle.

Morgen zal de Senaat het ontwerp op de criminale organisaties definitief goedkeuren. Degenen die zich daarvan nog niet bewust zijn, zullen stilaan gaan beseffen wat voor een belangrijk instrument dit kan worden in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Het enkel lid zijn van een criminale organisatie en het deelnemen aan geoorloofde activiteiten van een criminale organisatie, zullen onder bepaalde voorwaarden strafbaar worden. Deze wetgeving is zo vergaand dat een aantal kamerleden er zeer terughoudend tegenover stond. De regering werd verplicht om dit initiatief heel precies uit te leggen, zoals we trouwens ook gedaan hebben in de senaatscommissie voor de Justitie en in de onderzoekscommissie. Deze wetgeving zal als basis dienen voor al de verdere wetgevende initiatieven in deze materie.

Quatrième priorité du plan d'action contre le crime organisé: l'avant-projet de loi concernant l'identification et le repérage des numéros de postes de communication ou de télécommunication.

Het Parlement heeft het ontwerp op het aftappen van telefoongesprekken goedgekeurd. Nadat we op praktische problemen zijn gestoten, heeft de regering de wetgeving verfijnd. Ook dit instrument staat van vandaag af ter beschikking van de gerechtelijke en politieke autoriteiten. Daarmee is ook de vierde prioriteit van het actieplan van de regering gerealiseerd.

Cinquième priorité: le projet de loi portant institutionnalisation du Collège des procureurs généraux et de la fonction de magistrat national.

Allicht moet ik in de Senaat niet uitleggen dat we niet alleen het College van procureurs-generaal en de nationaal magistraat hebben uitgebouwd tot een instituut, maar dat we ook veel verder zijn gegaan. Het federaal parket en de verticalisatie van het openbaar ministerie zijn precies het antwoord op een van de voorname aanbevelingen van de onderzoekscommissie. Het College van procureurs-generaal is nu zo goed als vrijgesteld voor het uittekenen van het strafrechtelijk beleid. Het College van procureurs-generaal heeft als het ware een vrijgeleide voor de uittekening van het strafrechtelijk beleid. Het kan een beroep doen op de magistraten waarover het beschikt om onder meer een strategie tegen de georganiseerde criminaliteit uit te tekenen.

Hetzelfde geldt voor het federale parket. Senator Erdman heeft terecht gewezen op het belang van dit federaal parket in deze materie. Het zal specifiek voor de georganiseerde criminaliteit bevoegd zijn. Het kan immers over het gehele land optreden en overstijgt de grenzen van de verschillende arrondissementen. Bovendien is het een aanspreekpunt op internationaal niveau. Het is de instantie waarmee op Europees niveau wordt overlegd en van gedachten wordt gewisseld. Ook de integratie van de politiediensten is een belangrijk element.

Sixième priorité, l'avant-projet de loi concernant la responsabilité pénale des personnes morales.

De regering heeft dit voorontwerp goedgekeurd en heeft het advies van de Raad van State ingewonnen. Het kabinet heeft het voorontwerp aangepast en het zal terug aan de regering worden voorgelegd. Ik ga er dan ook van uit dat dit wetsontwerp nog tijdens deze regeerperiode in het Parlement zal worden behandeld en goedgekeurd. Het departement van Justitie zal hiervoor al zijn medewerking verlenen aangezien het om een basisinstrument gaat.

La septième priorité concerne l'avant-projet de loi en matière de corruption évoqué par l'un des coprésidents de la commission d'enquête. Une proposition de loi a été élaborée et après avoir été amendée par le gouvernement, elle a été votée par le Sénat. Le projet figure, actuellement, à l'ordre du jour de la commission de la Justice de la Chambre.

Nous disposerons, ainsi, d'un instrument important pour lutter contre la corruption.

In dit verband wijs ik op het bestaan van de anticorruptiedienst van de gerechtelijke politie. Deze dienst zal binnen de geïntegreerde politie verder worden uitgebouwd. Hij zal onder het specifiek toezicht van een magistraat staan zoals gevraagd in de aanbevelingen met betrekking tot de anticorruptionstrategieën. Het doel is politiemensen te beschermen tegen mogelijke beïnvloeding vanwege de georganiseerde criminaliteit.

La huitième priorité du plan d'action contre le crime organisé est l'avant-projet de loi en matière de renversement de la charge de la preuve.

Naar aanleiding van het colloquium dat begin oktober in de Senaat werd gehouden, werd een basistekst opgesteld die als vertrekpunt dient voor het verdere legislatieve werk terzake. Ook wat de anonieme getuigen betreft, kan op basis van de voorbereide tekst een discussie op gang komen.

Neuvième priorité, l'élaboration de mesures en matière de recherches proactives.

Dit onderwerp werd reeds in de wet-Franchimont behandeld. De proactieve recherche zal bij de concrete uitwerking van de organisatie van de politiediensten verder worden geregeld. Dit kan leiden tot een aanpassing van de ministeriële richtlijn terzake. Ook hier is verdere wetgeving noodzakelijk.

Dixième priorité, l'élaboration de mesures en faveur de personnes collaborant avec la justice.

Het is zonder meer duidelijk dat de teksten die werden voorbereid door professor Traest en die begin oktober in de Senaat werden voorgesteld, een basis vormen voor een verdere wettelijke regeling. Ik zal dan ook proberen om in dit verband nog binnen deze regeerperiode wetgevende initiatieven te nemen. Het is verkeerd om te vragen dat er een actieplan zou komen want er is er al een en het is in uitvoering. Het is de grote verdienste van de onderzoekscommissie dat ze ons heeft geïnspireerd en ons heeft aangezet, als het ware heeft verplicht, om deze initiatieven te nemen. De opvolgingscommissie, die er ongetwijfeld het vervolg op zal zijn, moet al wie met justitie te maken heeft blijvend confronteren met de bedreiging die de georganiseerde criminaliteit vormt voor de rechtsorde.

De volgende opdracht zal zijn om een geïntegreerde aanpak tot stand te brengen. De uitdaging in de toekomst is om alle departementen die met de materie te maken hebben te sensibiliseren. Inzake de bestrijding van de hormonenmafia is er inderdaad enig resultaat dankzij een geïntegreerde aanpak, hoewel ik toch wil waarschuwen voor al te veel triomfalisme. De strijd is daar immers nog niet gewonnen. We hebben weliswaar een aantal successen geboekt, maar we moeten verder gaan. Dit geldt ook in de bestrijding van de autocriminaliteit. Het nationaal forum ter bestrijding van de autocriminaliteit, dat tot stand is gekomen naar aanleiding van de werkzaamheden van onze onderzoeks-

commissie en de commissie-Dutroux in de Kamer is een model van geïntegreerde samenwerking. Ook daar moeten we veel verder gaan. Ik maak mij sterk dat we op basis van een verdere analyse van het rapport ook op dat vlak verdere concrete voorstellen zullen kunnen formuleren. Het is van het grootste belang dat niet alleen de departementen, maar ook de sectoren daarvoor hun medewerking verlenen.

De idee van de parlementaire onderzoekscommissie om iedereen op te roepen om zijn verantwoordelijkheid te nemen, is bijzonder belangrijk. Deze materie mag immers niet enkel overgelaten worden aan de overheid en de instellingen. Al wie een bijdrage kan leveren moet dat ook doen vanuit de overtuiging dat in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit informatie ook macht is. In de mate dat we erin slagen om van zoveel mogelijk mensen zo veel mogelijk informatie te krijgen, zullen we vooruitgang boeken.

Ik wil de commissie nogmaals feliciteren met dit indrukwekkend werk. We gaan het rapport verder bestuderen, wetende dat we dit niet afdoende in drie dagen ten gronde konden doornemen. We zullen de Senaat graag binnen de kortst mogelijke tijd op de hoogte brengen van de initiatieven die we in opvolging van de aanbevelingen zullen nemen. Nogmaals van harte gefeliciteerd. (*Applaus.*)

De voorzitter. — De besprekking is gesloten.

La discussion est close.

Tot besluit van dit debat heb ik een motie ontvangen ingediend door de heren Vandenberghe, Lallemand, Coveliers, Erdman en Desmedt, mevrouw Jeanmoye en de heer Loones, die luidt:

« De Senaat,

gehoord het verslag van de Commissie van onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit in België,

keurt de conclusies en de aanbevelingen van de commissie goed. »

« Le Sénat,

ayant entendu le rapport de la Commission chargée d'enquêter sur la criminalité organisée en Belgique,

approuve les conclusions et les recommandations de la commission. »

We stemmen morgen over deze motie.

Il sera procédé demain au vote sur la motion.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épousé.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 17 december 1998 om 10 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 17 décembre 1998 à 10 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18.05 uur.*)

(*La séance est levée à 18 h 05.*)